Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Carrer València 231, 6a
08007 Barcelona
secretarigeneral@acm.cat

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA
RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ
Secretaria General
Sr. David Mascort Subirana
Secretari General
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

Benvolgut Secretari General,

D'acord amb el que estableix l'article 68 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, us faig avinent les al·legacions de l'ACM al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Resto a la vostra disposició per a allò que considereu més escaient.

Atentament,

Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Associació Catalana de Municipis

Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Carrer València 231, 6a
08007 Barcelona
secretarigeneral@acm.cat

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

Atès que el projecte de Decret es troba en informació pública, passem a formular les següents consideracions i al·legacions, coincidents amb les presentades pel Consorci Besòs-Tordera:

CONSIDERACIONS PRÈVIES. La gestió de fangs a Catalunya

Aspectes generals

A Catalunya la pràctica totalitat de la població es troba sanejada. Aquesta és una de les fites cabdals de la política ambiental del nostre país, gràcies a la qual s'ha pogut recuperar la qualitat dels rius. Fruit de la depuració de les aigües residuals a Catalunya es generen cada any a l'entorn de 550.000 t de fang.

D'acord amb la normativa europea i estatal, el destí prioritari dels fangs és la seva valorització en profit de l'agricultura. Amb aquesta destinació s'aconsegueix reciclar els nutrients i la matèria orgànica continguda en els fangs, posant en pràctica els principis de l'economia circular que propugna la Unió Europea.

A Catalunya el 95% dels fangs que es produeixen són aptes per a la seva valorització agronòmica. Al voltant de 290.000 t es destinen a plantes de compostatge –la major part de les quals de titularitat privada–. Al mateix temps, pràcticament 200.000 t s'estabilitzen mitjançant digestió i són destinades directament, com a adob, a l'agricultura.

Existeix, doncs, una important demanda de fang com a fertilitzant. Les bondats de la utilització de fang en l'agricultura han estat abastament demostrades arreu del món mitjançant nombrosos treballs científics i demostratius.

A Catalunya el 88% del fang es produeix en EDAR gestionades per administracions competents diferents de l'ACA. En el cas del fang destinat en profit de l'agricultura, aquest percentatge s'eleva fins al 94%.

Internacionalment el fang tractat s'anomena biosòlid.

La valorització agronòmica dels biosòlids

Associació Catalana de Municipis

Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Carrer València 231, 6a
08007 Barcelona
secretarigeneral@acm.cat

Si bé el nitrogen contingut en els biosòlids representa menys del 5% del corresponent a les dejeccions de la cabana ramadera catalana, la gestió agronòmica permet donar una correcta sortida a un residu que es produeix en grans quantitats i que no disposa de destinacions alternatives amb capacitat suficient.

La producció de biosòlids és relativament constant al llarg de l'any. Per aquesta raó el material es destina a diversos cultius, en funció de la seva estacionalitat. Tanmateix, la demanda principal de biosòlids prové dels conreus majoritaris, que són els cereals de secà –blat, ordi i civada–. L'any 2016 més de 2/3 dels biosòlids van ser aplicats en aquests cultius. Això fa que el gruix de l'activitat de fertilització amb biosòlids es concentri entre els mesos de juny i setembre.

EL PROJECTE DE DECRET.

La proposta de Decret incorpora, en l'Annex 5, una limitació de fertilització en funció de cultius i períodes. Concretament, i això representa un important canvi respecte el Decret 136/2009, prohibeix l'aplicació de fertilitzants tipus 2, entre els quals s'hi inclouen els biosòlids, en cereals d'hivern (gramínies) entre el 15 d'abril i el 15 d'agost. Si bé l'article 17 permet estendre aquest període fins a 45 dies abans de la sembra, considerant que la major part del cereal d'hivern se sembra a partir de l'octubre, la prohibició es mantindria.

L'esmentada limitació provoca un impacte radicalment negatiu sobre l'actual gestió dels biosòlids, impedint la fertilització en els mesos de més activitat.

Les úniques alternatives disponibles serien les següents:

1) Aplicar els biosòlids en cultius alternatius que no es trobin limitats pel Decret. Aquesta alternativa és poc factible, atès que els cereals representen la major part de cultius a Catalunya i resulten difícilment substituïbles.

2) Emmagatzemar els biosòlids en origen, és a dir, a les EDAR. Aquesta alternativa no és factible si considerem que les EDAR que destinen biosòlids en profit de l'agricultura són les de més dimensió, per la seva activitat es troben ubicades en entorns altament poblats i no disposen d'espai per emmagatzemar importants volums de fang.

3) Destinació dels biosòlids a plantes de tractament. Aquesta alternativa és poc factible per les següents raons: (1) no es disposa de capacitat suficient per absorbir el volum de biosòlids que es genera entre els mesos d'abril i juny –50.000 tones en 3 mesos–; (2) el fang digerit es troba estabilitzat i difícilment progressa en un procés de compostatge; i (3) implica un important increment

Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Carrer València 231, 6a
08007 Barcelona
secretarigeneral@acm.cat

del cost econòmic de la gestió, molt especialment si el destí a utilitzar fos l'assecatge tèrmic.

4) Apilament en destí. Aquesta alternativa està prevista per la proposta de Decret, però està limitada a 2 mesos –3 mesos per a fertilitzants orgànics estabilitzats i deshidratats–, per la qual cosa no permet cobrir tot el període de prohibició -equivalent a 4 mesos-.

Proposta d'esmena de la proposta de Decret

Durant els treballs tècnics previs a l'elaboració de la proposta de Decret, l'Agència Catalana de l'Aigua ha defensat classificar els biosòlids de manera separada a la resta de residus orgànics i, de manera especial, a les dejeccions ramaderes. Els arguments que sostenen aquesta proposta són els següents:

1) A diferència de les dejeccions ramaderes, els fangs resultants de les dejeccions humanes contingudes en les aigües residuals **són productes tractats** ja que les aigües residuals són conduïdes a plantes de depuració on se sotmeten a diferents tipus de tractament –tractament primari i tractament biològic–. En el cas que el destí final sigui la valorització agronòmica directa, el fang resultant és sotmès a un procés de digestió anaeròbica on es descompon la matèria orgànica més degradable. El resultat és un **residu estabilitzat amb baixa capacitat de descomposició i emissió d'olors**.

2) A diferència de les dejeccions ramaderes, els biosòlids són sotmesos a processos de deshidratació mecànica intensiva amb utilització de polielectròlits per extreure'n l'aigua continguda. Això fa que els biosòlids resultants no sols assoleixin matèries seques elevades, sinó que provoca que aquests **no lixiviïn, ni en condicions de pluja**, com demostren estudis realitzats.

3) En un biosòlid, el nitrogen presenta formes majoritàriament orgàniques, essent la component amoniacal molt minoritària –per sota del 18%– mentre que les formes orgàniques són les més importants amb valors del 80% del nitrogen total. Això fa que, a diferència d'algunes dejeccions ramaderes i dels fertilitzants minerals, en el fang tractat la disponibilitat del nitrogen sigui molt baixa durant els primers mesos reduint-se així de forma molt important el risc de pèrdua ja que **en els biosòlids és necessari un procés de mineralització d'aquest nitrogen orgànic per tal de fer-lo disponible per als cultius**. A tall

Marc Pifarré i Estrada
Secretari General

Carrer València 231, 6a
08007 Barcelona
secretarigeneral@acm.cat

d'exemple, s'estima que més d'un 40% del nitrogen total contingut en els biosòlids no esdevé disponible fins més enllà del primer any.

4) A diferència de les dejeccions ramaderes, **la valorització agronòmica dels biosòlids està sotmesa a una normativa específica**, la qual obliga a fer seguiment del contingut d'organismes patògens en el material i de metalls pesants i paràmetres agronòmics en el mateix i en el sòl. La gestió dels biosòlids es realitza en el marc de la llei de residus i està duta a terme per **gestors de residus autoritzats**, que han d'acreditar capacitat tècnica suficient. La gestió s'efectua sota la supervisió i control de l'ARC i l'ACA. La dosificació del fang es realitza d'acord a plans d'adobat i d'acord amb **criteris agronòmics**.

AL·LEGACIONS

D'acord amb els arguments exposats, es pot afirmar que els fertilitzants d'origen orgànic tractats –com és el cas dels biosòlids– presenten característiques específiques que en redueixen sensiblement l'impacte ambiental en la seva utilització. Així doncs, es poden adequar les condicions d'utilització a les característiques d'aquests fertilitzants.

Concretament, es proposa:

1) **Allargar els períodes d'aplicació abans de la sembra previstos en l'article 17 fins a 90 dies** per als fertilitzants d'origen orgànic amb continguts de nitrogen amoniacal inferiors al 25% del nitrogen total.

2) Cas que es considerés que no es poden alterar els períodes de prohibició d'adobat, es proposa: **Allargar el període d'apilament fins a 120 dies** per als fertilitzants d'origen orgànic que hagin estat sotmesos a processos d'estabilització i de deshidratació mecànica intensius amb utilització de polielectròlits.

Restem a la vostra disposició per qualsevol observació i/o aclariment.

Novembre 2017

D · 1838

AdEAC

Associació d'Entitats Ambientals de Control
Av. Diagonal, 449 (4º)
08036 Barcelona
Telf.: 933.634.383
Fax: 934.300.644
Mail: info@adeac.cat

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)
Número: 0005/15142/2017
Data: 21/11/2017 12:51:20
Registre d'entrada

Generalitat de Catalunya
Secretaria General d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
A/a. Sr. David Mascort Subirana
Secretari General
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

Passi a: AGR
Per seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta
Per comentar-ho:
Per preparar informe:
Data: 22.11.2017
Direcció General 03

Benvolgut Sr Mascort;

Des de l'Associació d'Entitats Ambientals de Control, adjuntem les nostres al·legacions.

Al·legació a la proposta de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació ales zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

AdEAC és l'associació d'entitats ambientals de control, col·laboradores de l'administració des de fa més de 16 anys. En aquests sentit, disposem d'una amplia experiència en la realització d'un suport efectiu a l'administració de Catalunya, tant a nivell de Departaments de la Generalitat de Catalunya, com també en l'àmbit local.

Aquesta dilatada experiència és el que fa que prenguem interès en aquesta proposta de Decret, perquè pensem que podem aportar molt en el disseny i la posada en marxa d'aquest. En aquest sentit, considerem que les diferents mesures que estableix la proposta de Decret són adequades i com ADEAC considerem que on podem aportar valor, és dins de l'àmbit del seguiment i control de les mesures.

Tal com s'estableix en el preàmbul de la proposta de Decret totes les mesures plantejades en aquest han d'anar acompanyades d'un reforç de les actuacions de seguiment i control.

Des de l'AdEAC pensem que és necessari prendre en consideració 2 aspectes que tot seguit desenvolupem:

- Promoció de sistemes voluntaris de control de la qualitat.
- Major desenvolupament del capítol 8 referent a la inspecció i control i mètodes d'anàlisis i laboratoris.

PROMOCIÓ DE SISTEMES VOLUNTARIS DE CONTROL DE LA QUALITAT

Considerem que és del tot necessari l'actualització de l'actual normativa relativa a la gestió de les dejeccions ramaderes i de la fertilització del sòl, ja que les consideracions de marcs legals superiors varien i sobretot varia les necessitats del sector ramader de Catalunya així com la conscienciació de la societat envers a aquest problema.

El sector ramader és un dels sectors més dinàmics de l'economia Catalana que apart d'aportar un percentatge molt important al PIB del país, ajuda en bona mesura a l'equilibri territorial del país.

El dinamisme del sector, fa que sigui capaç d'adaptar-se a les necessitats que la societat li pugui demanar, com és el cas de la contaminació del sòl i de les aigües subterrànies, però aquest dinamisme per trobar solucions no sempre és compatible amb sistemes necessàriament reglats.

PASSI A AJ + Q3
DATA 21/11/17
El Secretari General

Entrada Secretaria General
Data: 21/11/17 1396

AdEAC

Associació d'Entitats Ambientals de Control
Av. Diagonal, 449 (4º)
08036 Barcelona
Telf.: 933.634.383
Fax: 934.300.644
Mail: info@adeac.cat

Per tant, considerem que la proposta de Decret ha de deixar la porta oberta a que es puguin trobar solucions alternatives a les establertes per reglament, però que presentin el mateix resultat final o millor. De no ser així, amb la revolució dels canvis tecnològics que estem tenim, amb la innovació que s'està realitzant des de diferents fronts, pot fer, en que poc temps, el Decret acabi essent un fre, més que un promotor per a la millora de la qualitat del sòl i les aigües subterrànies.

Per altra banda, si el Decret deixa la porta massa oberta a alternatives, es pot donar el cas que es presentin moltes alternatives que finalment no sigui positives, és a dir, que ens portin cap a un fi realment favorable per la qualitat del sòl i les aigües subterrànies.

Per tant, per tal que el Decret sigui un promotor de millores per la conservació de la qualitat del sòl i de les aigües subterrànies i a la vegada es garanteix els millors nivells de qualitat, des d'ADEAC demanem que el Decret promogui la implantació de sistemes voluntaris de control de qualitat, la qual cosa, farà el sector pugui invertir en I+D per aconseguir un objectius finals positius.

Per altra banda, des d'AdEAC considerem que l'administració ha d'afavorir que, en la mesura del possible, el sector s'autoreguli. És a dir, que el propi sector busqui la forma per garantir els nivells més elevats de qualitat.

En sectors madurs com és el cas del sector ramader català, considerem que l'administració ha de generar les estructures necessàries, és a dir promoure sistemes voluntaris de control, i d'aquesta forma, el sector es pot autoregular més, i l'administració no caldrà que es carregui en sobre costos innecessaris, si el sistema d'autocontrol funciona de forma acurada. Aquesta, és la tendència de la major part dels països europeus: tendir cap a l'autocontrol.

Per tant, considerem que tant per una qüestió de dinamisme i afavorir la innovació en el sector, amb garantia del compliment de l'objectiu final, com per afavorir un sistema de autocontrol dins del sector, els preguem que tinguin en consideració el fet de promoure un sistema voluntari de certificació de qualitat. En aquest cas, aquesta certificació s'hauria de fer per part d'empreses de tercera part, acreditades amb sistema UNE EN-ISO 17020 de control i inspecció.

En aquest sentit, un possible redactat podria ser:

"Secció 2:

- *Les mesures establertes de caràcter general (art. 16), els períodes en que no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats (art. 17), les dosis màximes establertes (art. 18 i art. 19), es podran modificar, sempre que es disposi d'un protocol d'actuació aprovat per l'òrgan competent, i es disposi d'una sistemàtica de control i seguiment d'acord amb la norma UNE EN-ISO 17020, realitzat per una entitat col·laboradora acreditada.*
- *En tot cas, el protocol aprovat, haurà, en caràcter general, de presentar unes condicions de seguretat ambiental superiors a les establertes en el Decret. "*

MAJOR DESENVOLUPAMENT DEL CAPÍTOL 8 REFERENT A LA INSPECCIÓ I CONTROL I MÈTODES D'ANÀLISIS I LABORATORIS

El capítol 8 estableix la necessitat que les activitats disposin d'un sistema d'inspecció, control i seguiment.

AdEAC

Associació d'Entitats Ambientals de Control
Av. Diagonal, 449 (4º)
08036 Barcelona
Telf.: 933.634.383
Fax: 934.300.644
Mail: info@adeac.cat

En l'art. 50.2 ja s'estableix que l'administració pot encomanar els serveis d'inspecció i control a Entitats Ambientals de Control d'acord l'art. 91.1 de la Llei 26/2010.

De totes formes trobem a faltar 2 aspectes que considerem importants:

- En l'art. 51 sobre mètodes d'anàlisi i laboratoris, considerem que queda establert correctament que les metodologies d'anàlisis i que el laboratori que les realitzi ha d'estar autoritzat o acreditat, però trobem a falta la part més important, que és sobre el mostreig.
  Considerem que si bé és important definir el mètode d'anàlisi i les característiques del laboratori, encara n'és més important els protocols ha seguir per la realització dels mostrejos i la tipologia de l'empresa que pot realitzar aquest mostrejos. Això encara pren més importància, quan des de l'administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Decret 60/2015 ha determinat les garanties que han de complir les empreses que han de realitzar els mostrejos (aigües, sols, residus) així com les procediments d'acreditació i també ha acreditat les empreses d'acord amb les normes internacionals (UNE EN-ISO 17020).

  Per tant, considerem que en el Decret és necessari que aparegui que la figura de l'empresa que realitza el mostreig estigui autoritzada o acreditada, així com que es definiran els protocols de mostreig per poder uniformitzar els resultats obtinguts, d'igual forma que es realitza per la part analítica.

- En l'art. 50.6 s'estableix que sens perjudici del que estableixen els apartats anteriors, es duran a terme les mesures d'inspecció i control periòdic que estableix la normativa de prevenció i control ambiental d'activitats.

  En aquest punt, considerem que és molt necessari que per tal de simplificar les actuacions de control i inspecció a les activitats, i també per tal de reduir costos a l'administració o al responsable de l'activitat, les actuacions de control i inspecció es realitzin de forma integrada.
  Així, és tal com s'estableix la Llei 20/2009 en relació a les actuacions de control i inspecció, tant per les activitats de l'annex I, II i III, es proposa la realització una actuació integrada, on es valorarien els aspectes recollits tant en la Llei 20/2009 com els recollits ens el propi Decret de dejeccions ramades o ordres que els desenvolupin. Per les activitats de l'annex III, és necessari determinar la periodicitat de les actuacions de autocontrol, així com qui les pot realitzar.

Restem a la seva disposició per a qualsevol consulta addicional.

Molt atentament,

Marta Cerdà Ciriols
Presidenta

Barcelona, 21 novembre 2017

AdEAC
Associació d'Entitats Ambientals de Control
Av. Diagonal, 449, 4º - 08036 Barcelona
Tel. 933.634.383 - Fax 934.300.644

Att: Direcció General d´Agricultura i Pesca.

ADS PALLARS

G25059155

Magistrat Saura 29 Entresol-1

Tremp

SEE 04 12 2017
Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Oficina Comarcal del Pallars Jussà
Núm. E 0048 - 2236 / 2017
Data 21/11/17 Hora 10'45
Registre d'entrada

Tremp, 21 de Novembre de 2017

En relació al projecte del nou *Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries*, l'ADS PALLARS, en el seu intent de protegir les condicions excepcionals de la comarca, tant a nivell sanitàri com d'estat de zona no vulnerable, us voldria proposar una excepció en aquest decret que no permetès l'abocament de dejeccions d'explotacions d'altres comarques veïnes.

El Pallars Jussà, ajuda't per la seva orografia i la tasca que s'ha dut a terme per part de l'ADS tots aquests anys amb els seus programes sanitàris, manté un nivell sanitàri estable i controlat que creiem perillaria amb l'entrada de dejeccions d'altres comarques tant per el trasllat dels purins com també de vehicles i personal.

A més a més el sector porcí juntament amb el turisme suposen el motor econòmic de la comarca i creiem que s'ha de salvaguardar aquestes activitats, tant facilitant la gestió de les explotacions com mantenint la qualitat de la nostra aigua i del nostre paisatge. Ser zona no vulnerable ens permet una gestió més competitiva de les nostres explotacions però ens fa vulnerables a interesos externs, sobretot de zones vulnerables. Creiem que ha de ser prioritari el manteniment d'aquesta condició per el nostres desenvolupament.

Per les raons exposades us demanen que tingueu en consideració la nostra proposta,

Atentament

Agrupació de Defensa Sanitària del Pallars

ADS PALLARS

D 1848

21-11-17

ALEGACIONES AL *PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES*

D. **JOSEP ANTONI GÓMEZ**, actuando en nombre y representación de la **ASOCIACIÓN DE GESTORES DE RESIDUOS ORGÁNICOS Y SUBPRODUCTOS (AGROS)**, con CIF: G-62.423.017 y con domicilio a efectos de notificaciones el del despacho profesional del abogado **José Miguel Deus**, sito en **Rambla Catalunya, 53-55, 6-C de Barcelona**, ante este Departament comparezco y **DIGO**:

I.- Que Se ha sometido a información pública el "Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries", en período de 45 días hábiles desde el día siguiente al de su publicación (DOGC núm. 7455 - 15/09/2017), esto es hasta el día 21 de noviembre de 2017.

II.- Que en virtud de lo anterior en tiempo y forma presentamos las siguientes

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005/13185/2017
Data: 22/11/2017 13:20:53

Registre d'entrada

ALEGACIONES

PREVIA.- DISPOSICIONES OBJETO DE ESTAS ALEGACIONES

Constituyen el objeto de las presentes alegaciones específicamente los siguientes artículos, como más adelante se desarrollará:

- **Artículo 17 e)**

Article 17 Períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats
17.1 Els períodes de l'any en què no es poden aplicar els diferents tipus de fertilitzants nitrogenats són els que s'especifiquen a l'annex 5.
17.2 Malgrat els períodes de prohibició indicats a l'annex 5, es podran aplicar fertilitzants en els casos següents:
e) Els fertilitzants de tipus 2, 3 o 4 poden aplicar-se al sòl quan no hi ha cultiu al terreny dins dels quaranta-cinc dies naturals anteriors a la sembra o plantació dels cultius herbacis.

- **Artículo 21.4**

Article 21 Mètode d'aplicació dels fertilitzants nitrogenats
21.4 Les aplicacions de fertilitzants orgànics a menys de 500 metres de nuclis de població, centres de treball no agraris o àrees de lleure es prohibeixen des de les 15 h del divendres fins a les 24 h del diumenge i en festius.

Passi a: ACR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per comentar-ho:
Per preparar informe:
Data: 24.11.2017
Direcció General 03

PASSI A AJ + 43
DATA 23/11/17
El Secretari General

Entrada Secretaria General
Data: 23/11/17 14/13

- **Artículo 23.1.b**

Article 23 Incorporació dels fertilitzants nitrogenats dins del sòl
23.1 Les dejeccions ramaderes, així com els altres fertilitzants no inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa de productes fertilitzants, s'han d'incorporar dins del sòl en les condicions següents:
b) Els fertilitzants de tipus 2 s'han d'incorporar dins del sòl en els casos i terminis següents, comptats des del moment en què s'apliquen a la superfície del sòl:
- Aplicats entre 1.000 m i 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure:
1) Quatre hores si l'aplicació es fa els mesos de maig a setembre, ambdós inclosos.
2) Dotze hores si l'aplicació es fa els mesos d'octubre a abril, ambdós inclosos.
3) Si l'aplicació es fa amb el sistema de bandes d'aplicació amb tubs penjants (aplicació arran de terra), no és obligatòria la incorporació dins del sòl.
- Aplicats a menys de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: quatre hores.

- **Artículo 30.1.e**

Article 30 Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola
30.1 Es permet l'apilament temporal de fertilitzants orgànics dins l'explotació agrícola amb la finalitat de facilitar la logística del repartiment dels fertilitzants als diferents recintes i la posterior aplicació agrícola, sempre que es respectin les condicions següents:
e) En cas que l'apilament se situï a menys de 500 m de nuclis de població, habitatges aïllats, polígons industrials, centres de treball no agraris i àrees de lleure, no es pot perllongar més de dos dies naturals.

PRIMERA.- REGULACIÓN LEGAL DE LA APLICACIÓN AGRÍCOLA DE LODOS DE DEPURADORA

La aplicación de lodos de depuradora como fertilizante agrícola constituye una actividad reglada que se ejerce de manera habitual en Catalunya por parte de empresas gestoras de residuos debidamente autorizadas, y cuyo marco normativo básico es el siguiente.

Normativa general de residuos:

- **Ley 10/1998, de 21 de abril, de Residuos**, modificada por la Ley 62/2003 de 30 de diciembre, de medidas fiscales, administrativas y del orden social.

- **Orden MAM/304/2002, de 8 de febrero**, por la cual se publican las operaciones de valorización y eliminación de residuos y la lista europea de residuos

- **Decret Legislatiu *1/2009, de 21 de juliol***, *pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus.*

- **Decret 115/1994, de 6 d'abril,** regulador del Registre general de gestors de residus a Catalunya.

- **Decret 34/1996, de 9 de gener**, pel qual s'aprova el Catàleg de residus de Catalunya, modificado por el Decret 92/1999, de 6 d'abril.

Normativa específica de aplicación agrícola de residuos consistentes en lodos de depuración:

- **Directiva 86/278/CEE**, de 12 de junio, relativa a la protección del medio ambiente y, en particular, de los suelos, en la utilización de los lodos de depuradora en agricultura

- **Real Decreto 1310/1990 de 29 de octubre**, por el que se regula la utilización de lodos de depuradoras en el sector agrícola, que transpone al ordenamiento jurídico español la anterior Directiva

- **Orden Ministerial de 26 de octubre de 1993** sobre utilización de lodos de depuradoras en el sector agrario, que crea el Registro Nacional de Lodos adscrito al Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

- **Real Decreto 261/1996,** de 16 de febrero, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por los nitratos procedentes de fuentes agrarias.

A grandes rasgos la citada normativa establece:

- Que los lodos de depuradoras urbanas son un residuo clasificado como no peligroso por la Lista Europea de Residuos, recogida por la *Orden MAM/304/2002, de 8 de febrero, por la cual se publican las operaciones de valorización y eliminación de residuos y la lista europea de residuos* (Código 19 08 05 "Lodos del tratamiento de aguas residuales urbanas").

- Que la aplicación al campo de lodos de depuradora constituye una operación de valorización de residuos recogida en la *Orden MAM/304/2002, de 8 de febrero, por la cual se publican las operaciones de valorización y eliminación de residuos y la lista europea de residuos* (Código R10: "Tratamiento de suelos, produciendo un beneficio a la agricultura o una mejora ecológica de los mismos"), así como una de las vías de gestión prevista en el Catàleg de Residus de Catalunya: "utilització en profit de l'agricultura" (V81).

- Que la actividad de gestión de estos residuos debe realizarse a través de empresas debidamente autorizadas para ello, en Catalunya mediante gestores autorizados por la Agència de Residus de Catalunya e inscritos en el Registre general de gestors de residus a Catalunya, y según lo establecido en el Decret 93/1999, de 6 d'abril, sobre procediments de gestió de residus.

- Que la aplicación de lodos de depuración a los campos debe respetar las limitaciones legalmente establecidas, fijadas con carácter de normativa básica en el Real Decreto 1310/1990 y que regula aspectos como la composición química de los lodos, los períodos de aplicación, la forma de almacenamiento y aplicación, o los tipos de suelo sobre los que se pueden aplicar.

Es decir, los lodos de depuradora no son en sí ni positivos ni negativos desde un punto de vista ambiental. Deberemos atenernos a su composición, a las características del suelo en el que se aplican, y a la forma y período de aplicación para concluir si las consecuencias de su aplicación pueden ser negativas para el suelo o, muy al contrario, beneficiosas para el mismo.

SEGUNDA.- FALTA DE FUNDAMENTACIÓN JURÍDICA DE LAS DISPOSICIONES OBJETO DE ALEGACIONES.

La contaminación de nitratos que proceden de fuentes agrarias constituye sin duda un problema ambiental de primera envergadura a nivel europeo. Por ello la Unión Europea aprobó la **Directiva 91/676/CEE del Consejo, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura**, denominada coloquialmente "Directiva nitratos", cuyo objetivo es reducir la contaminación causada o provocada por los nitratos de origen agrario, y actuar preventivamente contra nuevas contaminaciones de dicha clase, y de cuya transposición deriva el Decreto impugnado.

La Directiva establece que los programas de actuación en zonas vulnerables deberán contener, entre otras medidas, la **limitación de la aplicación de fertilizantes a las tierras que sea compatible con las prácticas agrarias correctas y que tenga en cuenta las características de la zona vulnerable considerada** (Artículo 5.4 y Anexo III de la Directiva).

El **Anexo II de la Directiva** establece el contenido de los **Códigos de Buenas Prácticas Agrarias** que deben elaborar los Estados miembros, cuyo objetivo debe ser reducir la contaminación provocada por los nitratos y tener en cuenta las condiciones de las distintas regiones de la Comunidad, conteniendo disposiciones que contemplen las siguientes cuestiones, en la medida en que sean pertinentes:

1. los períodos en que no es conveniente la aplicación de fertilizantes a las tierras;
2. la aplicación de fertilizantes a tierras en terrenos inclinados y escarpados;
3. la aplicación de fertilizantes a tierras en terrenos hidromorfos, inundados, helados o cubiertos de nieve;
4. las condiciones de aplicación de fertilizantes a tierras cercanas a cursos de agua;
5. la capacidad y el diseño de los tanques de almacenamiento de estiércol;
6. procedimientos para la aplicación a las tierras de fertilizantes químicos y estiércol que mantengan las pérdidas de nutrientes en las aguas a un nivel aceptable, considerando tanto la periodicidad como la uniformidad de la aplicación.

Según el **Apartado B** de dicho Anexo los Estados miembros también podrán incluir las siguientes cuestiones en sus códigos de buenas prácticas agrarias:

7. la gestión del uso de la tierra con referencia a los sistemas de rotación de cultivos y a la proporción de la superficie de tierras dedicada a cultivos permanentes en relación con cultivos anuales;
8. el mantenimiento durante períodos (lluviosos) de un manto mínimo de vegetación que absorba el nitrógeno del suelo que, de lo contrario, podría causar fenómenos de contaminación del agua por nitratos;
9. el establecimiento de planes de fertilización acordes con la situación particular de cada explotación y la consignación en registros del uso de fertilizantes;
10. la prevención de la contaminación del agua por escorrentía y la filtración del agua por debajo de los sistemas radiculares de los cultivos en los sistemas de riego

En el **Anexo III de la directiva** se contienen las **medidas que deberán incluirse en los programas de acción** a que se refiere la letra a) del apartado 4 del artículo 5.

Dichas medidas deberán incluir normas relativas a:

1. los períodos en los que está prohibida la aplicación a las tierras de determinados tipos de fertilizantes;
2. la capacidad de los tanques de almacenamiento de estiércol;
3. la limitación de la aplicación de fertilizantes a las tierras que sea compatible con las buenas prácticas agrarias y que tenga en cuenta las características de la zona vulnerable considerada y, en particular:
a) las condiciones del suelo, el tipo de suelo y la pendiente;
b) las condiciones climáticas, de pluviosidad y de riego;
c) los usos de la tierra y las prácticas agrarias, incluidos los sistemas de rotación de cultivos; y deberá basarse en un equilibrio entre:
i) la cantidad previsible de nitrógeno que vayan a precisar los cultivos, y
ii) la cantidad de nitrógeno que los suelos y los fertilizantes proporcionan a los cultivos, que corresponde a:

- *la cantidad de nitrógeno presente en el suelo en el momento en que los cultivos empiezan a utilizarlo en grandes cantidades (cantidades importantes a finales del invierno),*
- *el suministro de nitrógeno a través de la mineralización neta de las reservas de nitrógeno orgánico en el suelo,*
- *los aportes de compuestos nitrogenados procedentes de excrementos animales,*
- *los aportes de compuestos nitrogenados procedentes de fertilizantes químicos y otros.*

Es decir establece los criterios técnicos, con base agronómica, en que deberán basarse los Estados para la elaboración de los programas de acción.

Dicha "directiva nitratos" fue traspuesta al ordenamiento estatal el **Real Decreto 261/1996, de 16 de febrero**, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por los nitratos procedentes de fuentes agrarias.

Este Real Decreto tiene como objeto establecer las medidas necesarias para prevenir y corregir la contaminación de las aguas causadas por los nitratos de origen agrario, y establece en su **Artículo 7.1**:

"Los programas de actuación deberán contener con carácter obligatorio, al menos, las medidas que se indican en el anejo 2.
Asimismo, los programas de actuación incluirán las medidas incorporadas en los códigos de buenas prácticas agrarias elaborados por las respectivas Comunidades Autónomas."

En el **Anexo 2** establece en su Apartado c) como una de las medidas a incorporar en los programas de actuación:

"Limitación de la aplicación de fertilizantes al terreno, de tal manera que ésta sea compatible con prácticas agrarias adecuadas y que tenga en cuenta las características de la zona vulnerable considerada y, en particular, los siguientes factores: el estado del suelo, tipo de suelo y pendiente; las condiciones climáticas de la zona y necesidades de riego; los usos de la tierra y prácticas agrarias, incluidos los sistemas de rotación de cultivos.

Esta limitación deberá basarse en un equilibrio entre la cantidad previsible de nitrógeno que en su momento precisen los cultivos y la cantidad de nitrógeno que éstos vayan a tener disponible. Esta disponibilidad de nitrógeno se compone de las siguientes fracciones:

1. Cantidad de nitrógeno presente en el suelo en el momento en que los cultivos comienzan a demandar un elevado consumo de nitrógeno.
2. Suministro de nitrógeno a través de la mineralización neta de las reservas de nitrógeno orgánico del suelo.
3. Aportes de compuestos nitrogenados de excrementos animales.
4. Aportes de compuestos nitrogenados procedentes de fertilizantes químicos y otros productos, así como de las propias aguas utilizadas para el riego."

El objetivo de esta limitación ha de ser **compatibilizar la aplicación de fertilizantes con las prácticas agrarias adecuadas**, y se debe establecer atendiendo a las características de cada zona vulnerable en particular (tipo de suelo, condiciones climáticas de la zona, usos del suelo, ...).

Esta limitación deberá basarse en un equilibrio entre la cantidad previsible de nitrógeno que en su momento precisen los cultivos y la cantidad de nitrógeno que éstos vayan a tener disponible.

Es decir, permite expresamente la aplicación de fertilizantes, entre los que se incluyen los lodos de depuradora en general (Artículo 2), siempre sujeta a las limitaciones que justificadamente y basadas en criterios técnicos objetivos establezcan los programas de actuación para cada zona vulnerable en particular.

El Real Decreto 261/1996 tiene carácter de legislación básica en materia de planificación general de la economía y sobre protección del medio ambiente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 149.1.13 y 23 de la Constitución, por lo que es de obligado cumplimiento en todo el estado.

La Generalitat de Catalunya en la elaboración de su decreto ha considerado, como no podía ser de otro modo, las indicaciones de la Directiva para elaborar el programa de actuación aplicable a las zonas vulnerables. Sin embargo algunas de las disposiciones sobre la gestión de deyecciones ganaderas y otros fertilizantes carecen de la suficiente fundamentación jurídica. Y ello por los siguientes motivos:

a) En la elaboración del decreto no se ha considerado la normativa aplicable a la actividad de aplicación de lodos de depuradora en la agricultura.

Así, en todo el expediente administrativo no existe ni una sola mención a la normativa específica de lodos, especialmente a la norma estatal básica: Real Decreto 1310/1990. No consta en el Marco Normativo considerado en la Memoria general del proyecto, ni se hace mención en el Informe Jurídico.

b) Las disposiciones objeto de estas alegaciones carecen de motivación y vulneran los límites de la discrecionalidad de la Administración

En el expediente administrativo no se justifican adecuadamente las disposiciones objeto de estas alegaciones que limitan los derechos de las productoras de lodos (EDAR) y las empresas gestoras de residuos. Ello infringe el **artículo 35.1. a) e i) de la Ley** 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, que requieren que los actos que limitan derechos subjetivos e intereses legítimos sean motivados, así como las que se dicten en ejercicio de potestades discrecionales.

La Administración no explica en todo el expediente administrativo de que forma ha llegado a la conclusión de que determinadas limitaciones sean una herramienta útil para el objetivo de la norma, que es a tenor de su artículo 1 la reducción de la contaminación producida por los nitratos.

Como motivación el expediente hace mención al **artículo 5.5 de la Directiva del Consejo 91/676/CEE**, de 12 de diciembre de 1991, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura, que dice textualmente:

> *"5. Por otra parte, y en el contexto de los programas de acción, los Estados miembros tomarán todas aquellas medidas adicionales o acciones reforzadas que consideren necesarias si, al inicio o a raíz de la experiencia adquirida al aplicar los programas de acción, se observare que las medidas mencionadas en el apartado 4 no son suficientes para alcanzar los objetivos especificados en el artículo 1. Al seleccionar estas medidas o acciones, los Estados miembros tendrán en cuenta su eficacia y su coste en comparación con otras posibles medidas de prevención."*

Es a todas luces insuficiente la motivación basada en este artículo, pues si la Administración catalana decide tomar "medidas adicionales o acciones reforzadas" deberá justificarlas debidamente, pues de lo contrario los derechos de las EDAR (mayoritariamente de titularidad pública y en consecuencia financiadas por vía de presupuestos públicos) y de las empresas gestoras de residuos quedan injustamente limitados.

Esta falta de motivación y la infracción de los límites de la discrecionalidad de la Administración ha sido considerada por la doctrina jurisprudencial como causa de anulación de los actos administrativos conforme a lo establecido en el artículo 63 de la anterior Ley de procedimiento administrativo (Ley 30/1992).

TERCERA.- FALTA DE FUNDAMENTACIÓN TÉCNICA.

Como hemos expuesto ya, el objetivo de la norma es a tenor de su artículo 1 la reducción de la contaminación producida por los nitratos:

Article 1 Objecte 1.1 Aquest Decret té per objecte l'establiment de mesures dirigides a reduir i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari, mitjançant la regulació de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats i l'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables designades a Catalunya.

Como hemos expuesto también, un fertilizante, del tipo que sea, no es intrínsecamente beneficioso ni perjudicial para el suelo. Su bondad o perjuicio dependerá de los citados criterios agronómicos: el tipo de suelo, la pendiente, la época de aplicación, la duración de ésta, el tipo de cultivo, la composición química del fertilizante, las condiciones climáticas, el riego, la dosificación y, sin duda de una adecuada praxis.

En cuanto a los lodos de depuradora en concreto, las consecuencias de su aplicación han sido extensamente analizadas desde un punto de vista técnico. Y de estos análisis se deriva que su aplicación al campo es beneficiosa para el suelo siempre que se haga en determinadas condiciones.

Y en este sentido las disposiciones objeto de estas alegaciones carecen de fundamentación técnica que justifique qué beneficio suponen para el medio ambiente, en concreto para la reducción de la contaminación producida por nitratos.

Lo que parece realmente es que busquen otros objetivos, como la disminución de la generación de molestias a los vecinos que, aun siendo un objetivo muy loable, nada tiene que ver con la protección de las aguas subterráneas frente a la contaminación de fuentes agrarias.

Pasamos a analizar las disposiciones objeto de alegaciones:

- **Artículo 17.2 e): aplicación de los fertilizantes en suelo sin cultivo dentro de los 45 días naturales anteriores a la siembra de los cultivos herbáceos.**

En el caso de fertilizantes en los que el nitrógeno orgánico tenga un porcentaje superior al 70% sobre el total y en particular aquellos fertilizantes que hayan estado sometidos a procesos de estabilización y de deshidratación mecánica intensiva con la utilización de polielectrolitos es necesario un período más largo de los 45 días previstos para que la planta pueda aprovechar adecuadamente los nutrientes.

Estos fertilizantes se mineralizan más lentamente por lo que necesitan un mayor tiempo para que sus nutrientes puedan ser aprovechados por los cultivos, a diferencia de otros fertilizantes orgánicos, como el purín de cerdo, que por su naturaleza tienen una disponibilidad más rápida de sus nutrientes al tener un mayor porcentaje de nitrógeno amoniacal.

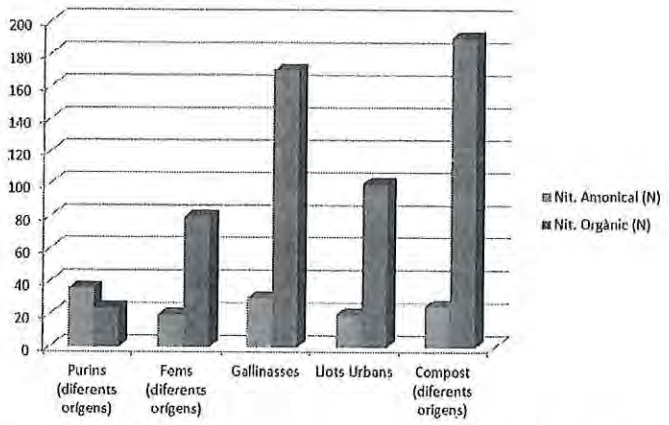

Tabla 1. Aportaciones de nitrógeno de 10Tn de los diferentes fertilizantes orgánicos.

En base a lo expuesto creemos necesaria una diferenciación entre estos diferentes tipos de fertilizantes orgánicos. Entendemos que no está justificada técnicamente la limitación a 45 días, y <u>consideramos adecuado alargar el periodo hasta los 90 días</u>.

- **Artículo 21.4: prohibición de aplicación de fertilizantes a menos de 500 metros de núcleos de población, centros de trabajo o áreas de ocio en fin de semana y días festivos.**

Nos encontramos probablemente ante la medida menos técnica del decreto, pues una aplicación que se permite de lunes a viernes se prohíbe en días festivos. ¿Acaso contamina más la aplicación realizada un martes que un domingo?. La agricultura no entiende de días festivos y sus necesidades no pueden atender a regulaciones caprichosas.

En este precepto subyace el verdadero motivo de la prohibición: la generación de olores o molestias a los ciudadanos. Ni siquiera hay finura en el propósito, ¿Acaso no se generaría menos molestia en un polígono industrial, precisamente en los días festivos? Sin duda es un objetivo respetable, pero no tiene absolutamente nada que ver con el objetivo del decreto.

No se trata tampoco de ningún criterio técnico que pueda considerarse una medida adicional o acción reforzada para alcanzar los objetivos de protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura, por lo que no procede tomarla en base al artículo 5.5 de la Directiva del Consejo 91/676/CEE, de 12 de diciembre de 1991.

A ello debemos añadir que no se trata de una competencia del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Consideramos que debe eliminarse este precepto.

- **Artículo 23.1.b: aplicación de los fertilizantes de tipo 2 al suelo en los plazos fijados.**

Consideramos que los fertilizantes pastosos requieren por su estructura un plazo mayor para que los nutrientes se incorporen al suelo, que no debería ser inferior a 24 horas en las zonas con restricciones por distancia a núcleos poblados.

Una incorporación inmediata no es viable, por la propia estructura del material, ya que la maquinaria agrícola no la puede trabajar.

Consideramos que un plazo de 24 horas sería correcto

- **Artículo 30.1.e: limitación temporal a 2 días de los apilamientos en zonas restringidas**

En la aplicación de lodos de depuradora a los campos, para poder aplicar en una finca en su totalidad se necesita de un período de entre 5 y 10 días, en función de la dimensión de la parcela, el cultivo y el centro productor...

Por lo tanto, dos días es un plazo del todo insuficiente para este tipo de fertilizantes. Consideramos que un plazo de 10 días sería correcto.

Tampoco encontramos en esta limitación una justificación técnica, que pueda considerarse una medida adicional o acción reforzada para alcanzar los objetivos de protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura. Más bien parece,

como anteriormente, una medida dirigida a minimizar la generación de olores o molestias a los vecinos, que no es el objetivo del decreto.

Por todo lo expuesto **SOLICITO**

La aceptación de este escrito y la modificación de las disposiciones objeto de las presentes alegaciones

JOSEP ANTONI GÓMEZ
AGROS

anffe

asociación nacional de fabricantes de fertilizantes

TELS.: 91 431 70 08 - 91 431 70 57 - FAX: 91 435 79 21 - E-MAIL: anffe@anffe.com - SERRANO, 27 - 28001 MADRID

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005E/12337/2017
Data: 06/11/2017 12:16:55

Registre d'entrada

Asesoría Jurídica
Departamento de Agricultura, Ganadería, Pesca y Alimentación
Generalitat de Cataluña
Gran Vía de las Corts Catalanas 612 – 614
08007 – BARCELONA

Madrid, 31 de Octubre de 2017

Estimado Sr:

Desde la Asociación Nacional de Fabricantes de Fertilizantes (ANFFE), organización sin ánimo de lucro, constituida en el año 1977 y que agrupa a los mayores fabricantes españoles de fertilizantes y a las principales empresas productoras europeas con representación en España, les enviamos el documento adjunto, en respuesta al trámite de audiencia pública del **Proyecto de decreto de gestión de la fertilización del suelo y de las deyecciones ganaderas y de aprobación del programa de actuación en las zonas vulnerables en relación a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias**.

Un cordial saludo,

Paloma Pérez Sánchez
Secretaria General

2307
Entrada Asessoria Jurídica
data: 6 11-17

anffe

asociación nacional de fabricantes de fertilizantes

TELS. 91 431 70 02 - 91 431 70 57 - FAX 91 435 79 21 - E-MAIL anffe@anffe.com - SIERRA MO 27 - 28001 MADRID

OBSERVACIONES DE ANFFE AL PROYECTO DE DECRETO DE GESTIÓN DE LA FERTILIZACIÓN DEL SUELO Y DE LAS DEYECCIONES GANADERAS Y DE APROBACIÓN DEL PROGRAMA DE ACTUACIÓN EN LAS ZONAS VULNERABLES EN RELACIÓN A LA CONTAMINACIÓN POR NITRATOS PROCEDENTES DE FUENTES AGRARIAS

La Asociación Nacional de Fabricantes de Fertilizantes (ANFFE), organización que representa a los principales productores de fertilizantes minerales con representación en España, presenta las siguientes observaciones al proyecto de Decreto de gestión de la fertilización del suelo y de las deyecciones ganaderas y de aprobación del programa de actuación en las zonas vulnerables en relación a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias.

El presente Decreto tiene como objetivo fundamental regular la gestión de la fertilización del suelo, teniendo en cuenta los diferentes tipos de fertilizantes y las diversas condiciones de su aplicación. Aunque sea lógico promover la economía circular y facilitar el adecuado uso de las deyecciones ganaderas, hay que tener en cuenta que éstas nunca podrán substituir a los fertilizantes minerales, ya que la cantidad de nutrientes que ellas contienen es inferior y además los nutrientes se encuentran en formas en las que no son fácilmente asimilables, siendo necesario un tiempo para su mineralización y posterior absorción por los cultivos. Además, para poder aportar la misma cantidad de nutrientes que con los fertilizantes minerales, es preciso un transporte de mayores volúmenes de producto, con el consiguiente incremento de la huella de carbono y de las emisiones de gases de efecto invernadero.

En general, en el borrador de Decreto prevalece la problemática en la gestión de los excesos de purines sobre la eficiencia del nitrógeno a aplicar a los cultivos. Por ejemplo, para dar solución a este problema de excesos se lleva a recomendar que se aplique el total de las unidades de N en forma orgánica siempre que sea posible y siempre en cantidades superiores a las permitidas en forma mineral. Pero dado que la mineralización anual de estas deyecciones varía en función de la climatología y el porcentaje de lavado del N depende de la pluviometría en otoño, los balances que se proponen no parecen del todo fiables.

En cuanto a las zonas y momentos de aplicación y las extracciones fijadas, parecen razonables. Hay que señalar que la limitación diferenciada por zonas depende principalmente de la pluviometría y por tanto, de la producción esperada. La prohibición de aplicación de las deyecciones ganaderas en vano o abanico es fundamental para evitar emisiones y la inversión no es grande comparada con el beneficio medioambiental.

En cuanto a los plazos de aplicación antes de la siembra también son razonables, así como diferenciar entre los diferentes tipos por el ritmo de mineralización de los mismos. Las unidades de N permitidas parecen adecuadas y más si se fracciona, ya que se gana eficiencia, principalmente en regadíos. No permitir superar el 50% del total en sementera también es lógico y en general se recomienda por eficiencia. Estamos conformes también con las extracciones establecidas por cultivos.

Madrid 31 de octubre de 2017

ANPROGAPOR

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Lleida

Número: 0008E/9524/2017
Data: 20/11/2017 13:02:07

Registre d'entrada

A LA DIRECCIÓ GENERAL D'AGRICULTURA I RAMADERIA

Miguel Ángel Higuera Pascual, amb NIF núm. 70239385F, en representació en la seva qualitat de Director de la *Asociación Nacional de Productores de Ganado Porcino* (ANPROGAPOR), amb CIF núm. G28766566 i domicili per notificacions a C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid, mitjançant el present escrit COMPAREIX i EXPOSA:

Havent-se sotmès a exposició pública el "Projecte de Decret ...../2017, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries", el 15 de setembre de 2017 al DOGC núm. 7455, i havent rebut la resposta de data 31 de juliol de 2017 (d'ara en endavant RESPOSTA DARP) a les observacions que us vàrem trametre el 9 de març de 2017 (d'ara en endavant document PROPOSTA DE CONSENS), posem de manifest les següents AL·LEGACIONS al nou text publicat:

Primera.-

D'acord amb el document PROPOSTA DE CONSENS es pretenia que la diferent agrupació de les zones vulnerables no classifiqués al mateix conjunt els municipis d'alta càrrega ramadera i els municipis que sense disposar d'una elevada carrega ramadera tenen una elevada contaminació de nitrats.

El text publicat, en l'article 3, no defineix quins han estat els paràmetres que han permès la divisió d'aquest dos grups de les zones vulnerables (ZV), A i B. Però d'acord amb la RESPOSTA DARP, el nou text, que accepta parcialment la nostra demanda, alhora també inclou en els municipis de ZVA, els que, tot i no superar el 0,8, tenen un ICR superior a 0,5 i una concentració de nitrats a les aigües subterrànies superior a 50 ppm., deixant els municipis amb un ICR inferior però amb una concentració de nitrats als aqüífers superior a 50 ppm en el conjunt de ZVB.

Així doncs, es continua incloent dintre del mateix paraigua el paràmetre índex de càrrega ramadera i el relatiu al grau de contaminació dels aqüífers subterranis.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Si s'observen les fitxes d'evolució de nitrats publicades recentment per l'ACA (de data 9.06.2017), en la ZV 2, municipis de les comarques del Maresme i la Selva, amb un ICR inferior a 0,5, s'ha empitjorat la qualitat de les seves aigües subterrànies en els darrers 17 anys, malgrat no incrementar la carrega ramadera. Per contra tenim la ZV 3, municipis de la comarca d'Osona, que tot incrementar la capacitat ramadera en els 17 anys, i havent assolit un ICR superior a 1,2, l'ACA no observa que s'hi hagi experimentat una variació de la qualitat de l'aigua subterrània des del 2000, i el percentatge de mostres que supera els 50ppm de nitrats ha disminuït lleugerament (en dos punts percentuals) en el darrer període (entre 2012-2015) respecte el primer període avaluat (entre 2000-2003).

Per tant, aquestes dades deixen palès que el programa d'actuació reforçat en les zones vulnerables ha d'implementar també mesures més contundents en la fertilització orgànica sense dejeccions i respecte de la fertilització inorgànica, i no sols de registre documental via paper o via telemàtica, sobretot, per les parcel·les cultivables en aquells municipis que tot i no tenint càrrega ramadera continuen mantenint l'alta concentració dels nitrats en les aigües subterrànies.

Aquesta demanda es formula amb l'interès que no es focalitzi ni s'imputi solament la contaminació de nitrats als aqüífers amb la producció ramadera, principalment la porcina.

Es tracta d'una identificació i d'una confusió no tan sols injusta vers el sector ramader, sinó que a més resulta inadequada i inoficiosa per afrontar de forma eficaç la millora de la qualitat dels aqüífers.

Segona.-

L'escrit RESPOSTA DARP determina que des del DARP no es vol dificultar la instal·lació de basses a destinació (regulades a l'article 11 del text publicat), i que es la regulació vigent d'ordenació de les explotacions ramaderes qui les regula.

Al respecte es sol·licita que s'ampliï la mesura de cobrir les bases a la utilització de cobertes flexibles o cobertes flotants que evitin les emissions d'amoníac per volatilització i les males olors, ja que en alguns casos per les dimensions de la bassa la cobertura fixa pot resultar inviable. Es tracta d'un sistema de cobriment de les basses igualment eficaç, i en nombrosos supòsits, l'únic viable.

A més es demana que s'elimini la limitació de la distància mínima que ha de mantenir respecte a la/les explotacions d'origen, atès que la distància de les basses de destinació la condiciona la situació de la finca o finques a fertilitzar. Actualment ja existeixen prou limitacions a l'hora de legalitzar aquests tipus de dispositius d'emmagatzematge de dejeccions allunyats del punt de producció, i no resulta oportú ni convenient afegir-ne encara més.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Tercera.-

El text publicat limita que els tractaments de dejeccions en origen (article 13) només puguin tractar dejeccions procedents d'una sola explotació o d'explotacions d'un mateix titular. Aquest nou enfoc limita que es puguin compartir tractaments de dejeccions, bàsicament líquides, que es basen en la separació de fases, ja sigui de forma mecànica -aplicant floculant/coagulants químics- i/o a partir de corrent elèctrica/magnètica, per part d'explotacions de diferents titulars, i que aquests se'ls apliqui la regulació de residus per considerar-se gestió fora del marc agrari.

Es proposa doncs que l'article 13 també inclogui la possibilitat que els tractaments de dejeccions en origen puguin tractar dejeccions procedents de diferents explotacions només en el cas que no es posi en risc sanitari a l'explotació on s'ubica el tractament, que es garanteixin les mesures de bioseguretat de les explotacions que comparteixen el tractament, i que aquests no estiguin situades entre elles a més de 500 metres, independentment que el titular sigui o no el mateix.

Quarta.-

En el document PROPOSTA DE CONSENS, i en relació amb la necessitat de disposar dispositius electrònics de posicionament global (GPS) per acreditar la correcta gestió de les dejeccions, es demanava que aquesta mesura es limités a les aplicacions amb més 10 km de distància entre l'origen i el destí, i que per les distàncies menors la correcta gestió quedi suficientment acreditada amb la declaració anual per part del ramader i de l'agricultor.

En l'escrit RESPOSTA DARP s'argumenta que les aplicacions a distàncies inferiors a 10 km no sempre són necessàriament correctes, i que els casos de sobre-fertilització o parcel·les abocador de dejeccions es produeixen precisament a distàncies properes a la granja per diversos motius, a vegades perquè són les mateixes finques del ramader i en elles es tendeix a aplicar més dejeccions.

Els següents criteris establerts a l'article 15 del text publicat:

- Les aplicacions de dejeccions a terres situades a més de 5 km de la granja (si generen més de 2000 kg anuals en valors estàndard).
- Les aplicacions en zona no vulnerable descrites al pla de gestió amb dejeccions provinents de granges situades en zones vulnerables.

es consideren discriminatoris respecte als transports amb altres fertilitzants orgànics que no continguin dejeccions (fangs de depuradora, residus orgànics amb via de valorització agrària) als quals només se'ls requereix un control documental.

Es considera que les males pràctiques per sobre-fertilització o per parcel·les abocador no minvaran encara que hi hagi una fiscalització de la traçabilitat en el transport amb més

C/ Juan Bravo, 87 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

de 5 km de distància del punt d'origen de les dejeccions soles o barrejades, ans al contrari, per evitar aquesta fiscalització contínua es deixaran d'utilitzar les dejeccions en la fertilització de les terres agràries no vinculades a la ramaderia en front d'altres fertilitzants, i amb aquest nou enfoc les dejeccions requeriran tractaments excessivament costosos per arribar a la seva eliminació mentre l'ús de nitrogen mineral incrementarà en contra del precepte bàsic d'economia circular establert en l'estratègia europea 2020.

Per tant, es demana que la traçabilitat del transport de dejeccions a temps real mitjançant l'enviament de dades del moviment GPS sigui aplicat al transport de dejeccions (soles o barrejades) només quan aquestes s'allunyen a més de 10 km del seu punt d'origen, tal i com es regula en la normativa vigent. A distàncies inferiors la traçabilitat del moviment de dejeccions queda suficientment acreditada amb la presentació de les declaracions anuals per part del ramader i l'agricultor.

Cinquena.-

L'article 18 del text publicat estableix que en les zones no designades com a vulnerables, el càlcul de nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris establerts a l'annex 13. Mentre que a l'article 19, on s'estableix que l'aportació màxima de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes o d'altres fertilitzants orgànics de 170 kg N/ha, no es defineix com s'ha de realitzar el càlcul del nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes.

Així doncs, es demana que en l'article 19, es defineixi també que "el càlcul de nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris establerts a l'annex 13".

Sisena.-

La prohibició de l'aplicació de purins amb vano o ventall, establerta a l'article 21.3 del nou text publicat, es una mesura que ha de permetre que la fertilització mitjançant purins o fraccions líquides de purins sigui més eficient, i que alhora hi hagi una disminució notòria de la volatilització d'amoníac i de les males olors en l'entorn proper a l'aplicació. A més, aquesta mesura, també ha de permetre millorar la percepció social que pateix actualment el sector porcí.

L'argument que planteja la RESPOSTA DARP indica que la implantació d'aquesta mesura generarà un impacte que comporta la necessitat de considerar un període més llarg que tingui en compte la viabilitat de la seva execució. Per aquesta raó, el nou text diferència el termini d'1 a 2 anys la implementació de la prohibició del ventall en funció de si la finca on es realitza l'aplicació està en zona vulnerable o no.

Tanmateix, la diferenciació dels terminis establerta no es considera un argument coherent ni veritablement útil perquè l'impacte de la mesura sigui menor, i només crearà greuges comparatius entre zones. Es considera més idoni graduar l'aplicabilitat de la mesura en funció de la capacitat, de manera que les cisternes de més de 15 m³ i els

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

centres de gestió tinguin un termini d'1 any, i la resta de cisternes fins a 5 anys, independentment de la zona on apliquin els purins.

La mateixa premissa es pot tenir en compte en els terminis d'aplicabilitat de la mesura de la disposició de conductímetres (article 22 del text publicat), o un altre mètode equivalent, per estimar la concentració de nitrogen als purins a les cisternes d'aplicació de purins. Es sol·licita a l'efecte que s'incorpori una disposició transitòria d'acord amb la qual es confereixi el termini d'1 any per l'adequació a aquesta norma per les cisternes de més de 15 m³ i els centres de gestió, i el termini de 5 anys a la resta de cisternes, independentment de la zona on apliquin els purins.

Setena.-

En relació amb l'article 23 del nou text publicat, que detalla, que en les aplicacions de fertilitzants de tipus 2 realitzades amb el ventall en terres situades entre 1000 i 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, caldrà incorporar els fertilitzants al sòl immediatament després de l'aplicació, en un període de:

- 4 hores si l'aplicació es fa entre els mesos de maig a setembre, ambdós inclosos
- 12 hores si l'aplicació es fa entre els mesos d'octubre a abril, ambdós inclosos

Es proposa, per tal que el compliment d'aquest condicionant per part d'aquell ramader i/o agricultor que es realitza la seva pròpia aplicació sigui viable a la pràctica, augmentar el període a 24 hores en tots dos casos, considerant que partim ja d'un període superior (dos dies) regulat per l'actual Decret 136.

Per altra banda, i pel mateix motiu de viabilitat pràctica, en distàncies inferiors a 500 metres a nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, aquest termini hauria de graduar-se en funció del dispositiu utilitzat, 12 hores si l'aplicació és en ventall, i fins 24 hores si l'aplicació és mitjançant tubs penjants o mànegues.

Ara bé, en aplicació de la Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió, de 15 de febrer de 2017, per la qual s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) en el marc de la Directiva 2010/75/UE del Parlament Europeu i del Consell respecte a la cria intensiva d'aus de corrals o de porcs, es coneix que aquest *tempus* o interval, entre l'aplicació de les dejeccions i la incorporació al sòl, es podrà veure reduït en cas que tècnicament sigui viable (MTD 22).

Tanmateix, l'eliminació de les aplicacions de purí amb ventall i la constant millora tecnològica en el mercat dels equips d'aplicació permetran justificar al finalitzar el termini de transitorietat que les emissions difuses d'amoníac generades entre l'aplicació i la incorporació al sòl es redueixen dràsticament abans que finalitzi el termini de 21 de febrer de 2021 d'aplicació de les MTD a totes les activitats existents incloses en l'annex 6.6 de la Directiva 2010/75/UE.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Vuitena.-

En contra de la demanda que es feia en el document PROPOSTA DE CONSENS, i en contra del que s'estableix al propi preàmbul del nou text en relació amb la simplificació administrativa respecte dels plans de gestió (paràgraf 14è "El sector ramader és un sector dinàmic, que necessita poder adaptar-se a les circumstàncies de mercat. Es per això que s'introdueixen tant simplificacions administratives en els plans de gestió,..."), mitjançant diversos preceptes del Projecte de Decret es continuen mantenint previsions i tràmits burocràtics contraris a la simplificació en relació amb els documents necessaris per justificar la gestió agrícola de les dejeccions tant per part del ramader com de l'agricultor (articles 15 "transmissió de dades de transport a temps real"; 32 "pla de gestió"; 35 "modificació de pla de gestió"; 36 "llibre de gestió de fertilitzants"; i 37 "declaració anual").

L'escrit RESPOSTA DARP indica que actualitzar automàticament la base agrícola amb la declaració anual desvirtua el caràcter d'intervenció prèvia i preventiva que té el pla de gestió.

No obstant, l'experiència i la pràctica han demostrat amb escreix que la gestió de les dejeccions com adob agrícola no ha d'estar estrictament i rigorosament sotmesa a un règim preventiu, i que almenys, cal dotar la seva regulació de cert marge de flexibilitat o d'adaptabilitat a les circumstàncies i contingències pròpies d'aquesta gestió. S'ha comprovat que el caràcter dinàmic d'aquest tipus de gestió, quan la ramaderia no està completament lligada a l'agricultura, no es pot concebre ni avaluar com un model estàtic de pla de gestió i successives modificacions, atès que es generen infinitat de registres que, inclús amb l'actual aplicació de la taxa administrativa, sobrepassen el potencial d'intervenció administrativa de l'Administració.

Es necessari que el règim preventiu derivi cap a un règim de control més enllà de la mera comunicació de dades anuals a un servidor, cal tenir en compte que només l'anàlisi d'aquestes dades comunicades telemàticament *per se* ja comporten una enorme càrrega administrativa, i no cal incrementar-la més amb noves sol·licituds de modificació dels plans de gestió.

Per tant, es continua proposant que la base agrícola descrita al pla de gestió, una vegada presentat i avaluat (règim preventiu), quedi actualitzada automàticament amb la declaració anual de gestió dejeccions ramaderes i altres fertilitzants (règim de control), sense necessitat de requerir una modificació expressa a la base de dades GDN (que a més suposa una taxa administrativa nova) tot i que hi hagi una modificació de la base territorial per gestionar per l'equivalent o superior del 20% del nitrogen generat. L'Administració, en cas que del creuament de les declaracions anuals efectuades pel ramader i l'agricultor detecti incongruències, ha de procedir a través del mecanisme legal corresponent a requerir la documentació que acrediti que s'han signat nous contractes de cessió o que s'han incorporat les terres en la DUN i, si es comprova incompliment de la legislació, aplicar el règim sancionador corresponent.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Novena.-

El text publicat estableix a l'article 28.3 que en cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la persona titular de l'explotació ramadera ha de garantir l'anàlisi dels sòls receptors de les fraccions líquides resultants dels tractaments, i que la dosificació s'ha de fer de tal manera que es garanteixi que el sòl del recinte no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105ºC.

Si ens remetem a l'article 7.3 del Decret, el qual defineix la persona titular de l'explotació agrícola com la responsable de la correcta aplicació agrícola de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats que es realitzi en els recintes inclosos en la seva explotació.

Per tant, cal que l'article 28.3 quedi redactat de la següent manera "en cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la dosificació de les fraccions líquides resultants dels tractaments s'haurà de fer tenint en compte que es garanteixi que el sòl receptor no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105ºC".

Desena.-

En relació amb allò establert a l'article 46 del text publicat, relatiu a l'aplicació de fangs de depuradora, s'indica que en el conjunt de ZVA no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte a la quantitat aplicada a l'any 2008.

Sens perjudici del criteri de la sentència de 26 de març de 2015 de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, però comprovant que curiosament els anys 2007 i 2008 es quan es va aplicar agrícolament major quantitat de fangs de depuradora al sòl (veure informe de l'ACA de setembre de 2016), es proposa que es modifiqui l'articulat de la següent manera:

"En el conjunt de zones designades vulnerables no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte de la quantitat aplicada a l'any 2008".

Ens referim a que aquest límit ha d'operar tant respecte de les ZVA com de les ZVB.

A l'efecte cal tenir en compte que el motiu d'estimació parcial del recurs per part de la Sala del TSJC és principalment formal, atès que sobre el precepte impugnat el Decret no compleix les degudes exigències de motivació, i resultant cert que l'art. 5.5 de la Directiva 91/676/CEE de nitrats disposa que al seleccionar les mesures o accions els estats membres tindran en compte la seva eficàcia i el seu cost en comparació amb altres possibles mesures de prevenció, el mateix precepte legitima les mesures addicionals o accions reforçades acordades arrel de l'experiència a l'aplicar els programes d'acció.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

En conseqüència, resultaria suficient que el preàmbul del Projecte de nou Decret justifiqués amb dades i arguments tècnics i mediambientals la conveniència o procedència de no incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte de la quantitat aplicada a l'any 2008 per tal d'així ajustar-se al criteri de l'esmentada STJC.

Alhora es demana que mentre la normativa de residus no estableixi un control obligatori de traçabilitat en el transport de residus, en aquest nou Decret es requereixi, per tal d'evitar greuges, que per l'aplicació de fangs s'estableixin els mateixos condicionants de control de traçabilitat que els establerts per a les dejeccions ramaderes.

Onzena.-

En relació amb l'article 52 del Projecte de Decret, relatiu als requisits per la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zona vulnerable, s'estableix que es podran autoritzar noves explotacions o ampliacions quan les dejeccions generades per aquestes s'apliquin en la seva totalitat en terres que són cultivades pel titular de l'explotació ramadera, en règim de propietat o en règim d'arrendament rústic amb una durada mínima de 8 anys des de que es presenta el pla de gestió, i que estiguin incloses a la seva DUN.

Al respecte, i entenent que no es desvirtua amb la següent proposta el caràcter tècnic de la restricció descrita, es proposa rebaixar la durada mínima a 7 anys d'arrendament rústic, en congruència amb allò que s'estableix al llibre Sisè del Codi Civil de Catalunya, article 623-13. Altrament també es demana, que es pugui justificar la mateixa titularitat entre l'explotació ramadera i l'agrícola per unitat empresarial, és a dir, si el titular, persona física o jurídica, té la representació d'almenys el 50% sobre les dues explotacions, o per unitat familiar, formada per familiars de primer grau (antecessors o descendents directes).

Dotzena.-

En relació amb l'annex 7.1, sobre distàncies a respectar en l'aplicació agrícola de fertilitzants orgànics, s'han reduït les distàncies d'aplicació de purins respecte a explotacions del grup 2 o 3, respecte de la regulació vigent.

Vist que l'estat sanitari de la producció porcina actualment juga un paper molt rellevant en la productivitat de les explotacions, alhora que permet garantir la seguretat alimentària i l'exportació a diferents mercats mundials, no ens podem relaxar en tot allò que no garanteixi la bioseguretat en les explotacions porcines.

Per tant, es proposa mantenir els mateixos criteris que marca el Decret 136/2009.

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Tretzena.-

La Resolució 739/X del Parlament de Catalunya, crea la Taula sectorial de fertilització agrària, com a òrgan d'interlocució en el tema de la gestió de la fertilització i la gestió de les dejeccions ramaderes entre el sector agrari i l'Administració, que alhora establirà l'objectiu, les polítiques que es desenvoluparan en l'aplicació d'aquest Decret, i l'altra regulació que se'n derivi. Tanmateix, la disposició final tercera del Projecte de Decret no inclou com a membres de la taula a les organitzacions que aglutinen els productors (ANPROGAPOR, PORCAT, FAC, ASOPROVAC, FECOC,....) que representen també al sector ramader i que, malgrat podent-se veure afectades, queden privades del dret a la participació i en total indefensió davant les decisions adoptades en aquesta taula.

Es proposa doncs que s'hi incloguin.

Per tot això,

SOL·LICITO que tingueu per presentat aquest escrit en temps i forma, per formulades les anteriors al·legacions, i que acordeu de conformitat amb allò que proposen, tot incorporant-ho al Projecte de Decret que n'és objecte.

Madrid, 14 de novembre de 2017

Ben atentament,

ANPROGAPOR
ASOCIACIÓN NACIONAL DE PRODUCTORES
C/Juan Bravo, 67 - 1ºB. 28006 Madrid

C/ Juan Bravo, 67 – 1º B. 28006 Madrid | T. (+34) 91 402 22 72 F. (+34) 91 402 22 68 | asociacion@anprogapor.es | http://www.anprogapor.es

Agència de Residus de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
Agència de Residus de Catalunya

20 NOV. 2017 D·1839

Registre de sortida
Núm 15097 0137S

SECRETARIA GENERAL
DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ
Gran Via de les Corts Catalanes 612
08007 Barcelona

Núm. Ref: Q0001/2017/27

Assumpte: Tràmit d'audiència del projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Generalitat de Catalunya
Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi

Número: 0152/8940/2017
Data: 21/11/2017 09:07:22

Benvolgut,

Us adjuntem els comentaris de l'Agència de Residus de Catalunya, dins del tràmit d'audiència atorgat, al projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

Restem a la vostra disposició per a qualsevol dubte o aclariment.

Atentament,

Josep Maria Tost
Director

Barcelona, 20 de novembre de 2017

PASSI A AJ+D3
DATA 21/11/17
El Secretari General

Entrada Secretaria General
Data: 21/11/17 1394

Passa a: DGR
Per coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per consentiment:
Per preparar informe:
Data: 22-11-2017
Direcció General 03

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005/13141/2017
Data: 21/11/2017 12:45:53

Registre d'entrada

Dr. Roux 80
08017 Barcelona
Tel. 93 567 33 00
Fax 93 567 33 05
www.arc.cat

Generalitat de Catalunya

Comentaris de l'Agència de Residus de Catalunya, dins del tràmit d'audiència, al projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Analitzat el projecte de decret, i dins de l'àmbit de competències d'aquesta Agència de Residus de Catalunya, es considera necessari formular les següents observacions:

Observacions generals

Sobre la gestió dins del marc agrari i la gestió de residus

En coherència amb tots els comentaris realitzats per aquesta Agència de Residus de Catalunya en el seu dia, al llarg del procediment d'aprovació del Decret 136/2009, d'1 de setembre, i durant la tramitació del present projecte normatiu, novament cal insistir en el fet que la regulació que es realitza de la gestió en el marc agrari afecta a activitats de gestió de residus sotmeses, per tant, a normativa específica.

El projecte de decret defineix com a gestió en el marc agrari "l'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes en una base agrícola, l'emmagatzematge de les dejeccions, el transport de les dejeccions, **els tractaments de dejeccions en origen i la gestió duta a terme pels centres de gestió de dejeccions ramaderes per a la seva aplicació agrícola**".

L'ample concepte de gestió dins del marc agrari no s'ajusta al marc jurídic de les dejeccions ramaderes reconegut per la jurisprudència comunitària. En aquest sentit, la sentència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees dictada en l'assumpte C-121/03 expressament assenyala el següent:

"En determinadas circunstancias, un bien, un material o una materia prima que resulta de un proceso de fabricación o de extracción que no está destinado principalmente a producirlo puede constituir no un residuo, sino un subproducto del que la empresa no desea «desprenderse» en el sentido del artículo 1, letra a), párrafo primero, de la Directiva 75/442, pero que tiene la intención de explotar o comercializar en circunstancias que le sean ventajosas, en un proceso ulterior sin operación de transformación previa. En este supuesto no hay nada que justifique la aplicación de las disposiciones de esta Directiva, cuya finalidad es regular la eliminación o valorización de residuos, a bienes, materiales o materias primas que tienen económicamente el valor de productos, con independencia de cualquier transformación, y que, como tales, están sometidos a la legislación aplicable a dichos productos, siempre que esta reutilización no sólo sea posible, sino segura, sin transformación previa, y sin solución de continuidad del proceso de producción (véase la sentencia de 18 de abril de 2002, Palin Granit y Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus, C-9/00, Rec. pg. I-3533, apartados 34 a 36).

Como señala certeramente el Gobierno español, ***el estiércol, en las mismas circunstancias, puede no constituir un residuo, si se utiliza como abono en el marco de una práctica legal de aplicación en terrenos bien identificados y si su almacenamiento se limita a las necesidades de tales operaciones de abono.****"*

A diferència del que s'acaba d'exposar, el projecte de decret continua contemplant el tractament de les dejeccions en origen com una gestió dins del marc agrari i, per tant, exclosa de la normativa reguladora dels residus.

Cal insistir, novament, en el fet que el tractament de les dejeccions ramaderes, amb independència de si és en origen o no, és una activitat de gestió de residus que no pot quedar exclosa de la normativa reguladora dels residus, de manera que no pot considerar-se una gestió en el marc agrari, d'acord amb la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, i el Text refós de la llei reguladora dels residus, aprovat pel Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol.

Revisió de la terminologia

L'ús del terme "persones gestores de dejeccions ramaderes" crea confusió en la mesura que fa referència tant a les persones que apliquen dejeccions ramaderes dins del marc agrari com a les persones que gestionen dejeccions ramaderes en el marc de la normativa reguladora dels residus.

Per tant, es considera que cal revisar la terminologia legal emprada en el capítol II del projecte de decret i, en concret, en els articles 6 i 7.

Observacions particulars

Article 3 m). Gestió en el marc agrari

D'acord amb el que s'acaba d'exposar, caldria excloure el tractament de les dejeccions del concepte de "gestió en el marc agrari" i, per tant, subjectar aquesta activitat a la normativa sobre gestió de residus.

Article 13. Instal·lacions de tractament de dejeccions ramaderes en origen

En la mateixa línia, caldria indicar que aquestes instal·lacions, en tant que realitzen una activitat de gestió de residus, han de disposar de la preceptiva autorització per al desenvolupament de l'activitat i estar inscrites en el Registre general de persones gestores de residus de Catalunya.

Article 28. Concentracions de nutrients màximes als sòls

Aquest article, a l'apartat 1, indica:

"28.1 Les concentracions màximes de nutrients en el sòl, durant els diferents moments de l'any, són les establertes en l'annex 8".

Comentari: L'objectiu de la fertilització ha de ser dotar al cultiu dels elements nutricionals d'acord amb les seves necessitats per tal d'obtenir la producció esperada. Per tant, es proposa afegir la condició d'elaborar un pla de fertilització amb el següent redactat:

"Les concentracions màximes de nutrients en el sòl agrari, durant els diferents moments de l'any són les establertes en l'annex 8. Per tant, sempre caldrà adobar d'acord amb un pla de fertilització ajustant les quantitats de fertilitzants aplicades, a les necessitats dels cultius en

la quantitat, temps i concentració de nitrogen al sòl, de forma que no es superin els valors màxims indicats."

Aquest article, a l'apartat 2, indica:

"28.2 Si com a resultat dels controls i inspeccions que realitza el departament competent en matèria d'agricultura es comprova, mitjançant el mètode analític Olsen, que se supera la concentració de fòsfor (P) de 80 mg P / kg sòl sec a 105ºC, s'haurà de realitzar la fertilització de l'explotació en base a anàlisis de sòls, els quals tindran caràcter d'autocontrol".

Comentari: es proposa modificar el llindar a partir del qual cal fertilitzar amb criteri P adequant-ho als criteris agronòmics. Per tant, es proposa el següent redactat:

"Si com a resultat dels anàlisis disponibles o dels controls i inspeccions que realitza el departament competent en matèria d'agricultura es comprova, mitjançant el mètode analític Olsen, que se supera la concentració de fòsfor (P) de 40 mg P / kg sòl sec a 105ºC, s'haurà de realitzar un pla de fertilització ajustant les quantitats de fòsfor aplicades a les necessitats dels cultius en la quantitat, temps i en base a l'anàlisi de sòls."

Article 30. Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola

Aquest article, a l'apart 1, indica:

"30.1 Es permet l'apilament temporal de fertilitzants orgànics dins l'explotació agrícola amb la finalitat de facilitar la logística del repartiment dels fertilitzants als diferents recintes i la posterior aplicació agrícola, sempre que es respectin les condicions següents"

Comentari: Es considera que l'apilament ha de fer-se amb els permisos i autoritzacions preceptives en funció de la naturalesa del fertilitzant que es vulgui apilar temporalment. Per tant, es proposa el següent redactat:

"30.1 Es permet l'apilament temporal de fertilitzants orgànics dins l'explotació agrícola amb la finalitat de facilitar la logística del repartiment dels fertilitzants als diferents recintes i la posterior aplicació agrícola, sense perjudici dels permisos o autoritzacions preceptius en funció de la naturalesa del fertilitzant que es vulgui apilar temporalment, sempre que es respectin les condicions següents"

Article 37. Declaració anual de gestió de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Comentari: En aquest article es requereix que les persones titulars de les explotacions ramaderes, de les explotacions agrícoles i dels centres de gestió de dejeccions ramaderes, hauran de presentar, dins del darrer trimestre de cada any, una declaració relativa a l'origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats. D'altra banda, l'article 45 fa esment a les instal·lacions autoritzades per l'ARC per tractar dejeccions ramaderes juntament amb residus orgànics. Respecte al producte obtingut en el procés de tractament, si aquest no el tenen registrat com a fertilitzant, s'ha de gestionar com a residu valoritzable per la via R10 d'acord amb les condicions tècniques establertes juntament amb el Departament d'agricultura. Ates que aquest producte resultant del tractament es una combinació de dejeccions ramaderes i residus orgànics, es considera necessari que aquestes instal·lacions facin també la declaració anual de gestió de dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats, d'acord amb el seu pla de gestió agrària a través de l'aplicatiu GDN.

Per tant, es proposa el següent redactat:

"37.1 Amb la finalitat de garantir i comprovar una correcta gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats, les persones titulars de les explotacions ramaderes, de les explotacions agrícoles, dels centres de gestió de dejeccions ramaderes i les persones gestores de residus que tracten dejeccions ramaderes amb destí a aplicació agrícola han de presentar, dins del darrer trimestre de cada any, una declaració relativa a l'origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats corresponents al període comprès entre l'1 de novembre de l'any anterior i el 31 d'octubre de l'any vigent. S'exclouen d'aquesta obligació les explotacions ramaderes i les agrícoles que estan exemptes de portar llibre de gestió de fertilitzants".

Article 44. Gestió de les dejeccions ramaderes fora del marc agrari

Es considera que cal afegir que les persones que gestionen dejeccions ramaderes fora del marc agrari han d'estar inscrites en el Registre general de persones gestores de residus de Catalunya d'acord amb el Decret 197/2016, de 23 de febrer, de manera que es proposa el següent redactat:

"La gestió de les dejeccions ramaderes fora del marc agrari ha de ser duta a terme per una persona gestora de residus inscrita en el Registre general de persones gestores de residus de Catalunya i s'ha de realitzar d'acord amb les prescripcions de la legislació específica en matèria de residus i la resta de la normativa vigent aplicable."

Articles 54 i 55. Règim sancionador i òrgans competents

Sense perjudici de la revisió de la numeració dels epígrafs d'aquests articles, caldria concretar que, en el cas de les infraccions sotmeses a la normativa reguladora dels residus, els òrgans competents en matèria sancionadora són el que s'estableixen en aquesta norma.

ANNEX 8. Concentracions màximes de nutrients al sòl

a) Concentracions màximes de fòsfor

L'annex diu:

"En els sòls agrícoles on la concentració de P (mètode analític Olsen) superi el llindar de 150 mg P / kg sòl sec a 105ºC no s'ha d'incrementar el nivell d'aquest nutrient. Els sòls que superin aquest llindar seran objecte d'un segon mostreig al cap d'almenys tres anys, el qual es farà durant el mateix mes de l'any en què es va fer el primer. La concentració de P determinada en aquest segon mostreig ha de ser inferior a la determinada en el primer mostreig."

Comentari: L'adopció de criteris agronòmics per realitzar una correcta fertilització eficient dels cultius, seguint qualsevol tractat de fertilització, implica considerar que nivells superiors a 80 ppm de fòsfor Olsen al sòl són indicadors d'una concentració molt alta d'aquest element. Per tant, es proposa el següent redactat:

Agència de Residus de Catalunya

"En els sòls agrícoles on la concentració de P (mètode analític Olsen) superi el llindar de 80 mg P / kg sòl sec a 105ºC no s'ha d'aplicar més quantitat d'aquest nutrient. Els sòls que superin aquest llindar seran objecte d'un segon mostreig al cap d'almenys tres anys, el qual es farà durant el mateix mes de l'any en què es va fer el primer. La concentració de P determinada en aquest segon mostreig ha de ser inferior a la determinada en el primer mostreig."

Barcelona, 20 de novembre de 2017

Generalitat de Catalunya

Agència de Residus de Catalunya

Comentaris de l'Agència de Residus de Catalunya al projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Analitzat el projecte de decret, i dins de l'àmbit de competències d'aquesta Agència de Residus de Catalunya, es considera necessari formular les següents observacions:

Consideracions generals

Valorem molt positivament les mesures i noves actuacions per a la gestió, seguiment i control de les dejeccions ramaderes que queden reflectides i s'incorporen en aquest nou projecte de Decret de gestió de la fertilització en el sòl.

Tot i així considerem que davant la importància i rellevància que té el sector ramader en alguns àmbits del territori, caldria treballar les actuacions del Decret dins d'un Programa de gestió de les dejeccions ramaderes que vagi acompanyat d'una proposta de valoració de sistemes de tractament, que hauria de determinar les necessitats d'aquests i les seves característiques, posant especial èmfasi a aquells municipis amb un índex de carrega ramadera (ICR)>0,8 o amb una alta concentració de nitrats en les aigües subterrànies. Les actuacions en aquests municipis haurien d'anar orientades a reduir les aplicacions de nitrogen, limitar el creixement de la capacitat de bestiar de les granges i no incrementar així la pressió sobre el sòl amb un augment de nitrogen a gestionar.

També considerem que cal valorar i replantejar, pel que fa a les explotacions ramaderes subjectes a autorització ambiental, l'obligatorietat del tractament de les seves dejeccions ramaderes per a aquelles granges amb una generació significativa de nitrogen, i pel que fa a les explotacions ramaderes subjectes a llicència ambiental, situades en municipis de sensibles per un ICR>1,2 amb problemes importants de contaminació per nitrats, la instal·lació d'equips de tractament parcials o de pretractament.

Observacions particulars

Es proposa la introducció o la modificació dels següents aspectes en l'articulat del Decret:

a) <u>Definicions</u>

Es proposa modificar la lletra n) de l'article 3.1 en els termes següents:

"n) Gestió fora del marc agrari: qualsevol operació de gestió i tractament que es realitzi sobre les dejeccions ramaderes i que no es pugui considerar com a gestió en el marc agrari, d'acord amb la definició anterior, i que es troben recollides en l'annex I i II de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. És gestió fora del marc agrari la fabricació de fertilitzants o de substrats, inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa específica d'ambdós tipus de productes, excepte si es fabriquen a la mateixa granja que genera les dejeccions sense barrejar-hi residus procedents d'activitats no agràries."

b) <u>Revisió de la terminologia</u>

L'ús del terme "persones gestores de dejeccions ramaderes" crea confusió en la mesura que fa referència tant a les persones que apliquen dejeccions ramaderes dins del marc agrari com a les persones que gestionen dejeccions ramaderes en el marc de la normativa reguladora dels residus.

Per tant, es considera que cal revisar la terminologia legal emprada en el capítol II del projecte de decret i, en concret, en els articles 6 i 7.

c) <u>Gestió de les dejeccions ramaderes fora del marc agrari</u>

Es considera que cal afegir en l'article 44 que les persones que gestionen dejeccions ramaderes fora del marc agrari han d'estar inscrites en el Registre general de persones gestores de residus de Catalunya d'acord amb el Decret 197/2016, de 23 de febrer, de manera que es proposa el següent redactat:

"La gestió de les dejeccions ramaderes fora del marc agrari ha de ser duta a terme per una persona gestora de residus inscrita en el Registre general de persones gestores de residus de Catalunya i s'ha de realitzar d'acord amb les prescripcions de la legislació específica en matèria de residus i la resta de la normativa vigent aplicable."

d) <u>Règim sancionador i òrgans competents</u>

Sense perjudici de la revisió de la numeració dels epígrafs dels articles 54 i 55, caldria concretar que, en el cas de les infraccions sotmeses a la normativa reguladora dels residus, els òrgans competents en matèria sancionadora són el que s'estableixen en aquesta norma.

e) <u>GPS als vehicles que transporten de fangs de depuradora</u>

Es proposa afegir un nou apartat amb la condició d'instal·lar GPS i el sistema de transmissió de dades als camions que transporten residus orgànics tractats en benefici de l'agricultura des dels productors de residus orgànics (principalment EDAR's) o instal·lacions de tractament fins a les parcel·les agrícoles receptores. Per tant, es proposa modificar l'article 15, annex 14 i la disposició final onzena en els termes següents:

*"**Article 15. Transport de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats***

15.3 Els vehicles encarregats de transportar fangs de depuradora tractats i altres residus orgànics agroindustrials des dels centres de producció (EDAR's, empreses, instal·lacions de tractament) fins a les parcel·les receptores han de disposar d'un dispositiu electrònic de posicionament global (GPS) i una unitat de recepció, registre i transmissió telemàtica de les dades de l'aplicació contingudes a l'annex 14 d), que no en permeti la modificació."

*"**ANNEX 14 - Requeriments de traçabilitat del transport i aplicació de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats***

***a)** Les empreses transportistes responsables del transport dels fangs depuradora i altres residus orgànics agroindustrials fins a les parcel·les receptores hauran de transmetre les dades dels trajectes.*

Les dades necessàries a informar respecte el punt d'origen, son:

-Codi productor (P-), - matrícula del vehicle que efectua el transport, i coordenades X i Y del punt de càrrega, amb el sistema de referència ETRS89 (o datum WGS84, que és anàleg) i sistema de coordenades UTM 31 N. – característiques de l'element transportat i quantitat transportada.

Les dades mínimes a facilitar referides al punt de destinació en cada transport/aplicació són les següents:

- Coordenades X i Y del punt de destinació, amb el sistema de referència ETRS89 (o datum WGS84, que és anàleg) i sistema de coordenades UTM 31 N. - Data, hora i minut en què s'inicia l'aplicació/descàrrega. - Codi SIGPAC del recinte. -

A més, cal tenir en compte en el punt c) Transmissió de dades a l'Administració, que també ha de ser de compliment per als transportistes autoritzats de fangs i residus orgànics, i hauran de poder transmetre aquestes dades a l'administració a la plataforma de recepció de dades relatives a la gestió de dejeccions ramaderes a llarga distància (RDLG) del departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia.

Disposició final onzena.
El termini d'entrada en vigor de la disposició continguda en el punt 15.3 proposem que sigui d'un any

f) <u>Pla de fertilització i fòsfor</u>

Atès que l'objectiu de la fertilització ha de ser dotar al cultiu dels elements nutricionals d'acord amb les seves necessitats per tal d'obtenir la producció esperada, es proposa introduir la necessitat d'elaborar plans de fertilització en l'apartat 1 de l'article 28 i modificar el llindar a partir del qual cal fertilitzar amb criteri fòsfor adequant-ho a criteris agronòmics, en l'apartat 2 de l'article 28, tal com s'exposa a continuació:

*"**Article 28. Concentracions de nutrients màximes als sòls***

28.1 Les concentracions màximes de nutrients en el sòl agrari, durant els diferents moments de l'any són les establertes en l'annex 8. Per tant, sempre caldrà adobar d'acord amb un pla de fertilització ajustant les quantitats de fertilitzants aplicades, a les necessitats dels cultius en la quantitat, temps i concentració de nitrogen al sòl, de forma que no se superin els valors màxims indicats.

28.2. Si com a resultat dels anàlisis disponibles o dels controls i inspeccions que realitza el departament competent en matèria d'agricultura es comprova, mitjançant el mètode analític Olsen, que se supera la concentració de fòsfor (P) de 40 mg P / kg sòl sec a 105ºC, s'haurà

de realitzar un pla de fertilització ajustant les quantitats de fòsfor aplicades a les necessitats dels cultius en la quantitat, temps i en base a l'anàlisi de sòls."

g) <u>Apilament de fertilitzants.</u>

Es considera que l'apilament de fertilitzants orgànics s'ha de fer amb els permisos i autoritzacions preceptives en funció de la naturalesa del fertilitzant que es vulgui apilar temporalment. Per tant, es proposa el següent redactat en l'article 30.1:

*"**Article 30. Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola***

30.1 Es permet l'apilament temporal de fertilitzants orgànics dins l'explotació agrícola amb la finalitat de facilitar la logística del repartiment dels fertilitzants als diferents recintes i la posterior aplicació agrícola, sense perjudici dels permisos o autoritzacions preceptius en funció de la naturalesa del fertilitzant que es vulgui apilar temporalment, sempre que es respectin les condicions següents".

h) <u>Declaració anual de fertilitzants nitrogenats.</u>

En l'article 37 es requereix que les persones titulars de les explotacions ramaderes, de les explotacions agrícoles i dels centres de gestió de dejeccions ramaderes, hagin de presentar, dins del darrer trimestre de cada any, una declaració relativa a l'origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats. D'altra banda, l'article 45 fa esment a les instal·lacions autoritzades per l'ARC per tractar dejeccions ramaderes juntament amb residus orgànics. Respecte al producte obtingut en el procés de tractament, si aquest no el tenen registrat com a fertilitzant, s'ha de gestionar com a residu valoritzable per la via R10 d'acord amb les condicions tècniques establertes juntament amb el Departament d'agricultura.

Atès que aquest producte és resultat del tractament de dejeccions ramaderes i de residus orgànics, es considera necessari que aquestes instal·lacions facin també la declaració anual de gestió de dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats, d'acord amb el seu pla de gestió agrària a través de l'aplicatiu GDN.

Per tant, es proposa el següent redactat:

"***Article 37. Declaració anual de gestió de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats***

37.1 Amb la finalitat de garantir i comprovar una correcta gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats, les persones titulars de les explotacions ramaderes, de les explotacions agrícoles, dels centres de gestió de dejeccions ramaderes i les persones gestores de residus que tracten dejeccions ramaderes amb destí a aplicació agrícola han de presentar, dins del darrer trimestre de cada any, una declaració relativa a l'origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats corresponents al període comprès entre l'1 de novembre de l'any anterior i el 31 d'octubre de l'any vigent. S'exclouen d'aquesta obligació les explotacions ramaderes i les agrícoles que estan exemptes de portar llibre de gestió de fertilitzants".

i) <u>Concentracions de fòsfor al sòl.</u>

L'adopció de criteris agronòmics per realitzar una correcta fertilització eficient dels cultius i segons els criteris d'interpretació de l'anàlisi de fòsfor dels tractats de fertilització, nivells superiors a 80 ppm de fòsfor Olsen al sòl són indicadors d'una concentració molt alta d'aquest element. Per tant, es proposa canviar el redactat de l'Annex 8 en els termes següents:

*"**ANNEX 8 - Concentracions màximes de nutrients al sòl***

a) Concentracions màximes de fòsfor

En els sòls agrícoles on la concentració de P (mètode analític Olsen) superi el llindar de 80 mg P / kg sòl sec a 105ºC no s'ha d'aplicar més quantitat d'aquest nutrient. Els sòls que superin aquest llindar seran objecte d'un segon mostreig al cap d'almenys tres anys, el qual es farà durant el mateix mes de l'any en què es va fer el primer. La concentració de P determinada en aquest segon mostreig ha de ser inferior a la determinada en el primer mostreig."

j) <u>Criteris en la gestió de llots de depuradora</u>

Es proposa introduir alguns aspectes bàsics i condicions que afecten a la gestió dels llots de depuradora i altres residus orgànics quan es valoritzen al sector agrari, dins l'àmbit de la llei de residus i les competències de control i seguiment de l'ARC. En aquest sentit, caldria fer un nou apartat o articulat amb el següent contingut:

- Els residus orgànics i llots de depuradora que es gestionen en sòls agrícoles han de tenir unes característiques fertilitzants que justifiquin l'interès agronòmic per al seu reaprofitament en els sòls agrícoles.

- La documentació de control i seguiment prevista per aquesta gestió es realitzarà d'acord amb el Real Decret 180/2015, de 13 de març, pel qual es regula el trasllat de residus a l'interior del territori de l'Estat i el Decret 93/1999 de 6 d'abril, sobre procediments de gestió de residus, que estableixen els documents necessaris per documentar correctament un trasllat de residus.

- Els residus que es gestionin en sòls agrícoles i les parcel·les receptores han de disposar d'una caracterització.

  En el cas específic dels llots de depuradora, cal donar compliment a les prescripcions previstes en el Reial Decret 1310/1990 i l'Ordre AAA/1072/2013, d'utilització de llots de depuradora en el sector agrari.

  El programa de realització de les caracteritzacions analítiques de les parcel·les receptores de fangs de depuradora, ha de tenir com a mínim la següent freqüència:
  Inicial: Anàlisi agronòmic i dels metalls pesants; Cada 4 anys: Anàlisi agronòmic; i cada 8 anys: Anàlisi de metalls pesants.

- L'aplicació dels residus orgànics i fangs de depuradora es realitzarà d'acord amb un pla de fertilització, en funció de les característiques del residu, del tipus de sòl i del cultiu. La dosi d'aplicació ha de quedar justificada en el pla d'adobat i s'han de tenir en compte les caracteritzacions del residus i del sòl, el cultiu i s'haurà de realitzar el balanç de nutrients.

- En aquesta gestió s'ha de disposar per escrit de la conformitat dels propietaris o dels arrendataris o dels qui menen les parcel·les.

- L'escampat del material orgànic s'ha de realitzar amb la maquinària adequada i de forma homogènia per tota la parcel.la.

- El productor, en cas que gestioni directament el residu, o gestor del residu, en cas d'aplicació mitjançant gestor, ha d'elaborar un resum mensual dels materials orgànics que ha aplicat cada mes, que haurà de trametre, els deu primer dies del mes següent, d'acord amb les indicacions de l'Agència de Residus de Catalunya.

Barcelona, 13 d'abril de 2018

Agència de Residus de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

Agència de Residus de Catalunya

23 NOV. 2017 D. 1852

Registre de sortida
Núm. 15206 0137S

SECRETARIA GENERAL
DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ
Gran Via de les Corts Catalanes 612
08007 Barcelona

Núm. Ref: Q0001/2017/27

Assumpte: Tràmit d'audiència del projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Generalitat de Catalunya
Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi

Número: 0152/9035/2017
Data: 23/11/2017 13:28:03

Benvolgut,

Us adjuntem uns comentaris addicionals als tramesos en data 20 de novembre de 2017, dins del tràmit d'audiència atorgat, al projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries. SEE 23.11.17

Restem a la vostra disposició per a qualsevol dubte o aclariment.

Atentament,

Josep Maria Tost
Director

Barcelona, 22 de novembre de 2017

Passi a: AGER
Per seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per contestar-ho:
Per preparar informe:
Data: 27.11.2017
Direcció General 03

PASSI A AJ + Q3

DATA 24/11/17
El Secretari General

Dr. Roux 80
08017 Barcelona
Tel. 93 567 33 00
Fax 93 567 33 05
www.arc.cat

Generalitat de Catalunya

Entrada Secretaria General
Data: 24/11/17 14h20

Agència de Residus de Catalunya

Comentaris addicionals de l'Agència de Residus de Catalunya, dins del tràmit d'audiència, al projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Sense perjudici dels comentaris tramesos en data 20 de novembre de 2017, es formula la següent observació:

Es proposa afegir un nou precepte al projecte de decret amb el redactat següent:

" Article xx. Condicions per a la gestió de residus orgànics en sòls agrícoles

La gestió de residus orgànics en sòls agrícoles sotmesa a la normativa reguladora dels residus resta subjecta al compliment de les següents condicions:

a) *Els residus orgànics i llots de depuradora que es gestionin en sòls agrícoles han de tenir unes característiques fertilitzants que justifiquin l'interès agronòmic per al seu reaprofitament en els sòls agrícoles.*

b) *Els residus que es gestionin en sòls agrícoles i les parcel·les receptores han de disposar d'una caracterització.*

   En el cas específic dels llots de depuradora, cal donar compliment a les prescripcions previstes en la normativa vigent d'utilització de llots de depuradora en el sector agrari.

   El programa de realització de les caracteritzacions analítiques de les parcel·les receptores de fangs de depuradora ha de tenir com a mínim la següent freqüència: inicial: anàlisi agronòmic i dels metalls pesants; cada 4 anys: anàlisi agronòmic; i cada 8 anys: anàlisi de metalls pesants.

c) *L'aplicació dels residus orgànics i fangs de depuradora s'ha de realitzar d'acord amb un pla de fertilització, en funció de les característiques del residu, del tipus de sòl i del cultiu. La dosi d'aplicació ha de quedar justificada en el pla d'adobat i s'han de tenir en compte les caracteritzacions dels residus i del sòl i el cultiu, i s'haurà de realitzar el balanç de nutrients.*

d) *En aquesta gestió s'ha de disposar per escrit de la conformitat dels propietaris o dels arrendataris o dels qui menen les parcel·les.*

e) *L'escampat del material orgànic s'ha de realitzar amb la maquinària adequada i de forma homogènia per tota la parcel.la.*

f) *El productor, en cas que gestioni directament el residu, o gestor del residu, en cas d'aplicació mitjançant gestor, ha d'elaborar un resum mensual dels materials orgànics que ha aplicat cada mes, que ha de trametre, els deu primers dies del mes següent, d'acord amb les indicacions de l'Agència de Residus de Catalunya."*

Barcelona, 22 de novembre de 2017

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a la Catalunya Central

Número: 0779/8550/2017
Data: 23/11/2017 13:27:07

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES, D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ AMB LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

El Sr. **Moisès Company i Caballeria**, major d'edat, domiciliat a Torelló, amb DNI núm. 77.104.174, que actua en nom i representació de l'**Associació Mediambiental Vall del Ges.Net**, amb NIF G63333587, legalment constituïda segons Registre número 28020-B de Barcelona, de la Generalitat de Catalunya, amb domicili al carrer Major, núm. 2 de Sant Vicenç Torelló, i entitat membre de la **Federació d'Ecologistes de Catalunya (EdC)** en tenir coneixement projecte de decret sobre la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes, presentem les **següents al·legacions**:

Abans però de formular les al·legacions al projecte de decret esmentat, i d'acord amb altres organitzacions i entitats d'Osona, volem deixar constància del nostre desacord amb el model industrial i intensiu de producció d'aliments que s'està duent a terme actualment, exposant a continuació les greus conseqüències que comporta:

Notable deteriorament del medi ambient degut a l'afany productivista: per mantenir aquest model radicalment intensiu que es dona a Osona (i a moltes altres zones de Catalunya) es necessita sobreexplotar els recursos naturals:

- Aquesta indústria suposa un elevat consum d'aigua en una zona (vall del Ges, però també la Plana de Vic i part del Lluçanès) que es nodreix de la conca del i que en bona part està ja hipotecada cap a aquests i altres usos comarcalment i extra comarcal .

- Ús insostenible de les energies fòssils.

- Erosió del sòl degut al seu sobre ús desmesurat.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

- Contaminació d'aqüífers degut a l'ús dels pesticides i a l'excessiva disposició de dejeccions ramaderes, i altres fertilitzants nitrogenats, a les terres agrícoles.

- La presencia d'antibiòtics a l'aigua de boca de la comarca pot ser produïda en bona part als purins de la cabana tractada sanitàriament i pot estar al darrera de l'augment per sobre de la mitjana catalana de la resistència als antibiòtics per part d'algunes malalties.

- Emissió de molts gasos d'efecte hivernacle que contribueixen fortament al canvi climàtic i en la disminució de la biodiversitat.

- A nivell social: provoca la destrucció de la petita i mitjana pagesia que és la que ha forjat el nostre territori i els usos del sòl al llarg dels temps, impedint un desenvolupament rural just i sostenible que garanteix una correcta conservació del territori, la creació d'ocupació i un món rural viu. Aquest model també és el responsable de perpetuar la fam i la pobresa.

- A nivell de la salut: per un costat els productes produïts dins aquest model no poden garantir l'absència de residus (pesticides químics, fertilitzants artificials, antibiòtics, hormones...), que en cas de ser-hi s'acumulen fàcilment al nostre organisme. I per altra banda, aquest model d'agricultura i ramaderia industrial i intensiva dóna productes destinats a elaborar aliments processats (actualment el 70% de la nostra dieta es basa en aquests aliments processats), que són els responsables de causar greus problemes de salut com obesitat i sobrepès, diabetis, malalties cardiovasculars i alguns tipus de càncer com el de colon i estómac. De fet, a l'Estat Espanyol cada any moren 90.000 persones degut a l'alimentació insana. L'impacte econòmic és molt important: el cost sanitari directe puja a 20.000 milions d'euros anuals, un 20% del pressupost de la sanitat pública espanyola.

- Cal garantir la qualitat de vida dels habitants de la comarca, força deteriorada, a causa de les pudors permanents produïts per les diferents activitats d'aquesta industria, provinents dels escorxadors, de les dejeccions ramaderes i de l'enorme multiplicitat de granges de porcs

Per tot això, podem afirmar que la producció agrària industrial no internalitza molts dels costos ambientals, socials i sanitaris que sí que internalitzen altres models de producció com la producció agroecològica, basada en una agricultura i ramaderia ecològica i de proximitat al servei de les persones, respectuosa amb el medi ambient i els cicles naturals del camp, que dignifica les comunitats rurals i és justa per la pagesia, i ofereix un aliment saludable, de proximitat i de temporada al consumidor.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

CONSIDERACIONS

1. És imprescindible diferenciar en el decret els conceptes de **industrial agrari** i **agroecològic**. En aquest sentit, les petites i mitjanes explotacions de cicle tancat, que disposen de terres suficients per assegurar un equilibri entre produir a la pròpia finca un elevat percentatge de l'alimentació del bestiar i abocar-hi les dejeccions de forma sostenible sense contaminar, que comercialitzen un producte de proximitat i de qualitat, són definides com a model agroecològic, i haurien de gaudir de les mateixes condicions que les explotacions ecològiques. En canvi, l'industrial agrari es defineix per les seves insaciables aspiracions de millorar el benefici econòmic, el seu afany productivista, important bona part de l'alimentació del bestiar de tercers països (amb greus conseqüències a nivell ambiental i social en aquests països), enfocant la seva producció a l'exportació de carn barata i de poca qualitat, i sense tenir en compte el dany al medi ambient i a les persones que està causant. Diversos autors científics manifesten de la ineficiència energètica en l'agricultura industrialitzada la qual requereix més energia en insums de la que produeix en forma d'aliment, i que només es pot mantenir sota l'ús intensiu de combustibles fòssils (Haberl, 2004; Pimentel, 1980). Davant la cada vegada creixent demanda de alimentació a nivell global, la intensificació de l'ús del sòl, i la pèrdua de biodiversitat, s'ofereix el model agroecològic com a alternativa per contrarestar les potencials conseqüències del sistema industrial agrari (Altieri, 1995).
2. Canvi en la nomenclatura, s'han d'acabar els eufemismes: les zones que actualment es defineixen com a vulnerables s'han de passar a dir zones vulnerades perquè els seus aqüífers ja han estat contaminats i vulnerats. I la resta de Catalunya (les zones no vulnerables) s'han de passar a dir zones vulnerables, ja que són susceptibles a ser vulnerades.
3. Canvi en les definicions: El purí de porc (i la fracció líquida de la separació sòlid-líquid del purí) s'ha de definir com a fertilitzant tipus 5, degut a la seva baixa capacitat de fertilització i a la seva elevada capacitat de contaminació dels aqüífers, ja que al tenir un elevat percentatge d'aigua, no es queda al sòl sinó que s'escola molt fàcilment. El fertilitzant tipus 5 només s'ha de poder tirar en cobertura, no es poden aplicar al sòl quan no hi ha cultiu al terreny.
4. Els termes Nitrogen de Referència i Índex de càrrega ramadera també s'han de calcular i utilitzar en les zones no vulnerables (és a dir, en les zones vulnerables de la nova nomenclatura), per millorar el control i prevenir que aquestes passin a la categoria de zones vulnerables (o zones vulnerades de la nova nomenclatura).

5. S'ha de prohibir la utilització de la reducció d'excreció del nitrogen del bestiar mitjançant la millora de l'alimentació o dels sistemes de maneig, ja que és una mesura impossible de controlar i verificar, i molt fàcilment manipulable. A més a més, és imprescindible que l'alimentació animal sigui concebuda com a un mitjà

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

per assolir benestar animal i qualitat final del producte agroalimentari, i no com a mesura d'eficiència econòmica.

6. Exigim que el sector industrial agroramader estigui obligat a pagar el cànon de l'aigua. És totalment injust que el responsable de la contaminació del 41% de les masses d'aigua catalanes (falta cita) estigui exempt de pagar el cànon de l'aigua. Qui contamina és qui ha d'assumir principalment la despesa de reparar els danys.

7. Cal establir l'obligació per part del titular de l'explotació a realitzar un anàlisis del sòl de les diferents parcel·les de cultiu un cop l'any (tant pel que fa al nitrogen, com al fòsfor i potassi), exigir un registre dels resultats i una fertilització en funció d'aquests (en cap cas es podran sobrepassar el quilograms de nitrogen marcats pel decret). A més, l'òrgan competent farà controls periòdics per garantir que els resultats són fiables (en el cas de les zones vulnerades mínim un 50% de les parcel·les anualment).

8. Exigir la utilització del GPS en el transport de les dejeccions en tots els casos i situacions sense excepcions.

9. Cal establir l'obligació de mesurar la concentració de nitrogen de les dejeccions ramaderes en tots els casos i situacions. I en el cas que sigui superior a l'esperada reduir la quantitat que s'aplica als camps seguin el criteri de proporcionalitat, d'aquesta manera es proporcionarà els nutrients necessaris per als cultius.

10. Atès que el nou decret es basa en interrelacionar les dejeccions ramaderes amb la fertilització dels camps, establir un sistema informàtic eficaç que permeti l'encreuament de dades entre els llibres de dejeccions ramaderes i els viatges del transport de dejeccions ramaderes controlats per GPS. I en el cas que no coincideixin es generi una alarma automàticament a les autoritats de control competents.

11. Moratòria. Exigim que es prohibeixin les ampliacions o noves instal·lacions a les zones vulnerables (o zones vulnerades en la nova nomenclatura). I a les zones no vulnerables (o vulnerables en la nova nomenclatura) també, excepte en els casos que marquen les excepcions dels articles 52 i 53 del decret.

12. Obligació de revisar les zones vulnerades i vulnerables cada any i no cada 4 anys com marca el decret, ja que en 4 anys pot haver empitjorat molt la contaminació dels aqüífers si les actuacions marcades no han estat les adequades o no s'han seguit correctament.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

13 Exigim l'entrada d'entitats ecologistes i d'entitats defensores dels drets dels consumidors a la Taula sectorial de fertilització agrària, per tal de que hi sigui representada una part important de la societat.

14. S'ha de garantir que no hi pugui haver multiplicitat de contractes de dejeccions ramaderes per part del titular de les terres

15. S'ha de posar en qüestió que la eficiència tecnològica, a través de la millora tractament de les dejeccions reduirà el contingut de N a les aigües subterrànies. Considerant el sistema ramader industrial en la seva totalitat, segons la paradoxa de Jevons, la tecnificació augmenta l'eficiència amb la qual s'utilitza un recurs, però se'n desprèn un probable augment de consum, més que la seva disminució. En altres paraules, es redueixen els requeriments energètics per unitat produïda dins el sistema però s'incrementa el consum de producte porcí i en conseqüència els caps de bestiar. Per altra banda, s'externalitzen els costos ambientals a altres regions; dejeccions sòlides a altres comarques, i increment de demanda energètica a països exportadors de combustibles fòssils.

16. S'ha de debatre la gestió ramadera de forma integral. No sols com a gestió d'un subproducte ramader, si no com a model ramader, o en altres paraules, contemplar la interrelació entre el model productiu escollit i la generació de dejeccions ramaderes.

17. S'ha de posar en qüestió que la creació del 'mercat de dejeccions ramaderes' contribuirà a solucionar la contaminació de N a les aigües subterrànies. Tractant-se d'un concepte utilitari a nivell econòmic, conceptualment no pot incorporar els costos ambientals associats, i per tant és neutre respecte al tema tractat al decret.

I pels disset punts expressats anteriorment presentem concretament les

AL·LEGACIONS SEGÜENTS:

Article 3

Modificar la definicions dels apartats X i Y per considerar com a <u>zones vulnerades</u> les definides en l'apartat Y i com a <u>zones vulnerables</u> la resta del territori de Catalunya.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

La situació actual és molt preocupant i és necessari que quedi reflectida clarament en el Decret per tal de constatar la gravetat de la realitat. Gravetat que queda contrastada en l'avaluació ACA de març del 2016 quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".*
La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

Per mantenir un sector altament dinàmic, tal com es refereix el preàmbul del Decret, s'ha perjudicat molts habitants de Catalunya. No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats (Segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA)".* I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum). El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis."* I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat...Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "*65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)".*

En definitiva, no es pot seguir alimentant un sector que perjudica un gran nombre de ciutadans, i posa en perill les generacions vinents.
Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real, ni acceptable, que en el decret s'afirmi que "*atès que els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats*" quan, segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, i s'ha afirmat: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el*

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües".
En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant, i veient la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire i el consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "*el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya".*
La declaració de tot Catalunya com a zona vulnerable, seria aplicar el sentit comú com ja han fet altres països.

Article 4

Modificar les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Definit el ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (Numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (Denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: "Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:
- Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.
- Desequilibris nutricionals en els cultius.
- Acumulació d'elements com el coure i el zinc.
- Dispersió de males herbes.
- Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.
- Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.
- Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.
- Salinització dels sòls.
- Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.
- Augment de les al·lèrgies..."

Per tant pel càlcul del ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a/. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten a la SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. I és impossible que en un període curt de temps els agricultors acceptin fertilitzar amb purins les seves explotacions per la qualitat i efectes contaminants d'aquests.

Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN, que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com receptores de purins.

Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten a la SIGPAG i que no són

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l'ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més des-incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que el pertocaria.

b/. Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret.

Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte.

Per tant, pel càlcul de N generat (Numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

c/. Eliminar la reducció de N produït, per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir que prenen una mitja del 12%, estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de Nitrogen, la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment i ha una reducció real del Nitrogen declarat. Però tampoc massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de Nitrogen, provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.
És a dir cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el Nitrogen generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DAAM, Departament de territori i sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.
Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el Nitrogen de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a Google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de Nitrogen, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de Nitrogen, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de Nitrogen generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreujarà els efectes contaminants que provoca l'excedent de Nitrogen de les dejeccions ramaderes.

d/. Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell.

El DAAM com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul del ICR.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

e/. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient), per calcular el ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

Es evident que els sòls contaminats , i els que no compleixin els requisits establerts en el decret, no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de Nitrogen.

Article 5

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards del annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DAAM, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millores tècniques disponibles. El DAAM s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple, entre d'altres són les normatives aprovades pel DAAM en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu "Des de la publicació del Decret

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant el DAAM ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si comporten una reducció, el DAAM ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i l'aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DAAM dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".

Articles 6 i 7

a/. Incloure com a responsables els administradors, gerents i apoderats, i si en disposen, de tots els membres del consell d'administració de les persones jurídiques que siguin persones gestores de les entitats que es descriuen en l'article 6 i amb les obligacions i responsabilitats que es refereix l'article 7, a més, de ser subjectes obligats per les disposicions de la llei de responsabilitat ambiental 26/2007 de 23 d'octubre i modificacions posteriors, sense prejudici de la responsabilitat penal i de la responsabilitat civil pels danys que puguin ocasionar per la mala gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzant nitrogenats.

L'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat l'assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la llei, definit en l'article 1: "*Esta ley regula la responsabilidad de los operadores de prevenir, evitar y reparar los daños medioambientales, de conformidad con el artículo 45 de la Constitución y con los principios de prevención y de que «quien contamina paga".*

b/. El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut, han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret, promogut pel DAAM, són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: "*La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos*".

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DAAM aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total falta de controls que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable la proposta del CADS.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DAAM que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que te engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Article 8

a/. Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponen anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'aparta c, del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DAAM, i altres actors implicats com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 pocs, que desapareixen si se'n posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma que "*atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues*". I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar "*a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada*". Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliure els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització.

200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una macro granja que generi 34.000 kg de Nitrogen, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, és les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada any les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b/. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre , de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

Com encara no s'ha establert la data que serà obligatòria la presentació de les garanties financeres que preveu la llei, i per evitar possibles especulacions per aquest motiu, ha de quedar clar que els centres de dejeccions ramaderes, realitzen la mateixa activitat que les explotacions ramaderes, per bé que en dos centres diferents, i per tant, són subjectes obligats en figurar en l'annex III de l'esmentada llei.

Article 10

a/. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de producte líquids o semilíquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.
Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any.

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA.
L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat".

Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

b/. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat de aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que "L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en "les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DAAM ha fet segon la MAIMP, fa que sigui

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per una empresa o professional homologat.

c/. Establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

Article 11

Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar
Per justificar aquesta al·legació serveixen les mateixes argumentacions de l'article 10.

Article 28

Perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a/. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.

b/. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

c/. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

d/. L'obligatorietat de presentar cada any les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions .

e/. La informació de l'estat de les terres, i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

f/. Establir una moratòria per autoritzar noves explotacions o ampliar-les, fins que estiguin actualitzats tots els plans de dejeccions amb les corresponents anàlisis de sòls de totes les terres declarades per aplicar dejeccions ramaderes, que certifiquin que són aptes i no contaminades per excés de nutrients. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.
Segons la Memòria General del Projecte (MGP), "les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb un altre nutrient, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.
La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que "tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."
Si els efectes contaminats que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl és la que la MGP constata, és evident que no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8., estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.
La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.
En el primer Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, pel mateix DAAM i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de NITROGEN a pre-sembra molt alt (>105 kg N/ha) i s'observen nivells molts més alts de FÒSFOR de les necessitats del cultiu en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)".
En l'ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple, l'estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) dona com a resultat que pel que fa al contingut de fòsfor per a 195 casos seguits, un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24% de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient".

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de fòsfor superiors a 80 mg/kg sòl sec".

La MAIMP, assegura que ja "duen a terme mostrejos anuals per verificar els continguts dels nutrients del sòl, que en l'exercici 2016 van afectar un total de 120 explotacions". Si ho comparem amb el nombre total d'explotacions, que la mateixa MAIMP, dona com a "dada més fiable i real, el nombre de declaracions DUN que s'han dut a terme en aquest exercici 2017, que és d'unes 54.000", es constata la manca de voluntat i incapacitat del DAAM, per fer un control eficient per prevenir la contaminació provinent de les dejeccions ramaderes.

Aquesta manca de control ja va ser advertida pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible(CADS) en el seu informe 3/2008 sobre el decret actual 136/2009, en el que assenyala "la dificultat d'exercir el control de la

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

implementació del decret. De fet, la major part de les mesures contingudes al projecte de decret són de molt difícil control, ja que es tracta de l'actuació a nivell d'explotació o de parcel·la".
Aquesta manca de control també el confirma l'informe tècnic de l'ACA del març del 2016 quan conclou, "que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament".

Aquesta permissivitat i falta de control és escandalosa si es compara amb altres activitats econòmiques. Per citar algun exemple entre molts, els transportistes de passatgers o de mercaderies, han de passar obligatòriament una inspecció tècnica dels seus vehicles, en una empresa homologada que certifica que estan en condicions i són aptes, o el manteniment d'ascensors, aire condicionat, alarmes, extintors, calderes, etc. Qualsevol producte industrial ha de tenir l'homologació pertinent: un cinturó de seguretat d'un cotxe, una joguina, una torradora, un interruptor elèctric. També el material sanitari, farmacèutic. Alguns operadors estan obligats a fer auditories de seguretat, econòmiques, etc. Els costos els assumeixen els titulars de les activitats econòmiques.
És insòlit que l'aplicació d'un subproducte animal no apte pel consum humà, com els purins, que pot esdevenir molt contaminat com ho demostra que 23 de les 39 masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades, o que en el 34% de sòls i ha concentracions de nutrients superiors els admissibles, no tingui uns protocols que evitin danys al medi ambient. La Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental és taxativa. Per exemple l'article 9 en el punt 1, afirma que els operadors de les activitats econòmiques o professionals incloses en aquesta Llei estan obligats a adoptar i a executar les mesures de prevenció, d'evitació i de reparació de danys mediambientals i a sufragar els costos, sigui quina sigui la quantia, quan resultin responsables d'aquests. O en l'article 17 de les obligacions de l'operador en matèria de prevenció i d'evitació de nous danys, en el punt 1, diu que davant d'una amenaça imminent de danys mediambientals originada per qualsevol activitat econòmica o professional, l'operador d'aquesta activitat té el deure d'adoptar sense demora i sense necessitat d'advertència, de requeriment o d'acte administratiu previ les mesures preventives apropiades.

Resulta alarmant que donat el nivell actual de contaminació dels aqüífers i dels sòls, el DAAM no aprofiti aquest decret per proposar una mesura de control tan senzilla i eficaç com el control periòdic que determini que l'estat de les terres que han de servir per aplicar purins és apta. I més tenint en compte l'informe CADS 3/2008 quan diu que "l'anàlisi dels nivells de nutrient al sòl s'hauria de relacionar amb les mesures de control del nivell de nitrats de l'aigua".

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

Cal també tenir en compte, per justificar la necessitat d'un control eficaç, la importància que té la preservació del sòl tal com s'afirma en el l'ISA en el punt 4.2, quan diu que "El sòl agrari és un recurs limitat que sustenta la producció d'aliments i una part important del patrimoni. La superfície total fertilitzable a Catalunya ha sofert canvis i s'ha reduït des de la dècada del 1950. És de la importància més gran, la correcta gestió i preservació d'aquest recurs finit, mitjançant pràctiques sostenibles, per assegurar el manteniment de la productivitat dels sòls i la millora del medi del qual formen part".

Per tant, perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, l'esmentat article ha d'incloure les consideracions que s'han descrit al principi amb els apartats identificats amb les lletres a, b, c, d, e, i f.

És evident que amb l'autorització de noves explotacions o ampliacions de les ja existents (p.e. l'escorxador de MAFRIGES a Sant Vicenç de Torelló), sense avaluar l'estat actual dels sòls i de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret.

Sant Vicenç de Torelló, 21 de Novembre 2017

Moisès Company i Caballeria
President
Associació Medi Ambiental Vall del Ges.Net (EdC)

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia /
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Altieri, MA. 1995. Agroecology: the science of sustainable agriculture. Intermediate Technology Publications Ltd (ITP), London, UK.
Haberl, H et al. 2004. Human appropriation of net primary production and species diversity in agricultural landscapes. Agriculture, Ecosystems & Environment, Volume 102, Issue 2, Pages 213-218.
Pimentel, D. 1980. Handbook of energy utilization in agriculture. CRC Press, Inc. Boca Raton, FL.

We create chemistry

Sr. David Mascort Subiranas

Secretaria General d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614

08007 Barcelona

20 de novembre 2017

Assumpte: Comentaris de BASF al Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

Benvolgut Sr. Mascort:

BASF és una empresa lligada a la agricultura i als factors de producció agrària des de fa més de 100 anys, portant a terme una tasca de recerca en l'àmbit de la fertilització que començà amb l'obtenció i síntesis de l'amoníac i dels primers fertilitzants nitrogenats, fins al dia d'avui, on disposem de tecnologies amb l'objectiu d' augmentar significativament l'eficiència del nitrogen minimitzant el seu impacte ambiental (tant pel que fa a les emissions de compostos nitrogenats a l'atmosfera com a la lixiviació de nitrats i contaminació d'aigües freàtiques.

Ens posem en contacte amb Vostè arran de la submissió a informació pública del Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Després d'una avaluació en detall del Projecte de Decret, ens plau fer-vos arribar alguns comentaris i propostes, relacionats al nostre àmbit de coneixement. Esperem que els considereu en el benentès que van adreçades a l'objectiu de minimitzar la contaminació i l'impacte ambiental de l'aplicació de nitrogen.

Agraint per avançat l'interès en aquest tema, restem a la vostra disposició en cas de que necessiteu qualsevol aclaració o explicació adicional

Rebi la nostra més cordial salutació

Silvia Cifre
BASF Española S.L.
Country Management Crop Protection

Arturo Sanz
BASF Española S.L.
Responsable Solucions N-Management

Introducció i antecedents.

És un fet que la gran producció de nitrogen origen orgànic origina problemes allà on presenta una alta densitat en el territori. En un entorn de economia circular, on els recursos són limitats i valuosos, s'ha de seguir posant en valor el seu ús, mirant d'aconseguir un major grau de substitució de fonts de nitrogen suplementàries, aconseguint beneficis en molts àmbits, des de l'econòmic a l'ambiental. La creació de un veritable mercat d'aquests recursos pot ser una mesura que ajudi a minimitzar els problemes que comporta el nitrogen d'origen orgànic.

En determinades zones vulnerables hi ha una gran producció de nitrogen orgànic, provinent de fonts ramaderes, principalment de purins. Malauradament, el nombre d'àrees amb situació de vulnerabilitat a la contaminació per nitrats d'origen agrari no s'ha reduït durant els darrers anys. Ans al contrari, s'ha seguit una tendència creixent i la problemàtica en determinades àrees i comarques ha esdevingut un problema de salut pública i de disponibilitat d'aigua potable[1,2], fet que porta a pensar que les mesures de mitigació preses no han estat suficients.

Avui en dia, en un mercat obert i de lliure competència, ja existeixen en el mercat tecnologies en mans de diferents companyies que optimitzen l'eficiència en la captació i assimilació d'aquest nitrogen orgànic per part dels conreus.

D'aquesta manera creiem que el nou decret ha d'incentivar les bones pràctiques per aconseguir aquesta eficiència, essent necessàries mesures a diferents nivells per tal de revertir la problemàtica ambiental que comporta el nitrogen d'ús agrari. Un exemple és el nou Real Decreto 980/2017 del 10 de novembre pel qual es prohibeix l'aplicació de purins mitjansant plat, bano o canó.

Així, suggerim que

1. El decret inclogui iniciatives per promoure l'ús responsable i eficient del nitrogen orgànic com tenen ja comencen a tenir d'altres països
2. El decret inclogui mesures que ajudin a afrontar la problemàtica d'excés de nitrogen produït, especialment en zones vulnerables

A tall d'això, relacionem una sèrie de propostes.

Propostes:

- Capítol 1: Disposicions generals

  Article 3 Definicions

  Incloure la definició de *Tecnologies d'alliberament lent*

  Tecnologies d'alliberament lent: tecnologies que permeten que el nitrogen s'alliberi en el medi de forma progressiva, bé per dissolució lenta, bé mantenint el nitrogen en formes que puguin ser retingudes per les partícules del sòl, o bé evitant el seu pas a formes volàtils.

- Capítol 3: Gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats en el marc agrari

  Article 17: Períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats
  En l'apartat 17.2 : Afegir un nou apartat que inclogui nous períodes d'aplicació per fertilitzants que continguin tecnologies d'alliberament lent (inhibidors de nitrificació i ureasa).

  En base al coneixement científic de les tecnologies, proposem que es flexibilitzin els períodes d'aplicació dels fertilitzants tipus 4 i aquells de tipus 2 que incorporin tecnologies d'alliberament lent (inhibidors de la nitrificació). Donat que el funcionament d'aquestes tecnologies depèn de la temperatura, aquests períodes d' efectivitat poden oscil·lar entre 2 i 4 setmanes a l'estiu fins a 3 mesos a l'hivern[3].

  Trobem ja altres països i regions europees que han adoptat mesures d'aquest tipus, com la regió alemanya de Norden Westfalia, en la qual permeten avançar el període d'aplicació de purins en els casos en que incorporin un inhibidor de la nitrificació[4]. En la mateixa línia es troba la iniciativa adoptada per la República Txeca[5] .

  Per altra banda, en el cas d'aplicació d'urees en cobertores, el reglament alemany de fertilitzants, dicta que a partir del 2020 només es pot aplicar urea si porta un inhibidor d'ureasa, o si la urea és incorporada de seguida en el sòl i com a més tard 4 hores després de l'aplicació.

  Article 18 i Article 19: Quantitats màximes de nitrogen aplicables als cultius en zones vulnerables

  Incloure un apartat que obligui a que tot el nitrogen que s'apliqui en una zona vulnerable, tant d'origen orgànic com mineral, incorpori tecnologies d'alliberament lent.
  La incorporació de tecnologies d'alliberament lent en els fertilitzants, permetria augmentar les quantitats de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants orgànics. Donat el major cost de la fertilització mineral que suposaria la incorporació de tecnologies d'alliberament lent, incentivaria indirectament o bé faria més atractiu econòmicament l'ús de solucions orgàniques generades al territori.

L'ús d' inhibidors de la nitrificació i de la ureasa en els fertilitzants permet que el nitrogen quedi retingut en el sòl, minimitzant-se les pèrdues per lixiviació (reducció de la filtració de nitrats a les aigües subterrànies)[6-11] fins a un 65% i reducció de les emissions d'òxid nitrós a l' atmosfera [12-15] fins a un 45%, convertint-se una solució molt adequada per zones vulnerables i, en general, per una agricultura més sostenible[15-19].

Incloure un nou Article en el Capítol 3 que disposi que en zones vulnerables amb alta producció de nitrogen orgànic, es permeti superar el llindar de 170 Kg N/ha provinent de fertilitzants orgànics sempre i quan incorporin inhibidors de nitrificació, sense superar el límit màxim de N total ja establert per cultius.

El decret limita el Nitrogen d'origen orgànic a 170 UF Nitrogen.

El foment de l´ús de nitrogen orgànic, posaria en valor a fertilitzants d'origen orgànic insuficientment valorats, el seu valor fertilitzant en contingut de nitrogen i altres nutrients. A part d'un millor aprofitament dels recursos de la del territori, permetria aconseguir beneficis en molts àmbits, des de l'econòmic (economia circular, reducció de dependència de fonts externes de fertilitzants minerals) a l'ambiental.

A part de les iniciatives de la regió alemanya de Norden Westfalia[4] i la de la República Txeca[4] esmentades anteriorment, en un entorn de major preocupació per l'impacte ambiental causat pel Nitrogen, tant pel que fa a les emissions a l'atmosfera de gasos d'efecte hivernacle com per la contaminació per nitrats, altres països que estan implementant mesures que contemplen l'ús d'aquestes tecnologies d'ús eficient de nitrogen són Dinamarca[20], on és possible sol·licitar suport econòmic quan n'usen.

Bibliografia:

1. El País, 8 abril 2016. David García Vázquez " El 41% de los acuíferos está contaminado por nitratos".https://elpais.com/ccaa/2016/04/07/catalunya/1460053124_668336.html
2. http://www.eladelantado.com/noticia/provincia/239338/peligro_bajo_tierra
3. I. Irigoien, j. Muro, M. Azpilikueta, C Lamsfus, 2002, DCD and DMPP nitrification inhibitors response to temperature, Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 . Julio 2002
4. Antrag auf Verschiebung der Sperrfrist zur Ausbringung von Düngemitteln mit wesentlichem
5. http://www.vurv.cz/sites/File/metodika_AP_NS_2016_final.pdf pag 31
6. U. Fettweis, W. Mittelstaedt, C. Schimansky, F. Führ, 2001, Lysimeter experiments on the translocation of the carbon-14-labelled nitrification inhibitor 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP) in a gleyic cambisol. Biol Fertil Soil (2001) 34: 126-130
7. J. Bañuls, A. Quiñones, B. Martín, E. Primo-Millo y F. Legaz, 2000, Eecto del DMPP como inhibidor de la nitrificación en la fertilización nitrogenada de los cítricos. Nutrición mineral en una agricultura mediterránea sostenible. VII Simposio Nacional - IV Ibérico sobre Nutrición Mineral de las Plantas, pp. 451-455
8. J. Bañuls, B. Martín, P. Monfort, F. Legaz, 2000, Mejora de la fertilización nitrogenada en el cultivo del tomate, Agrícola Vergel 226, pp. 664-667
9. M. D. Serna, J. Bañuls, Quiñones, A., Primo-Millo, E., Legaz, F., 2000, Evaluation of 3,4-dimethylpyrazole phosphate as a nitrification inhibitor in a citrus-cultivated soil. Biol Fertil Soil 32: 41-46
10. J. R. Lezana, I. Carrasco, 2002, 3,4-Dimetilpirazol fosfato (DMPP): el nuevo inhibidor de la nitrificación para fertilizantes. Experiencias en sistemas de fertirrigación. Vida Rural 143, pp. 49-50
11. W. Linzmeier, R. Gutser, U. Schmidhalter, 2001, Nitrous oxide emission from soil and from a nitrogen-15-labelled fertilizer with the new nitrification inhibitor 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP), Biol Fertil Soil (2001) 34: 103-108
12. X. M. Belastegui, A. del Prado, P. Merino, J. M. Estavillo, M. Pinto, C. González-Murua, 2002, Nitrification inhibitors reduce N_2O emissions from grassland but may produce nutrient imbalance in clover. Comunicaciones del IX Simposio Ibérico sobre nutrición mineral de las plantas, pp. 263-266
13. I. Carrasco, 2002, Nuevas tecnologías en fertilización para el respeto del medio ambiente, PHYTOMA España 135, pp. 55-60
14. M.R. Teira, E. Pagans, J.M. Villar, 2002, Ammonia volatilisation from organic residues applied to soil together with thenitrification inhibitor 3,4-dimetilpirazol phosphate (DMPP), Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 july of 2002
15. D. Báez, H. Trindade, N. Moreira, J. Coutinho, 2002, Influence of the nitrification inhibitors DMPP and DCD on nitrous oxide emissions during winter in a field experiment; Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 july of 2002
16. G. Barth, S. von Tucher, U. Schmidhalter, 2001, Influence of soil parameters on the effect of 3,4-dimethylpyrazole phosphate as a nitrification inhibitor, Biol Fertil Soil (2001) 34: 98-102
17. F. Azam, G. Benckiser, C. Müller, J. C. G. Ottow, 2001, Release, movement and recovery of 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP), ammonium, and nitrate from stabilized nitrogen

fertilizer granules in a silty clay soil under laboratory conditions; Biol Fertil Soil (2001) 34: 118-125

18. I. Carrasco, 2002, Nuevas tecnologías en fertilización para el respeto del medio ambiente, PHYTOMA España 135, pp. 55-60

19. I. Carrasco, J. M. Villar Mir, 2001, Uso de inhibidores de la nitrificación en suelos fertilizados con purines de cerdo. Aplicación Agrícola de Residuos Orgánicos. Edicions de la Universitat de Lleida, pp. 245-260

20 ”Virkemiddelkataloget”

A catalog over tools that can be supported by the government to prevent pollution in the environment.
http://naturstyrelsen.dk/media/nst/66504/katalog%20over%20virkemidler%20211211_endelig%20version%20.pdf

A catalog of technologies which could be supported mainly for practical use.
”Teknologi Listen”
http://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/

21. BOE-A-2017-12981 (Real Decreto 980/2017, de 10 de noviembre)

D. 1837

BASF
We create chemistry

Passa a: ACR
Per emplenament:
Per informar i proposta de resposta:
Per supervisar:
Per simplement informe:
Data: 22.11.2017
Direcció General 03

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Serveis Centrals
Núm. 0005E - 13087 / 2017
Data 20/11/2017 Hora
Registre d'entrada

Sr. David Mascort Subiranas
Secretaria General d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

20 de novembre 2017

Assumpte: Comentaris de BASF al Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

Benvolgut Sr. Mascort,

BASF és una empresa lligada a la agricultura i als factors de producció agrària des de fa més de 100 anys, portant a terme una tasca de recerca en l'àmbit de la fertilització que començà amb l'obtenció i síntesis de l'amoníac i dels primers fertilitzants nitrogenats, fins al dia d'avui, on disposem de tecnologies amb l'objectiu d' augmentar significativament l'eficiència del nitrogen minimitzant el seu impacte ambiental (tant pel que fa a les emissions de compostos nitrogenats a l'atmosfera com a la lixiviació de nitrats i contaminació d'aigües freàtiques.

Ens posem en contacte amb Vostè arran de la submissió a informació pública del Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Després d'una avaluació en detall del Projecte de Decret, ens plau fer-vos arribar alguns comentaris i propostes, relacionats al nostre àmbit de coneixement. Esperem que els considereu en el benentès que van adreçades a l'objectiu de minimitzar la contaminació i l'impacte ambiental de l'aplicació de nitrogen.

Agraint per avançat l'interès en aquest tema, restem a la vostra disposició en cas de que necessiteu qualsevol aclaració o explicació adicional

Rebi la nostra més cordial salutació

P.O. ARTURO SANZ
DNI 46654212T

Silvia Cifre
BASF Española S.L.
Country Management Crop Protection

Arturo Sanz
BASF Española S.L.
Responsable Solucions N-Management

BASF Española, S.L.

Sede Social
Can Rabia 3-5
08017 Barcelona
Teléfono: +34 93 496 40 00
Fax: +34 93 496 41 00
http://www.basf.es

Sociedad Unipersonal
Inscrita en el Registro Mercantil de Barcelona
en la hoja B-85789
NIF: B-08200388

PASSI A AJ + Φ3

Entrada Secretaria General
Data: 21/11/17 1393

DATA 21/11/17
El Secretari General

Introducció i antecedents.

És un fet que la gran producció de nitrogen origen orgànic origina problemes allà on presenta una alta densitat en el territori. En un entorn de economia circular, on els recursos són limitats i valuosos, s'ha de seguir posant en valor el seu ús, mirant d'aconseguir un major grau de substitució de fonts de nitrogen suplementàries, aconseguint beneficis en molts àmbits, des de l'econòmic a l'ambiental. La creació de un veritable mercat d'aquests recursos pot ser una mesura que ajudi a minimitzar els problemes que comporta el nitrogen d'origen orgànic.

En determinades zones vulnerables hi ha una gran producció de nitrogen orgànic, provinent de fonts ramaderes, principalment de purins. Malauradament, el nombre d'àrees amb situació de vulnerabilitat a la contaminació per nitrats d'origen agrari no s'ha reduït durant els darrers anys. Ans al contrari, s'ha seguit una tendència creixent i la problemàtica en determinades àrees i comarques ha esdevingut un problema de salut pública i de disponibilitat d'aigua potable[1,2], fet que porta a pensar que les mesures de mitigació preses no han estat suficients.

Avui en dia, en un mercat obert i de lliure competència, ja existeixen en el mercat tecnologies en mans de diferents companyies que optimitzen l'eficiència en la captació i assimilació d'aquest nitrogen orgànic per part dels conreus.

D'aquesta manera creiem que el nou decret ha d'incentivar les bones pràctiques per aconseguir aquesta eficiència, essent necessàries mesures a diferents nivells per tal de revertir la problemàtica ambiental que comporta el nitrogen d'ús agrari. Un exemple és el nou Real Decreto 980/2017 del 10 de novembre pel qual es prohibeix l'aplicació de purins mitjansant plat, bano o canó.

Així, suggerim que

1. El decret inclogui iniciatives per promoure l'ús responsable i eficient del nitrogen orgànic com tenen ja comencen a tenir d'altres països
2. El decret inclogui mesures que ajudin a afrontar la problemàtica d'excés de nitrogen produït, especialment en zones vulnerables

A tall d'això, relacionem una sèrie de propostes.

Propostes:

- Capítol 1: Disposicions generals

Article 3 Definicions

Incloure la definició de *Tecnologies d'alliberament lent*

Tecnologies d'alliberament lent: tecnologies que permeten que el nitrogen s'alliberi en el medi de forma progressiva, bé per dissolució lenta, bé mantenint el nitrogen en formes que puguin ser retingudes per les partícules del sòl, o bé evitant el seu pas a formes volàtils.

- Capítol 3: Gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats en el marc agrari

Article 17: Períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats
En l'apartat 17.2 : Afegir un nou apartat que inclogui nous períodes d'aplicació per fertilitzants que continguin tecnologies d'alliberament lent (inhibidors de nitrificació i ureasa).

En base al coneixement científic de les tecnologies, proposem que es flexibilitzin els períodes d'aplicació dels fertilitzants tipus 4 i aquells de tipus 2 que incorporin tecnologies d'alliberament lent (inhibidors de la nitrificació). Donat que el funcionament d'aquestes tecnologies depèn de la temperatura, aquests períodes d' efectivitat poden oscil·lar entre 2 i 4 setmanes a l'estiu fins a 3 mesos a l'hivern[3].

Trobem ja altres països i regions europees que han adoptat mesures d'aquest tipus, com la regió alemanya de Norden Westfalia, en la qual permeten avançar el període d'aplicació de purins en els casos en que incorporin un inhibidor de la nitrificació[4]. En la mateixa línia es troba la iniciativa adoptada per la República Txeca[5].

Per altra banda, en el cas d'aplicació d'urees en cobertores, el reglament alemany de fertilitzants, dicta que a partir del 2020 només es pot aplicar urea si porta un inhibidor d'ureasa, o si la urea és incorporada de seguida en el sòl i com a més tard 4 hores després de l'aplicació.

Article 18 i Article 19: Quantitats màximes de nitrogen aplicables als cultius en zones vulnerables

Incloure un apartat que obligui a que tot el nitrogen que s'apliqui en una zona vulnerable, tant d'origen orgànic com mineral, incorpori tecnologies d'alliberament lent.
La incorporació de tecnologies d'alliberament lent en els fertilitzants, permetria augmentar les quantitats de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants orgànics. Donat el major cost de la fertilització mineral que suposaria la incorporació de tecnologies d'alliberament lent, incentivaria indirectament o bé faria més atractiu econòmicament l'ús de solucions orgàniques generades al territori.

L'ús d' inhibidors de la nitrificació i de la ureasa en els fertilitzants permet que el nitrogen quedi retingut en el sòl, minimitzant-se les pèrdues per lixiviació (reducció de la filtració de nitrats a les aigües subterrànies)[6-11] fins a un 65% i reducció de les emissions d'òxid nitrós a l' atmosfera [12-15] fins a un 45%, convertint-se una solució molt adequada per zones vulnerables i, en general, per una agricultura més sostenible[15-19].

Incloure un nou Article en el Capítol 3 que disposi que en zones vulnerables amb alta producció de nitrogen orgànic, es permeti superar el llindar de 170 Kg N/ha provinent de fertilitzants orgànics sempre i quan incorporin inhibidors de nitrificació, sense superar el límit màxim de N total ja establert per cultius.

El decret limita el Nitrogen d'origen orgànic a 170 UF Nitrogen.

El foment de l´ús de nitrogen orgànic, posaria en valor a fertilitzants d'origen orgànic insuficientment valorats, el seu valor fertilitzant en contingut de nitrogen i altres nutrients. A part d'un millor aprofitament dels recursos de la del territori, permetria aconseguir beneficis en molts àmbits, des de l'econòmic (economia circular, reducció de dependència de fonts externes de fertilitzants minerals) a l'ambiental.

A part de les iniciatives de la regió alemanya de Norden Westfalia[4] i la de la República Txeca[4] esmentades anteriorment, en un entorn de major preocupació per l'impacte ambiental causat pel Nitrogen, tant pel que fa a les emissions a l'atmosfera de gasos d'efecte hivernacle com per la contaminació per nitrats, altres països que estan implementant mesures que contemplen l'ús d'aquestes tecnologies d'ús eficient de nitrogen són Dinamarca[20], on és possible sol·licitar suport econòmic quan n'usen.

Bibliografia:

1. El País, 8 abril 2016. David García Vázquez " El 41% de los acuíferos está contaminado por nitratos".https://elpais.com/ccaa/2016/04/07/catalunya/1460053124_668336.html
2. http://www.eladelantado.com/noticia/provincia/239338/peligro_bajo_tierra
3. I. Irigoien, j. Muro, M. Azpilikueta, C Lamsfus, 2002, DCD and DMPP nitrification inhibitors response to temperature, Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 . Julio 2002
4. Antrag auf Verschiebung der Sperrfrist zur Ausbringung von Düngemitteln mit wesentlichem
5. http://www.vurv.cz/sites/File/metodika_AP_NS_2016_final.pdf pag 31
6. U. Fettweis, W. Mittelstaedt, C. Schimansky, F. Führ, 2001, Lysimeter experiments on the translocation of the carbon-14-labelled nitrification inhibitor 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP) in a gleyic cambisol. Biol Fertil Soil (2001) 34: 126-130
7. J. Bañuls, A. Quiñones, B. Martín, E. Primo-Millo y F. Legaz, 2000, Eecto del DMPP como inhibidor de la nitrificación en la fertilización nitrogenada de los cítricos. Nutrición mineral en una agricultura mediterránea sostenible. VII Simposio Nacional - IV Ibérico sobre Nutrición Mineral de las Plantas, pp. 451-455
8. J. Bañuls, B. Martín, P. Monfort, F. Legaz, 2000, Mejora de la fertilización nitrogenada en el cultivo del tomate, Agrícola Vergel 226, pp. 664-667
9. M. D. Serna, J. Bañuls, Quiñones, A., Primo-Millo, E., Legaz, F., 2000, Evaluation of 3,4-dimethylpyrazole phosphate as a nitrification inhibitor in a citrus-cultivated soil. Biol Fertil Soil 32: 41-46
10. J. R. Lezana, I. Carrasco, 2002, 3,4-Dimetilpirazol fosfato (DMPP): el nuevo inhibidor de la nitrificación para fertilizantes. Experiencias en sistemas de fertirrigación. Vida Rural 143, pp. 49-50
11. W. Linzmeier, R. Gutser, U. Schmidhalter, 2001, Nitrous oxide emission from soil and from a nitrogen-15-labelled fertilizer with the new nitrification inhibitor 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP), Biol Fertil Soil (2001) 34: 103-108
12. X. M. Belastegui, A. del Prado, P. Merino, J. M. Estavillo, M. Pinto, C. González-Murua, 2002, Nitrification inhibitors reduce N_2O emissions from grassland but may produce nutrient imbalance in clover. Comunicaciones del IX Simposio Ibérico sobre nutrición mineral de las plantas, pp. 263-266
13. I. Carrasco, 2002, Nuevas tecnologías en fertilización para el respeto del medio ambiente, PHYTOMA España 135, pp. 55-60
14. M.R. Teira, E. Pagans, J.M. Villar, 2002, Ammonia volatilisation from organic residues applied to soil together with thenitrification inhibitor 3,4-dimetilpirazol phosphate (DMPP), Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 july of 2002
15. D. Báez, H. Trindade, N. Moreira, J. Coutinho, 2002, Influence of the nitrification inhibitors DMPP and DCD on nitrous oxide emissions during winter in a field experiment; Book of Proceedings. VII Congress of the European Society for Agronomy. Córdoba, Spain 15-18 july of 2002
16. G. Barth, S. von Tucher, U. Schmidhalter, 2001, Influence of soil parameters on the effect of 3,4-dimethylpyrazole phosphate as a nitrification inhibitor, Biol Fertil Soil (2001) 34: 98-102
17. F. Azam, G. Benckiser, C. Müller, J. C. G. Ottow, 2001, Release, movement and recovery of 3,4-dimethylpyrazole phosphate (DMPP), ammonium, and nitrate from stabilized nitrogen

fertilizer granules in a silty clay soil under laboratory conditions; Biol Fertil Soil (2001) 34: 118-125

18. I. Carrasco, 2002, Nuevas tecnologías en fertilización para el respeto del medio ambiente, PHYTOMA España 135, pp. 55-60

19. I. Carrasco, J. M. Villar Mir, 2001, Uso de inhibidores de la nitrificación en suelos fertilizados con purines de cerdo. Aplicación Agrícola de Residuos Orgánicos. Edicions de la Universitat de Lleida, pp. 245-260

20 "Virkemiddelkataloget"

A catalog over tools that can be supported by the government to prevent pollution in the environment.
http://naturstyrelsen.dk/media/nst/66504/katalog%20over%20virkemidler%20211211_endelig%20version%20.pdf

A catalog of technologies which could be supported mainly for practical use.
"Teknologi Listen"
http://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/

21. BOE-A-2017-12981 (Real Decreto 980/2017, de 10 de noviembre)

Plaça Miquel Biada 1. 08301 Mataró
T. 93 741 16 16. F. 93 757 21 12
maresme@ccmaresme.cat
www.ccmaresme.cat
CONSELL COMARCAL DEL MARESME

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

MIQUEL ANGEL MARTÍNEZ I CAMARASA, President del Consell Comarcal del Maresme, actuant en nom i representació d'aquest corporació local supramunicipal,

EXPOSO:

ANTECEDENTS DE LA NORMA

En un principi, el Decret 136/2009 d'actual aplicació, va determinar la total prohibició de portar fangs de les EDARs a zones vulnerables afectades per purins. Aquest fet va comportar una important problemàtica als gestors urbans pel que feia a l'aplicació dels fangs. En base a això, els gestors van interposar un recurs a aquest decret, fins que a l'any 2012, aquesta prohibició va quedar anul·lada.

CONSIDERACIONS PRÈVIES. LA GESTIÓ DE FANGS A CATALUNYA.
Aspectes generals

A Catalunya, una de les principals finalitats de política ambiental ha estat, i continua sent, el sanejament i tractament de les aigües residuals de totes les poblacions. Fruit d'aquesta política, la recuperació de rius i la qualitat de les seves aigües ha estat un fet al llarg dels darrers anys.

La principal destinació dels fangs generats a les EDARs, en base a la normativa europea i estatal, és la seva valorització en profit de l'agricultura. Tal i com propugna la Unió Europea de posar en pràctica els principis d'economia circular, amb la destinació dels fangs de les EDARs cap a l'agricultura, s'aconsegueix reciclar els nutrients i la matèria orgànica continguda en els fangs.

La depuració de les aigües residuals a Catalunya genera cada any un residu en forma de fangs, amb una producció al voltant de 550.000 Tm de fang, un 95% dels quals són aptes per a la seva valorització agronòmica.

Aproximadament unes 290.000 Tm de fang es destinen a plantes de compostatge, la major part de les quals són de titularitat privada, i al mateix temps, unes 200.000 Tm s'estabilitzen mitjançant un tractament de digestió i són destinades com a adob a l'agricultura. Això denota que existeix una gran demanda de fang com a fertilitzant, ja que les utilitats del fang en l'agricultura han estat abastament demostrades.

El fang produït en les EDARs gestionades per administracions actuants diferents de l'Agència Catalana de l'Aigua arriba a un 88% del total de Catalunya, i suposa un 94% amb destinació en profit de l'agricultura.

La gestió agronòmica del fang produït permet donar una via de tractament d'un residu que es produeix en grans quantitats i que no disposa de destinacions alternatives amb capacitat suficient.

La producció de biosòlids es destina a diversos cultius, en funció de la seva estacionalitat. Tanmateix, la demanda principal de biosòlids prové dels conreus dels cereals de secà, com per exemple el blat, l'ordi i la civada. L'any 2016 més del 65% del total de biosòlids van ser

aplicats en aquests cultius, fent que el gruix de l'activitat de fertilització estigui compresa majoritàriament entre els mesos de juny i setembre.

LA PROPOSTA DE DECRET

La proposta de Decret incorpora, en l'Annex 5, una limitació de fertilització en funció de cultius i períodes. Aquest punt representa un important canvi respecte el vigent Decret 136/2009, doncs prohibiria l'aplicació de fertilitzants tipus 2, entre els quals hi ha inclosos els biosòlids, en cereals d'hivern (gramínies) entre el 15 d'abril i el 15 d'agost. Tot i que a l'article 17 s'esmenta que es permetria estendre aquest període fins a 45 dies abans de la sembra, considerant que la major part del cereal d'hivern es sembra a partir de l'octubre, la prohibició es mantindria.

En base a aquesta proposta de Decret, la fertilització en els camps estaria prohibida durant els mesos de més activitat i producció de biosòlids, provocant-se un impacte totalment negatiu sobre l'actual gestió d'aquests.

A continuació es plantegen algunes alternatives disponibles:

1) L'acumulació i emmagatzematge dels biosòlids a les EDARs. Aquesta alternativa no es considera viable, doncs les EDARs que destinen biosòlids en profit de l'agricultura són les de major dimensió i per tant, no disposen d'espai suficient per acumular les importants produccions de fangs que es generen. Així mateix, es troben ubicades en entorns altament poblats i propers a nuclis urbans, la qual cosa suposaria un elevat risc de producció de males olors i queixes per part dels veïns.

2) La destinació dels biosòlids a plantes de tractament. Aquesta alternativa és poc factible per les següents raons:

    a. No es disposa de capacitat suficient per absorbir el volum de biosòlids que es genera entre els mesos d'abril i juny, que està estimada en aproximadament una producció de 50.000 Tm en un període de 3 mesos.
    b. El fang digerit es troba estabilitzat i difícilment progressa en un procés de compostatge.
    c. Suposa un increment del cost econòmic de la gestió, molt especialment si el destí a utilitzar és l'assecatge tèrmic.

3) L'aplicació dels biosòlids en cultius alternatius que no es trobin limitats pel Decret. Aquesta alternativa no és considera factible, atès que els cereals representen la major part de cultius a Catalunya i resulten difícilment substituïbles.

4) L'apilament en destí. Malgrat que aquesta alternativa és la que està prevista en la proposta de Decret, presenta una limitació pel que fa al temps d'apilament, permetent un màxim de 2 mesos i per tant no permet cobrir tot el període de prohibició d'aplicació, equivalent a 4 mesos.

PROPOSTA D'ESMENA DE LA PROPOSTA DE DECRET

En base a la nova proposta de Decret, es té coneixement que l'Agència Catalana de l'Aigua ha treballat i defensat la classificació dels biosòlids de manera separada a la resta de residus orgànics i, de manera especial, a les dejeccions ramaderes.

Els arguments que sostenen envers aquesta proposta són els següents:

1) A diferència de les dejeccions ramaderes, els fangs resultants del tractament de les aigües residuals són productes tractats ja que aquestes aigües són conduïdes a plantes de depuració. En el cas que el destí final sigui la valorització agronòmica directa, el fang resultant es sotmès a un procés de digestió anaeròbica on es descompon un

important percentatge de la matèria orgànica, obtenint-se com a resultat un residu estabilitzat amb baixa capacitat de descomposició i emissió d'olors.

2) A diferència de les dejeccions ramaderes, els biosòlids que es tracten en processos de deshidratació mecànica intensiva en plantes de depuració, utilitzen productes específics com són els polielectròlits, per extreure l'aigua continguda dins del fang. Això permet que els biosòlids resultants assoleixin matèries seques elevades, i a més no produeixen lixiviats, ni en condicions de pluja, com demostren estudis realitzats.

3) A diferència d'algunes dejeccions ramaderes i fertilitzants minerals, la disponibilitat del nitrogen en el fang tractat és molt baixa durant els primers mesos reduint-se així de forma molt important el risc de pèrdua ja que en els biosòlids és necessari un procés de mineralització del nitrogen orgànic per tal de fer-lo disponible pels cultius.

4) A diferència de les dejeccions ramaderes, la valorització agronòmica dels biosòlids està sotmesa a una normativa específica, i per tant, s'està obligat a controlar i fer seguiment del contingut d'organismes patògens en el material i de metalls pesants i paràmetres agronòmics en el mateix i en el sòl. La gestió dels biosòlids es realitza en el marc de la llei de residus i està duta a terme per gestors de residus autoritzats. La gestió s'efectua sota la supervisió i control de l'Agència de Residus de Catalunya i l'Agència Catalana de l'Aigua. La dosificació del fang es realitza d'acord a plans d'adobat i d'acord amb criteris agronòmics.

D'acord amb el que s'ha exposat, es considera que els biosòlids, com a fertilitzants d'origen orgànic tractats, presenten característiques específiques que en redueixen sensiblement l'impacte ambiental en la seva utilització. Conseqüentment, es poden adequar les condicions d'utilització a les característiques d'aquests fertilitzants.

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- Allargar els períodes d'aplicació abans de la sembra, previstos en l'article 17, fins a 90 dies per als fertilitzants d'origen orgànic amb continguts de nitrogen amoniacal inferiors al 25% del nitrogen total.

SEGONA.- En cas que es valorés que no es poden alterar els períodes de prohibició d'adobat, la proposta es basa en **allargar el període d'apilament fins a 120 dies** per als fertilitzants d'origen orgànic que hagin estat sotmesos a processos d'estabilització i de deshidratació mecànica intensius amb utilització de polielectròlits.

Per tot això,

AL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, DEMANO: Que tingui per presentat aquest escrit d'al·legacions contra el projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, l'admeti i en mèrits al seu contingut, es dicti resolució estimant-les.

Mataró, 17 de novembre de 2017

D-1829

OBSERVACIONS I PROPOSTES AL PROJECTE DE DECRET..... /2017/ de ....., de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que formula el Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya.

A la Consellera Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, l'Honorable Sra. Meritxell Serret i Aleu.

En Ramon Lluís Lletjós i Castells amb DNI núm. 40844308B actuant en qualitat de President de la Comissió Gestora del Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya, (amb la següent adreça per a notificacions: C/ Enamorats 62 baixos de 08013 Barcelona, Mail: collegi@agrifor.org, Tel. 93 217 97 53),

EXPOSO

1. Que l'objecte principal d'aquest decret és l'establiment de mesures dirigides a reduir i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari, mitjançant la regulació de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats i l'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables designades a Catalunya.

2. Que en data de 15 de setembre de 2017 es va publicar al DOGC l'Edicte de 13 de setembre de 2017, pel qual se sotmeten a informació pública el Projecte del citat decret i, un cop examinat aquest, es fan les següents apreciacions i/o manifestacions per tal que puguin ser considerades i incorporades al mateix.

Col·legi d'Enginyers Tècnics agrícoles i forestals de Catalunya
Núm. d'entrada
Núm. de sortida 28
Data 20/11/17

OBSERVACIONS I PROPOSTES

PRIMER. MATISOS I CORRECCIONS EN EL CAPÍTOL 1.DISPOSICIONS GENERALS

Article 3. Definicions

En aquest article es defineixen conceptes per tal sigui correcta l'aplicació de les disposicions d'aquest Decret. Per tal acomplir aquest propòsit es proposa,

Afegir:

> ***"z) Titular: Persona física o jurídica que gestiona una explotació agrícola, explotació ramadera, instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes o centres de gestió de dejeccions ramaderes."***

Data: 21-11-2017
Direcció General 03

Es proposa la modificació de l'apartat e) on es defineix l'explotació ramadera tradicional de muntanya com aquella "... *explotació semiextensiva de bestiar ... que durant un període d'almenys sis mesos a l'any té el bestiar pasturant tot el dia en prats...*"Es considera que segons es trobi situada geogràficament la l'explotació ramadera tradicional de muntanya el període de pastura en els prats i les pastures de muntanya pot ser inferior, és per aquest motiu que es proposa la modificació del temps de pastura per 4 mesos. Quedant el redactat de la següent manera:

01 DG-03
Entrada Secretaria de la Consellera
Data: 21/11/17 1854.

"e) Explotació ramadera tradicional de muntanya: explotació semiextensiva de bestiar vaquí de carn, oví, cabrum o equí, que durant un període d'almenys ***quatre*** *mesos a l'any té el bestiar pasturant tot el dia en prats i pastures de muntanya, ..."*

Caldria modificar l'apartat y) d'aquest article de forma que quedés redactat de la següent manera:

"y) Zona vulnerable (ZV): superfície de territori ***amb elevat risc de contaminació de les aigües per nitrats a causa de vessament o filtració de dejeccions ramaderes o fertilitzants nitrogenats*** *d'origen agrari i que ha estat designada com a tal en aplicació de la Directiva 91/676/CEE."*

SEGON. MATISOS I CORRECCIONS EN EL CAPÍTOL 2. DE LES PERSONES GESTORES DE DEJECCIONS RAMADERES I ALTRES FERTILITZANTS NITROGENATS

Capítol 2. De les persones gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Seguint el criteri exposat en el primer punt d'aquest document es proposa modificar el nom del capítol de forma que quedés redactat de la següent manera:

"Capítol 2. Dels ***titulars gestors*** *de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats"*

Article 6. Persones gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Seguint el criteri exposat en el primer punt d'aquest document es proposa modificar l'article de forma que quedés redactat de la següent manera:

"Titulars *gestors de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats. Tenen la consideració de titulars gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats, les persones o les entitats següents:*

a) ***Els*** *titulars d'explotacions ramaderes que generen dejeccions ramaderes.*

b) ***Els*** *titulars d'explotacions agrícoles que apliquen dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats.*

c) ***Els*** *titulars de centres de gestió de dejeccions ramaderes per a la seva aplicació agrícola.*

d) ***Els titulars gestors*** *de residus que tracten dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats."*

* Es proposa fer les mateixes modificacions en aquells punts del decret on escaigui.

Article 8. Centres de Gestió de dejeccions ramaderes

A l'apartat c del punt 8.2 de l'article 8. Centres de gestió de dejeccions ramaderes, cito textualment: *c) Disposar d'assessorament en fertilització d'acord amb el que determina l'article 36 si la base agrícola gestionada és superior a 200 ha.* L'article 36 estableix les condicions del llibre de gestió de fertilitzats, considerem més entenedor parlar del llibre en comptes de l'article. Per aquest motiu es proposa:

> *"c) Disposar d'assessorament en fertilització d'acord amb el que determina el* ***llibre de gestió de fertilitzats*** *si la base agrícola gestionada és superior a 200 ha."*

Article 10. Instal·lacions d'emmagatzematge individual de les dejeccions ramaderes

En l'apartat 10.3 es proposa afegir, a causa de les característiques de les dejeccions, el vaquí de llet i el boví amb jaç calent així com també l'aviram, quedant el redactat de la següent manera:

> ***"En les explotacions ramaderes d'oví, cabrum, vaquí de llet i boví de jaç calent i l'aviram, es permet comptabilitzar com a sistema d'emmagatzematge el volum de dejeccions acumulable al terra de la mateixa nau quan per la tipologia de producció de les dejeccions es consideri tècnicament justificat, sempre que el terra sigui impermeable i estanc, de manera que no es produeixin filtracions de dejeccions. El terra de les naus haurà de disposar d'una quantitat suficient de jaç (palla, serradures o material equivalent) per tal de garantir en tot moment que els animals gaudeixen de les condicions d'higiene i benestar adients."***

Article 15. Transport de dejeccions ramaderes

En el punt 15.2 s'informa dels supòsits en els que els equips de transport de dejeccions han d'anar equipats amb un dispositiu electrònic de posicionament global (GPS).

Es proposa l'**eliminació** de l'apartat **b)** del punt 15.2 per tal d'equiparar la distància d'aplicació de les dejeccions en qualsevol de les casuístiques a partir de 10 km, independentment de la generació de nitrogen de l'explotació ramadera.

A l'apartat c) a causa de la possibilitat que en un mateixa explotació hi hagi diferents socis es proposa modificar el redactat de la següent manera:

> *"c) Quan el transport de les dejeccions es porti a terme per una persona* ***sense relació directa o societària amb el titular*** *de l'explotació ramadera de procedència de les dejeccions o del titular de l'explotació agrícola on s'apliquen les dejeccions."*

A l'apartat f) es proposa afegir que només serà necessari el GPS en aquells casos que les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que s'apliquen en zona no vulnerable a una distància superior a 10 km. Quedant el redactat de la manera següent:

> *"Quan les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que segons el seu pla de gestió s'apliquen en zona no*

vulnerable ***a una distància superior a 10 km de la granja de procedència***"

Article 17. Períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats

En el punt 17.2 s'informa de les excepcions de les prohibicions indicades a l'annex 5, d'aquest mateix decret. Es proposa que l'apartat e) augmentar fins a 60 dies el temps que s'ha d'esperar per l'aplicació de fertilitzants de tipus 2, 3 o 4. Quedant el redactat de la següent manera:

> *"e) Els fertilitzants de tipus 2, 3 o 4 poden aplicar-se al sòl quan no hi ha cultiu al terreny dins dels* ***seixanta*** *dies naturals anteriors a la sembra o plantació dels cultius herbacis."*

Article 22. Equips d'aplicació de dejeccions

El punt 22.1 parla dels requisits que han de complir els equips d'aplicació de dejeccions ramaderes.

En l'apartat b) es proposa afegir que no necessàriament ha d'estar instal·lat a la cuba. Quedant el redactat de la següent manera:

> *"b) Disposar d'un conductímetre, o un altre mètode de precisió equivalent,* ***instal·lat o portàtil*** *que permeti estimar la concentració de nitrogen del purí en les cisternes d'aplicació de purins."*

En el punt 22.2 s'informa dels supòsits en els quals els equips d'aplicació de dejeccions ramaderes han de disposar d'un dispositiu electrònic de posicionament global

Es proposa **l'eliminació** de l'apartat **b)**

A l'apartat c) a causa de la possibilitat que en un mateixa explotació hi hagi diferents socis es proposa modificar el redactat de la següent manera:

> *"c) Quan l'aplicació de les dejeccions es porti a terme per una persona* ***sense relació directa o societària amb el titular*** *de l'explotació ramadera de procedència de les dejeccions o del titular de l'explotació agrícola on s'apliquen els dejeccions."*

A l'apartat d) es proposa afegir que només serà necessari el GPS en aquells casos que les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que s'apliquen en zona no vulnerable a una distància superior a 10 km. Quedant el redactat de la manera següent:

> *"Quan les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que segons el seu pla de gestió s'apliquen en zona no vulnerable* ***a una distància superior a 10 km de la granja de procedència***"

Article 23 Incorporació dels fertilitzants nitrogenats dins del sòl

Al punt 23.1 s'indica les condicions per ser incorporades al sòl es dejeccions ramaderes, així com els altres fertilitzants no inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa de productes fertilitzants, s'han d'incorporar dins del sòl en les condicions següents:

Es proposa modificar el temps del tercer supòsit de l'aplicació del fertilitzats de tipus 2 inclosos en l'apartat b), passant de quatre a vuit hores. El redactat quedaria de la manera següent:

"3) Si l'aplicació es fa amb el sistema de bandes d'aplicació amb tubs penjants (aplicació arran de terra), no és obligatòria la incorporació dins del sòl.

- Aplicats a menys de 500 m de nuclis de població, polígons industrials, centres de treball no agraris o àrees de lleure: ***vuit*** *hores."*

Article 30. Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola

A l'apartat a) del punt 30.1 de l'article 30. Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola, entre d'altres requisits es demana que els apilaments temporals de fertilitzants orgànics dins l'explotació agrícola, cito textualment: "*Que els materials orgànics tinguin almenys un 17% de matèria seca i sempre que la seva consistència permeti efectivament la constitució d'amuntegaments que no deixin anar lixiviats".* El col·legi considera que si es vol que la consistència del material orgànic permeti la constitució d'amuntegaments que no deixin anar lixiviats s'hauria d'augmentar la concentració de la matèria seca fins al 25%. Per aquest motiu es proposa:

> "a) *Que els materials orgànics tinguin almenys un* ***25% de matèria seca*** *i sempre que la seva consistència permeti efectivament la constitució d'amuntegaments que no deixin anar lixiviats"*

Article 31. Assessorament en fertilització

En el punt 31.3 es proposa afegir destacar que l'assessorament ha d'estar fet per un tècnic assessor, i la modificació del redactat. Es proposa eliminar "*mitjançant certificat de pertinença de l'explotació a una entitat que disposi de personal tècnic assessor*" i substituir-ho per "contracte de servei amb tècnic competent":

> *"31.3 L'assessorament ha de ser realitzat per una persona tècnica* ***assessora*** *que disposi d'alguna de les titulacions relacionades a l'annex 15.3, i la seva disponibilitat s'acredita mitjançant contracte de servei d'assessorament entre la persona titular* ***o persona relacionada directament o societària amb el titular*** *de l'explotació i la persona tècnica assessora, mitjançant contracte laboral o* ***contracte de servei amb tècnic competent****. S'exceptuen les explotacions agrícoles on la persona titular té alguna de les titulacions universitàries relacionades a l'annex 15.3 o alguna de les titulacions de formació professional relacionades a l'annex 15.2."*

TERCER. MATISOS I CORRECCIONS EN EL CAPÍTOL 4. RÈGIM D'INTERVENCIÓ EN LA GESTIÓ DE LES DEJECCIONS RAMADERES.

Article 32. Pla de gestió de les dejeccions ramaderes.

Es proposa incloure un nou apartat en les exempcions de les explotacions ramaderes en relació a la disposició del pla de gestió de les dejeccions ramaderes:

e) les explotacions apícoles i helicícoles.

Article 38. Comunicació d'inici d'activitat dels centres de gestió de dejeccions ramaderes.

En l'apartat 38.1 es proposa afegir la paraula *titulars*, quedant el redactat de la següent manera:

> *"38.1 Les persones **titulars** que vulguin iniciar l'activitat dels centres de gestió de dejeccions ramaderes, prèviament a l'inici de l'activitat, han de comunicar-ho al servei territorial corresponent del departament competent en matèria d'agricultura."*

QUART. MATISOS I CORRECCIONS EN EL CAPÍTOL 9 IMPLANTACIÓ DE NOVES EXPLOTACIONS RAMADERES, AMPLIACIÓ D'EXPLOTACIONS RAMADERES EXISTENTS I APLICACIÓ AGRÍCOLA DE DEJECCIONS RAMADERES EN ZONA VULNERABLE.

Article 52. Requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables.

En l'apartat 52.d. es proposa reduir la durada del contracte d'arrendament rústic a la durada mínima de 7 anys, d'acord amb el que es regula en l'Article 17 de la Llei 1/2008, de 20 de febrer, de contractes de conreu, quedant el redactat de la següent manera:

> *"52.d) Quan les dejeccions derivades de la nova explotació o ampliació s'apliquin en la seva totalitat en terres que són cultivades pel titular de l'explotació ramadera, en règim de propietat o en règim d'arrendament rústic amb una durada mínima de **7** anys des que es presenta el pla de gestió de les dejeccions ramaderes o la seva modificació i constin en la seva declaració única agrària."*

En l'apartat 52.2. es proposa que el requisit de la reducció d'excreció nitrogenada per millores en l'alimentació pugui ser vàlid per a les ampliacions de bestiar de les explotacions ramaderes existents sempre i quan aquestes no es trobin ubicades en municipis en zona vulnerable i amb ICR superior a 1,2, proposant el següent redactat:

> *"52.2) Es permet d'ampliar la capacitat de bestiar de les explotacions existents en zona vulnerable a causa d'una reducció nitrogenada per millores en l'alimentació **sempre i quan l'explotació ramadera no es***

trobi ubicada en un dels municipis pertanyents a ZV-A i que tenen un ICR superior a 1,2 (municipis de l'Annex 19.1.2)."

Article 53. Aplicació agrícola de dejeccions en zona vulnerable

En base al punt anterior, es proposa modificar la durada del contracte d'arrendament en l'apartat 53.1.b d'aquest article, quedant modificat de la següent manera:

> *"53.1.b) Quan les dejeccions s'apliquin en la seva totalitat en terres que són cultivades pel titular de l'explotació ramadera, en règim de propietat o en règim d'arrendament rústic amb una durada mínima de **7** anys des que es presenta el pla de gestió de les dejeccions ramaderes o la seva modificació i constin en la seva declaració única agrària."*

CINQUÈ. MATISOS I CORRECCIONS EN LES DISPOSICIONS ADDICIONALS.

Cinquena. Limitació dels increments de bestiar en zona vulnerable d'ICR superior a 1,2

Es proposa incloure una excepció a les limitacions dels increments de bestiar en aquesta zona prohibits des del moment en que entri en vigor el decret fins a l'1 de gener de 2020 per a les explotacions de petita capacitat amb una generació de nitrogen de fins a 1.500 kg/any, quedant el redactat de la següent manera:

> *"Des de l'entrada en vigor del present decret, i fins a l'1 de gener del 2020, les explotacions ramaderes situades en ZV amb un ICR superior a 1,2 no poden incrementar la seva capacitat de bestiar, en termes de generació de N amb coeficients estàndards, respecte a la que consta al seu títol habilitat en la data d'entrada en vigor d'aquests decret. El mateix s'aplica a les explotacions ramaderes de nova implantació. **S'exceptuen les explotacions ramaderes que generin menys de 1.500 kg de N/any sense que puguin sobrepassar aquest llindar**."*

SISÈ. MATISOS I CORRECCIONS EN LES DISPOSICIONS TRANSITÒRIES.

Setena. Emmagatzematges en destinació existents

En el tercer paràgraf de la setena Disposició transitòria, cito textualment. "*En el termini de 6 mesos des de l'entrada en vigor d'aquest decret, les persones titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge en destinació han de presentar la comunicació a què es refereix l'article 38 d'aquest Decret." Es proposa corregir la referència de l'article 38 per l'article 1.* El redactat quedarà de la següent manera:

> *"...En el termini de 6 mesos des de l'entrada en vigor d'aquest decret, les persones titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge en destinació han de presentar la comunicació a què es refereix l'article **11** d'aquest Decret."*

SETÈ. MATISOS I CORRECCIONS EN ELS ANNEXOS.

Annex 1– Coeficients estàndard d'excreció nitrogenada

Es proposa incloure un segon coeficient estàndard d'excreció nitrogenada per la categoria de femelles de l'espècie de vaquí de llet, en la fase d'eixutes, és a dir, quan no estan en producció, atès que l'alimentació durant aquest període és diferent i es tradueix en una generació inferior de nitrogen per plaça. Per això, es proposa utilitzar el mateix coeficient dels reproductors de boví de carn per a les femelles eixutes de vaquí de llet, és a dir, ***53,15 kg de N/plaça i any*** en comptes de ***80,22 kg de N/plaça i any.***

En aquest annex també es proposa incloure els coeficients de generació de nitrogen dels ponis calculats en base a la circular de la Real Federació Hípica sobre el certificat i medició de ponis, les categories de classificació dels ponis i segons l'alçada de la creu, detallats a continuació:

Tipus bestiar i fase productiva	N estàndard (KgN/plaça i any)
Equins de tir/carn	63,80
Ponis Categoria A	21,27
Ponis Categoria B	28,36
Ponis Categoria C	42,53
Ponis Categoria D Cavalls de sella	56,71

Ponis A: fins a 110 cm d'alçada – Pes aproximat: 150 kg pes viu.
Ponis B: de 110 a 130 cm d'alçada – Pes aproximat: 200 kg de pes viu.
Ponis C: de 130 a 140 cm d'alçada – Pes aproximat: 300 kg de pes viu.
Ponis D: de 140 a 148 cm d'alçada – Pes aproximat: 400 kg de pes viu.

Tenint en compte que un cavall adult té una alçada de la creu superior a 150 cm i un pes al voltant dels 450 kg i donat que no es disposa de coeficients estàndards de generació de nitrogen (d'acord amb el Decret 136/2009) per als ponis, la generació de nitrogen per a aquests s'ha calculat proporcionalment a la dels cavalls adults, en funció del pes assolit en cadascuna de les 4 categories de classificació anteriorment esmentades.

Es proposa l'ús dels mateixos coeficients de la classificació de *Ponis categoria D* per als cavalls de sella i competició, per similitud en el pes.

Annex 2– Emmagatzematge de dejeccions ramaderes

En base al que s'ha exposat en l'apartat anterior, es proposa incloure els següents coeficients de generació de fems per als ponis:

Tipus bestiar i fase productiva	Fem estàndard (t/plaça i any)
Equins de tir/carn	11,00
Ponis Categoria A	3,67
Ponis Categoria B	4,89
Ponis Categoria C	7,33
Ponis Categoria D Cavalls de sella	9,78

Així mateix, es proposa l'ús dels mateixos coeficients de la classificació de *Ponis categoria D* per als cavalls de sella i competició, per similitud en el pes.

Annex 6.1 – Dosis màximes de nitrogen per hectàrea

En aquest article s'informa de les dosis màximes de nitrogen que es poden aplicar en zones vulnerables. També s'informa que quan es parla de nitrogen total s'ha d'incloure, cito textualment, "... el procedent de la pròpia aigua de reg i l'aplicat com a fertilitzants minerals, com a dejeccions ramaderes i com a altres fertilitzants orgànics." Es proposa afegir al redactat la referència als fangs de depuradora que aquest decret permet aplicar. El redactat, per tant, quedarà:

> *"... el procedent de la pròpia aigua de reg i l'aplicat com a fertilitzants minerals, com a dejeccions ramaderes i com a altres fertilitzants orgànics,* ***inclosos els fangs de depuradora****..."*

Annex 11 – Dosis màximes de nitrogen procedents de dejeccions que admet la base agrícola d'un pla de gestió

A continuació de la taula en la que s'especifiquen les dosis màximes de nitrogen procedents de dejeccions diu textualment: "*Les diferents zones de secà a què es refereix la taula són les definides a l'annex 3*". Es proposa corregir la referència a l'annex 3 per l'Annex 6.1, quedant el redactat de la següent manera:

"Les diferents zones de secà a què es refereix la taula són les definides a l'annex ***6.1.****"*

Annex 14 – Requeriments de traçabilitat del transport i aplicació de les dejeccions

Es proposa incloure en aquest apartat la figura dels tècnics assessors de la fertilització, de manera que el redactat de l'apartat *c) Transmissió de les dades a l'Administració* s'ampliés com segueix: "*c) Transmissió de les dades a l'Administració* ***i als tècnics assessors de la fertilització****"*.

Annex 15.1 – Titulacions que poden optar a la qualificació de tècnic habilitat i que permeten exercir com a persona tècnica assessora en fertilització

Es proposa modificar el títol d'aquest apartat com segueix: "***Titulacions que permeten optar a la qualificació de tècnic habilitat.***" De manera que les

titulacions que permeten optar a realitzar l'assessorament en fertilització únicament siguin les relacionades en l'Annex 15.3.

També es proposa incloure en l'Annex 15.1 la titulació ***Enginyeria tècnica forestal*** com a titulació que també pot optar a la qualificació de tècnic habilitat per a la redacció de plans de gestió de dejeccions ramaderes.

Col·legi d'Enginyers Tècnics agrícoles i forestals de Catalunya

Ramon Lluís Lletjós i Castells
President

Barcelona 14 de novembre de 2017

Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya.
Carrer dels Enamorats, 62-64, Baixos 08013 de Barcelona
Telèfon: 932179753
e-mail: collegi@agrifor.org

Col·legi de Biòlegs de Catalunya

Hble. Sra. Meritxell Serret i Aleu
Consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona
conselleria.darp@gencat.cat

Barcelona 19 de setembre de 2017

Distingida senyora:

En relació al *Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sol i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries* que està en fase d'informació pública, em plau adjuntar-vos un document que recull vàries propostes de modificació del text del projecte, que considerem que són adients i que milloren la seva comprensió.

Rebi una cordial salutació

Ramon Jordana i de Simón
Degà

Consell de Cent, 373-375 1-1 – 08009 Barcelona
T.: 934876159 – Fax: 935321551. c.e.: cbc@cbc.cat
Web: cbiolegs.cat

Col·legi de Biòlegs de Catalunya

Al·legacions al Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sol i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

Des del Col·legi de Biòlegs de Catalunya (CBC) volem indicar que considerem molt adient l'elaboració d'aquest Decret i aportem diverses al·legacions al text proposat.

1a. AL·LEGACIÓ

Proposta text decret	Al·legació
L'article 31.3 ...“L'assessorament ha de ser realitzat per una persona tècnica que disposi d'alguna de les titulacions relacionades a l'annex 15.3....”	L'article 31.3 ...“ “L'assessorament ha de ser realitzat per una persona tècnica que disposi d'alguna de les titulacions relacionades a l'annex **15.1**....”

Justificació:

Tots els professionals que tenen les titulacions enumerades a l'Annex 15.1 estan capacitats per fer assessorament.

2na. AL·LEGACIÓ

Proposta text decret	Al·legació
L'article 31.3 paràgraf 2. “S'exceptuen les explotacions agrícoles on la persona titular té alguna de les titulacions universitàries relacionades a l'annex 15.3 o alguna de les titulacions de formació professional relacionades a l'article 15.2...”	L'article 31.3 paràgraf 2. “S'exceptuen les explotacions agrícoles on la persona titular té alguna de les titulacions universitàries relacionades a **l'annex 15.1** o alguna de les titulacions de formació professional relacionades a l'article 15.2.”

Justificació:
Tots els professionals que tenen les titulacions enumerades a l'Annex 15.1 estan capacitats per fer assessorament i, per tant, si poden assessorar explotacions agrícoles i són titulars d'una explotació, no és necessari que tinguin un assessorament extern.

Consell de Cent, 373-375 1-1 – 08009 Barcelona
T.: 934876159 – Fax: 935321551. c.e.: cbc@cbc.cat
Web: cbiolegs.cat

Col·legi de Biòlegs de Catalunya

3ra. AL·LEGACIÓ

Proposta text decret	Al·legació
Annex 15.3.	Suprimir l'annex 15.3

Justificació:
És innecessari, les titulacions d'aquest annex són un subgrup de les detallades a l'annex 15.1.

4ra. AL·LEGACIÓ

Proposta text decret	Al·legació
Annex 2	A l'Annex 2, al quadre que hi ha, **cal incloure-hi la comarca del Moianès** en l'apartat de Municipis en zona de secà (1), -Juntament amb les comarques de l'Anoia, Bages, Garrigues, Noguera i Pallars Jussà, que ja hi figuren-

Barcelona 19 de setembre de 2017

Ramon Jordana i de Simón
Degà
Col·legi de Biòlegs de Catalunya

Consell de Cent, 373-375 1-1 – 08009 Barcelona
T.: 934876159 – Fax: 935321551. c.e.: cbc@cbc.cat
Web: cbiolegs.cat

Colegio Oficial de Ingenieros de Montes

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

COLEGIO OFICIAL DE INGENIEROS DE MONTES
REGISTRO DE SALIDA
NÚMERO: 137 FECHA: 17/10/2017

AL DEPARTAMENTO DE AGRICULTURA, GANADERÍA, PESCA Y ALIMENTACIÓN DE LA GENERALIDAD DE CATALUÑA

D. EDUARDO ROJAS BRIALES, en nombre y representación del **COLEGIO OFICIAL DE INGENIEROS DE MONTES**, en su calidad de Decano de esta Corporación, según acredito con documento nº 1 que acompaño, con domicilio en Madrid, C/Cristóbal Bordiú 19-21, 2º (28003), con dirección de correo electrónico: notificaciones@ingenierosdemontes.org y número de teléfono móvil: 686242397 a efectos de avisos de notificaciones, ante V.I comparece y como mejor en Derecho proceda, DICE:

El Colegio al que represento, en el trámite de información pública del borrador del *Decreto ... / 2017 / de gestión de la fertilización del suelo y de las deyecciones ganaderas y de aprobación del programa de actuación en las zonas vulnerables en relación a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias*, (DOGC núm. 7455 - 15/09/2017) formula las siguientes:

ALEGACIONES

ÚNICA. OMISIÓN EN EL ANEXO 15, APARTADOS 1 Y 3 DE LAS TITULACIONES DE INGENIERÍA DE LA RAMA FORESTAL

En el Anexo 15 apartado 1 se recogen las titulaciones que permiten optar a la cualificación de técnico habilitado y que permiten ejercer como asesor en fertilización.

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

En efecto, en el Anexo 15.1 figura

> *Annex 15.1 – Titulacions que permeten optar a la qualificació de tècnic habilitat i que permeten exercir com a persona tècnica assessora en fertilització*
>
> *Titulacions oficials amb plans d'estudi anteriors a l'Espai Europeu d'Educació Superior:*
> *- Enginyeria agrònoma.*
> *- Enginyeria tècnica agrícola.*
> *- Llicenciatura en veterinària.*
> *- Llicenciatura en ciències ambientals.*
> *- Llicenciatura en biologia.*
>
> *Titulacions oficials amb plans d'estudi d'acord amb l'Espai Europeu d'Educació Superior:*
> *- Màster en enginyeria agronòmica.*
> *- Màster en gestió de sòls i aigües.*
> *- Màster en ciències ambientals.*
> *- Grau en enginyeria agrària i alimentària.*
> *- Grau en enginyeria agrícola.*
> *- Grau en enginyeria agroalimentària.*
> *- Grau en enginyeria agroambiental i del paisatge.*
> *- Grau en veterinària.*
> *- Grau en ciències ambientals.*
> *- Grau en biologia.*

Sorprendentemente se omiten, en las titulaciones anteriores al EEE, la titulación de Ingeniero de Montes (en catalán Enginyer de Forests) y la de Ingeniero Técnico Forestal, y en las titulaciones adaptadas al EEE, la de Máster en Ingeniería de Montes (es decir las que cumplen con los requisitos de la Orden CIN/326/2009) y las de Grado en ingeniería de la rama forestal (las que cumplen con los requisitos de la Orden CIN/324/2009) como Graduado en ingeniería forestal, o graduado en ingeniería forestal y del medio natural.

Lo mismo ocurre en el Anexo 15.3, en relación con el asesoramiento en fertilización, en el que figura:

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

Annex 15.3 – Titulacions que poden optar a realitzar assessorament en fertilització
- Enginyeria agrònoma.
- Enginyeria tècnica agrícola.
- Màster en enginyeria agronòmica.
- Màster en gestió de sòls i aigües.
- Grau en enginyeria agrícola.
- Grau en enginyeria agrària i alimentària

Igualmente se omiten los títulos de Ingeniero de Montes, Ingeniero Técnico Forestal, Máster en Ingeniería de Montes y Graduado en ingeniería forestal.

Ambos Anexos deben ser modificados, completándolos con las titulaciones indicadas, con fundamento en lo siguiente:

1. Las Directrices Generales Propias del título de Ingeniero de Montes, aprobadas por el Real Decreto 1456/1990 de 26 de octubre, por el que se establece el título universitario oficial de Ingeniero de Montes y las directrices generales propias de los planes de estudios conducentes a la obtención de aquél (B.O.E. núm. 278, de 20 de noviembre de 1.990), son las que debían regir los planes de estudio de las Universidades en las que se impartía esta Ingeniería. Se acompaña como documento núm. 2.

   Consta en el mismo que los Ingenieros de Montes se forman en una serie de materias comunes con los Ingenieros Agrónomos (es más, el primer ciclo es común en ambas titulaciones) entre las que destacan por lo que aquí importa las siguientes materias:

   - **Fundamentos Químicos de la Ingeniería**. Química General y Orgánica. Análisis Instrumental. Bioquímica. Operaciones básicas de la química del sector.
   - **Ciencias del Medio Natural.** Geología. Biología. Fisiología Vegetal. Botánica. Zoología. Edafología y Climatología.
   - **Ciencia y Tecnología del Medio Ambiente.** Ecología. Estudio del impacto ambiental: Evaluación y corrección.

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

- **Ingeniería del Medio Forestal.** Electrotecnia. Motores y Máquinas. Hidráulica. Cálculo de Estructuras y Construcción.

Por lo que se refiere al campo de la ganadería específicamente, los ingenieros de montes no son ajenos al mismo, porque se forman también en las siguientes materias:

- **Pascicultura**, materia en la que se imparten conocimientos sobre ganadería, y en consecuencia, sobre la cuestión que aquí nos ocupa (materia troncal Silvopascicultura)
- **Fauna silvestre** (materia troncal Ordenación y protección de sistemas naturales) en la que se imparte producción animal, pero silvestre, porque son los titulados que llevan a cabo las granjas de animales silvestres, es decir aquellas infraestructuras de producción animal destinadas no al consumo, sino a su suelta en el medio silvestre, bien para la caza (granjas cinegéticas), bien simplemente para su reintroducción por razones de redistribución de poblaciones animales.

En concreto, en las zonas de montaña, las explotaciones ganaderas son en su mayoría extensivas o semi-intensivas, en fincas forestales con mosaico de bosque y pastos, por lo que es muy frecuente que en estos casos sea un ingeniero de montes quien lleve a cabo el plan de gestión de deyecciones ganaderas.

Es decir, resulta indiscutible que la formación de un ingeniero de montes, tanto por sus conocimientos básicos como ingeniero, como por sus conocimientos específicos en materia de producción animal es adecuada para incluirlos en los apartados señalados.

2. Los Planes de Estudios de la Universitat de Lleida en estas titulaciones forestales, a tenor de lo establecido en el Real Decreto 1456/1990, recogen como materias obligatorias los conocimientos adecuados para manejar correctamente el uso de los elementos exógenos al suelo a los que hace referencia la norma. En particular, se deben cursar las siguientes asignaturas:

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

• Química (9 créditos ECTS): desarrolla conocimientos básicos de la química general, química orgánica e inorgánica y sus aplicaciones en la ingeniería. Garantiza la adquisición de capacidades para comprender los fundamentos biológicos y químicos necesarios para el desarrollo de la actividad profesional, así como para identificar los diferentes elementos bióticos y físicos del medio forestal y los recursos naturales renovables susceptibles de protección y conservación.

• Biología (6 créditos ECTS): aporta las bases y fundamentos biológicos del ámbito vegetal y animal en la ingeniería.

• Ciencias de la Tierra (6 créditos ECTS): desarrolla conocimientos básicos de geología y morfología del terreno y su aplicación en problemas relacionados con la ingeniería y el cambio climático.

• Bases del Medio forestal (18 créditos ECTS): da la capacidad para analizar la estructura y función ecológica de los sistemas y recursos forestales, incluidos los paisajes. Sus contenidos se refieren a:

- Botánica Forestal.
- Ecología y Zoología Forestal.
- Estudio y diagnóstico del medio natural. Caracterización climática, edáfica y geológica de una estación. Descripción de biotopos y agrupaciones vegetales.

• Gestión forestal II (30 créditos): dentro de esta materia figuran las asignaturas: Gestión de la Fauna, Ecología animal de los medios terrestres y acuáticos y Estrategias para la protección y restauración de hábitats.

• Ordenación de Montes y Pastos (9 créditos). Pascicultura. Sistemas pastorales. Evaluación del territorio de uso pastoral. Cálculo y ajuste de cargas ganaderas. Planificación de la distribución espacial y temporal de los aprovechamientos y usos forestales.

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

Los Planes de Estudios de estas titulaciones forestales recogen como asignaturas optativas, entre otros:

• Calidad de suelos y aguas
• Ingeniería ambiental
• Química y calidad ambiental
• Evaluación y restauración de espacios degradados

3.- Por lo que se refiere a los nuevos títulos de Grado y Master, han de tomarse en consideración los contenidos mínimos establecidos de los planes de estudio conducentes a las titulaciones que habilitan para el ejercicio de las profesiones de ingeniero técnico forestal e ingeniero de montes, que son los siguientes:

- Orden CIN/324/2009, de 9 de febrero – Graduado en ingeniería de la rama forestal
- Orden CIN/326/2009, de 9 de febrero – Master en ingeniería de montes

Ambos títulos están conectados pues, según establece la Orden CIN/326/2009, de 9 de febrero que regula los estudios de Master en Ingeniería de Montes establece que: *"Podrá acceder al Master que habilita para el ejercicio de la profesión de Ingeniero de Montes, quien haya adquirido previamente las competencias que se recogen en el apartado 3 de la Orden Ministerial por la que se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Ingeniero Técnico Forestal y su formación estar de acuerdo con la que se establece en el apartado 5 de la antes citada Orden Ministerial."* Es decir hay que haber obtenido previamente un título de los previstos en la Orden CIN/324/2009, de 9 de febrero.

Pues bien, en esta Orden se establecen unos contenidos mínimos en biología, química, geología y evaluación de impacto ambiental, que son además comunes

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

con los que reciben los graduados en ingeniería de la rama agrícola. Y además estudian zoología, pascicultura, gestión de caza y pesca, lo que garantiza la formación adecuada para asesorar en relación con las deyecciones ganaderas.

Además, entre los contenidos necesarios del Máster de Ingeniería de Montes se encuentran los encaminados a capacitar *para el control de la contaminación del Medio Natural debido a la actividad industrial y la gestión de residuos.*

En fin, que los Planes de Estudios de ingeniero de montes, y en general de las titulaciones forestales han integrado siempre todas las disciplinas básicas que permiten:

a) Conocer los ciclos de los nutrientes del suelo y sus implicaciones o efectos sobre los seres vivos del medio (flora y fauna).
b) Aplicar las técnicas adecuadas para garantizar la correcta gestión de la fertilización artificial.
c) Corregir los problemas técnicos derivados de la gestión de los espacios naturales.
d) Diseñar y desarrollar proyectos de ingeniería en el ámbito especificado.
e) Implementar soluciones ingenieriles por los problemas que salgan relacionados con el uso de las materias artificialmente añadidas al suelo.

4. La capacidad y competencia adquirida por las titulaciones mencionadas habilita para la correcta aplicación, entre otros, de:
• El cálculo de nitrógeno aportado por las deyecciones ganaderas al ser aplicadas al suelo como fertilizantes nitrogenados se efectúa de acuerdo con los datos que aparecen en el anexo 1 (art. 5.1).
• En el caso de cultivos leñosos, se pueden aplicar fertilizantes de tipo 3, siempre que se disponga de un informe emitido por una persona técnica, con alguna de las

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

titulaciones del anexo 15.1, que justifique la necesidad y la cantidad. Cálculo del nitrógeno aportado por las deyecciones ganaderas (art. 17.2.c)

• Las actuaciones en terrenos forestales (Anexo 8).

5.- Los Planes de Estudios de estas titulaciones forestales son similares en enfoque y contenidos a los de Ingeniería agronómica y de Ingeniería Técnica Agrícola.

En efecto, del contraste del Anexo del Real Decreto antes citado sobre el título de Ingeniero de Montes, con el Real Decreto 1451/1990 de Directrices del título de Ingeniero Agrónomo (documento nº 3), se deduce que todo el primer ciclo de la formación de un Ingeniero de Montes es idéntico al que cursan los Ingenieros Agrónomos, que sí están contemplados en el Anexo 15.1 y 3.

La formación básica sobre materias propias de ingeniería es común a unos y otros. Buena prueba de ello es que en el caso de los Ingenieros Agrónomos se encuentra la siguiente materia troncal:

- **Ingeniería del Medio Rural**. Electrotecnia. Motores y máquinas. Hidráulica. Cálculo de estructuras y construcciones

Contrástese con la materia troncal que figura en el Real Decreto sobre Planes de Estudio de Ingenieros de Montes:

- **Ingeniería del Medio Forestal.** Electrotecnia. Motores y Máquinas. Hidráulica. Cálculo de Estructuras y Construcción.

Es decir, se trata de materias troncales con denominaciones diferentes, pero con los mismos descriptores.

Otra prueba de ello es que, según O.M. del 11/9/91 (BOE 09.26.91), podrán acceder tanto al segundo ciclo de Ingeniería Agrónoma como el de Ingeniería de Montes:

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

a) Directamente aquellos que hayan cursado el primer ciclo de E. Agrónoma o de E. de Montes.

b) Directamente quienes tengan el título de E.T. en Explotaciones Agropecuarias, I.T. en Hortofruticultura y Jardinería, I.T. en Industrias Agrarias y Alimentarias, I.T. en explotaciones forestales o I.T. en Industrias Forestales.

c) Quienes tengan el título de E.T. en Mecanización y Construcciones Rurales y hayan superado los siguientes complementos de formación: 9 créditos en Biología, Fisiología Vegetal y Botánica y 12 créditos en Fundamentos Químicos de la Ingeniería.

En consecuencia, entendemos que la omisión de las titulaciones forestales es fortuita y debe ser enmendado, máxime cuando se ha acreditado en los apartados anteriores que su formación les capacita para ser asesores en fertilización.

Por ello se propone la siguiente redacción de los anexos 15.1 y 15.3 del Borrador:

> *Annex 15.1 – Titulacions que permeten optar a la qualificació de tècnic habilitat i que permeten exercir com a persona tècnica assessora en fertilització*
>
> *Titulacions oficials amb plans d'estudi anteriors a l'Espai Europeu d'Educació Superior:*
> *- Enginyeria agrònoma.*
> ***- Enginyeria de forests.***
> *- Enginyeria tècnica agrícola.*
> ***- Enginyeria tècnica forestal**.*
> *- Llicenciatura en veterinària.*
> *- Llicenciatura en ciències ambientals.*
> *- Llicenciatura en biologia.*
>
> *Titulacions oficials amb plans d'estudi d'acord amb l'Espai Europeu d'Educació Superior:*
> *- Màster en enginyeria agronòmica.*
> ***- Màster en enginyeria de forests.***
> *- Màster en gestió de sòls i aigües.*
> *- Màster en ciències ambientals.*

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

- *Grau en enginyeria agrària i alimentària.*
- *Grau en enginyeria agrícola.*
- *Grau en enginyeria agroalimentària.*
- *Grau en enginyeria agroambiental i del paisatge.*
- ***Grau en enginyeria forestal***
- ***Grau en enginyeria forestal i del medi natural.***
- *Grau en veterinària.*
- *Grau en ciències ambientals.*
- *Grau en biologia.*

En virtud de lo que antecede

SOLICITAMOS se tenga por presentado este escrito, por formuladas alegaciones al borrador de Decreto de gestión de la fertilización del suelo y de las deyecciones ganaderas y de aprobación del programa de actuación en las zonas vulnerables en relación a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias, y en su virtud, se incorporen las titulaciones universitarias forestales (Ingeniero de Montes, Ingeniero Técnico Forestal, Master en Ingeniería de Montes, Grado en Ingeniería forestal y Grado en Ingeniería forestal y del Medio Natural) dentro de los apartados correspondientes de:

• Anexo 15.1 - Titulaciones que permiten optar a la calificación de técnico habilitado y que permiten ejercer como persona técnica asesora en fertilización, y

• Anexo 15.3 - Titulaciones que pueden optar a realizar asesoramiento en fertilización.

En Madrid, para Barcelona, a 16 de octubre de 2017

COLEGIO OFICIAL DE INGENIEROS DE MONTES

Colegio de Ingenieros de Montes

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

Documento nº1

Colegio Oficial de
Ingenieros de Montes

C/ Cristóbal Bordiú 19-21 28003 Madrid
Tel.: 91 534 60 05 Fax: 91 534 61 04
notificaciones@ingenierosdemontes.org
www.ingenierosdemontes.org

DOÑA MARGARITA HERNÁNDEZ MOR, con DNI nº 07228017Z, SECRETARIA GENERAL, DEL COLEGIO OFICIAL DE INGENIEROS DE MONTES

C E R T I F I C A:

1º Que en el artículo 22.1.a) de los Estatutos Generales de este Colegio, aprobados por REAL DECRETO 71/2017, de 10 de febrero, dispone:

"1. Le corresponde al Decano-Presidente:
a) *Ostentar la presidencia y representación oficial del Colegio en sus relaciones con organismos, autoridades, corporaciones y particulares... ".*

2º Que como resultado del proceso electoral de dos mil dieciséis, se nombró decano-presidente del Colegio a *D. Eduardo Rojas Briales* con DNI nº 22684582G.

3º Que tomó posesión en Junta de Gobierno celebrada el día veintiséis de mayo de dos mil dieciséis.

Y por lo tanto, se encuentra en el ejercicio de su cargo.

Y para que conste a los efectos oportunos, expido la presente certificación en Madrid a diecisiete de octubre de dos mil diecisiete.

Vº Bº
EL DECANO,

COLEGIO OFICIAL DE INGENIEROS DE MONTES

Eduardo Rojas Briales

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 BARCELONA

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Lleida

Número: 0008E/9523/2017
Data: 20/11/2017 13:00:46
Registre d'entrada

Al·legacions al text "Decret ...../2017, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries" sotmès a exposició pública el 15 de setembre de 2017 al DOGC núm. 7455.

Havent revisat el text envers el "Decret ...../2017, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries", que va sortir a exposició pública el 15 de setembre de 2017 al DOGC núm. 7455, i havent rebut la resposta de data 31 de juliol de 2017 (d'ara en endavant resposta DARP) a les observacions que us vàrem trametre el 9 de març de 2017 (d'ara en endavant document CONSENS), les associacions que signen aquest document proposen conjuntament les següents al·legacions al nou text proposat, al·legacions que també se sumen als documents d'al·legacions que presentarem cadascuna d'aquestes organitzacions individualment:

Al·legació 1:
S'ha millorat l'estructura del decret, i el nou text publicat està més ben organitzat i esdevé més comprensible que l'anterior.

En el document resposta DARP s'argumenta que l'Assessoria Jurídica determina que les qüestions procedimentals han d'anar regulades en l'articulat d'aquest Decret.

Tanmateix, d'acord amb la disposició addicional vint-i-sisena de la Llei 2/2014, del 27 de febrer, mitjançant la qual es faculta al departament en matèria d'agricultura i ramaderia per establir el procediment d'habilitació del personal tècnic que han de redactar i signar els plans de gestió de les dejeccions ramaderes, es considera que l'articulat següent es pot incloure en una modificació de l'actual Ordre AAM/389/2014 en similitud per raó de matèria.

Així, es proposa eliminar de la disposició derogatòria la Ordre AAM/389/2014, mantenir-la vigent fins a la seva modificació amb la inclusió de:

- Article 31, d'Assessorament en fertilització, concretament dels apartats del 4 al 9.

- Article 42, Procediment d'habilitació dels tècnics per redactar i signar plans.

A més, d'acord amb la disposició final cinquena d'aquest Decret que autoritza al conseller competent en matèria d'agricultura i ramaderia de modificar els annexes d'aquest decret per tal de adaptar-los als nous avenços tècnics i de coneixement, es considera que l'articulat següent s'hauria de traslladar als annexes atenent al caràcter tècnic i modificable del contingut dels diversos documents que ha de disposar i/o presentar el ramader, agricultor i centres de gestió de dejeccions o de residus:

- Articles 33, 37.3, 39, 40.1 i 45.1, Incloure com annexos al Decret el contingut dels diferents documents vinculats a la gestió dels fertilitzants orgànics i inorgànics.

Es consideren documents vinculats a la gestió: El Pla de gestió, la Declaració anual, el Pla de gestió d'un centre de gestió, el llibre de gestió de fertilitzants, el Pla de gestió agrària i qualsevol altre document de similars característiques

- Article 47.4, les Distàncies a respectar en els apilaments de fems de les explotacions semi-intensives de muntanya, que es poden incloure en l'annex 3 Distàncies a respectar.

Al·legació 2:

D'acord amb el document CONSENS es requeria que la diferent agrupació de les zones vulnerables no posi sota el mateix conjunt els municipis d'alta càrrega ramadera amb els municipis que sense disposar d'una elevada carrega ramadera tenen una elevada contaminació de nitrats.

El text publicat, en l'article 3, no defineix quins han estat els paràmetres que han permès la divisió d'aquest dos grups de les zones vulnerables (ZV), A i B. Però d'acord amb la resposta DARP, el nou text, que accepta parcialment la nostra demanda, alhora també inclou en els municipis de ZVA, els que, tot i no superar el 0,8, tenen un ICR superior a 0,5 i una concentració de nitrats a les aigües subterrànies superior a 50 ppm. Deixant els municipis amb un ICR inferior però amb una concentració de nitrats als aqüífers superior a 50 ppm en el conjunt de ZVB.

Així doncs, es continua incloent dins al mateix paraigües el paràmetre índex de càrrega ramadera i grau de contaminació dels aqüífers subterranis.

Si s'observa les fitxes d'evolució de nitrats publicades recentment per l'ACA (de data 9.06.2017), en la ZV 2, municipis de les comarques del Maresme i la Selva, amb un ICR inferior a 0,5, s'ha empitjorat la qualitat de les seves aigües subterrànies en els darrers 17 anys, malgrat no incrementar la carrega ramadera. Per contra tenim la ZV 3, municipis de la comarca d'Osona, que tot incrementar la capacitat ramadera en els 17 anys, i havent assolit un ICR superior a 1,2, l'ACA no observa que hi hagi hagut una variació de la qualitat de l'aigua subterrània des del 2000, i el percentatge de mostres que supera els 50ppm de nitrats ha disminuït lleugerament (en dos punts percentuals) en el darrer període (entre 2012-2015) respecte el primer període avaluat (entre 2000-2003).

Per tant, aquestes dades deixen palès que el programa d'actuació reforçat en les zones vulnerables ha d'implementar també mesures específiques orientades a millorar la fertilització orgànica sense dejeccions i la fertilització inorgànica, no sols de registre documental via paper o via telemàtica, sobretot per les parcel·les cultivables en aquells municipis que tot i no tenint càrrega ramadera continuen mantenint l'alta concentració dels nitrats en les aigües subterrànies.

En aquest programa reforçat, no s'escau eliminar l'articulat de l'anterior versió que requeria la comunicació de la comercialització dels fertilitzants nitrogenats (article 43 de la versió del decret de 23 de desembre de 2016), de la mateixa manera que els ramaders comuniquen anualment la producció de dejeccions generades mitjançant la declaració anual.

Aquesta demanda es formula amb l'interès que no es focalitzi solament la contaminació de nitrats als aqüífers amb la producció ramadera, principalment la porcina.

Al·legació 3:
L'escrit resposta DARP determina que des del DARP no es vol dificultar la instal·lació de basses a destinació (regulades a l'article 11 del text publicat), i que es la regulació vigent d'ordenació de les explotacions ramaderes qui les regula.

Al respecte es sol·licita que s'ampliï la mesura de cobrir les bases a cobertes flexibles o cobertes flotants que evitin les emissions d'amoníac per volatilització i les males olors, ja que en alguns casos per les dimensions de la bassa la cobertura fixa pot resultar inviable.

A més es demana, que es tregui la limitació de la distància mínima que ha de guardar respecte a la/les explotacions d'origen ja que la distància de les basses de destinació la marca la situació de la finca o finques a abonar. Ja hi ha a dia d'avui prou limitacions a l'hora de legalitzar aquests tipus de dispositius d'emmagatzematge de dejeccions allunyats del punt de producció.

Al·legació 4:
El text publicat limita que els tractaments de dejeccions en origen (article 13) només puguin tractar dejeccions procedents d'una sola explotació o d'explotacions d'un mateix titular. Aquest nou enfoc limita que es puguin compartir tractaments de dejeccions, bàsicament líquides, que es basen en la separació de fases ja sigui de forma mecànica, aplicant floculant/coagulants químics i/o a partir de corrent elèctrica/magnètica per part d'explotacions de diferents titulars, i que aquests se'ls apliqui la regulació de residus per considerar-se gestió fora del marc agrari.

Es proposa que l'article 13 també inclogui la possibilitat que els tractaments de dejeccions en origen puguin tractar dejeccions procedents de diferents explotacions només en el cas que no es posi en risc sanitari a l'explotació on s'ubica el tractament, que es garanteixin les mesures de bioseguretat de les explotacions que comparteixen el tractament i que aquests no estiguin situades entre elles a més de 500 metres, independentment que el titular sigui o no el mateix.

Al·legació 5:
En el document CONSENS, i en relació amb la necessitat de disposar de dispositius electrònics de posicionament global (GPS) per acreditar la correcta gestió de les dejeccions, es demanava que aquesta mesura es limités a les aplicacions de més 10 km de distància entre l'origen i el destí, i que per les distàncies menors la correcta gestió queda suficientment acreditada amb la declaració anual per part del ramader i de l'agricultor.

En l'escrit resposta DARP s'argumenta que les aplicacions a distàncies inferiors a 10 km no sempre són necessàriament correctes, i que els casos de sobre-fertilització o parcel·les abocador de dejeccions es produeixen precisament a distàncies properes a la granja per diversos motius, a vegades perquè són les mateixes finques del ramader i en elles es tendeix a aplicar més dejeccions.

Els següents criteris establerts a l'article 15 del text publicat:

- Les aplicacions de dejeccions a terres situades a més de 5 km de la granja (si generen més de 2000 kg anuals en valors estàndard).
- Les aplicacions en zona no vulnerable descrites al pla de gestió amb dejeccions provinents de granges situades en zones vulnerables.

es consideren discriminatoris respecte als transports amb altres fertilitzants orgànics que no continguin dejeccions (fangs de depuradora i residus orgànics amb via de valorització agrària) als que només se'ls requereix un control documental.

Es considera que les males pràctiques per sobre-fertilització o per parcel·les abocador no minvaran encara que hi hagi una fiscalització de la traçabilitat en el transport de més de 5 km del punt d'origen de les dejeccions soles o barrejades, ans el contrari, per evitar aquesta fiscalització continua es deixaran d'utilitzar les dejeccions en la fertilització de les terres agràries no vinculades a la ramaderia en front d'altres fertilitzants, i amb aquest nou enfoc les dejeccions requeriran tractaments excessivament costosos per arribar a la seva eliminació mentre l'ús de nitrogen mineral incrementarà en contra del precepte bàsic d'economia circular establert en l'estratègia europea 2020.

Per tant, es demana que la traçabilitat del transport de dejeccions a temps real, mitjançant l'enviament de dades del moviment GPS sigui aplicat al transport de dejeccions (soles o barrejades) només quan aquestes s'allunyen a més de 10 km del seu punt d'origen, tal i com es regula en la normativa vigent. A distàncies inferiors la traçabilitat del moviment de dejeccions queda suficientment acreditada amb la presentació de les declaracions anuals per part del ramader i l'agricultor.

Al·legació 6:

L'article 18 del text publicat estableix que en les zones no designades com a vulnerables, el càlcul de nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris establerts a l'annex 13. Mentre que a l'article 19, on s'estableix que l'aportació màxima de nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes o d'altres fertilitzants orgànics de 170 kg N/ha, no es defineix com s'ha de realitzar el càlcul del nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes.

Així doncs, es demana que en l'article 19, es defineixi també que "el càlcul de nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris establerts a l'annex 13".

Al·legació 7:

La prohibició de l'aplicació de purins amb vano o ventall, establerta a l'article 21.3 del nou text publicat, es una mesura que ha de permetre que la fertilització mitjançant purins o fraccions líquides de purins sigui més eficient, i que alhora hi hagi una disminució notòria de la volatilització d'amoníac i de les males olors a l'entorn proper a l'aplicació. A més, aquesta mesura, també ha de permetre millorar la percepció social que pateix actualment el sector porcí.

L'argument que planteja la resposta DARP indica que la implantació d'aquesta mesura generarà un impacte que comporta la necessitat de considerar un període més llarg que tingui en compte la viabilitat de la seva execució. Per aquesta raó, el nou text diferència el termini d'1 a 2 anys la implementació de la prohibició del ventall en funció de si la finca on es realitza l'aplicació està en zona vulnerable o no.

Tanmateix, la diferenciació dels terminis establerta no es considera un argument coherent no veritablement útil perquè l'impacte de la mesura sigui menor, i només crearà greuges comparatius entre zones. Es considera més idoni graduar l'aplicabilitat de la mesura en funció de la capacitat, de manera que les cisternes de més de 15 m^3 i els centres de gestió tinguin un termini d'1 any, les cisternes de menor capacitat fins a 5 anys, independentment de la zona on apliquin els purins.

La mateixa premissa es pot tenir en compte en els terminis d'aplicabilitat de la mesura de la disposició de conductímetres (article 22 del text publicat), o un altre mètode equivalent, per estimar la concentració de nitrogen als purins a les cisternes d'aplicació de purins.

Al·legació 8:

En relació amb l'article 23 del nou text publicat, que detalla, que en les aplicacions de fertilitzants de tipus 2 realitzades amb el ventall en terres situades entre 1000 i 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, caldrà incorporar els fertilitzants al sòl immediatament després de l'aplicació, en un període de:

- 4 hores si l'aplicació es fa entre els mesos de maig a setembre, ambdós inclosos
- 12 hores si l'aplicació es fa entre els mesos d'octubre a abril, ambdós inclosos

Es proposa, per tal de que sigui viable el compliment d'aquest condicionant per part d'aquell ramader i/o agricultor que es realitza la seva pròpia aplicació i posterior incorporació al sòl, augmentar el període a 24 hores en tots dos casos, tenint la consideració que partim ja d'un període superior (dos dies) regulat per l'actual Decret 136.

Per altra banda, en distàncies inferiors a 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, aquest termini hauria de graduar-se en funció del dispositiu utilitzat, 12 hores si l'aplicació és en ventall, i fins 24 hores si l'aplicació és mitjançant tubs penjants o mànegues.

Ara bé, en aplicació la Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió, de 15 de febrer de 2017, per la qual s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) en el marc de la Directiva 2010/75/UE del Parlament Europeu i del Consell respecte a la cria intensiva d'aus de corrals o de porcs, és coneix que aquest *tempus*, entre l'aplicació de les dejeccions i la incorporació al sòl, es podrà veure reduït en cas que tècnicament sigui viable (MTD 22). Tanmateix, l'eliminació de les aplicacions de purí amb ventall i la constant millora tecnològica en el mercat dels equips d'aplicació permetran justificar al finalitzar el termini de transitorietat que les emissions difuses d'amoníac generades entre l'aplicació i la incorporació al sòl es redueixen dràsticament abans que finalitzi el termini de 21 de febrer de 2021 d'aplicació de les MTD a totes les activitats existents incloses en l'annex 6.6 de la Directiva 2010/75/UE.

Al·legació 9:

En contra de la demanda que es feia en el document CONSENS, i en contra del que s'estableix al propi preàmbul del nou text en relació amb la simplificació administrativa respecte dels plans de gestió (paràgraf 14è "El sector ramader és un sector dinàmic, que necessita poder adaptar-se a les circumstàncies de mercat. Es per això que s'introdueixen tant simplificacions administratives en els plans de gestió,..."), mitjançant diversos preceptes del Projecte de Decret es continuen mantenint previsions i tràmits burocràtics contraris a la simplificació en relació amb la gestió agrícola de les dejeccions tant per part del ramader com de l'agricultor (articles 15 "transmissió de dades de transport a temps real", 32 "pla de gestió", 35 "modificació de pla de gestió", 36 "llibre de gestió de fertilitzants" i 37 "declaració anual").

L'escrit resposta DARP indica que actualitzar automàticament la base agrícola amb la declaració anual desvirtua el caràcter d'intervenció prèvia i preventiva que té el pla de gestió.

No obstant, l'experiència adquirida ha demostrat amb escreix que la gestió de les dejeccions com adob agrícola no ha d'estar ha d'estar estrictament i rigorosament sotmesa a un règim preventiu, i que almenys, cal dotar la seva regulació de cert marge de flexibilitat o d'adaptabilitat a les circumstàncies i contingències pròpies d'aquesta gestió. S'ha comprovat que el caràcter

dinàmic d'aquest tipus de gestió, quan la ramaderia no està completament lligada a l'agricultura, no es pot concebre ni avaluar com un model estàtic de pla de gestió i successives modificacions, atès que es generen infinitat de registres que, inclús amb l'actual aplicació de la taxa administrativa, sobrepassen el potencial d'intervenció administrativa de l'Administració.

Es necessari que el règim preventiu derivi cap a un règim de control més enllà de la mera comunicació de dades anuals a un servidor, cal tenir en compte que només l'anàlisi d'aquestes dades comunicades telemàticament *per se* ja comporten una enorme càrrega administrativa, no cal incrementar-la més amb noves sol·licituds de modificació dels plans de gestió.

Per tant, es continua proposant que la base agrícola descrita al pla de gestió (PGDR), una vegada presentat i avaluat (règim preventiu), quedi actualitzada automàticament amb la declaració anual de gestió dejeccions ramaderes i altres fertilitzants (règim de control), sense necessitat de requerir una modificació expressa a la base de dades GDN (que a més suposa una taxa administrativa nova) tot i que hi hagi una modificació de la base territorial per gestionar per l'equivalent o superior del 20% del nitrogen generat. L'Administració, en cas que del creuament de les declaracions anuals efectuades pel ramader i l'agricultor detecti incongruències, ha de procedir a través del mecanisme legal corresponent a requerir la documentació que acrediti que s'han signat nous contractes de cessió o que s'han incorporat les terres en la DUN i, si es comprova incompliment de la legislació, aplicar el règim sancionador corresponent.

Altrament es proposa també que, en relació amb la modificació del PGDR que es derivi dels canvis en l'activitat (art. 35.1) que suposen una nova redacció a la GDN, cal incloure al decret una nova disposició addicional que estableixi el següent:

"quan la declaració anual demostri que la quantitat de nitrogen aplicat al camp es menor que el que suposa el càlcul teòric a partir de les taules, d'acord amb els resultats obtinguts a partir d'analítiques o bé d'estimacions de N real seguint la metodologia que s'estableix a l'annex 13, s'ha de poder redactar el nou PGDR a partir de la base agrícola real utilitzada"

Al·legació 10:

El text publicat estableix en l'article 28.3 que en cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la persona titular de l'explotació ramadera ha de garantir que la anàlisis del sòl receptors de les fraccions líquides resultants dels tractaments. La dosificació s'ha de fer de tal manera que es garanteixi que el sòl del recinte no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105ºC.

Si ens remetem a l'article 7.3 del decret, el qual defineix que la persona titular de l'explotació agrícola és la responsable de la correcta aplicació agrícola de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats que es realitzi en els recintes inclosos en la seva explotació. Per tant, cal que l'article 28.3 quedi redactat de la següent manera "en cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la dosificació de les fraccions líquides resultants dels tractaments s'haurà de fer tenint en compte que es garanteixi que el sòl receptor no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105ºC".

Al·legació 11:

El text publicat estableix en l'article 37.1 que, dins del darrer trimestre de l'any, s'ha de presentar la declaració anual relativa a l'origen i destí de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats, concretament entre el període de 1 de novembre de l'any anterior i el 31 d'octubre de l'any en curs (any agrícola definit al llibre sisè del Codi Civil de Catalunya). Al respecte es

proposa modificar les dates d'aquest període anual, des de l'1 de setembre de l'any anterior al 31 d'agost de l'any en curs, de manera que s'incloguin al màxim les fertilitzacions/preparacions de sòl abans de sembra.

Al·legació 12:

En relació amb l'establert a l'article 46 del text publicat, relatiu a l'aplicació de fangs de depuradora, s'indica que en el conjunt de ZVA no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte a la quantitat aplicada a l'any 2008.

Sens perjudici del criteri de la sentència de 26 de març de 2015 de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, però comprovant que curiosament els anys 2007 i 2008 es quan es va aplicar agrícolament major quantitat de fangs de depuradora al sòl (veure informe ACA de setembre de 2016), es proposa que es modifiqui l'articulat de la següent manera "en el conjunt de zones designades vulnerables no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte a la quantitat aplicada a l'any 2008".
Alhora es demana que, mentre la normativa de residus no estableixi un control obligatori de traçabilitat en el transport de residus (via GPS i comunicació a l'òrgan competent en matèria d'agricultura de dades a temps real), i per tal d'evitar greuges, en aquest decret es requereixin per als fangs, els mateixos condicionants de control de traçabilitat que els establerts per a les dejeccions ramaderes.

Pel que fa a l'aplicació de fangs, es proposa que es torni a incloure l'annex "Criteris tècnics per l'aplicació dels fangs de depuradora" establert a la versió del decret de 23 de desembre de 2016

Només s'aplicaran al sòl fangs prèviament tractats, mitjançant gestors de residus, que realitzaran resums mensuals de totes les aplicacions i s'incorporaran en un sistema informàtic a l'abast de l'Administració.

D'acord amb la normativa específica aplicable, s'analitzaran els fangs periòdicament, inclosos els paràmetres agronòmics, i no es podran superar uns llindars màxims de la concentració dels següents metalls pesants: Hg, Cd, Ni, Pb, Cr, Cu i Zn, d'acord amb la normativa sectorial vigent.

S'analitzaran els sòls receptors pel que fa als següents paràmetres: pH (extracte 1:2,5), matèria orgànica, conductivitat elèctrica (extracte 1:5), N Kjeldahl, P assimilable (mètode Olsen) i K assimilable (extracció amb acetat amònic). En cas que algun paràmetre superi els límits establerts en la normativa específica aplicable, s'aturarà l'aplicació agrària i no es podrà reprendre fins a detectar i corregir-ne les causes.

Al·legació 13:

En relació amb l'article 52, de requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zona vulnerable, s'estableix que es podran autoritzar noves explotacions o ampliacions quan les dejeccions generades per aquestes s'apliquin en la seva totalitat en terres que són cultivades pel titular de l'explotació ramadera, en règim de propietat o en règim d'arrendament rústic amb una durada mínima de 8 anys des de que es presenta el pla de gestió, i que estiguin a la seva DUN.

Es proposa que concordi la durada mínima del contracte d'arrendament rústic a 7 anys de durada mínima, tal i com s'estableix, pels contractes vigents, en la Llei 1/2008, de 20 de febrer, de contractes de conreu i, pels contractes nous a partir del 2018, en la Llei 3/2017, del 15 de

febrer, del llibre Sisè del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

Al·legació 14:

En relació amb l'article 8, que defineix els centres de gestió de dejeccions ramaderes, es requereix que es redueixi la superfície mínima a partir de la que es demana disponibilitat d'un assessorament en fertilització de 200 ha fins a 50 ha. D'aquesta manera, es pot garantir que pràcticament la totalitat dels centres gestors disposin d'assessorament tècnic per assolir una fertilització d'excel·lència.

Al·legació 15:

En relació amb l'annex 7.1, de distàncies a respectar en l'aplicació agrícola de fertilitzants orgànics, s'han reduït les distàncies d'aplicació de purins respecte a explotacions del grup 2 o 3, respecte a la regulació vigent.

Vist que l'estat sanitari de la producció porcina actualment juga un paper molt rellevant en la productivitat de les explotacions, alhora permet garantir la seguretat alimentària i l'exportació a diferents mercats mundials, no ens podem relaxar en tot allò que no garanteixi la bioseguretat en les explotacions porcines. Es proposa mantenir els mateixos criteris que estableix el Decret 136/2009.

Lleida, 17 de novembre de 2017

ANPROGAPOR
ASOCIACIÓN NACIONAL DE PRODUCTORES DE GANADO PORCINO

ASFAC
ASSOCIACIÓ CATALANA DE FABRICANTS D'ALIMENTS COMPOSTOS

FEDERACIÓ DE COOPERATIVES AGRÀRIES DE CATALUNYA

JARC

PORCAT

UNIÓ DE PAGESOS

Av. Sant Julià, 241
08403 Granollers
Tel. 93 840 52 70
Fax. 93 849 88 42
consorci@besos-tordera.cat
www.besos-tordera.cat

NIF P-5800014-B
Entitat Delegada per al Sanejament

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

ANTECEDENTS NORMATIUS

Aquest decret, substituiria a l'actual vigent Decret 136/2009, que de fet va establir la prohibició total de portar fangs d'EDAR a zones vulnerables (afectades per purins). Prohibició que va estar en vigor fins l'any 2012, any en el qual gràcies a un recurs que van guanyar els gestors de residus es va reactivar aquesta àrea d'aplicació pels fangs d'EDAR.

CONSIDERACIONS PRÈVIES. LA GESTIÓ DE FANGS A CATALUNYA

Aspectes generals

A Catalunya pràcticament la totalitat de la població es troba sanejada. Aquesta és una de les fites cabdals de la política ambiental del nostre país i ha estat la causa que ha permès recuperar la qualitat dels rius. Fruit de la depuració de les aigües residuals a Catalunya es generen cada any a l'entorn de 550.000 tones de fang.

D'acord amb la normativa europea i estatal, el destí prioritari dels fangs és la seva valorització en profit de l'agricultura. Amb aquesta destinació s'aconsegueix reciclar els nutrients i la matèria orgànica continguda en els fangs, posant en pràctica els principis de l'economia circular que propugna la Unió europea.

A Catalunya el 95% dels fangs que es produeixen són aptes per a la seva valorització agronòmica. Al voltant de 290.000 tones es destinen a plantes de compostatge –la major part de les quals de titularitat privada–. Al mateix temps, pràcticament 200.000 tones s'estabilitzen mitjançant digestió i són destinades directament com a adob a l'agricultura.

Existeix, doncs, una important demanda de fang com a fertilitzant. Les bondats de la utilització de fang en l'agricultura han estat abastament demostrades arreu del món mitjançant nombrosos treballs científics i demostratius.

A Catalunya el 88% del fang es produeix en EDAR gestionades per administracions competents diferents de l'ACA. En el cas del fang destinat en profit de l'agricultura, aquest percentatge s'eleva fins al 94%.

Internacionalment el fang tractat s'anomena biosòlid.

La valorització agronòmica dels biosòlids

Si bé el nitrogen contingut en els biosòlids representa menys del 5% del corresponent a les dejeccions de la cabana ramadera catalana, la gestió agronòmica permet donar una correcta sortida a un residu que es produeix en grans quantitats i que no disposa de destinacions alternatives amb capacitat suficient.

La producció de biosòlids és relativament constant al llarg de l'any. Per aquesta raó el material es destina a diversos cultius, en funció de la seva estacionalitat. Tanmateix, la demanda principal de biosòlids prové dels conreus majoritaris, que són els cereals de secà –blat, ordi i civada–. L'any 2016 més de 2/3 dels biosòlids van ser aplicats en aquests cultius. Això fa que el gruix de l'activitat de fertilització amb biosòlids es concentri entre els mesos de juny i setembre.

Aquesta és una còpia impresa del document electrònic (Ref.: 10417 RU0D3-628RU-CVPKX 461EF7C59E64FBAB03396 7DB73514F464895645C) generada amb l'aplicació informàtica Firmadoc. El document no requereix signatures. Mitjançant el codi de verificació podeu comprovar la validesa de la signatura electrònica dels documents signats a l'adreça web: http://gestio.besos-tordera.cat:8888/portalCiutada/portal/verificarDocumentos.do?pes_cod=-2&ent_id=2&idioma=1

Aquesta és una còpia impresa del document electrònic (Ref.: 10417 RU0D3-628RU-CVPKX 461EF7C59E64FBAB03396 7DB73514F464895645C) generada amb l'aplicació informàtica Firmadoc. El document no requereix signatures. Mitjançant el codi de verificació podeu comprovar la validesa de la signatura electrònica dels documents signats a l'adreça web: http://gestio.besos-tordera.cat:8888/portalCiutada/portal/verificarDocumentos.do?pes_cod=-2&ent_id=2&idioma=1

EL PROJECTE DE DECRET

La proposta de Decret incorpora, en l'Annex 5, una limitació de fertilització en funció de cultius i períodes. Concretament, i això representa un important canvi respecte el Decret 136/2009, prohibeix l'aplicació de fertilitzants tipus 2, entre els quals s'hi inclouen els biosòlids, en cereals d'hivern (gramínies) entre el 15 d'abril i el 15 d'agost. Si bé l'article 17 permet estendre aquest període fins a 45 dies abans de la sembra, considerant que la major part del cereal d'hivern es sembra a partir de l'octubre, la prohibició es mantindria.

L'esmentada limitació provoca un impacte radicalment negatiu sobre l'actual gestió dels biosòlids, impedint la fertilització en els mesos de més activitat.

Les úniques alternatives disponibles serien les següents:

1) Aplicar els biosòlids en cultius alternatius que no es trobin limitats pel Decret. Aquesta alternativa és poc factible, atès que els cereals representen la major part de cultius a Catalunya i resulten difícilment substituïbles.
2) Emmagatzemar els biosòlids en origen, és a dir, a les EDAR. Aquesta alternativa no és factible si considerem que les EDAR que destinen biosòlids en profit de l'agricultura són les de major dimensió i per la seva activitat es troben ubicades en entorns altament poblats i no disposen d'espai per emmagatzemar importants volums de fang.
3) Destinació dels biosòlids a plantes de tractament. Aquesta alternativa és poc factible per les següents raons: (1) no es disposa de capacitat suficient per absorbir el volum de biosòlids que es genera entre els mesos d'abril i juny –50.000 tones en 3 mesos–; (2) el fang digerit es troba estabilitzat i difícilment progressa en un procés de compostatge; i (3) implica un important increment del cost econòmic de la gestió, molt especialment si el destí a utilitzar fos l'assecatge tèrmic.
4) Apilament en destí. Aquesta alternativa està prevista per la proposta de Decret, però està limitada a 2 mesos – 3 mesos per a fertilitzants orgànics estabilitzats i deshidratats–, per la qual cosa no permet cobrir tot el període de prohibició -equivalent a 4 mesos-.

PROPOSTA D'ESMENA DE LA PROPOSTA DE DECRET

Consta a aquesta entitat que durant els treballs tècnics previs a l'elaboració de la proposta de Decret l'Agència Catalana de l'Aigua ha defensat classificar els biosòlids de manera separada a la resta de residus orgànics i, de manera especial, a les dejeccions ramaderes. Els arguments que sostenen aquesta proposta són els següents:

1) A diferència de les dejeccions ramaderes, els fangs resultants de les dejeccions humanes contingudes en les aigües residuals **són productes tractats** ja que les aigües residuals són conduïdes a plantes de depuració on se sotmeten a diferents tipus de tractament –tractament primari i tractament biològic–. En el cas que el destí final sigui la valorització agronòmica directa, el fang resultant és sotmès a un procés de digestió anaeròbica on es descompon la matèria orgànica més degradable. El resultat és un **residu estabilitzat amb baixa capacitat de descomposició i emissió d'olors**.
2) A diferència de les dejeccions ramaderes, els biosòlids són sotmesos a processos de deshidratació mecànica intensiva amb utilització de polielectròlits per extreure'n l'aigua continguda. Això fa que els biosòlids resultants no sols assoleixin matèries seques elevades, sinó que provoca que aquests **no lixiviïn, ni en condicions de pluja**, com demostren estudis realitzats.

3) En un biosòlid, el nitrogen presenta formes majoritàriament orgàniques, essent la component amoniacal molt minoritària –per sota del 18%– mentre que les formes orgàniques són les més importants amb valors del 80% del nitrogen total. Això fa que, a diferència d'algunes dejeccions ramaderes i dels fertilitzants minerals, en el fang tractat la disponibilitat del nitrogen sigui molt baixa durant els primers mesos reduint-se així de forma molt important el risc de pèrdua ja que en els biosòlids és necessari un procés de mineralització d'aquest nitrogen orgànic per tal de fer-lo disponible per als cultius. A tall d'exemple, s'estima que més d'un 40% del nitrogen total contingut en els biosòlids no esdevé disponible fins més enllà del primer any.
4) A diferència de les dejeccions ramaderes, la valorització agronòmica dels biosòlids està sotmesa a una normativa específica, la qual obliga a fer seguiment del contingut d'organismes patògens en el material i de metalls pesants i paràmetres agronòmics en el mateix i en el sòl. La gestió dels biosòlids es realitza en el marc de la llei de residus i està duta a terme per gestors de residus autoritzats, que han d'acreditar capacitat tècnica suficient. La gestió s'efectua sota la supervisió i control de l'ARC i l'ACA. La dosificació del fang es realitza d'acord a plans d'adobat i d'acord amb criteris agronòmics.

AL·LEGACIONS

D'acord amb els arguments exposats, es pot afirmar que els fertilitzants d'origen orgànic tractats –com és el cas dels biosòlids– presenten característiques específiques que en redueixen sensiblement l'impacte ambiental en la seva utilització. Així doncs, es poden adequar les condicions d'utilització a les característiques d'aquests fertilitzants.
Concretament, es proposa:

1) Allargar els períodes d'aplicació abans de la sembra previstos en l'article 17 fins a 90 dies per als fertilitzants d'origen orgànic amb continguts de nitrogen amoniacal inferiors al 25% del nitrogen total.
2) Cas que es considerés que no es poden alterar els períodes de prohibició d'adobat, es proposa: Allargar el període d'apilament fins a 120 dies per als fertilitzants d'origen orgànic que hagin estat sotmesos a processos d'estabilització i de deshidratació mecànica intensius amb utilització de polielectròlits.

DEMANDA I OFERIMENT

Es demana, tot entenent que així serà, que siguin ateses degudament les presents al·legacions així com les que es puguin presentar que des dels Ajuntaments que pertanyen a aquesta entitat durant el procés d'informació pública.

Alhora es fa oferiment de col·laboració a l'administració competent per a treballar conjuntament en la concreció de les mesures necessàries per atendre les al·legacions presentades.

Granollers, 14 de novembre de 2017

El President,

CPISR-1 C SERGIO MINGOTE MORENO

Firmado digitalmente por CPISR-1 C SERGIO MINGOTE MORENO
Nombre de reconocimiento (DN): c=ES, o=Consorci Besòs Tordera, ou=Vegeu https://www.acc.cat/CATCert/Regulacio, ou=PRESIDÈNCIA, title=PRESIDENT, sn=MINGOTE MORENO, givenName=SERGIO, serialNumber=52155677A, cn=CPISR-1 C SERGIO MINGOTE MORENO
Fecha: 2017.11.15 15:49:54 +01'00'

Sergi Mingote Moreno

Aquesta és una còpia impresa del document electrònic (Ref.: 10417 RU0D3-628RU-CVPKX 461EF7C59E64FBAB03396 7DB73514F464895645C) generada amb l'aplicació informàtica Firmadoc. El document no requereix signatures. Mitjançant el codi de verificació podeu comprovar la validesa de la signatura electrònica dels documents signats a l'adreça web: http://gestio.besos-tordera.cat:8888/portalCiutada/portal/verificarDocumentos.do?pes_cod=-2&ent_id=2&idioma=1

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Lleida
Data: 21/11/2017 13:42:42
0008/9583/2017
Registre d'entrada

Proposta per incorporar al

Projecte de decret de gestió de fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

La ***COMUNITAT DE REGANTS GARRIGUES SUD*** amb CIF **G-25.353.632** i amb domicili a efectes de notificació a **C/ Pla de la Vila, núm. 33** de la població de **LA GRANADELLA, CP 25.177 (Lleida)** i actuant com a actual president de la comunitat en **JAVIER PELEGRÍ SARLÉ** amb D.N.I. **78.056.754-K.**

EXPOSA:

1. En relació al *Projecte de decret de gestió de fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries*, que es va publicar en data de 15 de setembre de 2017, i que actualment es troba en període de informació publica, es fa la següent proposta per tal que pugui ser considerada i incorporada al mateix.

2. Que en l'Annex 2 es detalla l'autonomia d'emmagatzematge mínima que es requereix a les explotacions ramaderes segons la ubicació de les instal·lacions i el tipus de dejecció.

   Aquesta autonomia d'emmagatzematge depèn de si el municipi està considerat com a de secà o de regadiu i en el cas de la comarca de les Garrigues tan sols es consideren quatre municipis de regadiu (Arbeca, Les Borges Blanques, Juneda i Puiggrós).

   Amb la darrera fase del regadiu del Garrigues Sud, que bomba aigua del riu Ebre cap al sud-oest de les Garrigues des de l'embassament de Flix, s'ha previst dotar de reg de suport a un total de més de 1.700 regants i aproximadament 10.750 ha de terreny. Els municipis inclosos en aquesta darrera fase d'ampliació són Bellaguarda, La Granadella, Els Torms, Juncosa i Bovera a la comarca de les Garrigues i el municipi de Flix a la comarca de la Ribera d'Ebre.

   Pel que fa a la comarca de les Garrigues, actualment, segons les nostres dades de la Comunitat de regants Garrigues Sud, hi ha un total de

01D603
Entrada Secretaria de la Consellera
Data: 21/11/17
1876

10.475 ha amb abastiment o possible abastiment al sistema de reg. En la següent taula es detallen les dades de cada municipi:

COMARCA	MUNICIPI	SUP. REG (HA)	SAU (HA)	% SUP. REG/SAU
GARRIGUES	BELLAGUARDA	973	1.598	60,9
GARRIGUES	LA GRANADELLA	2.857	5.881	48,6
GARRIGUES	ELS TORMS	594	1.051	56,5
GARRIGUES	JUNCOSA	4.349	6.540	66,5
GARRIGUES	BOVERA	1.684	2.720	61,9
TOTAL		**10.475**	**17.789**	**60,8**

Tal i com es detalla en la taula, aquests municipis de la comarca de les Garrigues tenen en torn al 60% de la seva SAU (Superfície Agrària Utilitzada) amb abastiment o possible abastiment al sistema de reg.

SOL·LICITA:

1. Que per aquests motius, per tal d'ajustar-nos millor a la realitat del territori, es proposa que els cinc municipis inclosos al reg Garrigues Sud de la comarca de les Garrigues:

   - **BELLAGUARDA**
   - **LA GRANADELLA**
   - **ELS TORMS**
   - **JUNCOSA**
   - **BOVERA**

   passin a ser **considerats municipis de regadiu** en el referenciat Annex 2, ja que estan inclosos en una nova zona de regadiu que ja es una realitat a dia d'avui.

La Granadella, 20 de novembre de 2017

Signat:

Pla de la Vila, 33 - Tels. 13 34 26 - 13 36 53
LA GRANADELLA (Lleida) C.I.F. G-25353632

JAVIER PELEGRÍ SARLÉ
President de la COMUNITAT DE REGANTS GARRIGUES SUD

Honorable Sra. Meritxell Serret i Aleu
Consellera Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

D. 1878

Diputació Tarragona

SECRETARIA GENERAL

PSP/MVE/nnf

Diputació Tarragona REGISTRE SORTIDA
Núm: 2-2017-021185-1
Data 30/11/2017 13:56:17
UR: 8004330008_1 - UR Registre General

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005/14164/2017
Data: 12/12/2017 15:05:29

Registre d'entrada

Sr. David Mascort Subiranas
Secretari general
Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 BARCELONA

En resposta al seu escrit, registre d'entrada en la Diputació de Tarragona núm. 1-2017-030738-1 de 18 de setembre de 2017 relatiu a la formulació d'observacions, suggeriments o al·legacions al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i de consultes sobre l'informe de sostenibilitat ambiental del programa, us adjunto l'informe emès pels Servei de Medi Ambient, Salut Pública i Territori, Disciplina Urbanística i Mediambiental de la Diputació de Tarragona, en el qual queden reflexades les consideracions pertinents.

La secretària general

Diputació Tarragona
SECRETARIA

Pilar Sánchez Peña

Tarragona, 28 de novembre de 2017

PASSI A AJ + Ø3
DATA 12/12/17
El Secretari General

Passi a: DGR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per contestar:
Per signatura informe:
Data: 13.12.2017
Direcció General 03

Entrada Secretaria General
Data: 12/12/17 1488

Pg. de Sant Antoni, 100 - 43003 Tarragona
Tel. 977 296 600 Fax 977 296 633
www.dipta.cat

saM
SERVEI D'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL
Medi Ambient, Salut Pública, Enginyeria i Territori
Disciplina Urbanística i Mediambiental

Diputació Tarragona

INFORME

Assumpte: Informe al tràmit d'audiència al projecte de decret de gestió de la fertilització del sol i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que produeixen fonts agràries i de consultes sobre l'informe de sostenibilitat ambiental del programa.

ANTECEDENTS

1.- La Secretaria general del departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, per escrit de data 13-09-2017 es notifica l'inici del tràmit d'audiència i de consultes del projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i d'informe de sostenibilitat ambiental, i de conformitat a l'article 67 de la Llei 26/2010 de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions publiques de Catalunya, i al tràmit de consultes que assenyala l'article 23 de la llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, atorga el termini de 45 dies, per tal de presentar observacions comentaris o suggeriments.

FONAMENTS DE DRET

Primera.- A la documentació publicada del projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries, consta l'informe de sostenibilitat ambiental. Aquest informe diu: << *3.3.2. Estat de l'aire.- Pel que fa a l'estat de l'aire les principals afectacions relacionades amb el Programa d'actuació són aquelles referides a les males olors i les possibles molèsties per a la població. En aquest sentit caldrà preveure les mesures pertinents per reduir aquestes molèsties que tindran a veure amb les tècniques d'emmagatzematge i aplicació per a reduir al màxim les emissions així com les distàncies i períodes adients als assentaments i centres d'activitat humana a respectar.*
Val a dir que, d'acord amb el "Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire, horitzó 2020" del DTES i publicat el 2015, cap dels les mesures (distribuïdes en 8 àmbits d'actuació i agrupades en 14 objectius ambientals) on la Generalitat de Catalunya és l'organisme competent per aplicar-les per assolir els objectius de qualitat de l'aire fixats per la Unió Europea, fan referència a les males olors relacionades amb les dejeccions ramaders i ús de fertilitzants orgànics>>.

El mateix informe al seu apartat 3.4.4.- indica que "*Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O)*"; per la qual cosa l'informe estableix a l'apartat 6.4. com objectiu ambiental:

Edifici Síntesi - C. Pere Martell, 2 - 43001 Tarragona
Tel. 977 258 601 Fax 977 296 678
www.dipta.cat

"***Objectiu ambiental 3.- Disminuir les emissions de components contaminants a l'atmosfera (amoníac, gasos d'efecte hivernacle, pudors) mitjançant una correcta gestió de les dejeccions ramaderes.***- *El nou Programa d'actuació estableix noves mesures relacionades amb els sistemes d'aplicació de dejeccions, períodes i temps d'aplicació que permeten reduir les emissions de components contaminants a l'atmosfera*".

L'informe de sostenibilitat ambiental al seu apartat 7.4 analitza el "vector aeri" respecte a les emissions de gasos d'efecte hivernacle ocorren en tots els processos, des de la pròpia producció de matèria al seu transport, passant per l'emmagatzematge i l'aplicació; i que les contribucions al canvi climàtic són diverses: CO2 provenint de l'ús combustibles fòssils, emissions de metà, emissions de compostos de nitrogen (N2O, NOx) o canvis en l'ús del sòl, concloent que l'impacte de les previsions de projecte de decret tenen caràcter COMPATIBLE.

Segona.- La Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera estableix la relació de contaminants atmosfèrics al seu Annex II , entre d'altres "*2. Òxids de nitrogen i altres compostos de nitrogen*".

A l'annex IV recull el catàleg d'activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera. (CAPCA-2010) en les que s'inclouen:

RAMADERIA (FERMENTACIÓ ENTÉRICA)

Porcí Instal·lacions amb capacitat => 2.500 porcs	B	10 04 04 01
a.e.a., amb capacitat => 200 porc i < 2.500 porcs	C(5)	10 04 04 02
a.e.a., capacitat < 200 porcs	–	10

RAMADERIA (GESTIÓ DE FEMS

Porcí Instal·lacions amb capacitat => 2.500 porcs	B	10 05 03 01
a.e.a., amb capacitat => 200 porcs i < 2.500 porcs	C(5)	10 05 03 02
a.e.a., capacitat < 200 porcs	-	10 05 03 03
Truges. Instal·lacions amb capacitat => 750 places de truges	B	10 05 04 01
a.e.a., con capacitat => 75 places de truges i < 750	C(5)	10 05 04 02
a.e.a., con capacitat < 75 places de truges	-	10 05 04 03

L'article 16.2 de la 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera disposa que les comunitats autònomes, adoptaran com a mínim els següents plans i programes per a la millora de la qualitat de l'aire i el compliment dels objectius de qualitat de l'aire en el seu àmbit territorial, així com per a minimitzar o evitar els impactes negatius de la contaminació atmosfèrica:

a) De millora de la qualitat de l'aire per a assolir els objectius de qualitat de l'aire en els terminis fixats, en les zones en las que els nivells d'un o més contaminants regulats superen els esmentats objectius.
b) De acció a curt termini en els que es determinin mesures immediates i a curt termini per a les zones i supòsits en que existeixi risc de superació dels objectius de qualitat de l'aire i els llindars d'alerta.

L'informe de avaluació ambiental recull que el "Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire, horitzó 2020" del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, cap dels les mesures, distribuïdes en 8 àmbits d'actuació i agrupades en 14 objectius ambientals,

fan referència a les males olors relacionades amb les dejeccions ramaders i ús de fertilitzants orgànics per assolir els objectius de qualitat de l'aire fixats per la Unió Europea.

Tercera.- La Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local al seu article 25.2 disposa que el Municipi exercirà en tot cas com competències pròpies, d'acord amb la legislació de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, en matèries de: b) Medi Ambient urbà: En particular, parcs i jardins públics, gestió dels residus sòlids urbans i protecció contra la contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica en les zones urbanes.

L'article 66 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya estableix que son matèries de competència municipal: f) La protecció del medi, h) La protecció de la salubritat pública.

CONCLUSIONS.- El projecte de decret de gestió de la fertilització del sol i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que produeixen fonts agràries i de consultes sobre l'informe de sostenibilitat ambiental del programa, hauria de preveure la coordinació amb els plans i programes d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire, així com preveure les possibles actuacions que els ens locals poguessin realitzar en el supòsits de contaminació atmosfèrica en sol urbà per contaminació aèria i per pudors d'origen de les dejeccions ramaderes .

Tarragona, 23 de novembre de 2017

El cap de Secció Disciplina Urbanística i Mediambiental

Vist i plau
Cap de Servei de Medi Ambient, Salut Publica, Enginyeria i Territori.

Diputació Tarragona
SERVEI D'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL - SAM
Medi Ambient, Salut Pública, Enginyeria Municipal i Territori

Enric González Baixauli

Josep M. Prunera Figuerola

Edifici Síntesi - C. Pere Martell, 2 - 43001 Tarragona
Tel. 977 258 601 Fax 977 296 678
www.dipta.cat

SEE 27/11/17

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Coneixement
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Manresa)

D-1857

El Saüquer

ACOR

Data 20 NOV. 2017 Hora 12:15.

Núm. 0691E - 3395

Registre d'entrada

29.11.2017

Al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Fernando López Palma, major d'edat, amb NIF 13055529Q, actuant com a President actual i en representació de l'entitat **El Saüquer, associació per a la preservació del territori**, amb domicili al Raval, Edifici Local social s/n d'Aguilar de Segarra (08256) i NIFG63902498, **EXPOSO:**

A la vista de l'obertura de la consulta pública relativa al Projecte de DECRET .../2017/ d ,de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que s'ha exposat al píblic.

Atès que l'edicte de 13 de setembre de 2017 publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) estableix un període d'informació pública de 45 dies, per tal que tothom qui vulgui pugui formular-hi les observacions, els suggeriments o les al·legacions que consideri oportunes.

Dins del termini conferit a l'efecte, passem a formular les següents al·legacions/suggeriments per tal que es tinguin en compte en el Decret definitiu que sigui objecte d'aprovació:

A) El projecte de Decret que s'exposa al públic parteix d'una falsedat: no és cert que en els darrers anys no s'han produït canvis significatius en la qualitat de les aigües subterrànies respecte als nivells de nitrats. En els darrers deu anys hi ha hagut una preucupant proliferació d'explotacions porcines al territori català, fins al punt de quasi triplicar el cens i posar sobre la taula la necessitat de posar límit a aquest creixement insostenible. Actualment a Catalunya hi ha vora 7.500.000 porcs i les excrecions que es generen en les macro explotacions intensives que els allotgen tenen per destí el sòl agrícola. És a dir que no disposem de prou terra per acollir les dejeccions que es generen al territori, i quina és la conseqüència: la contaminació dels aqüífers provocada pes nitrats. Aquesta contaminació es perceptible a tots els aqüífers de les comarques per les quals discorre l'Eix transversal -també conegut com l'Eix porcí-, atès que és al llarg d'aquesta via on s'emplacen majoritàriament aquestes explotacions. A la comarca de l'Anoia, El Bages i la Segarra la contaminació per nitrats d'origen agrari i les afectacions a l'aigua de boca s'han incrementat clarament arran de la proliferació de les referides granjes.

B) Tenim problemes clars amb la praxi dels ramaders i agrícultors i poc control per part de l'Administració, que es queda amb la revisió del paper, és a dir el pla de dejeccios ramaderes, però després no supervisa com s'està fent l'apliació del purí. No ens enganyem, l'objectiu de bona part dels ramaders no és fertilitzar el camp, sinó desfer-se dels purins. Com que en un 95% són aigua, és més còmode tirar-los abans de que les plantes creixin que no un cop aquestes han crescut, quan seria el moment òptim. Això fa que a vegades, tot i tirar molt purí, no fertilitzi prou bé. Existeix tecnologia que permet tractar els purins i facilitar-ne el transport i també el rendiment com a fertilitzant. Els purins es poden assecar i transportar-ne només la part seca, i així podrien portar-se a zones amb demanda de fertilitzants, donant una sortida als residus. L'Administració hauria d'afavorir aquestes pràctiques enlloc dels GPS i sistemes de control que ara es volen implantar i no serviran per res perquè s'estableix una obligació però no es diu com es fara el control del seu compliment.
Per bé que el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia és qui s'atribueix la funció inspectora i de control ordinari en l'àmbit de gestió de les dejeccions i dels altres fertilitzants nitrogenats, aquest control de facto és nul, és un control de despatx inútil a tots els efectes. Qui es dedica per exemple a comprovar que la maquinària utilizada per a l'aplicació de les dejeccions està en bon estat de funcionament i ajustada per a l'apliació

PASSI A
DATA 28/11/17 AJ+03
El Secretari General

Entrada Secretaria General
Data: 28/11/17 1436

de la dosi adequada? O a vetllar per la sincronització de l'apliació al sòl en funció de la demanda de nutrients dels cultius? O a comprovar que no s'apliquin purins quan sigui previsible que es produirà escorrentia per la posibilitat de pluja?

C) La proliferació de granges de porcs té una altra conseqüència indesitjable: s'ha d'incrementar el sòl agrícola per poder-hi abocar tots els purins excedentaris, és a dir s'han de fer noves rompudes per disposar de més sòl, amb la conseqüent afectació que això suposa pel canvi climàtic. Ja no entrarem a avaluar com s'estan fent aquestes rompudes amb l'empara inestimable del Centre de la Propietat Forestal perquè això donaria per un capítol sencer.

D) L'aplicació de llots de depuradora i de purins s'ha de fer de forma que sigui públic i notori el seu orígen. Actualment presenciem l'aplicació de purí i piles de llots de depuradora que seran objecte d'apliació als camps, sense que sigui possible fer-ne la traçabilitat. No oblidem que la traçabilitat no només s'ha de vetllat respecte a la carn del porc, també als residus que produeix, i el mateix és predicable dels llots de depuradora, el seu orígen és molt important perquè ens pot acabar afectant la salut. La traçabilitat, a l'hora, no és només de cara al control de l'Adminitració sinó de qualsevol persona interessada. Cal que l'agricultor posi una placa al costat de les piles o al camp on es preveu realitzar l'aplicació de purí on s'informi públicament de l'òrigen del que serà objecte d'apliació, a fi que qualsevol persona interessada pugui fer les comprovacions oportunes a través de l'Adminitració per assegurar-se que dita aplicació ha estat autoritzada i conèixer les condicions que s'ha d'acomplir.

E) Tant pel que fa a l'emmagatzematge com a l'apliació de llots de depuradora i dejeccions ramaderes s'ha de tenir especial consideració pel que fa a les distàncies envers els nuclis de població i també a les cases aïllades que estan habitades tot l'any. Una distància de 200 metres pel cas de l'apliament és absolutament insuficient, com a mínim hauria de ser igual o superior a la que s'estableix respecte a d'altres explotacions.

F) No es pot autoritar, sota cap circumstància, la implantació de noves explotacions ramaderes o l'ampliació de les existents en zones vulnerables, atès que la gestió de les dejeccions que generin en terres fora de les zones vulnerables (excepció permesa pel decret) té un cost ambiental massa elevat des del punt de vista del cicle de vida. A banda, l'experiència ens demostra que part de les dejeccions s'acaben aplicant dins la zona de forma irregular per no haver de fer front al cost de la gestió. El mateix criteri s'ha de tenir en comte pel que fa a l'aplicació agrícola de dejeccions ramaderes en zona vulnerable, simplement no s'ah de permetre.

G) El projecte de Decret menciona en el seu preàmbul la Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió, de 15 de febrer de 2017, per la qual s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) respecte a la cria intensiva d'aus de corral o de porcs, però no s'especifica quina part del present Decret recull les tècniques i bones pràctiques que dimanen de dita Decisió, de forma que no queda gens clar quines són les pràctiques a seguir en l'apliació de les dejeccions per exemple quan aquestes provenen d'una granja de 2001 porcs, en aquest cas les pautes seràn les del Decret o la Decisió de la UE? Es podria fer un esforç per incorporar les MTD o BAT al Decret i detallar diferents nivells d'obligatorietat en funció de la dimensió de l'explotació, per exemple.

H) La Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, només és aplicable al sector dels serveis, però no al sector primari; per aquest motiu la Llei 16/2015, de 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica, no inclou dins dels seus annexes cap d'aquestes activitats.

Per la qual cosa **sol·licito** que tinguin en compte les nostres aportacions i que facin les correccions oportunes al projecte de Decret per tal que el text que sigui objecte d'aprovació hi doni resposta.

Aguilar de Segarra, 19 de novembre de 2017

Fernando López Palma

Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614, 08007 Barcelona

P.O

D.1797

SEE 25.10.17

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a la Catalunya Central

Número: 07795/7857/2017
Data: 23/10/2017 12:39:41

Registre d'entrada

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

Proposta d'al·legacions al projecte de llei de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes.

Article 12, apartat 12.4

En aquest article es necessari obrir la possibilitat a noves formes de gestió de les dejeccions, que evitin la construcció de les basses d'emmagatzematge individual de manera obligatòria. Proposem el concepte de tractament immediat de les dejeccions. Per aquest motiu, proposem un nou punt en l'articulat, o bé l'ampliació dels supòsits en l'article 12.4, que englobi la idea següent:

1. En el cas que l'explotació ramadera, o bé també una agrupació propera d'elles, disposi d'un contracte de gestió amb un gestor de residus autoritzat, i disposi d'una connexió directa mitjançant canonades enterrades amb les instal·lacions d'aquest gestor, per conduir diàriament les dejeccions ramaderes, no serà necessari aplicar l'emmagatzematge individual que especifica article 10 d'aquest decret, en el qual obliga que l'explotació ramadera disposi d'un sistema d'emmagatzematge individual (bassa) en la pròpia granja.
2. Aquest sistema serà el preferent en totes aquelles situacions en el qual sigui econòmicament rendible i mediambientalment sostenible. Aquest sistema es considera òptim, al eliminar l'emissió a l'atmosfera dels gasos d'efecte hivernacle que es produeixen en els actuals sistemes tradicionals d'emmagatzematge de purins (basses). També es millora el benestar animal, a l'evacuar diàriament les dejeccions ramaderes dels fossats de les granges, eliminant gasos a l'interior de les pròpies granges. Addicionalment, una altre derivada d'aquest sistema de gestió es la millora en el control de les malalties i plagues que afecten a la cabana ramadera, evitant la propagació d'aquestes.

Article 21, apartat 21.4

En aquest article es necessari recollir la opció d'aquells fertilitzants orgànics que tinguin l'origen en processos en els quals són tractats per mitjans químics i biològics, i que gràcies a aquests processos, hagin eliminat els elements patògens i les males olors pròpies, no tinguin la limitació d'horari, dies i distàncies d'aplicació expressada a l'article 21.4. Aquests fertilitzants que compleixen amb els nivells de no olors i absència d'elements patògens seran autoritzats per l'òrgan de l'administració competent en la matèria, a efectes de certificar la no aplicació de limitació d'horari i distàncies d'aplicació

Passar a: DGR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per comentar-ho:
Per preparar informe:
Data: 26.10.2017
Direcció General 03

Article 22, apartat 22.1.b

En aquest article es necessari, a efectes de no duplicar tasques i obligacions, afegir el concepte de que al repartir fertilitzant orgànics nitrogenats, amb certificat d'origen i analitzats, com són els provinents d'un gestor de residus, tractament de dejeccions ramaderes, que disposi de la informació exacte de contingut de N del fertilitzant que subministra, s'eximeixi de l'obligació de sistema de control per part del equip d'aplicació (no caldrà el conductímetre, o sistema equivalent). Per tant, l'estimació del N i equip de control a que es refereix l'article 22.1.b quedarà substituïda pel certificat emès pel gestor de residus, tractament de dejeccions ramaderes en aquests casos.

Article 23, apartat 23.2

En aquest punt, es demana la incorporació de nou supòsit en el qual s'eximeix la incorporació dins al sòl dels fertilitzants nitrogenats. Es demana, en concret, afegir un nou supòsit (lletra e):

> e) Fertilitzants orgànics provinents d'un gestor de residus, de tractament de dejeccions ramaderes que hagin estat tractats químicament i biològicament, que assegurin la no emissió de gasos a l'atmosfera i que no s'aprecii pudors en la seva manipulació. Així com els fertilitzants sòlids que es podran escampar mitjançant remolcs amb repartidor mecànic.

Article 24

En aquest punt, creiem que caldria especificar bé si els fertilitzants nitrogenats són sòlids o líquids, per no ser font d'error interpretatius. El comportament dels fertilitzants en sòl amb pendent varia molt segons si són sòlids o líquids, i en la dosificació i mètode de repartiment usat. Per aquest motiu demanaríem especificar clarament a quin tipus de fertilitzant s'apliquen les condicions del article.

TAVIC SL

c. Torelló n17 baixos A

08500 VIC

B59051367

Tef. 938891693

enginyeria@tavic.cat

FEDERACIÓ DE COOPERATIVES AGRÀRIES DE CATALUNYA

ESMENES
Assessorament Agroalimentari

Projecte de Decret de gestió de la fertilització i de les dejeccions ramaderes

21 de novembre de 2017

Des de la FCAC desitgem que aquest Decret pugui ser una bona eina per resoldre la problemàtica de la contaminació de les aigües per nitrats. Malgrat tot, el fet de què l'origen d'aquesta contaminació sigui molt divers, pot dificultar assolir amb èxit aquest objectiu. Per aquest motiu, pensem que cal posar el focus d'atenció en els diferents orígens possibles i ja veiem com un pas endavant que la norma parli de gestió de la fertilització nitrogenada i en busqui la seva regulació.

El sector ramader cooperatiu és el primer interessat a treballar de manera sostenible, i és en aquesta direcció cap on van les nombroses accions que s'han anat portant a terme en els darrers anys, entenent que el medi ambient és un dels principals reptes a assolir per harmonitzar l'activitat agrícola i ramadera amb allò que demanda tant el mercat com el conjunt de la societat.

Una prova indiscutible d'aquesta voluntat del nostre sector és el fet de què totes les cooperatives disposen d'un o més tècnics assessors en aquesta matèria, tant a nivell de gestió de les dejeccions com a nivell de fertilització a camp. A més, aquest assessorament s'ha estat aplicant sense accedir a cap tipus d'incentiu per part de l'Administració. És més, actualment ens trobem amb la circumstància que disposar d'un pla conjunt suposa un veritable *handicap* a l'hora de tramitar plans o llicències ramaderes.

Per aquest motiu, creiem que **cal incentivar centres de gestió** i que **la normativa**, tal com ara està redactada, **no recull cap punt que porti en aquesta direcció**. Un tipus de prioritat, com la major puntuació en alguns ajuts, s'ha eliminat en la darrera versió. Per aquesta raó creiem imprescindible que, sigui mitjançant aquesta norma o ~~sigui~~ en normatives posteriors, es fomenti la gestió conjunta **via subvenció de tècnics habilitats que treballin en la gestió conjunta** i també via **descomptes en les taxes aplicades**, atès que suposa un important estalvi administratiu disposar d'un sol interlocutor que aglutini molts expedients.

De les múltiples versions que han sorgit del Decret, valorem positivament la seva reestructuració amb la intenció de facilitar-ne la comprensió i implantació, com també la inclusió d'alguns aspectes de l'articulat en els annexes per facilitar possibles modificacions futures.

Tot i així, cal evitar l'error de què la gestió de les dejeccions es porti a terme només sobre el paper i no a camp, amb una clara **aposta per la gestió real**. De moment, veiem que **donant continuïtat als Plans de Gestió (PGDR) i als Llibres de Fertilització es manté, i fins i tot s'incrementa, la burocràcia lligada a la gestió de la fertilització**. Cal que es pugui automatitzar al màxim la Declaració Anual de Gestió, de manera que permeti el bolcat de les dades registrades prèviament en el llibre i que serveixi per actualitzar el PGDR, el qual ha de ser flexible i fàcilment modificable, doncs així ho requereix el dinamisme del propi sector. Per tant, proposem que la base agrícola descrita en el PGDR, una vegada presentat i avaluat, quedi actualitzada automàticament amb la declaració anual, sense necessitat de requerir una modificació expressa a la base de dades GDN, amb el conseqüent pagament de taxa, malgrat que s'hagi introduït un marge de modificació del 20%.

D'altra banda, **cal passar d'un règim preventiu a un règim de control**. La càrrega administrativa de revisió de creuament de dades és totalment inviable. En cas d'irregularitats, l'Administració disposa dels mecanismes legals per requerir informació complementària, com per exemple contractes, i, en cas d'incompliment, aplicar el règim sancionador corresponent.

Esmenes i observacions a l'articulat del projecte de Decret

Proposem la següent redacció en els articles que indiquem a continuació.

Article 3. Definicions

Cal incloure la definició de ZV-A i ZV-B.

Justificació: malgrat que en els annexos es delimitin els municipis inclosos en cadascuna d'aquestes zones, cal que es defineixi quin és el criteri utilitzat per aquesta classificació, alhora que es desvinculi l'ICR del nivell de nitrats a les aigües.

Article 8. Centres de gestió de dejeccions ramaders

"8.2 Els centres de gestió de dejeccions ramaderes han de complir els requisits següents:
...
c) Disposar d'assessorament en fertilització d'acord amb el que determina l'article 36 si la base agrícola gestionada és superior a ~~200 ha~~ **50 ha***.*
..."

Justificació: per al correcte funcionament dels centres de gestió, és un factor clau disposar d'un assessorament tècnic per a coordinar i garantir un bon ús de dejeccions i les seves aplicacions. L'obligació de disposar d'un assessor incentivarà indirectament la dimensió, estructuració i bon funcionament d'aquests centres, evitant la creació de múltiples i petits centres de gestió tal com havia succeït en el marc de l'actual normativa.

Article 11 Instal·lacions d'emmagatzematge en destinació

"Els centres de gestió de dejeccions ramaderes poden disposar d'instal·lacions d'emmagatzematge de dejeccions que continguin dejeccions procedents de diferents explotacions ramaderes ~~sempre que el seu destí sigui l'aplicació agrícola i estiguin situades a una distància superior a 5 kilòmetres des de l'explotació d'origen de les dejeccions."~~

Justificació: establir distàncies mínimes pot suposar entrebancs i generar casuístiques contraproduents per als centres de gestió. Cal anar cap a la simplificació del sistema, eliminant requisits innecessaris que no suposen cap avantatge ni protecció per als usuaris. Flexibilitzar els requisits que afecten a aquestes instal·lacions aniria en la línia d'afavorir la seva implantació.

"Aquestes instal·lacions han de complir els requisits que especifica l'annex 2.2, les dejeccions emmagatzemades en destinació **han de complir les MTD** *~~han d'estar sota cobert~~ i com a mínim un cop a l'any s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit."*

Justificació: la dimensió de les basses a destí pot fer inviable la seva instal·lació sobre cobert. Cal adaptar-se a allò establert per al compliment de les millors tècniques disponibles (MTD), en què es permet aplicar diferents sistemes com cobertes flexibles o flotants per al cobriment de basses.

Article 13 Instal·lacions de tractament de dejeccions ramaderes en origen

13.1 Les explotacions ramaderes poden disposar d'instal·lacions de tractament de dejeccions ramaderes per tractar les dejeccions procedents de la mateixa explotació o **vàries explotacions** *~~d'explotacions del mateix titular~~.*

Justificació: aquesta limitació fa que en determinats casos, per exemple el tractament de fases sòlides o líquides procedents de tractaments amb separadors, no es puguin compartir i, per tant, optimitzar processos. Aquesta limitació pot desincentivar la instal·lació de tecnologies de tractament que suposen inversions molt grans.

Article 15 Transport de dejeccions ramaderes

"15.2 En els supòsits que s'indiquen a continuació, els equips de transport de dejeccions han d'anar equipats amb un dispositiu electrònic de posicionament global (GPS) ...:
a) Quan les dejeccions s'apliquin a una parcel·la situada a més de 10 km de l'explotació d'origen de les dejeccions.
~~*b) Quan les dejeccions procedeixen d'explotacions ramaderes que generin més de 2.000 kg de nitrogen en còmput anual (segons coeficients estàndard), sempre que es traslladin a més de 5 km de l'explotació d'origen.*~~
~~*c) Quan el transport de les dejeccions es porti a terme per una persona diferent del titular de l'explotació ramadera de procedència de les dejeccions o del titular de l'explotació agrícola on s'apliquen les dejeccions.*~~
~~*d) Quan les dejeccions tinguin com a destinació una instal·lació d'emmagatzematge en destinació o un apilament temporal.*~~
~~*e) Quan les dejeccions tinguin com a origen o destinació un gestor de residus.*~~
~~*f) Quan les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que segons el seu pla de gestió s'apliquen en zona no vulnerable."*~~

Justificació: el control documental és suficient per justificar trasllats de dejeccions ramaderes a menys de deu kilòmetres. Imposar l'ús de GPS per a la majoria de transports desincentivarà l'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes per l'encariment i la inviabilitat en casos de volums més petits, de manera que l'agricultor pot optar per descartar l'esmena orgànica per la complicació que suposa el seu ús. Cal fomentar i no posar entrebancs a l'ús agrícola de les dejeccions. La implantació d'elements tecnològics ha de ser opcional i de ben segur el sector s'hi anirà adaptant en ser una eina que facilita la gestió, sobretot per part de centres de gestió o aplicacions de grans volums.

Article 21. Mètode d'aplicació de fertilitzants nitrogenats

21.2 L'aplicació de purins o fraccions líquides de dejeccions no es pot efectuar en les condicions següents:
"b) Utilitzant els sistemes de reg. Se n'exceptua l'aplicació de la fracció líquida dels purins i la fracció líquida dels digestats mitjançant sistemes de reg localitzat o per aspersió (~~sempre que no es tracti d'aspersió amb canó~~)."

Justificació: malgrat que entenem que el sistema d'aspersió amb canó garanteix una uniformitat menor en comparació a d'altres sistemes, aquest fet no justifica prohibir-ne el seu ús. Cal facilitar l'ús agrícola d'aquests subproductes.

Article 36 Llibre de gestió de fertilitzants

36.4. "*El llibre de gestió de fertilitzants ha d'estar a disposició de les administracions competents i les anotacions s'hi han d'efectuar per ordre cronològic en el termini* **de quinze dies** ~~*d'una setmana*~~ *següent a la realització de les accions....*"

Justificació: una setmana és un període excessivament curt per actualitzar el llibre, especialment en aquelles aplicacions que no realitza directament el titular del llibre.

Article 40 Llibre de gestió de fertilitzants dels centres de gestió de dejeccions ramaderes

40.2 Aquest llibre de gestió ha d'estar a disposició de les administracions competents i les anotacions s'han d'efectuar dins els **quinze** ~~*set*~~ *dies següents a la realització de les accions. ...*

Justificació: set dies és un període excessivament curt per actualitzar el llibre de gestió del centre en aquells casos d'aplicacions realitzades directament pel titular del llibre sinó per un tercer.

Article 52. Requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables

Afegir els nous supòsits següents:

"h) En cas que es tracti bé d'una explotació agrària catalogada com a prioritària, o bé de la primera instal·lació d'una persona agricultora jove en una explotació agrària prioritària d'acord amb la normativa aplicable a Catalunya, sempre que l'explotació agrària que en resulti mantingui la qualificació de prioritària.

i) En cas que l'explotació que preveu iniciar l'activitat o ampliar-la estigui integrada en un centre de gestió de dejeccions que, de manera global, no suposi un increment de l'aplicació de nitrogen en zona vulnerable."

Justificació: aquests són supòsits previstos en l'article 20.1 del Decret 136/2009 que caldria mantenir.

Disposició transitòria Cinquena Centres de gestió de dejeccions

"El centres de gestió de dejeccions creats a l'empara del Decret 136/2009, d'1 de setembre, tenen un termini de **dos anys** ~~*tres mesos*~~*, a comptar des de l'entrada en vigor d'aquest decret, per a complir els requisits que s'hi estableixen."*

Justificació: tres mesos és un període molt just per adaptar-se a una normativa tan complexa. Cal un període de dos anys, permetent també que concordin els terminis d'adaptació a la normativa amb el fixat per a la finalització de la vigència dels plans conjunts.

Disposició final Tercera

"Modificació del Decret 375/2000, de 21 de novembre, pel qual es creen i es regulen les taules sectorials agràries....

"-18 Taula sectorial de Fertilització Agrària

5 membres de les OPA

*2 membres de la "***FCAC** ~~*FCA*~~*"*

Justificació: les sigles correctes de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya són FCAC.

Annex 6 i Annex 11

Caldria considerar la possibilitat d'incrementar les unitats de nitrogen orgànic en el cas de **dobles collites de farratge** per a ensitjar, blat de moro o sorgo, establint una excepció a la Directiva de Nitrats.

Justificació: el nou sistema de càlcul incrementa la dosi en regadius però la disminueix de manera dràstica en zones de secà A i algunes B cerealístiques, la qual cosa pot perjudicar l'aplicació de dejeccions ramaderes en aquestes àrees que en són potencialment receptores.

Federació Avícola Catalana

Observacions al projecte de Decret .../2017 de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

La Federació Avícola Catalana presenta les següents observacions:

1. L'annex 1 contempla la reducció del contingut de N/plaça i any en l'engreix de pollastres que es demanava. Aquesta reducció, si bé menor a la sol·licitada, ha estat comprovada per una entitat de recerca i ratifica els arguments tècnics pels quals va ser sol·licitada per la FAC:

    a. Una millor genètica dels animals que ha fet millorar l'índex de conversió.
    b. Una reducció en els nivells de nitrogen del pinso.
    c. Una millora en l'eficiència del nitrogen en el pinso donat per la seva composició que ha incorporat de forma generalitzada l'ús d'aminoàcids.

    Donat que aquests arguments es mantenen per a la resta d'espècies avícoles així com per a la resta d'aptituds dels *Gallus gallus*, demanem la reducció en el mateix percentatge del contingut en nitrogen de les seves dejeccions.
    Aquesta demanda té un sentit de racionalitat, ja que entenem que l'Administració no ha de destinar recursos per ratificar aquesta reducció en els continguts de nitrògens de les diferents aptituds dels animals de la mateixa espècie, ni d'altres espècies avícoles si les condicions que han determinat la reducció en broilers són les mateixes per a la resta de l'avicultura.

2. A l'engreix de pollastre s'ha passat a 0,166 kg/plaça i any si hi ha 5.88 cicles/any. En pollastres de creixement lent falta determinar-ho.

3. No es contempla la cria d'animals a l'aire lliure, en que una part important de les dejeccions es queda en el terreny i l'altre dins la nau.

4. Art. 37. La redacció d'aquest article és poc precisa pel que fa a la limitació temporal de la capacitat de bestiar. Entenem que la capacitat no s'ha de reduir, sinó el nombre d'animals màxim a entrar. D'altra banda, aquesta reducció només hauria de ser aplicable després de ser definitiva i ferma la resolució que es dicti; és a dir, després de desestimar-se els eventuals recursos a interposar, atesa la importància i capacitat de produir perjudicis econòmics quantiosos a les explotacions.

5. En el Decret 136/2009, vigent actualment, a l'article 15 punt 5 es feia referència a comptabilitzar com a sistema d'emmagatzematge el volum de dejeccions acumulable al terra de la mateixa nau. Cal incorporar aquest punt al nou decret, ja que és plenament vigent en l'avicultura, en que el jaç de la nau es barreja amb les dejeccions i es retira un cop la nau es buida dels animals, ja siguin engreix, reproductores, ponedores,...No torna a entrar un nou lot d'animals fins que la nau no està totalment neta i desinfectada.

6. Règim sancionador, no es pot configurar el procediment sancionador sense precisar les infraccions i sancions aplicables, ja que es tracta d'una activitat

molt concreta. D'altra banda, una breu anàlisi de les disposicions legals que s'esmenten, pot conduir a l'aplicació de tipus d'infracció i sanció molt diferents.

7. L'explotació ecològica d'animals, siguin de l'espècie que siguin, és un sistema que si bé presenta importants diferències en altres conceptes, no així pel que fa a les dejeccions. Creiem que no han de ser excloses de cap obligació ni tenir cap consideració especial respecte les no ecològiques. Per suposat, cal tenir en compte l'especificitat que suposa el disposar d'una superfície de terreny determinada on hi van a parar part de les dejeccions.

8. La Taula de Fertilització ha de contemplar la representació de les entitats sectorials ramaderes de les diferents espècies, en concret de la FAC en avicultura. La seva participació en el desenvolupament del decret, la seva implicació en la millora de la gestió de les dejeccions a Catalunya fan necessària i la col·laboració amb el Departament sempre que ha estat necessari en temes sectorials són els principals arguments d'aquesta demanda.

Barcelona, 3 de novembre de 2017

Federació Avícola Catalana

Observacions al projecte de Decret .../2017 de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Al document presentat per la Federació Avícola Catalana el passat 3 de novembre de 2017 volem afegir una nova observació que esperem contemplin malgrat haver superat el termini per a presentar-ne.

Annex 7.1. Distàncies a respectar en l'aplicació agrícola de fertilitzants orgànics

Cal establir unes distàncies mínimes d'aplicació de les dejeccions porcines a explotacions avícoles de selecció i multiplicació d'aus. Per temes de coherència i per similitud amb el risc sanitari que per aquest tipus d'explotació representen les dejeccions porcines i les avícoles, entenem que les distàncies haurien de ser les mateixes: entre 300 i 225 m.

La motivació d'aquesta demanda és la necessitat de que aquest tipus d'explotacions, que tenen un elevadíssim estatus sanitari, estiguin el més aïllat possible de qualsevol element que suposi un increment del risc. Les dejeccions porcines constitueixen un factor de risc, especialment pel que fa a salmonel.la i micoplasmes.

Esperem puguin atendre la nostra sol·licitud.

Barcelona, 15 de desembre de 2017

Federació Avícola Catalana

PORCAT

asoprovac CATALUNYA

FECOC

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació - Diagonal

Número: 0803E/1358/2017
Data: 20/09/2017 11:40:57

Registre d'entrada

SEE 21.09.17

Hble. Sra Meritxell Serret
Consellera
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Honorable Consellera,

Les associacions sotasignants hem seguit amb interès, com sabeu perfectament, tot el procés d'elaboració del ***Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes***, que actualment està en fase de tràmit d'audiència.

Per altra banda, aquestes associacions tenim l'absoluta certesa que el Departament d'Agricultura compta amb nosaltres com a representants de cadascun dels sectors a Catalunya. Aquest fet ha quedat palès en diversos moments, com la grip aviària a Catalunya, les malalties emergents en oví, les exportacions del boví de carn o les recents inspeccions de la Comissió Europea pel tall de cues en porcs, per posar només alguns exemples.

La nostra sorpresa ha estat majúscula en constatar que en la versió del decret que està en tràmit d'audiència, es pretén crear la **taula de fertilització agrària** sense comptar amb cap ni una de les nostres associacions (disposició final tercera).No entenem, de cap manera, aquesta decisió. Aquestes associacions, seguint els tràmits establerts, realitzarem les alegacions oportunes perquè les nostres associacions formin part de la Taula de Fertilitzaió Agrària. Però considerant que les sempre hem respost positivament quan ha sigut necessària la col·laboració amb l'administració, us demanem el vostre recolzament explícit per defensar que puguem formar part de la Taula de Fertilització.

Esperant una resposta per part vostra, rebeu una cordial salutació.

FAC – Federació Avícola Catalana

ASOPROVAC Catalunya – Associació Catalana de criadors de boví de carn

FECOC – Federació Catalana d'oví i cabrum

PORCAT – Associació Catalana Productors de Porcí

Persona de contacte: Ricard Parés i Casanova, telf. 699.366.384

Barcelona, 19 d'octubre de 2017

0 / DGOB

Entrada Secretaria de la Consellera
Data: 22/9/17 1680

FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA

AL·LEGACIONS I PROPOSTES DE MILLORA AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ AMB LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES, I L'INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

En data de 15 de setembre de 2017 es va publicar al DOGC núm. 7455 l'edicte de 13 de setembre de 2017, pel qual se sotmeten a informació pública el Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Per a efectuar aquesta valoració s'han tingut en compte els informes tècnics i jurídics emesos a l'expedient a l'abast d'aquesta Secretaria General.

Donada la repercussió del decret en relació a l'àmbit territorial dels municipis i en les competències de l'administració local es considera oportú formular les següents:

Al·legacions

1. El projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries s'acompanya de la memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades. En l'anàlisi de l'impacte econòmic i social no s'han considerat suficientment l'increment de costos d'aplicació de dejeccions i del temps d'incorporació de fertilitzants per al sector, en previsió de les ajudes per a una ràpida adaptació a les mesures establertes amb antelació a l'entrada en vigor de les diferents disposicions. En

l'Informe sobre la contaminació provocada per purins a Catalunya de desembre de 2016, el Síndic de Greuges, en relació a la necessitar d'innovar en la millora de la gestió i tractament de les dejeccions ramaderes, manifesta que *"requereixen una protecció especial les petites explotacions que sovint no disposen de les eines ni dels recursos necessaris per fer una gestió correcta dels purins."*.

2. A l'article 3 es defineix el concepte d'índex de càrrega ramadera (ICR) a partir del qual es diferencia, als efectes de l'aplicació de les mesures del programa, les zones vulnerables A (ZV-A) i les zones vulnerables B (ZV-B) amb la finalitat d'establir aquelles zones vulnerables on la densitat ramadera és més alta i on la capacitat de les terres per gestionar les dejeccions generades es troba més limitada i on caldran mesures reforçades. La definició de l'índex permet disposar d'una mesura de càlcul per valorar la capacitat de càrrega ramadera també a les zones designades com a no vulnerables. Els municipis de zones no vulnerables adjacents a zones vulnerables poden presentar un risc d'afectació a les aigües subterrànies per contaminació de nitrats per la pròpia càrrega ramadera i per les implicacions de l'aplicació del decret en relació a dejeccions procedents d'explotacions situades a les zones vulnerables adjacents. Per tal de minimitzar els riscos cal contemplar excepcions en aquests municipis en la superació de límits màxims previstos a l'apartat 1 de l'article 18 establint un criteri de superació d'un valor límit d'ICR. Aquesta mateixa excepció s'ha d'aplicar per aquells municipis situats en zones designades com a no vulnerables que no disposen d'un sistema d'abastament d'aigua en alta per a consum humà que depenen de recursos propis procedents d'aigües subterrànies.

3. La disposició final onzena, en l'apartat 3, fixa un termini de 5 anys en l'entrada en vigor de les disposicions contingudes a l'article 21.3 i 22.1 en els supòsits diferents als apartats 3.1.b) i 3.1.c). Aquest termini no pot ser superior als 4 anys de revisió dels programes d'actuació establert per la Directiva 91/676/CEE en coherència als apartats 5 i 7 de l'article 5 de la Directiva. La reducció del termini ha d'anar

acompanyada de mesures de suport econòmic al sector per a l'implementació dels equips d'aplicació de dejeccions.

4. Les mesures de tractament de tractament de dejeccions ramaderes en origen establertes en l'article 13 són insuficients per al foment del compostage en granja, que es mostra com un tractament viable i alternatiu de gestió de les dejeccions fora del marc agrari. Tampoc s'ha analitzat suficientment en la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades. En aquest sentit, l'Informe de sostenibilitat ambiental destaca que *"Els sistemes de tractament dins de l'explotació ramadera és, a més del transport, una opció molt important de gestió; la separació sòlid/líquid, el compostatge o altres tractaments escaients a la situació particular de la granja són opcions molt importants que han de permetre internalitzar els costos de la gestió de les dejeccions ramaderes."*. També l'Informe per a la millora de la gestió dels purins porcins a Catalunya del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible proposa *"Afavorir la implantació dels tractaments amb incentius i facilitats de finançament extraordinari en aquells casos on prèviament s'hagi minimitzat la quantitat de dejeccions ramaderes per plaça, l'excreció de fitonutrients i altres elements evitables, i optimitzat la gestió agrícola de les dejeccions."*. Igualment, en la resposta del Govern a la pregunta per escrit sobre eliminació de purins, publicada en el BOPC 12, de 6 de maig de 2016, s'indicava que *"el DARP dóna suport a totes aquelles tecnologies que permetin l'exportació i valorització de nutrients. En funció de les característiques de cada granja o grup de granges, la solució de gestió és diferent i els costos als què s'arriba també. Per això, el DARP impulsa totes aquelles opcions tecnològicament viables i econòmicament sostenibles que permetin una correcta gestió. Això es fa a través de mesures de transferència tecnològica (mitjançant l'Oficina de fertilització i gestió de les dejeccions ramaderes) o demostratives (a través del Projecte Life+ «Granges del futur»), així com el recolzament tecnològic als centres de tecnologies catalans."*.

5. En el Projecte decret no es proposen mesures reguladores en relació a la prevenció de la contaminació odorífera en els procediments d'aplicació de dejeccions ramaderes o en les instal·lacions d'emmagatzematge. Tot i les consideracions de l'Informe de Sostenibilitat Ambiental en relació a les mesures tècniques i temporals en l'aplicació de dejeccions que minimitzen l'afectació en l'estat de l'aire, les característiques orogràfiques i de vents predominants de cada municipi, així com la convivència amb altres activitats econòmiques fan necessari una valoració més específica en consonància a la realitat local. El Pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016) proposa entre els objectius operatius *"Establir i aplicar estratègies per minimitzar les olors"* que es concreten en *"Difusió del protocol d'actuació en cas de denúncies en municipis."* i *"Avaluació de la utilització de tractaments i additius per minimitzar la olor de les dejeccions ramaderes."*. La inclusió d'un protocol d'actuació dins el del pla de gestió de les dejeccions ramaderes de les explotacions, en una forma i contingut que simplifiqui el procediment, permetria unificar la multiplicitat de criteris reflectits en les ordenances municipals i garantir un tractament de la problemàtica per igual al conjunt de les explotacions ramaderes. En el cas de les operacions d'emmagatzematge i dels centres de gestió de les dejeccions ramaderes s'hauria de contemplar la inclusió d'un Pla de maneig d'olors que tingui en compte la situació de la instal·lació en relació a variables meteorològiques.

6. En un altre ordre de coses i pel que fa a determinats aspectes tècnics que contempla el projecte, es pot afirmar que els fertilitzants d'origen orgànic tractats –com és el cas dels fangs de depuradora o biosòlids– presenten característiques específiques que en redueixen sensiblement l'impacte ambiental en la seva utilització. Així doncs, es poden adequar les condicions d'utilització a les característiques d'aquests fertilitzants.

FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA

Concretament, es proposa:

1) Allargar els períodes d'aplicació abans de la sembra previstos en l'article 17 fins a 90 dies per als fertilitzants d'origen orgànic amb continguts de nitrogen amoniacal inferiors al 25% del nitrogen total.
2) Cas que es considerés que no es poden alterar els períodes de prohibició d'adobat, es proposa: Allargar el període d'apilament fins a 120 dies per als fertilitzants d'origen orgànic que hagin estat sotmesos a processos d'estabilització i de deshidratació mecànica intensius amb utilització de polielectròlits.

Us preguem que es tingui per presentat aquest escrit d'al·legacions i, d'acord amb el que ha estat exposat, es tinguin en consideració en el text definitiu del decret.

Barcelona, 20 de novembre de 2017

Juan Ignacio Soto Valle
SECRETARI GENERAL

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES, I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ AMB LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

El Grup de Defensa del Ter, inscrit al registre d'Associacions de Barcelona amb número 11.688, formula les següents al·legacions. Sabedors que "ens les mengerem amb patates" ja que el Departament encarregat de valorar-les és jutge i part, hem seguit un criteri lliure i original en el redactat.

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Serveis Territorials a la Catalunya Central
Núm. E 0779- 8330 / 2017
Data 20/11/17 Hora 12:31
Registre d'entrada

PREÀMBUL

Prèviament a formular les al·legacions al projecte de decret esmentat, volem deixar constància del nostre desacord amb el model industrial i intensiu de producció d'aliments que s'està duent a terme actualment, exposant a continuació les greus conseqüències que comporta:

- Gran deteriorament del medi ambient degut a l'afany productivista: per mantenir aquest model intensiu es necessita sobreexplotar els recursos naturals (elevat consum d'aigua) i usar irracionalment les energies fòssils, s'erosiona el sòl degut al seu sobre ús desmesurat, es contaminen aqüífers degut a l'ús dels pesticides i l'excés de fertilització dels cultius, s'emeten molts gasos d'efecte hivernacle que contribueixen fortament al canvi climàtic i es destrueix la biodiversitat.

- A nivell social: provoca la destrucció de la petita i mitjana pagesia, impedint un desenvolupament rural just i sostenible que garanteix una correcta conservació del territori, la creació d'ocupació i un món rural viu. Aquest model també és el responsable de perpetuar la fam i la pobresa.

- A nivell de la salut: per un costat els productes produïts dins aquest model no poden garantir l'absència de residus (pesticides químics, fertilitzants artificials, antibiòtics, hormones...), que en cas de ser-hi s'acumulen fàcilment al nostre organisme. I per altra banda, aquest model d'agricultura i ramaderia industrial i intensiva dóna productes destinats a elaborar aliments processats (actualment el 70% de la nostra dieta es basa en aquests aliments processats), que són els responsables de causar greus problemes de salut com obesitat i sobrepès, diabetis, malalties cardiovasculars i alguns tipus de càncer com el de colon i estómac. De fet, a l'Estat Espanyol cada any moren 90.000 persones degut a l'alimentació insana. L'impacte econòmic és molt important: el cost sanitari directe puja a 20.000 milions d'euros anuals, un 20% del pressupost de la sanitat pública espanyola.

Per tot això, podem afirmar que la producció agrària industrial no internalitza molts dels costos ambientals, socials i sanitaris que sí que internalitzen altres models de producció com la producció agroecològica, basada en una agricultura i ramaderia ecològica i de proximitat al servei de les persones, respectuosa amb el medi ambient i els cicles naturals del camp, que dignifica les comunitats rurals i és justa per la pagesia, i ofereix un aliment saludable, de proximitat i de temporada al consumidor.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. És imprescindible diferenciar en el decret els conceptes de **industrial agrari** i **pagesia**. En aquest sentit, les petites i mitjanes explotacions de cicle tancat, que disposen de terres suficients per assegura un equilibri entre produir a la pròpia finca un elevat percentatge de l'alimentació del bestiar i abocar-hi les dejeccions de forma sostenible sense contaminar, que comercialitzen un

producte de proximitat i de qualitat, són definides com a pagesia, i haurien de gaudir de les mateixes condicions que les explotacions ecològiques. En canvi, l'industrial agrari es defineix per les seves insaciables aspiracions de millorar el benefici econòmic, el seu afany productivista, important bona part de l'alimentació del bestiar de tercers països (amb greus conseqüències a nivell ambiental i social en aquests països), enfocant la seva producció a l'exportació de carn barata i de poca qualitat, i sense tenir en compte el dany al medi ambient i a les persones que està causant.

2. Canvi en la nomenclatura, s'han d'acabar els eufemismes: les zones que actualment es defineixen com a vulnerables s'han de passar a dir zones vulnerades perquè els seus aqüífers ja han estat contaminats i vulnerats. I la resta de Catalunya (les zones no vulnerables) s'han de passar a dir zones vulnerables, ja que són susceptibles a ser vulnerades.

3. Canvi en les definicions: El purí de porc (i la fracció líquida de la separació sòlid-líquid del purí) s'ha de definir com a fertilitzant tipus 5, degut a la seva baixa capacitat de fertilització i a la seva elevada capacitat de contaminació dels aqüífers, ja que al tenir un elevat percentatge d'aigua, no es queda al sòl sinó que s'escola molt fàcilment. El fertilitzant tipus 5 només s'ha de poder tirar en cobertura, no es poden aplicar al sòl quan no hi ha cultiu al terreny.

4. Els termes Nitrogen de Referència i Índex de càrrega ramadera també s'han de calcular i utilitzar en les zones no vulnerables (és a dir, en les zones vulnerables de la nova nomenclatura), per millorar el control i prevenir que aquestes passin a la categoria de zones vulnerables (o zones vulnerades de la nova nomenclatura).

5. S'ha de prohibir la utilització de la reducció d'excreció del nitrogen del bestiar mitjançant la millora de l'alimentació o dels sistemes de maneig, ja que és una mesura impossible de controlar i verificar, i molt fàcilment manipulable.

6. Exigim que el sector industrial agroramader estigui obligat a pagar el cànon de l'aigua. És totalment injust que el responsable de la contaminació del 41% de les masses d'aigua catalanes estigui exempt de pagar el cànon de l'aigua. Qui contamina és qui ha de pagar.

7. Cal establir l'obligació per part del titular de l'explotació a realitzar un anàlisis del sòl de les diferents parcel·les de cultiu un cop l'any (tant pel que fa al nitrogen, com al fòsfor i potassi), exigir un registre dels resultats i una fertilització en funció d'aquests (en cap cas es podran sobrepassar el quilograms de nitrogen marcats pel decret). A més, l'òrgan competent farà controls periòdics per garantir que els resultats són fiables (en el cas de les zones vulnerades mínim un 50% de les parcel·les anualment).

8. Exigir la utilització del GPS en el transport de les dejeccions en tots els casos i situacions sense excepcions.

9. Cal establir l'obligació de mesurar la concentració de nitrogen de les dejeccions ramaderes en tots els casos i situacions. I en el cas que sigui superior a l'esperada reduir la quantitat que s'aplica als camps seguin el criteri de proporcionalitat, d'aquesta manera es proporcionarà els nutrients necessaris per als cultius.

10. Atès que el nou decret es basa en interrelacionar les dejeccions ramaderes amb la fertilització dels camps, establir un sistema informàtic eficaç que permeti l'encreuament de dades entre els llibres de dejeccions ramaderes i els viatges del transport de dejeccions ramaderes controlats per GPS. I en el cas que no coincideixin es generi una alarma automàticament a les autoritats de control competents.

11. Moratòria. Exigim que es prohibeixin les ampliacions o noves instal·lacions a les zones vulnerables (o zones vulnerades en la nova nomenclatura). I a les zones no vulnerables (o vulnerables en la nova nomenclatura) també, excepte en els casos que marquen les excepcions dels articles 52 i 53 del decret.

12. Obligació de revisar les zones vulnerades i vulnerables cada any i no cada 4 anys com marca el decret, ja que en 4 anys pot haver empitjorat molt la contaminació dels aqüífers si les actuacions marcades no han estat les adequades o no s'han seguit correctament.

13. Exigim l'entrada d'entitats ecologistes i d'entitats defensores dels drets dels consumidors a la Taula sectorial de fertilització agrària, per tal de que hi sigui representada una part important de la societat.

AL·LEGACIONS, PRÒPIAMENT DITES

Article 3

Modificar la definicions dels apartats X i Y per considerar com a zones vulnerades les definides en l'apartat Y i com a zones vulnerables la resta del territori de Catalunya.

La situació actual és molt preocupant i és necessari que quedi reflectida clarament en el Decret per tal de constatar la gravetat de la realitat. Gravetat que queda contrastada en l'avaluació ACA de març del 2016 quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".*

La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

Per mantenir un sector altament dinàmic, tal com es refereix el preàmbul del Decret, s'ha perjudicat molts habitants de Catalunya. No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats (Segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA)".* I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum). El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis."* I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat...Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades *"65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)".*

En definitiva, no es pot seguir alimentant un sector que perjudica un gran nombre de ciutadans, i posa en perill les generacions vinents.

Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real, ni acceptable, que en el decret s'afirmi que *"atès que els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats"* quan, segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, i s'ha afirmat: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües".*

En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant, i veient la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire i el consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "*el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya*".

La declaració de tot Catalunya com a zona vulnerable, seria aplicar el sentit comú com ja han fet altres països.

Article 4

Modificar les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Definit el ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (Numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (Denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: "Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:

- Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.
- Desequilibris nutricionals en els cultius.
- Acumulació d'elements com el coure i el zinc.
- Dispersió de males herbes.
- Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.
- Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.
- Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.
- Salinització dels sòls.

- Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.

- Augment de les al·lèrgies..."

Per tant pel càlcul del ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a/. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten a la SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. I és impossible que en un període curt de temps els agricultors acceptin fertilitzar amb purins les seves explotacions per la qualitat i efectes contaminants d'aquests.

Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN, que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com receptores de purins.

Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten a la SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l'ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més des-incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que el pertocaria.

b/. Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret.

Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte.

Per tant, pel càlcul de N generat (Numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

c/. Eliminar la reducció de N produït, per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir que prenen una mitja del 12%, estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de Nitrogen, la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment i ha una reducció real del Nitrogen declarat. Però tampoc massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla

estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de Nitrogen, provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.

És a dir cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el Nitrogen generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DAAM, Departament de territori i sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.

Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el Nitrogen de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a Google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de Nitrogen, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de Nitrogen, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de Nitrogen generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreujarà els efectes contaminants que provoca l'excedent de Nitrogen de les dejeccions ramaderes.

d/. Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell.

El DAAM com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul del ICR.

e/. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient), per calcular el ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

Es evident que els sòls contaminats , i els que no compleixin els requisits establerts en el decret, no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de Nitrogen.

Article 5

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards del annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació

d'aquests danys. El DAAM, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millores tècniques disponibles. El DAAM s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple, entre d'altres són les normatives aprovades pel DAAM en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu "Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant el DAAM ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si comporten una reducció, el DAAM ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i l'aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DAAM dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".

Articles 6 i 7

a/. Incloure com a responsables els administradors, gerents i apoderats, i si en disposen, de tots els membres del consell d'administració de les persones jurídiques que siguin persones gestores de les entitats que es descriuen en l'article 6 i amb les obligacions i responsabilitats que es refereix l'article 7, a més, de ser subjectes obligats per les disposicions de la llei de responsabilitat ambiental 26/2007 de 23 d'octubre i modificacions posteriors, sense prejudici de la responsabilitat penal i de la responsabilitat civil pels danys

que puguin ocasionar per la mala gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzant nitrogenats.

L'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat l'assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la llei, definit en l'article 1: "*Esta ley regula la responsabilidad de los operadores de prevenir, evitar y reparar los daños medioambientales, de conformidad con el artículo 45 de la Constitución y con los principios de prevención y de que «quien contamina paga"*.

b/. El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut, han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret, promogut pel DAAM, són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: "*La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos"*.

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DAAM aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total

falta de controls que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DAAM que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que te engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Article 8

a/. Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponen anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'aparta c, del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DAAM, i altres actors implicats com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 pocs, que desapareixen si se'n posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma que "*atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues*". I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar "*a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada*". Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliure els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització.

200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una

macro granja que generi 34.000 kg de Nitrogen, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, és les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada any les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b/. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre , de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

Com encara no s'ha establert la data que serà obligatòria la presentació de les garanties financeres que preveu la llei, i per evitar possibles especulacions per aquest motiu, ha de quedar clar que els centres de dejeccions ramaderes, realitzen la mateixa activitat que les explotacions ramaderes, per bé que en dos centres diferents, i per tant, són subjectes obligats en figurar en l'annex III de l'esmentada llei.

Article 10

a/. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de producte líquids o semilíquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any.

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat".
Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia

molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

b/. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat de aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que "L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en "les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DAAM ha fet segon la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per una empresa o professional homologat.

c/. Establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

Article 11

Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

Per justificar aquesta al·legació serveixen les mateixes argumentacions de l'article 10.

Article 28

Perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a/. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.

b/. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

c/. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

d/. L'obligatorietat de presentar cada any les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions .

e/. La informació de l'estat de les terres, i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

f/. Establir una moratòria per autoritzar noves explotacions o ampliar-les, fins que estiguin actualitzats tots els plans de dejeccions amb les corresponents anàlisis de sòls de totes les terres declarades per aplicar dejeccions ramaderes, que certifiquin que són aptes i no contaminades per excés de nutrients. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), "les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb un altre nutrient, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que "tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."

Si els efectes contaminats que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl és la que la MGP constata, és evident que no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8., estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

En el primer Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, pel mateix DAAM i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de NITROGEN a pre-sembra molt alt (>105 kg N/ha) i s'observen nivells molts més alts de FÒSFOR de les necessitats del cultiu en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)".

En l'ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple, l'estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental

de la Producció Agrària l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) dona com a resultat que pel que fa al contingut de fòsfor per a 195 casos seguits, un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24% de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient".

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de fòsfor superiors a 80 mg/kg sòl sec".

La MAIMP, assegura que ja "duen a terme mostrejos anuals per verificar els continguts dels nutrients del sòl, que en l'exercici 2016 van afectar un total de 120 explotacions". Si ho comparem amb el nombre total d'explotacions, que la mateixa MAIMP, dona com a "dada més fiable i real, el nombre de declaracions DUN que s'han dut a terme en aquest exercici 2017, que és d'unes 54.000", es constata la manca de voluntat i incapacitat del DAAM, per fer un control eficient per prevenir la contaminació provinent de les dejeccions ramaderes.

Aquesta manca de control ja va ser advertida pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible(CADS) en el seu informe 3/2008 sobre el decret actual 136/2009, en el que assenyala "la dificultat d'exercir el control de la implementació del decret. De fet, la major part de les mesures contingudes al projecte de decret són de molt difícil control, ja que es tracta de l'actuació a nivell d'explotació o de parcel·la".

Aquesta manca de control també el confirma l'informe tècnic de l'ACA del març del 2016 quan conclou, "que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament".

Aquesta permissivitat i falta de control és escandalosa si es compara amb altres activitats econòmiques. Per citar algun exemple entre molts, els transportistes de passatgers o de mercaderies, han de passar obligatòriament una inspecció tècnica dels seus vehicles, en una empresa homologada que certifica que estan en condicions i són aptes, o el manteniment d'ascensors, aire condicionat, alarmes, extintors, calderes, etc. Qualsevol producte industrial ha de tenir l'homologació pertinent: un cinturó de seguretat d'un cotxe, una joguina, una torradora, un interruptor elèctric. També el material sanitari, farmacèutic. Alguns operadors estan obligats a fer auditories de seguretat, econòmiques, etc. Els costos els assumeixen els titulars de les activitats econòmiques.

És insòlit que l'aplicació d'un subproducte animal no apte pel consum humà, com els purins, que pot esdevenir molt contaminat com ho demostra que 23 de les 39 masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades, o que en el 34% de sòls i ha concentracions de nutrients superiors els admissibles, no tingui uns protocols que evitin danys al medi ambient. La Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental és taxativa. Per exemple l'article 9 en el punt 1, afirma que els operadors de les activitats econòmiques o professionals incloses en aquesta Llei estan obligats a adoptar i a executar les mesures de prevenció, d'evitació i de reparació de danys mediambientals i a sufragar els costos, sigui quina sigui la quantia, quan resultin responsables d'aquests. O en l'article 17 de les obligacions de l'operador en matèria de prevenció i d'evitació de nous danys, en el punt 1, diu que davant d'una amenaça imminent de danys mediambientals originada per qualsevol activitat econòmica o professional, l'operador d'aquesta activitat té el deure d'adoptar sense demora i sense necessitat d'advertència, de requeriment o d'acte administratiu previ les mesures preventives apropiades.

Resulta alarmant que donat el nivell actual de contaminació dels aqüífers i dels sòls, el DAAM no aprofiti aquest decret per proposar una mesura de control tan senzilla i eficaç com el control periòdic que determini que l'estat de les terres que han de servir per aplicar purins és apta. I més tenint en compte l'informe CADS 3/2008 quan diu que "l'anàlisi dels nivells de nutrient al sòl s'hauria de relacionar amb les mesures de control del nivell de nitrats de l'aigua".

Cal també tenir en compte, per justificar la necessitat d'un control eficaç, la importància que té la preservació del sòl tal com s'afirma en el l'ISA en el punt 4.2, quan diu que "El sòl agrari és un recurs limitat que sustenta la producció d'aliments i una part important del patrimoni. La superfície

total fertilitzable a Catalunya ha sofert canvis i s'ha reduït des de la dècada del 1950. És de la importància més gran, la correcta gestió i preservació d'aquest recurs finit, mitjançant pràctiques sostenibles, per assegurar el manteniment de la productivitat dels sòls i la millora del medi del qual formen part".

Per tant, perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, l'esmentat article ha d'incloure les consideracions que s'han descrit al principi amb els apartats identificats amb les lletres a, b, c, d, e, i f.

És evident que amb l'autorització de noves explotacions o ampliacions de les ja existents, sense avaluar l'estat actual dels sòls i de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret.

Lloc i data: Vic, 16 de Novembre 2017

Ginesta Martí Rodríguez

Presidenta del Grup de Defensa del Ter

A l'Atenció de la
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca
i Alimentació.
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

D. 1843

SEE 23/11/17

Passi a: ACR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per comentar-ho:
Per preparar informe:
Data: 24.11.2017
Direcció General 03

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Oficina Comarcal de la Segarra
Núm. E 0044 2315 / 2017
Data 16/11/17 Hora 10'17'04
Registre d'entrada

A l'atenció de la DG d'Agricultura i Ramaderia del DARP

Al·legacions al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Els sota signants Gemma Danés Moret amb D.N.I 43631070R , com a veïna de Riber –Plaça St.Anna 1- (municipi de Torrefeta i Florejacs), i Montse Gomis D.N.I 37678151B, veïna de La Cardosa –Plaça del Castell s/n- (municipi de Cervera) afectats i molt preocupats per les agressions al medi natural que fa anys que està patint el territori com a conseqüència del model d' agroramaderia intensiva implantat a casa nostra i basant-nos en l'article 27.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC) que estableix que *"totes les persones tenen dret a la protecció davant les diferents formes de contaminació, d'acord amb els estàndards i els nivells que determinen les lleis. També tenen el deure de col·laborar en la conservació del patrimoni natural i en les actuacions que tendeixin a eliminar les diferents formes de contaminació, amb l'objectiu de mantenir-lo i conservar-lo per a les generacions futures"*,

presentem les següents al·legacions al Projecte del nou Decret:

a) a l' Article 3, considerem que cal:

Modificar les definicions dels apartats X i Y per considerar com zona vulnerable la totalitat del territori de Catalunya.

Definicions
Vulnerable: que és dèbil o pot ser danyat o afectat fàcilment perquè no sap o no pot defensar-se.
Vulnerat: que se li ha causat un dany o un perjudici.
Exigim una modificació de la nomenclatura utilitzada en aquest Decret que ens ocupa i que serveix per diferenciar les Zones Vulnerables de les Zones No Vulnerables (apartats X i Y de l'article 3). S'utilitza aquesta definició: **VULNERABLE,** de forma tramposa i que pot portar a confusions i a minimitzar el problema gravíssim de contaminació que tenim a Catalunya.

Basant-nos en les definicions acadèmiques (inici del text) considerem que tot el territori Català és susceptible de ser vulnerable i no només tal com cita textualment el Decret *"la superfície de territori el vessament o filtració de la qual afecti o pugui afectar la contaminació de les aigües per nitrats d'origen agrari i que ha estat designada com a tal en aplicació de la Directiva 91/676/CEE"*. Demanem aquest canvi de terminologia perquè considerem que tot el territori de Catalunya és susceptible i està en risc de ser danyat o afectat per la contaminació de les seves aigües subterrànies ja que lluny de millorar amb els anys, la situació ha empitjorat. En el Decret 283/1998 pel qual es van declarar les primeres zones vulnerables és van detectar 204 municipis afectats, que representaven un 11,7% dels municipis catalans. En el posterior Acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8%. És a dir, que s'han més que duplicat els municipis vulnerats.

Segons l'avaluació de l'ACA del març del 2016 gairebé la meitat de les masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades per nitrats. En aquest informe es diu textualment *"La presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa més important a les aigües subterrànies de Catalunya i, alhora, el principal responsable del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya"*.

I aquest informe segueix dient sobre l'Evolució en la concentració de nitrats en aigües subterrànies *"en general, però, la situació no mostra una clara millora en els darrers 17 anys, des de la primera designació de zones vulnerables a Catalunya al 1998 fins a l'actualitat. Els percentatges es mantenen similars al llarg dels diferents períodes informats a la Comissió Europea (RP3, RP4, RP5), o inclús augmenten"*. Per tant les previsions no són bones i hi ha un risc real que aquesta contaminació de les aigües augmenti.

Un altre motiu que ens avala per demanar aquest canvi és per protegir el que queda de territori i els seus recursos hídrics, i seguint l'advertiment que ja va fer el CADS en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: *"el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet*

alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya".

Per tant, davant d'aquestes evidències i la gravetat de la situació és de sentit comú i d'aplicació urgent fer constar en el Decret que tot Catalunya està en risc de vulnerabilitat, per tant és vulnerable i és imprescindible aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència i no incrementar els municipis vulnerats.

b) En els Articles 6 i 7, considerem que cal:

1. Que el Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut estableixin els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: *"La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos".*

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència

compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DARP aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "*Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)*". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total falta de controls, que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable que mai la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DARP, que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un

consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que té engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Conscients de la importància de mantenir la qualitat de l'aigua i dels ecosistemes que hi estan vinculats, així com de la necessitat de fer un ús més sostenible d'aquest recurs, les institucions comunitàries van aprovar l'any 2000 la Directiva Marc de l'Aigua. En el seu Article 9 de la Recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua diu textualment *"Els Estats membres han de tenir en compte el principi de la recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua, inclosos els costos ambientals i els relatius als recursos, a la vista de l'anàlisi econòmica duta a terme de conformitat amb l'annex III, i en particular de conformitat amb el principi de qui contamina paga"*

Per tant si seguim aquesta directiva que es basa en el principi de qui la fa la paga, és injust que els grangers estiguin exempts del pagament del cànon de l'aigua ja que en fan un ús considerable (recordem que l'aigua és un bé escàs) i a més han provocat en gran part la contaminació de més de la meitat de les aigües subterrànies de Catalunya, provocant un cost ambiental del qual s'han de responsabilitzar.

Per a que es compleixi el principi de qui contamina paga, calen unes mesures de control per part de les Administracions estrictes i periòdiques:

c) en l'Article 28, demanem:

Per a que l'article 28 sigui efectiu i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena:

1. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l' esmentat annex 8.

2. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

3. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

4. L'obligatorietat de presentar cada dos anys, les anàlisis de totes les

terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions.

5. La informació de l'estat de les terres i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i la DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

<u>Faltarà una regulació per a la problemàtica del Fòsfor</u>

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), *"les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades"*. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants

s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua més. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb altres nutrients, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que *"tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."*

Si els efectes contaminants que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl són tan evidents que la MGP ho constata, no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8, estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

c) a l'Article 4, hi demanem:

Modificar les variables utilitzades pel càlcul de l' ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: *"Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a*

l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:

- *Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.*

- *Desequilibris nutricionals en els cultius.*

- *Acumulació d'elements com el coure i el zinc.*

- *Dispersió de males herbes.*

- *Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.*

- *Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.*

- *Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.*

- *Salinització dels sòls.*

- *Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.*

- *Augment de les al·lèrgies..."*

Per tant, és importantíssim fer una gestió correcta de les dejeccions ramaderes, ja que sinó les conseqüències que se'n deriven són gravíssimes. Segons el càlcul de l'ICR que fa el Decret, aquest no suposaria un compliment a la pràctica de la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant doncs, a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Definit l' ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Per tant, pel càlcul de l' ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ajustar-lo a la realitat i per a que sigui fiable:

1. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC per les dades de superfície de les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment, les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten al SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com a receptores de purins. Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten al SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l' ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més, això no incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que pertocaria.

2. Pel càlcul de N generat, cal prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret. Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte. Per tant, pel càlcul de N generat (numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

3. Eliminar la reducció de N produït per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir, que prenent una mitja del 12% estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de N., la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment hi ha una reducció real de N declarat. Però tampoc estableix massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de N provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 les tones que provenen del purí porcí.

És a dir, cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el N generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DARP, Departament de Territori i Sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.

4. Tot el càlcul de l'ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 /CEE del Consell.

El DARP, com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul de l' ICR.

5. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8 han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient) per calcular l' ICR, i també aquelles parcel·les on el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

És evident que els sòls contaminats i els que no compleixin els requisits establerts en el decret no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de N.

d) En l' Article 5, demanem

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards de l' annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DARP, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat què s'apliquin les millors tècniques disponibles per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia.

Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen i anul·lin els

avenços que puguin venir per l'aplicació de les millors tècniques disponibles. El DARP s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple entre d'altres són les normatives aprovades pel DARP en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu *"Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de Nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de Nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de Nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".*

És obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de N, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de N, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de N generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreuja els efectes contaminants que provoca l'excedent de N de les dejeccions ramaderes.

Per tant, el DARP ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants

nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, pel que fa als tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si en comporten una reducció, el DARP hauria de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles ha de servir per sobredimensionar encara més, sectors com el porcí i aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, representant a més un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DARP dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: *"Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".*

d) En l' Article 8, demanem modificar,

1. Modificar l'apartat c. del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponents anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'apartat c. del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DARP i altres actors implicats, com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la

instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 porcs que desapareixen si es posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma ***que*** *"atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues"*. I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar *"a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada"*. Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliura els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització. 200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una macro granja que generi 34.000 kg de N, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, són les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant, els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada dos anys les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

2. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

e) En l'Article 10, demanem:

1. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de productes líquids o semi líquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses ja construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: *"Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any".*

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una

pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016.

2. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que *"L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques"*.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en *"les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any"*.

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DARP ha fet segons la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per empresa o professional homologat.

3. Establiment d'una moratòria per a noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

f) En l'Article 11, demanem incloure,

1. L'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2.

2. Cal que la inspecció esmentada comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

CONCLUSIONS

La problemàtica dels residus ramaders és la part més visible d'un problema major creat per una ramaderia intensiva, depredadora del territori.

Problemes d'aquesta ramaderia:

- Contaminació d'aigües
- Contaminació atmosfèrica
- Increment del consum d'aigua
- Alt risc sanitari a les comarques amb alta densitat ramadera, fet que justifica una elevada medicació del bestiar, amb la conseqüència nefasta per a la salut de les persones per l'esmentat excés de medicació
- Disminució de la qualitat de la carn, tot i que sigui difícil de demostrar degut a que es tracta d'un aspecte multifactorial

- Transformació de la pagesia en peons, degut a la integració de pagesos per part de grups industrials
- Patiment animal èticament reprobable per a l'enriquiment desmesurat d'uns quants
- Destrucció d'hàbitats naturals

Contaminació de l'aigua.

No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats"*, segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, el Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA. I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum)"*. El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis. *" I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat... Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)"*.

Contaminació atmosfèrica. Emissió de gasos d'efecte hivernacle i desforestació

La ramaderia intensiva contribueix al canvi climàtic, provoca emissions de gasos d'efecte hivernacle. El 9% del total de les emissions de CO2 del planeta deriven de la maquinària agrícola que s'utilitza en els cultius de soja, panís, etc...i del transport dels cereals destinats a la fabricació de pinsos d'engreix. Altrament, la maquinària dels escorxadors i el trasllat de bestiar també tenen importants costos ambientals.
Un estudi elaborat per la FAO l'any 2006 (Livestock Long Shadow) va demostrar que les activitats ramaderes i relacionades amb aquestes, causen més emissions de gasos d'efecte hivernacle que el transport

terrestre. El 18% de les emissions de gasos que causen l'escalfament global deriven de la indústria ramadera.
Un altre gas tòxic derivat de la ramaderia industrial és l'amoníac, que es forma a partir de l'evaporació de l'orina i dels purins (nitrogen) en general. L'amoníac causa també acidificació del sòl, contaminació d'aigües i suposa un greu problema mediambiental. El 65% de les emissions globals d'amoníac procedeixen del sector ramader.
El nitrogen derivat de l'evaporació dels purins també reacciona amb l'oxigen i forma un gas molt perillós: l'òxid de nitrogen. Aquest gas és un dels principals causants de la pluja àcida i és fins a 200 vegades més potent que el CO2. El 68% de les emissions globals d'òxid de nitrogen deriven del sector agrícola.

Increment del consum de l'aigua

L'aigua és un recurs limitat i alhora, un element imprescindible per a mantenir els ecosistemes en bon estat i satisfer les necessitat bàsiques d'una població. La gestió sostenible de l'aigua és també clau per al desenvolupament econòmic d'una societat i en concret, per activitats com l'agricultura, la pesca, la indústria, el transport o la generació d' energia.

Patiment animal

Els éssers humans van ser en el passat una petita minoria envoltada de milions d'espècies. Els altres animals ens inspiraven diferents emocions que anaven des del temor i la por a l'empatia o fins i tot l'amistat. Els humans admirem la bellesa i la intel·ligència dels altres animals, i moltes persones afirmen sentir amor per ells. Malauradament, també hem reduït dràsticament el nombre d'espècies existents i hem passat de menjar preses de tant en tant a construir granges industrials impulsores d'una dieta basada en la carn que, a més de causar enorme patiment als animals, té conseqüències desastroses sobre el medi ambient, les malalties globals i la fam al món. A més, fem servir animals per a l'entreteniment i en tot tipus d'experiments, incloent proves realitzades amb fins trivials.
Alhora, la humanitat ha fet enormes progressos ètics. Hem passat de pensar que no cal colpejar o fer treballar massa dur a esclaus i dones a rebutjar l'esclavitud i defensar la igualtat de gènere i de raça. Ens hem adonat que no només és la nostra tribu la que importa, i hem començat a veure que alguns principis ètics tenen validesa més enllà d'una nació,

generació o fins i tot espècie. I mentre entre els filòsofs antics només alguns individus amb visió de futur argumentaven en defensa de les dones i els animals, avui en dia gairebé ningú no nega que el patiment dels altres importa, ni que es pugui passar per alt els interessos d'un individu pel sol fet de pertànyer a una altra espècie. Així ho constata el Tractat de Lisboa (2009) que va reconèixer la rellevància jurídica dels animals per la legislació europea.
Tot i aquests esforços, encara som objecte de prejudicis inconscients de tipus sexista i racista i, fins i tot amb més freqüència, ens dominen els prejudicis antropocèntrics i especistes. La detecció dels prejudicis i en els diferents àmbits socials, així com la comprensió dels diferents impactes que les indústries basades en l'explotació animal tenen en camps com la salut, la pobresa o la sostenibilitat, requereix d'un enfocament global.

Veient la manca de prou voluntat conservacionista per part de les administracions mediambientals (DARP, ACA, Departament de Territori i Sostenibilitat, Departament de Salut..) massa permissives amb aquest model ramader i agrícola:
Les entitats conservacionistes, ecologistes i veïns preocupats per la situació, farem públics i denunciarem tots els perjudicis ambientals associats a aquest model, la falta de control i la problemàtica on i fins on faci falta. Tenint en compte que el Consell Europeu ha marcat uns límits i amenaça amb multes milionàries que haurem de pagar entre tots injustament, que els costos mediambientals seran massa sovint irreversibles i passant a les generacions futures, per això demanem que s'estableixi una

MORATÒRIA A LA CREACIÓ DE NOVES GRANGES DE PORCS I AVIRAM A TOT EL TERRITORI DE CATALUNYA

Perquè és vergonyós que no només no hi hagi una voluntat ferma per reduir aquests problemes, sinó que no hi ha cap voluntat per evidenciar les alternatives com per exemple fomentar i ajudar a la ramaderia ecològica. Amb això és dona carta blanca a seguir construint granges i més granges i ampliacions de les mateixes sense pensar en el perjudici pel medi ambient, per la gent que hi habita i per les generacions futures.

16 de novembre 2017

SEE 23/11/17 D.1842

Passi a: AGR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per comentar-hi:
Per integrar informe:
Data: 24.11.2017
Direcció General 03

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Oficina Comarcal de la Segarra
Num. E 0044 - 2314 / 2017
Data 16/11/2017 Hora 10:15:01
Registre d'entrada

Al·legacions al projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental del programa

---

Josep Casanovas i Malet, amb document d'identitat núm. 78054304D, secretari, i en representació per ordre del president, del GRUP PER A LA DEFENSA DEL MEDI NATURAL DE LA SEGARRA, associació inscrita al Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el número 1491 de la secció 1a del Registre de Lleida, amb NIF G25312257, entitat membre de la federació Ecologistes de Catalunya, amb domicili postal a l'apartat de correus núm. 119 de Cervera,

Associació que té com a finalitat l'actuació per a la defensa, la preservació i la potenciació del medi natural i la conscienciació per a l'adopció d'un model de desenvolupament sostenible,

En relació al projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental (ISA) del programa, sotmesos a informació pública per l'Edicte de 13 de setembre de 2017, publicat al DOGC 7455 el 15/09/2017, i d'acord amb allò que aquest possibilita, considero oportú de formular-hi les següents,

AL·LEGACIONS

1a. Moratòria de noves explotacions porcines a Catalunya

La moratòria que comportaria el Decret, que s'estableix només per a les zones designades com a vulnerables, és necessari que s'estengui a tot el territori de Catalunya. La necessitat és justificable, d'una banda, pel fet que el nombre total d'animals en la producció de les explotacions de Catalunya és en realitat molt superior a la quantitat habitualment publicada o exposada per l'Administració, i, d'altra banda, perquè la ramaderia intensiva contribueix fortament al canvi climàtic per l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, alhora que consumeix una gran quantitat d'aigua i comporta la contaminació de les masses d'aigua. Conseqüències, totes tres, prou ben evidents i estudiades.

2a. Canvis en les denominacions de les zones i abast geogràfic de la vulnerabilitat

Les denominacions dels tipus de zones que es fixen el les definicions (art. 3) segons l'afectació per contaminació i les definicions corresponents s'haurien de canviar, atès el significat corrent que aporta en el llenguatge el sufix gramatical *–ble*, diferenciadament a la terminació *–da*. Així una zona vulnerable (ZV) s'hauria de denominar *zona vulnerada*, mentre que com a *zona vulnerable*, és a dir susceptible de ser vulnerada, s'hi ha de considerar tot el territori de Catalunya.

Aquest canvi no és una simple adequació al significat de les denominacions, atès que les denominacions definides i usades en el Decret poden produir confusió i comporten una tendència a menystenir la problemàtica greu de contaminació del territori. I ens basem, per qualificar de vulnerable tot el territori:
- En el fet de l'augment molt significatiu de la contaminació de les aigües subterrànies en un període de pocs anys, com demostra la comparació dels reconeixements del nombre i

percentatge de municipis afectats en disposicions governatives del 1998 (a la primera designació de zones vulnerables) i del 2015 (de 204 i 11,7%, a 422 i 33,8%).
- En l'informe del 2016 de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), s'hi diu que, pel que fa a les masses d'aigua, la meitat de subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats. I també que la situació no millora en el temps sinó que els percentatges es mantenen similars i fins i tot augmenten.
- En l'informe 37/2008 del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes, s'assenyala que, atesa la fragilitat de les aigües subterrànies, caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet uns quants països europeus, i així el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya.

Per tant que el Decret reconegui que tot Catalunya està en risc de vulnerabilitat permetria aplicar les mesures necessàries per protegir la resta del territori i els seus recursos hídrics i no augmentar els municipis vulnerats.

3a. Responsabilització en els costos de l'aigua

La Directiva Marc de l'Aigua, pel que fa a la recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua estableix que s'han de tenir en compte el principi de la recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua, inclosos els costos ambientals i els relatius als recursos, de conformitat amb el principi de "qui contamina paga".

Actualment les granges estan exemptes del pagament del cànon de l'aigua. Atenent que aquest sector és el responsable de la contaminació del 41 % de les masses d'aigua de Catalunya, i que l'aigua és un bé escàs, aquesta exempció representa una greu injustícia, que s'ha de reparar seguint els principis de l'esmentada directiva, amb la responsabilització a càrrec de les persones que obtinguin beneficis de l'explotació. Per a la determinació de la participació relativa en la responsabilització caldrà establir uns criteris adequats segons el model d'integració de l'explotació entre la propietària dels animals i la titular de l'explotació.

4a. Responsabilització en costos ambientals i de la salut

El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures incloses en el Decret són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de "qui contamina paga" el Departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

Aquests deures de l'administració estan obligats pel que es disposa en diversos articulats legislatius:
- La llei 26/2007 de 23 d'octubre, article 22, en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient.
- L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, sobre l'obligació dels poders públics quant a la protecció del medi ambient i la direcció de les polítiques ambientals.
- L'article 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, sobre la competència per a dictar normes addicionals de protecció, incloent-hi la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Segons aquesta legislació la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. Per tant, cal que s'implementin protocols de seguiment per part dels tres departaments esmentats, per assegurar que s'aconsegueix fer

aplicar correctament les disposicions i les mesures que inclou el Decret, i que es fa efectiu el principi de "qui contamina paga".

5a. Modificació de les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4

Si es calcula a la baixa el nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi i/o si es calcula a l'alça el nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi, el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria greus conseqüències perpetuaria l'abocament excedentari i contaminant de nitrogen, i a més justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de nitrogen produït i nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes, amb els conseqüents efectes negatius en la contaminació i en la salut.
Per tant pel càlcul de l' ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a) Substituir l'indicador de càlcul de nitrogen admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins de l'aplicació GDN.

b) Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de nitrogen produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de nitrogen mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de les ZV.

c) Eliminar la reducció de nitrogen produït per dietes alimentàries.

d) Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313/CEE del Consell.

e) La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions, per calcular l' ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.).

6a. Condició per al càlcul del nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes

En l'article 5, s'hi hauria de fer constar, en els punts 5.2 i 5.3, que els càlculs de nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que inclou la taula final de l'annex 1, en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards de l' annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles pels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri per a prevenir i evitar danys ambientals. I el DARPA, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat què s'apliquin les millors tècniques disponibles per tal de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible, i, en conseqüència, normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir la contaminació produïda per l'excés de nitrogen. Però l'aplicació de les millors pràctiques disponibles no ha de servir per sobredimensionar, encara

més, sectors com el porcí i aviram, amb les conseqüències negatives de sostenibilitat econòmica, ambientals, sanitàries i paisatgístiques.

7a. Obligacions dels centres de gestió de dejeccions ramaderes

L'article 8, s'hauria de modificar així:

a) Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització, i que estaran obligats a fer i presentar les corresponents anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b) Incloure-hi que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

8a. Instal·lacions d'emmagatzematge individual de les dejeccions ramaderes

En l'article 10 hi caldria:
a) Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de productes líquids o semilíquids, en un termini raonable, tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

b) Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que n'avaluï l'estat, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

9a. Instal·lacions d'emmagatzematge en destinació

En l'article 11 s'hi haurien d'incloure:

a) L'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que n'avaluï l'estat, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2.
b) L'establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.
c) La comprovació de la integritat estructural del dipòsit, i comunicació a l'administració competent de les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

10a. Control de la contaminació del sòl

Per tal que què l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure els següents requisits, que també han d'estar recollits en el pla de controls a què es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a) Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superen les concentracions màximes de nitrogen, fòsfor i potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.

b) Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents

a la publicació del Decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

c) Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8 s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació disposarà de 15 dies per comunicar la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

d) L'obligatorietat de presentar les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions és periòdica. Quan els resultats d'aquestes anàlisis determinin que les terres tenen una concentració igual o superior al 85% d'algun dels nutrients analitzats, cada 2 anys, el titular de les explotacions ramaderes que apliqui dejeccions en aquestes terres presentarà una nova anàlisi per fer-ne el seguiment. I cada tres anys, la resta. Es pot substituir per una revisió bianual.

e) La informació de l'estat de les terres i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions, d'acord amb per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de Directiva 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

11a. Prohibició d'aplicació agrícola de purins en camps sense cultiu

És necessari, en establir les condicions de l'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes, d'afegir-hi de forma expressa que els purins i fracció líquida dels purins només es poden aplicar en cobertora, amb prohibició expressa d'aplicar-los en camps en què no hi hagi cultiu, per tal d'evitar que es faci abans de la sembra, i també la prohibició d'aplicar-los quan les condicions meteorològiques indiquin la previsió de pluja. Ambdós casos per evitar l'evident risc de percolació cap a capes inferiors dels subsòl i freàtiques.

I SOL·LICITO:

Que s'admetin com a oportunes i siguin tingudes en compte aquestes observacions i al·legacions en la tramitació de l'elaboració del Projecte i de l'ISA del programa.

Cervera, 16 de novembre del 2017

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

D·1836

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005/13169/2017
Data: 21/11/2017 15:09:54

Registre d'entrada

Per a: RGR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per contestar-ho:
Per unaperar informe:
Data: 22.11.2017
Direcció General 03

SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA
Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Parc del Fòrum. Museu Blau
Plaça Leonardo da Vinci 4-5
08018 Barcelona, Catalunya
c.e.: sch@soccatherp.org
plana web: http://soccatherp.org
NIF: G08950024

A l'atenció de la DG d'Agricultura i Ramaderia del DARP

Al·legacions al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

La Societat Catalana d'Herpetologia, com a entitat científica sense ànim de lucre que vetlla per la conservació de l'herpetofauna i els seus hàbitats naturals, davant de les agressions al medi natural que fa anys que està patint el territori com a conseqüència del model agrari ramader intensiu implantat a casa nostra i basant-nos en l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC) que estableix que *"totes les persones tenen dret a la protecció davant les diferents formes de contaminació, d'acord amb els estàndards i els nivells que determinen les lleis. També tenen el deure de col·laborar en la conservació del patrimoni natural i en les actuacions que tendeixin a eliminar les diferents formes de contaminació, amb l'objectiu de mantenir-lo i conservar-lo per a les generacions futures"*,

Tenint en compte que l'esmentat model agrari ramader intensiu que s'ha desenvolupat a Catalunya d'ençà dels anys 60 del s. XX ha comportat de forma directa i indirecta la contaminació i destrucció d'hàbitats en extenses àrees del país, bàsicament a les planes de l'Empordà, Osona o a la de Lleida, essent els amfibis, un dels grups més afectats. Especialment a la plana de Lleida (el sector de menor pluviometria de Catalunya), on la desaparició de basses d'aigua tradicionals, la intensificació agrícola i la contaminació de moltes de les masses d'aigua existents ha provocat una gran minva de la major part de les poblacions d'amfibis essent el gripau comú una de les espècies més afectada mentre que altres com la salamandra s'han extingit gairebé del tot en comarques com l'Urgell, Pla d'Urgell i bona part de la Noguera o La Segarra. En el cas concret d'aquesta darrera comarca, farcida de centenars de granges, des del 2006, s'ha

fet un seguiment de la població de gripau comú del riu Sió al seu pas pel municipi de Torrefeta i Florejacs, gairebé l'única massa d'aigua existent al TM, apta (a priori) per a la seva reproducció. S'ha constatat que malgrat les dotzenes de còpules i respectives postes observades cada any, no s'havia observat mai l'eclosió de cap posta ni cap larva al llarg dels mesos posteriors. Fins ara, en que arran de dues successives rovinades del 2015 i 2016 que es van endur els llots acumulats durant anys. Aquest estudi demostra la relació directa entre la mala qualitat de l'aigua (avalada per les analítiques de l'ACA) i la minva de certes espècies.

Una altra espècie en regressió que es veu afectada per l'alteració de les condicions de l'aigua i el model agrari ramader intensiu amb les -entre d'altres efectes negatius- conseqüents captacions d'un gran volum d'aigua, és el tritó pirinenc, amb poblacions molt escasses a la Noguera, situades al límit de la seva àrea de distribució i que veuen amenaçada la seva supervivència per l'augment de la cabana porcina a les proximitats dels cursos d'aigua on habiten.

Aquest model agrari ramader intensiu no només provoca la contaminació d'aigües i sòls, també la destrucció d'hàbitats naturals per a cultivar-hi els cereals amb els que s'elaboren els pinsos i també per a construir-hi les granges per als animals als quals van destinats aquells pinsos.
Un dels exemples més lamentables d'això és la destrucció parcial del Bosc del Ciscar (situat en plena XN2000 i a cavall de la comarca de la Noguera i l'Urgell) per tal de construir-hi una macro granja de 20.000 porcs per part de l'empresa osonenca Casa Tarradellas. Per tal de superar la prohibició de granges superiors a un determinat nombre de porcs, va tramitar el projecte com si fossin tres granges diferents: feta la llei feta la trampa (!).
Aquest bosc era un dels darrers testimonis dels boscos que fa segles cobrien la plana de Lleida i fins a finals del s. XX, hi sobrevivia una de les darreres poblacions d'escurçó ibèric (una de les vàries espècies amenaçades que habitaven la zona) ara ja extingida.

Per tot plegat i tenint en compte la contaminació provocada per les dejeccions ramaderes en sòls i aigües continentals,

presentem les següents al·legacions al Projecte del nou Decret:

a) Exigim una modificació de la terminologia usada en aquest Decret que ens ocupa i que serveix per a diferenciar les Zones Vulnerables de les Zones No Vulnerables (apartats X i Y de l'article 3). S'utilitza aquesta definició: **VULNERABLE,** de forma tramposa i que pot portar a confusions i a minimitzar el problema gravíssim de contaminació que tenim a Catalunya.
Basant-nos en les definicions acadèmiques considerem que tot el territori Català és susceptible de ser vulnerable i no només tal com cita textualment el Decret

"la superfície de territori el vessament o filtració de la qual afecti o pugui afectar la contaminació de les aigües per nitrats d'origen agrari i que ha estat designada com a tal en aplicació de la Directiva 91/676/CEE". Demanem aquest canvi de terminologia perquè considerem que tot el territori de Catalunya és susceptible i està en risc de ser danyat o afectat per la contaminació de les seves aigües subterrànies ja que lluny de millorar amb els anys, la situació ha empitjorat. En el Decret 283/1998 pel qual es van declarar les primeres zones vulnerables és van detectar 204 municipis afectats, que representaven un 11,7% dels municipis catalans. En el posterior Acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8%. És a dir, que s'han més que duplicat els municipis vulnerats.
Segons l'avaluació de l'ACA del març del 2016 gairebé la meitat de les masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades per nitrats. En aquest informe es diu textualment *"La presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa més important a les aigües subterrànies de Catalunya i, alhora, el principal responsable del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya"*.
I aquest informe segueix dient sobre l'Evolució en la concentració de nitrats en aigües subterrànies *"en general, però, la situació no mostra una clara millora en els darrers 17 anys, des de la primera designació de zones vulnerables a Catalunya al 1998 fins a l'actualitat. Els percentatges es mantenen similars al llarg dels diferents períodes informats a la Comissió Europea (RP3, RP4, RP5), o inclús augmenten"*. Per tant les previsions no són bones i hi ha un risc real que aquesta contaminació de les aigües augmenti.

Un altre motiu que ens avala per demanar aquest canvi és per protegir el que queda de territori i els seus recursos hídrics, i seguint l'advertiment que ja va fer el CADS en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: *"el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya"*.

Per tant, davant d'aquestes evidències i la gravetat de la situació és de sentit comú i d'aplicació urgent fer constar en el Decret que tot Catalunya està en risc

de vulnerabilitat, per tant és vulnerable i és imprescindible aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència i no incrementar els municipis vulnerats.

b) En els Articles 6 i 7, considerem que cal:

1. Que el Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut estableixin els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: *"La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos".*

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part

dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DARP aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "*Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)*". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total falta de controls, que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable que mai la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DARP, que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que té engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Conscients de la importància de mantenir la qualitat de l'aigua i dels ecosistemes que hi estan vinculats, així com de la necessitat de fer un ús més sostenible d'aquest recurs, les institucions comunitàries van aprovar l'any 2000 la Directiva Marc de l'Aigua. En el seu Article 9 de la Recuperació dels costos dels serveis relacionats amb l'aigua diu textualment *"Els Estats membres han de tenir en compte el principi de la recuperació dels costos dels serveis relacionats*

amb l'aigua, inclosos els costos ambientals i els relatius als recursos, a la vista de l'anàlisi econòmica duta a terme de conformitat amb l'annex III, i en particular de conformitat amb el principi de qui contamina paga"

Per tant si seguim aquesta directiva que es basa en el principi de qui la fa la paga, és injust que els grangers estiguin exempts del pagament del cànon de l'aigua ja que en fan un ús considerable (recordem que l'aigua és un bé escàs) i a més han provocat en gran part la contaminació de més de la meitat de les aigües subterrànies de Catalunya, provocant un cost ambiental del qual s'han de responsabilitzar.

Per a que es compleixi el principi de qui contamina paga, calen unes mesures de control per part de les Administracions estrictes i periòdiques:

c) en l'Article 28, demanem:

Per a que l'article 28 sigui efectiu i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena:

1. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l' esmentat annex 8.

2. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

3. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

4. L'obligatorietat de presentar cada dos anys, les anàlisis de totes les

terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions.

5. La informació de l'estat de les terres i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de

transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i la DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

Faltarà una regulació per a la problemàtica del Fòsfor

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), *"les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades"*. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua més. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb altres nutrients, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que *"tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."*

Si els efectes contaminants que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl són tan evidents que la MGP ho constata, no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8, estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

c) a l'Article 4, hi demanem:

Modificar les variables utilitzades pel càlcul de l' ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: *"Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004).* Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:

- *Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.*

- *Desequilibris nutricionals en els cultius.*

- *Acumulació d'elements com el coure i el zinc.*

- *Dispersió de males herbes.*

- *Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.*

- *Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.*

- *Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.*

- *Salinització dels sòls.*

- *Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.*

- *Augment de les al·lèrgies..."*

Per tant, és importantíssim fer una gestió correcta de les dejeccions ramaderes, ja que sinó les conseqüències que se'n deriven són gravíssimes. Segons el càlcul de l'ICR que fa el Decret, aquest no suposaria un compliment a la pràctica de la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant doncs, a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Definit l' ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions

ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Per tant, pel càlcul de l' ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ajustar-lo a la realitat i per a que sigui fiable:

1. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC per les dades de superfície de les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment, les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten al SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com a receptores de purins. Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten al SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l' ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més, això no incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que pertocaria.

2. Pel càlcul de N generat, cal prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret. Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte. Per tant, pel càlcul de N generat (numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

3. Eliminar la reducció de N produït per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir, que prenent una mitja del 12% estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de N., la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment hi ha una reducció real de N declarat. Però tampoc estableix massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de N provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 les tones que provenen del purí porcí.

És a dir, cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el N generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DARP, Departament de Territori i Sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.

4. Tot el càlcul de l'ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 /CEE del Consell.

El DARP, com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul de l' ICR.

5. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8 han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient) per calcular l' ICR, i també aquelles parcel·les on el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

És evident que els sòls contaminats i els que no compleixin els requisits establerts en el decret no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de N.

d) En l' Article 5, demanem

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards de l' annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DARP, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat què s'apliquin les millors tècniques disponibles per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia.

Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millors tècniques disponibles. El DARP s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple entre d'altres són les normatives aprovades pel DARP en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu *"Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació.*

Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de Nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de Nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de Nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

És obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de N, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de N, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de N generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreuja els efectes contaminants que provoca l'excedent de N de les dejeccions ramaderes.

Per tant, el DARP ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, pel que fa als tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si en comporten una reducció, el DARP hauria de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles ha de servir per sobredimensionar encara més, sectors com el porcí i aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, representant a més un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DARP dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: *"Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".*

d) En l' Article 8, demanem modificar,

1. Modificar l'apartat c. del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponents anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'apartat c. del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DARP i altres actors implicats, com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 porcs que desapareixen si es posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma ***que*** *"atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues".* I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar *"a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada".* Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot

informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliura els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització. 200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una macro granja que generi 34.000 kg de N, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, són les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant, els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada dos anys les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

2. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

e) En l'Article 10, demanem:

1. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de productes líquids o semi líquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses ja construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: *"Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any".*

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016.

2. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que *"L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques".*

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en *"les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments*

constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DARP ha fet segons la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per empresa o professional homologat.

3. Establiment d'una moratòria per a noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

f) En l'Article 11, demanem incloure,

1. L'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2.

2. Cal que la inspecció esmentada comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

CONCLUSIONS

El purí és un mal adob: al llençar-lo als camps sense cultivar, més del 60% del nitrogen s'escola directament a les masses d'aigua, el nitrogen que conté el purí es troba en un format poc assimilable per la terra. Per tant, només s'hauria d'usar quan als camps ja hi hagi algun cultiu plantat que el pugui aprofitar de forma immediata.

La problemàtica dels residus ramaders és la part més visible d'un problema major creat per una ramaderia intensiva, depredadora del territori.
Problemes d'aquesta ramaderia:

- Contaminació d'aigües
- Contaminació atmosfèrica
- Increment del consum d'aigua

- Alt risc sanitari a les comarques amb alta densitat ramadera, fet que justifica una elevada medicació del bestiar, amb la conseqüència nefasta per a la salut de les persones per l'esmentat excés de medicació
- Disminució de la qualitat de la carn, tot i que sigui difícil de demostrar degut a que es tracta d'un aspecte multifactorial
- Transformació de la pagesia en peons, degut a la integració de pagesos per part de grups industrials
- Patiment animal èticament reprobable per a l'enriquiment desmesurat d'uns quants
- Destrucció d'hàbitats naturals, minva i extinció d'espècies.

Contaminació de l'aigua.

No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats"*, segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, el Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA. I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum)"*. El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis. *" I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat... Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)"*.

Contaminació atmosfèrica. Emissió de gasos d'efecte hivernacle i desforestació

La ramaderia intensiva contribueix al canvi climàtic, provoca emissions de gasos d'efecte hivernacle. El 9% del total de les emissions de CO2 del planeta deriven de la maquinària agrícola que s'utilitza en els cultius de soja, panís, etc...i del transport dels cereals destinats a la fabricació de pinsos d'engreix. Altrament, la maquinària dels escorxadors i el trasllat de bestiar també tenen importants costos ambientals.
Un estudi elaborat per la FAO l'any 2006 (Livestock Long Shadow) va demostrar que les activitats ramaderes i relacionades amb aquestes, causen més emissions de gasos d'efecte hivernacle que el transport terrestre. El 18% de les emissions de gasos que causen l'escalfament global deriven de la indústria ramadera.

Un altre gas tòxic derivat de la ramaderia industrial és l'amoníac, que es forma a partir de l'evaporació de l'orina i dels purins (nitrogen) en general. L'amoníac causa també acidificació del sòl, contaminació d'aigües i suposa un greu problema mediambiental. El 65% de les emissions globals d'amoníac procedeixen del sector ramader.
El nitrogen derivat de l'evaporació dels purins també reacciona amb l'oxigen i forma un gas molt perillós: l'òxid de nitrogen. Aquest gas és un dels principals causants de la pluja àcida i és fins a 200 vegades més potent que el CO2. El 68% de les emissions globals d'òxid de nitrogen deriven del sector agrícola.

Increment del consum de l'aigua

L'aigua és un recurs limitat i alhora, un element imprescindible per a mantenir els ecosistemes en bon estat i satisfer les necessitat bàsiques d'una població. La gestió sostenible de l'aigua és també clau per al desenvolupament econòmic d'una societat i en concret, per activitats com l'agricultura, la pesca, la indústria i el turisme.

Per tot el que s'ha exposat, demano:

1) Que es tinguin per presentades les següents al.legacions, en temps i forma.

2) Que es dicti resolució estimant-ne el contingut i modificant aquells aspectes en el sentit de les al.legacions presentades.

3) Que es tingui per interessada la SCH en el procediment i se li comuniqui l'estat de l'expedient i totes les resolucions que hi estiguin vinculades.

21 de novembre 2017

Joan Ferrer

Secretari General de la Societat Catalana d'Herpetologia

iaeden
INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA
G - 17098534

C/ Sant Vicenç, 30, 1r Ap. Correus, 245
Tel. 972 67 05 31
E-mail: iaeden@iaeden.cat
17600 FIGUERES

D. 1827

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Oficina Comercial de l'Alt Empordà
Núm. E 0061 - 6609 / 2017
Data 16.11.17 Hora 12:01
Registre d'entrada
SEE 20.2.17

IAEDEN
16 NOV. 2017
SORTIDA
N.º 4173 - P

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

Assumpte: Al·legacions al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

En Llorenç Pascua Subiranas amb DNI 40.424.899-F actuant en nom i representació de la IAEDEN associació amb NIF G-17098534 i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres i en representació de la plataforma cívica Salvem l'Empordà i Salvem l'Empordà de Purins compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessen al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Aquesta entitat defensa que "la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana" (Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que després de consultar el Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes volem fer les següents

Passi a: DGR
per el seu coneixement:
per preparar proposta de resposta:
per signar-ho:
per donar informe:
Data: 21. 11. 2017
Direcció General 03

Membres de EdC Ecologistes de Catalunya

AL·LEGACIONS

PRIMERA. Modificar la definicions dels apartats X i Y de l'article 3 i declarar la totalitat del territori de Catalunya com a zona vulnerable.

La situació actual és molt preocupant i és necessari que quedi reflectida clarament en el Decret per tal de constatar la gravetat de la realitat. Gravetat que queda contrastada en l'avaluació ACA de març del 2016 quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades, *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".*

La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

Per mantenir un sector altament dinàmic, tal com es refereix el preàmbul del Decret, s'ha perjudicat molts habitants de Catalunya. No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats (Segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya ,Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA)". I tampoc no es pot obviar "que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum). El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis."* I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat...Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "*65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)".*

En definitiva no es pot seguir alimentant un sector en perjudicant un gran nombre de ciutadans, i posant en perill les generacions vinents.

Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real, ni acceptable, que en el decret s'afirmi que "*atès que els darrers anys no hi hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats*". Segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, superfície: "*Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües*".

En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753 km^2, que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850 km^2 afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant i veien la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire, consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "*el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya*".

Per tot plegat, demanem un canvi de nomenclatura en la designació de zones vulnerables:

- Que la zona vulnerable s'anomeni zona vulnerada
- I que la resta de Catalunya, veient el ritme de creixement de la cabana porcina a Catalunya, es declari zona vulnerable.
- Que es defineixi un nou articulat més restrictiu per la zona vulnerada de Catalunya per tal que sigui realment efectiu poder complir l'objecte del decret, en el seu article 1: "aquest decret té per objecte l'establiment de mesures dirigides a **reduir** i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari" I els condicionants per la zona vulnerable del decret s'apliqui a la zona vulnerable que nosaltres demanem redefinir; és a dir, a la resta de Catalunya

SEGONA. Modificar les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Definit el ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (Numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (Denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: "Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:

- Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.
- Desequilibris nutricionals en els cultius.
- Acumulació d'elements com el coure i el zenc.
- Dispersió de males herbes.
- Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.
- Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.
- Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.
- Salinització dels sòls.
- Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.
- Augment de els al·lèrgies..."

Per tant pel càlcul del ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a/. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten a la SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. I és impossible que en un període curt de temps els agricultors acceptin fertilitzar amb purins les seves explotacions per la qualitat i efectes contaminants d'aquests.

Per tant s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN, que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com receptores de purins.

Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten a la SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l'ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més des-incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que el pertocaria.

b/. Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret.

Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte.

Per tant, pel càlcul de N generat (Numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

c/. Eliminar la reducció de N produït, per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir que prenen una mitja del 12%, estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de N., la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment i ha una reducció real de N declarat. Però tampoc massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de N, provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.

És a dir cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el N generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DARPA, Departament de territori i sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.

Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el N de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de N, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de N, que no pot comprovar, que la realitat no ho corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de N generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreujant els efectes contaminants que provoca l'excedent de N de les dejeccions ramaderes.

d/. Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell.

El DARPA com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul del ICR.

e/. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient), per calcular el ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

Es evident que els sòls contaminats , i els que no compleixin els requisits establerts en el decret, no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de N.

TERCERA. Al·legacions a l'article 5 del decret

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards del annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DARPA, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi

ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millors tècniques disponibles. El DARPA s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple, entre d'altres són les normatives aprovades pel DARPA en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu "Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant, el DARPA ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit. els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen, i les millores alimentàries, si en comporten una reducció, el DARPA ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat

ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DARPA dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".

QUARTA. Al·legacions que fan referència als articles 6 i 7

a/. Incloure com a responsables els administradors, gerents i apoderats, i si en disposen, de tots els membres del consell d'administració de les persones jurídiques que siguin persones gestores de les entitats que es descriuen en l'article 6 i amb les obligacions i responsabilitats que es refereixen l'article 7, a més, de ser subjectes obligats per les disposicions de la llei de responsabilitat ambiental 26/2007 de 23 d'octubre i modificacions posteriors, sense prejudici de la responsabilitat penal i de la responsabilitat civil pels danys que puguin ocasionar per la mala gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzant nitrogenats,

L'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat l'assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la llei, definit en l'article 1: *"Esta ley regula la responsabilidad de los operadores de prevenir, evitar y reparar los daños medioambientales, de conformidad con el artículo 45 de la Constitución y con los principios de prevención y de que «quien contamina paga".*

b/. El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut, han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret, promogut pel DARPA, són aplicades correctament pels

operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: *"La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos".*

L'article 46 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DARPA aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell

de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total falta de controls que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DARPA que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que te engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

CINQUENA. Al·legacions que fan referència a l'article 8

a/. Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponen anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'aparta c, del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DARPA, i altres actors implicats com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 pocs, que desapareixen si se'n posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma que *"atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues"*. I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar "*a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada*". Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliure els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització.

200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una macro granja que generi 34.000 kg de N, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaren de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls que eficaços per controlar els excedents de nitrogen, és les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada dos anys les anàlisis de sòls de tota les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b/. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la

Llei 26/2007, de 23 d'octubre , de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

Com encara no s'ha establert la data que serà obligatòria la presentació de les garanties financeres que preveu la llei, i per evitar possibles especulacions per aquest motiu, ha de quedar clar que els centres de dejeccions ramaderes, realitzen la mateixa activitat que les explotacions ramaderes, per bé que dos centres diferents, i per tant, són subjectes obligats en figurar en l'annex III de l'esmentada llei.

c/ Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual a càrrec del titular de l'explotació, de les instal·lacions per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

SISENA. Al·legacions que fan referència a l'article 10

a/. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de producte líquids o semilíquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal•laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any.

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal•lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic,

una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat". Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

b/. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat de aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que "L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en "les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DARPA ha fet segons la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per empresa o professional homologat.

c/. Establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

SETENA. Al·legacions que fan referència a l'article 11 del decret

Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

Per justificar aquesta al·legació serveixen les mateixes argumentacions de l'article 10.

VUITENA. Al·legacions a l'article 15 del Decret

a/. Modificar el punt 15.2b perquè siguin també obligatoris els requisits dels equips de transports indicats en el punt 15.2 i el registre, recepció i transmissió telemàtica de dades que s'especifiquen en l'annex 14, per les parcel·les situades a menys de 5 km.

Tant la Memòria General del Projecte com l'ISA, conclouen que les parcel·les més properes a les explotacions són les més sobre fertilitzades, i que "reben una part de les dejeccions que haurien de destinar-se a terres més llunyanes, per una qüestió de reducció de costos de transport." Deslliurar de complir els requisits que sí que han de complir el transport de dejeccions a terres més llunyanes, només incentivaria la pràctica d'aplicar-les el més a prop possible.

b/. Incloure l'obligatorietat d'identificar els transports de dejeccions equipats amb els dispositius requerits en l'article 15 i annex 14, amb un distintiu ben visible a distància.

c/. Incloure que les persones interessades poden consultar en temps real, les dades transmeses, actuals i històriques per parcel·la, d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

NOVENA. Al·legacions que fan referència a l'article 28

Perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a/. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superen les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.

b/. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

c/. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

d/. L'obligatorietat de presentar cada dos anys les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions .

e/. La informació de l'estat de les terres, i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

f/. Establir una moratòria per autoritzar noves explotacions o ampliar-les, fins que estiguin actualitzats tots els plans de dejeccions amb les corresponents anàlisis de sòls de totes les terres declarades per aplicar dejeccions ramaderes, que certifiquin que són aptes i no contaminades per excés de nutrients. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), "les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb altre nutrient, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que "tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."

Si els efectes contaminats que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl que la MGP constata, és evident que no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8., estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

En el primer Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, pel mateix DARPA i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de NITROGEN a pre-sembra molt alt (>105 kg N/ha) i s'observen nivells molts més alts de FÒSFOR de les necessitats del cultiu en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)".

En l'ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple, l'estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) donant com a resultat que el contingut de P per a 195 casos seguits, en un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24% de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient.

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de P superiors a 80 mg/kg sòl sec".

La MAIMP, assegura que ja "duen a terme mostrejos anuals per verificar els continguts dels nutrients del sòl, que en l'exercici 2016 van afectar un total de 120 explotacions". Si ho comparem amb nombre total d'explotacions, que la mateixa MAIMP, dona com a "dada més fiable i real, el nombre de declaracions DUN que s'han dut a terme en aquest exercici 2017, que és d'unes 54.000", es constata la manca de voluntat i incapacitat del DARPA, per fer un control eficient per prevenir la contaminació provinent de les dejeccions ramaderes.

Aquesta manca de control ja va ser advertida pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) en el seu informe 3/2008 sobre el decret actual 136/2009, en el que assenyala "la dificultat d'exercir el control de la implementació del decret. De fet, la major part de les mesures contingudes al projecte de decret són de molt difícil control, ja que es tracta de l'actuació a nivell d'explotació o de parcel·la".

Aquesta manca de control també el confirma l'informe tècnic de l'ACA del març del 2016 quan conclou, "que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament".

Aquesta permissivitat i falta de control és escandalosa si es compara amb altres activitats econòmiques. Per citar algun exemple entre molts, els transportistes de passatgers o de mercaderies, han de passar obligatòriament una inspecció tècnica dels seus vehicles, en una empresa homologada que certifica que estan en condicions i són aptes, o el manteniment d'ascensors, aire condicionat, alarmes, extintors, calderes, etc. Qualsevol producte industrial han de tenir l'homologació pertinent: un cinturó de seguretat d'un cotxe, una joguina, una torradora, un interruptor elèctric. També el material sanitari, farmacèutic. Alguns operadors estan obligats a fer auditories de seguretat, econòmiques, etc. Els costos els assumeixen els titulars de les activitats econòmiques.

És insòlit que l'aplicació d'un subproducte animal no apte pel consum humà, com els purins, que pot esdevenir molt contaminat com o demostra que 23 de les 39 masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades, o que en el 34% de sòls i ha concentracions de nutrients superiors els admissibles, no tingui uns protocols que evitin danys al medi ambient. La Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental és taxativa. Per exemple l'article 9 en el punt 1, afirma que els operadors de les activitats econòmiques o professionals incloses en aquesta Llei estan obligats a adoptar i a executar les mesures de prevenció, d'evitació i de reparació de danys mediambientals i a sufragar els costos, sigui quina sigui la quantia, quan resultin responsables d'aquests. O en l'article 17 de les obligacions de l'operador en matèria de prevenció i d'evitació de nous danys, en el punt 1, diu que davant d'una amenaça imminent de danys mediambientals originada per qualsevol activitat econòmica o professional, l'operador d'aquesta activitat té el deure d'adoptar sense demora i sense necessitat d'advertència, de requeriment o d'acte administratiu previ les mesures preventives apropiades.

Resulta alarmant que donat el nivell actual de contaminació dels aqüífers i dels sòls, el DARPA no aprofiti aquest decret per proposar una mesura de control tan senzilla i eficaç com el control periòdic que determini que l'estat de les terres que han de servir per aplicar purins és apta. I més tenint en compte l'informe CADS 3/2008 quan diu que "l'anàlisi dels nivells de nutrient al sòl s'hauria de relacionar amb les mesures de control del nivell de nitrats de l'aigua".

Cal també tenir en compte, per justificar la necessitat d'un control eficaç, la importància que té la preservació del sòl tal com s'afirma en el l'ISA en el punt 4.2, quan diu que "El sòl agrari és un recurs limitat que sustenta la producció d'aliments i una part important del patrimoni. La superfície total fertilitzable a Catalunya ha sofert canvis i s'ha reduït des de la dècada del 1950. És de la importància més gran, la correcta gestió i preservació d'aquest recurs finit, mitjançant pràctiques sostenibles, per assegurar el manteniment de la productivitat dels sòls i la millora del medi del qual formen part".

Per tant, perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, l'esmentat article ha d'incloure les consideracions que s'han descrit al principi amb els apartats identificats amb les lletres a, b, c, d, e, i f.

És evident que amb l'autorització de noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret.

DESENA. Al·legacions que fan referència a l'article 33 del contingut del pla de dejeccions ramaderes.

Es considera que l'apartat g de l'article 33 contravé el primer article d'aquest Decret que defineix l'objecte d'aquesta normativa.

No és oportú que es facin consideracions especials i benvolents a les zones vulnerables tipus B. Segons l'articulat es pot incrementar l'aplicació de dejeccions segons unes anàlisis de sòls del P, en base al mètode analític Olsen. Es considera que una zona vulnerable és una zona contaminada amb una concentració de nitrats per sobre el llindar de protecció establert. No té cap sentit realitzar un increment d'aquestes dejeccions. Es podria considerar aquest articulat només en el pressupòsit que una zona vulnerable passi a ser no vulnerable perquè la concentració de nitrats a disminuït per sota els 50 mg/l que regula la normativa sobre potabilitat d'aigua.

En general, es considera que no es pot fer distincions entre zona vulnerable A i B, totes són vulnerables i, per tant, contaminades o potencialment.

ONZENA. Al·legacions que fan referència a l'article 52 de requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables.

Es considera que una zona vulnerable té una concentració de nitrats no apte per assumir-ne més, encara que sigui pel principi de precaució que marca la normativa ambiental europea. Per aquesta raó i pel que s'ha justificat en base a la primera al·legació d'aquest document, no és admissible cap excepció i, per tant, en cap cas no es permet la implantació de noves explotacions ramaderes, ni ampliacions de capacitat de les explotacions existents, sense cap excepció.

En el cas d'explotacions que apliquin les dejeccions en zones no vulnerables augmenta el risc de les zones vulnerables i les no vulnerables. En les ZV perquè hi ha risc d'un mal emmagatzematge local o que no compleixin la normativa vigent i aquest és un risc que no es pot córrer en una zona vulnerable. I alhora estem posant en risc la zona no vulnerable per deposició de noves dejeccions ramaderes.

Per altra banda, no s'entén perquè en aquest cas, i en d'altres apartats, hi ha excepcions en base a la titularitat de l'explotació ramadera. No s'entén quina relació hi ha entre la titularitat i la contaminació. Sembla un apartat més subjectiu o que respon a no se sap quins interessos, en comptes de prevenir i reduir la contaminació.

I novament es fa una distinció amb zones vulnerables B per sota els 80 P mg/kg sòl. Una zona vulnerable, segons la definició de l'article 3 i en base a la Directiva 91/676/CEE, ha de respondre a una acció de contenció i no és admissible la permissivitat de noves dejeccions ramaderes.

Per tot plegat, demanem que no es tingui en consideració cap excepció a l'articulat 52.1 que regula la implantació de noves explotacions ramaderes o ampliacions de capacitat de les explotacions existents. Tan sols s'entendria la necessitat de potenciar les explotacions ecològiques o extensives, sempre i quan, es pugui demostrar científicament que no hi ha risc per nova contaminació i alhora amb la disposició de les dejeccions en zones no vulnerables.

DOTZENA. Al·legacions a l'article 53.

En aquest article es considera que caldria fer un pas més per poder reduir l'aplicació de dejeccions ramaders, fins el punt que es podrien buscar incentius econòmics o fiscals per tal que aquells explotacions deixin d'abocar en zones vulnerables tinguin incentius.

Alhora que caldria buscar mecanismes perquè aquells gestors de les explotacions que han gestionat les dejeccions de manera irregular, contrastada i reiterativa, se'ls hi retiri la llicència per activitat. No ens podem permetre que la mala acció d'uns pocs repercuteixi en el medi ambient de tots.

TRETZENA. Al·legacions a la Disposició addicional cinquena

a/. La limitació d'increments de bestiar en zones vulnerables ha de ser general i absoluta i indefinida, fins que no millori substancialment la contaminació de les masses d'aigua i dels sòls.

b/. La limitació també s'estendrà a la instal·lació de centres de dejeccions i a les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació en ZV, que quedaran prohibides.

b/. En zones no vulnerables com a minin, fins que no s'elaborin els plans i mesures que en el decret quedat ajornades, i les que es detallen més avall, i fins que es pugui verificar i avaluar la seva eficiència per l'autoritat competent i es comprovi una millora substancial dels indicadors previstos en el annex 17.

Limitar la moratòria per incrementar bestiar als municipis amb un ICR superior a 1,20, significa d'entrada acceptar dins la normalitat els municipis que ja tenen un excedent

de nitrogen del 20%. Estèticament pot-ser queda millor que els municipis afectats per la moratòria fossin el que tinguessin un ICR superior a 1. Però en comptes de perseguir uns titulars que queden bé però que no aporten res, el que cal és fer tot allò que no s'ha fet o no s'ha fet bé. I la moratòria per noves explotacions o ampliacions és una molt bona oportunitat per repensar i reestructurar, entre tots, el model productiu de determinats sectors de la ramaderia, com el porcí i l'aviram. Salvant totes les distàncies que es vulguin, un exemple de fracàs col•lectiu va ser la indústria tèxtil catalana de la segona meitat del segle passat que tampoc va internalitzar els costos, va rebre ajuts encoberts, permissivitat legislativa i tolerància d'algunes pràctiques empresarials, creant un gegant amb peus de fang, i anant tot en norris amb els primers flaires de competència internacional. En el portal cardeporc.cat, amb data de 9 de Novembre el preu de porc viu a Lleida era de 1.038 euros/kg i a Denis, Bèlgica, a 0.99 euros /Kg, el que demostra que és molt difícil competir només amb preus. S'ha de treballar la qualitat del producte, la seva diferenciació, la seva presentació, canals de distribució... en definitiva un altre model més sostenible i que salvaguardi una activitat vital en el món rural.

La moratòria també es pot justificar en ZNV per moltes raons, i hauria de ser vigent:

1/. Fins que s'elabori, s'implementi, el programa de reducció de Nitrogen de la disposició final setena, i al cap d'un temps prudencial es verifiquin les millores obtingudes. És difícil d'entendre que un decret que te per objecte la reducció de la contaminació com diu l'article 1, en l'únic apartat que s'explicita la voluntat de reduir-la, el pla s'ajorna 1 any.

Es un sense sentit que s'aprovin noves explotacions o ampliacions de les actuals, sense saber les mesures que proposarà el pla i si són efectives

2/. Fins que tots els plans de dejeccions aportin les anàlisis de sòl que confirmin que les terres declarades que són base agrícola no estan contaminades, que tenen les concentracions de nutrients per sota dels nivells que determina l'annex 8, i que la superfície declarada és suficient i apta per aplicar les dejeccions d'acord amb els estàndards de l'annex 1.

Segons la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de P superiors a 80 mg/kg sòl sec".

Tampoc tindria cap sentit aprovar nous plans de dejeccions amb terres contaminades

3/. Fins que s'elabori i s'executi un pla que reubiqui o tanqui totes aquelles explotacions que constitueixen el 72% d'explotacions que estan en el radi d'influència sanitària d'altres explotacions, i que estan vulnerant la normativa en matèria de sanitat

animal, com ho indica la Ponència de Gener del 2016 del departament de Territori i Sostenibilitat.

Sembla lògic que abans d'aprovar noves instal·lacions, primer es posin en regla les actuals.

4/. Fins que s'elabori i s'implementi el pla de controls de la gestió de dejeccions ramaderes i dels altres fertilitzants nitrogenats que s'estableix la disposició final cinquena. Aquest pla, com passa en totes les activitats econòmiques, ha d'incloure tots els autocontrols necessaris per garantir l'aplicació del decret, que complementin els regulats en els articles 50 i 51, clarament insuficients.

És normal que no s'autoritzin noves explotacions o ampliacions de les actuals, mentre no existeix un pla de controls, règim sancionador, que garanteixi que compliran amb la normativa vigent.

5/. Fins que la totalitat de les explotacions disposin i lliuren a l'administració la corresponen certificació emesa per persona física o jurídica homologada, que validi que les instal·lacions de l'explotació, i les de les d'emmagatzematge de les dejeccions no tenen fuites i compleixen amb la normativa actual.

6/. Fins que la densitat del bestiar especialment el porcí es redueixi a nivells més sostenibles. Amb dades de la ponència de gener del 2016 del Departament de Territori i Sostenibilitat era de risc: "Si analitzem la densitat de bestiar, pel que fa a la cabana porcina Catalunya es troba en una posició extrema en el context mundial, amb el risc que això comporta. La densitat de bestiar en els 10 principals països productors de porcí (any 2013):

	Caps	Km2	Densitat
Catalunya	**6.819.477**	**32.144**	**212,15**
Vietnam	26.261.400	329.560	79,69
Alemanya	27.690.100	357.021	77,56
Espanya	25.494.720	505.956	50,39
Xina	482.398.000	9.596.960	50,27
França	13.487.588	547.030	24,66
Mèxic	16.201.625	1.972.550	8,21
EEUU	64.775.000	9.629.091	6,73
Brasil	36.743.593	8.514.876	4,32
Canada	12.879.000	9.976.140	1,29
Rússia	18.816.357	17.075.200	1,1

La densitat amb les dades del 2016, l'ISA calcula en 8.721.551 porcs, que pels 32.144 km^2, representa una densitat de 271,34 porcs/km^2.

Fins a on creixerà la densitat si no s'implementa una moratòria per granges noves i ampliacions?.

No hi ha cap responsable del DARPA, que cregui que és necessari un topall?

7/. Fins que el DARPA, expliqui la diferència entre les 66.325 tones produïdes pel purí porcí segons dades de l'ISA, i les aproximadament 48.620 tones que podrien admetre les 286.000 ha que reben purins que segons la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades en el supòsit de què tots els conreus admetin el màxim dels 170 kg/ha i ha de garantir que la base agrícola declarada en totalitat dels plans de dejeccions, poden admetre la totalitat de les dejeccions de la cabana ramadera. És clar que no es pot afegir el nitrogen de les noves explotacions o ampliacions de les actuals, si no està resolt l'excedent de les actuals.

8/. Fins que el transport de les dejeccions pugui garantir la traçabilitat de les mateixes completament. Segons la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades, de moment només unes 4000 explotacions de les 18.598 que estaven registrades el maig del 2017, estaran afectades pel decret

I també fins que, entre les 1.300 i 1500 cisternes de les 4.500 actuals, es puguin adaptar un sistema de mànegues integrat amb els sistemes de control (conductímetre, cabalímetre i sondes), que substitueixi l'aplicació per ventall. El cost de l'adaptació suposarà uns 26 M d'euros, als que s'han d'afegir el cost del GPS i el cost de transmissió de dades. O sigui, l'adaptació no es farà d'un dia per l'altre.

Per tant quin sentit té autoritzar noves explotacions o ampliacions de les actuals, si no es tenen els instruments que han de garantir la correcta aplicació de les mesures del decret.

9/. Fins que no es regulin amb aquest decret o en altres de complementaris les mesures que la ramaderia intensiva ha de prendre en aspectes tan importants com:

- Les mesures per pal·liar els efectes del canvi climàtic

- Les mesures per prevenir que els residus de la ingesta d'antibiòtics per part del bestiar no provoqui la resistència dels bacteris a aquests.

- Com es garanteixen els recursos hídrics, cada cop més escassos, que necessita la cabana ramadera.

- Les mesures que s'han d'adoptar per prevenir l'acumulació de coure i zinc als sòls.

- Quines mesures són necessàries per fer compatible l'activitat ramadera intensiva, amb la protecció de les espècies i hàbitats, amb la conservació dels espais naturals.

- Com el sector de la ramaderia intensiva ha de fer front als costos de la regeneració del medi que han contaminat seguint el criteri de qui contamina paga. Alguns d'aquests costos ja han estat avaluats en l'Informe tècnic de l'ACA del 2016, i d'altres com totes les despeses que els Ajuntaments han pagat, s'hauran d'avaluar.

CATORZENA. Al·legacions a la Disposició final setena

Aprovació immediata del pla de reducció de Nitrogen de la disposició final setena, que contempli una reducció de 2.500.000 de porcs en un termini de raonable per poder equilibrar el balanç de Nitrogen aportat i Nitrogen absorbit.

L'objectiu és reduir la contaminació.

En les consideracions prèvies del nou decret, s'esmenta la directiva 91/676/CEE relativa a la protecció de les aigües i que té per finalitat la reducció de la contaminació causada pels nitrats d'origen agrari i actuar preventivament contra les noves contaminacions d'aquesta classe. També la directiva del Parlament Europeu 2000/60/CE, coneguda com a Directiva Marc de l'Aigua, que té com a objectiu obtenir una bona qualitat de les masses d'aigua. La directiva 2006/118/CE relativa a la protecció de les aigües subterrànies estableix definir les mesures destinades a prevenir o limitar l'entrada de contaminants a les aigües subterrànies i evitar el deteriorament de l'estat de totes les masses d'aigua subterrànies.

La finalitat i objectius de les directives són molt clars: reducció de nitrats, i aplicació de mesures preventives per millorar la qualitat de les aigües.

La adopció de mesures per reduir i prevenir la contaminació per nitrats constitueix l'objecte del decret segons es defineix en l'article 1:

"Aquest Decret té per objecte l'establiment de mesures dirigides a reduir i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari, mitjançant la regulació de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats i l'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables designades a Catalunya"

Per tant, no hi a cap dubte de que la tota la regulació de la gestió de les dejeccions hauria d'estar encaminada a provocar una important reducció de la aportació de Nitrogen als conreus per tal de reduir-ne l'excedent., i poder ajustar les aportacions de nitrogen a les necessitats del cultiu. Però les mesures adoptades en el programa d'actuació que s'aprovaran amb aquest decret per reduir la contaminació derivada de les dejeccions ramaderes són continuistes, sense controls efectius i els hipotètics beneficis en la millora ambiental, no estan quantificats, no són verificables i difícilment assolibles en el curt termini, i no aborden la reducció de caps de bestiar com la mesura més eficient.

Ho confirma l'informe de sostenibilitat ambiental preceptiu que acompanya aquest decret (ISA en endavant)), quan en el apartat 10 del punt 7.2 corresponent a la identificació i avaluació dels impactes ambientals del vector hídric diu:

"Si bé reduir l'excreció de nitrogen per part del bestiar és una mesura clau, aquest factor és indissociable del nombre de caps. En aquest sentit, si bé es regula l'índex de

càrrega ramadera (art. 4), no s'observa cap mesura concreta per determinar el nombre de caps que el territori en conjunt pot absorbir" i que amb les mesures previstes al Programa d'actuació "no es pot objectivar un canvi de tendència en el volum de N generat, l'impacte del qual es considera notable, permanent, directe, sinèrgic, i recuperable a llarg termini. Si bé l'impacte és recuperable, per la dinàmica de recàrrega dels aqüífers subterranis (extremadament lenta en anys) i per l'estructura del sector ramader a Catalunya (que no es modifica), la recuperació s'entreveu a llarg termini .A més, no resulta possible objectivar una millora ambiental en termes absoluts tal i com prescriu el Document de referència".

També o confirma la llei de canvi climàtic aprovada aquest estiu que diu que les polítiques ramaderes han d'anar encaminades a: "14.1.d) l'adequació de la dimensió de la cabanya ramadera a la capacitat de càrrega ambiental del territori..."

El N generat és molt excedentari i és una font de contaminació

El Decret considera que el balanç equilibrat entre N produït i absorbit és necessari per una adequada fertilització com criteri fonamental per tal de reduir la contaminació derivada per l'excés de dejeccions ramaderes.

També l'ISA en el seu apartat 4.1 dóna rellevància al criteri de reduir el N produït per tal equilibrar el balanç per poder disminuir les pressions contaminants sobre les aigües subterrànies i superficials, quan conclou que: "Minimitzar l'excedent de nitrogen d'origen agrari en relació a la demanda dels cultius és bàsic per a disminuir les pressions sobre la qualitat de les aigües subterrànies i, en menor mesura, sobre les aigües superficials".

El excedent de N queda clarament palès en l'ISA, en el punt 3.4.4, referent a la gestió de les dejeccions ramaderes, quan afirma que si representem les dades d'extraccions de cultius (de N i P) i aportacions de nitrogen i fòsfor a la suma de la fertilització orgànica i mineral, veiem que s'aporta molt més nitrogen i fòsfor del que necessiten els cultius (com ja s'indica més amunt). Per la qual cosa, aquest excedent no s'aprofita i pot ser una font de contaminació". I ho ratifica quan en el punt 4.1 diu: "D'altra banda, l'aplicació inadequada, en quantitat clarament excessiva, de dejeccions ramaderes al sòl pot provocar també una acumulació de microfitonutrients (coure o zenc) i del fòsfor, element que també pot provocar l'eutrofització de les aigües superficials".

La taula 29 del mateix punt 3.4.4 de l'ISA, és molt clarificadora. En dades del 2009, la capacitat de recepció del N que pot assimilar el medi sense arribar a superar el nivell màxim admissible en el total de les comarques catalanes és de 97.486.068 tones i la quantitat de nitrogen procedent de la producció ramadera a Catalunya dejeccions ramaderes és de 105.931.576 tones. La reducció N només es pot assolir amb una reducció de producció ramadera.

Per tant, només una reducció substancial de la cabana ramadera podrà reduir la contaminació produïda per l'excés de N, i podrà complir amb l'objectiu de reducció que contemplen les directives europees i aquest decret.

La solució de redistribuir les dejeccions arreu el territori és ara per ara impossible a curt termini

Avui el N produït és molt excedentari. Segons la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP), "a nivell de Catalunya, el nombre d'hectàrees que reben purins és d'aproximadament 286.000". Si les multipliquem per els 170 Kg de N/any que cada Ha pot rebre, en el hipotètic supòsit que tots els cultius permetin aquesta dosi màxima, la quantitat màxima de N que poden assimilar la totalitat de les hectàrees són 48.620 tones de N.

Segons el ISA, (apartat 3.4.4) "el volum de dejeccions equival a la gestió de 105.932 tones de N, de les quals 66.325 tones provenen del purí porcí".

Es a dir que l'excedent entre les tones de N generades per el purí porcí (66.325) i les absorbides (48.620), en les hectàrees que reben purins segons dades de MAIMP és 17.705 tones, que no se sap a on s'aboquen, o no es vol saber.

Per poder equilibrar el balanç de Nitrogen aportat/absorbit, el sector ramader del porcí, necessitaria més 104.000 hectàrees de noves terres per poder aplicar l'excedent de N, calculant les 17.705 tones de N repartides a raó de 170 Kg/ha

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions. En el I Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, per el propi DARPA i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de FÒSFOR de que les necessitats del cultiu. en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)". En el ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple el estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària a l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) donant com a resultat que el contingut de P per a 195 casos seguits, en un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24 % de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient.

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de P superiors a 80 mg/kg sòl sec."

Per tant aquestes 104.000 hectàrees haurien de convertir-se en 139.000 per tal de preveure que el 34% de terres contaminades no poden sevir com a base agrícola. Amb

el mateix argument les 286.000 hectàrees que ja reben purins s'haurien d'incrementar en 97.240 per tal preveure substituir el 34% de terres contaminades. Per tant serien necessàries 236.240 hectàrees noves per poder redistribuir les dejeccions arreu del territori.

El ramader tampoc facilitarà la recerca de noves terres perquè com més lluny més costos tindrà. Això queda clar en el punt 3.4.4 de l'ISA quan afirma: "el fet que la principal gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya sigui la seva aplicació directa a camp com a fertilitzant, comporta costos elevats als ramaders. Això és degut al fet que, d'una banda, les zones amb una elevada intensitat ramadera es troben allunyades de les terres susceptibles d'utilitzar el purí com a fertilitzant i, per l'altra, aquest purí està format per un 95% d'aigua que també ha de ser transportada, augmentant els costos de fertilització. Aquestes despeses poden motivar l'abocament no adequat de dejeccions en terrenys que difícilment podran absorbir més nitrats".

De fet l'ISA reconeix en el seu apartat 4.2 com un risc greu la deficient gestió de les dejeccions ramaderes, quan diu: "Un dels riscos d'incorrecta gestió de dejeccions, especialment en el cas dels purins, és la sobre-dosificació en parcel·les properes a la granja i la no aplicació en les parcel·les més allunyades. Les parcel·les sobre-fertilitzades amb purins atenyen uns nivells molt elevats de nitrats en el sòl, així com de fòsfor, amb els riscos mediambientals ja explicats en aquest informe. L'actual Programa d'actuació vigent no estableix mecanismes específics per assegurar la traçabilitat en els casos en què les granges estan obligades a aplicar part de les dejeccions a terres allunyades, cosa que dificulta la prevenció d'aquestes dosificacions". Aquest risc tampoc es minimitza en el nou Programa d'Actuació del nou Decret, perquè queden fora de control totes les aplicacions de les dejeccions a finques properes de les explotacions (menys de 5 km).

És evident que aquesta pretesa redistribució no és viable ni sostenible, ni econòmica ni ambientalment.

Les reduccions de N derivades de les millores en alimentació i tractament de purins son incertes. Impossibles a curt termini

Minimitzar l'excedent de nitrogen d'origen agrari en relació a la demanda dels cultius és bàsic per a disminuir les pressions sobre la qualitat de les aigües subterrànies i, en menor mesura, sobre les aigües superficials. Però a la pràctica, fins ara, totes les suposades millores en el tractament de purins i en la millora alimentària del bestiar no han servit per reduir l'aportació excedentària de N. Ens al contrari, només en el sector porcí, les tones anuals generades han augmentat gairebé un 25% des de el 2009.

En la MGP, queda clar que les suposades reduccions de N, degudes a la millora de l'alimentació, no solament no han servit per reduir-les, sinó que amb les successives Ordres del DARPA, ha suposat un augment de bestiar fins a generar més quantitat de N. Així ho constata quan diu: "Des de la publicació del Decret

136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació.. La nova normativa ja no permetrà l'ampliació de la capacitat de bestiar en aquests casos, amb la qual cosa les explotacions que introdueixin una millora en l'alimentació ho faran per facilitar la gestió del nitrogen generat, especialment en aquelles zones on és més difícil obtenir base agrícola per a aquest nitrogen".

Tampoc les millores en el tractament de purins són avui una garantia per reduir el Nitrogen generat. Existeix molta bibliografia sobre els avantatges i inconvenients de les noves tècniques per tractar els purins. Prenen com a exemple la "Guia de las mejores técniques disponibles del sector porcino de García-Bigeriego-Canales-Colmenares del Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino", queda clar que els inconvenients de les diferents tècniques no estan resoltes i en molts casos resulten ineficients per aconseguir una reducció real i viable del nitrogen, com es pot comprovar en la transcripció literal de la guia que a continuació es descriu:

"CAPÍTULO V.- OTRAS TÉCNICAS

A continuación, se describen otras técnicas recogidas en el Documento de Referencia Europeo (BREF), pero que por distintos aspectos como sus costes, su aplicabilidad o sus efectos colaterales no alcanzan una viabilidad técnico-económica suficiente y, por lo tanto, no se consideraron trasladables al modelo productivo español de forma generalizada.

Teniendo en cuenta las circunstancias señaladas, las técnicas descritas en este capítulo sólo pueden ser consideradas como Mejores técnicas disponibles (MTD) condicionales.

5.1.- REDUCCIÓN DE LAS EMISIONES DESDE LOS ALOJAMIENTOS

5.1.1.- Control del ambiente interior de los alojamientos

...Por tanto, los sistemas de ventilación y climatización deben ajustarse siempre en función de las necesidades y el confort de los animales. Por otra parte, una renovación insuficiente del aire unido a una temperatura excesivamente alta en el interior de los alojamientos (hecho muy común en España durante los meses calurosos) puede

modificar el comportamiento de los animales, haciendo que éstos, para refrescarse, ensucien las zonas limpias del corral y se aumenten las emisiones de amoniaco.

5.1.2.- Enfriamiento de la superficie del purín.-

... En principio no es un sistema que se considere adecuado por sus costes asociados y por los riesgos medioambientales de contaminación de los propios acuíferos.

5.1.3.- Sistemas de flushing.

...Este sistema requiere unas instalaciones complejas (fosos especiales, canalizaciones, bombas, separadores de sólidos, lagunas de estabilización, aireadores...) y difíciles de mantener, por lo que se considera totalmente inviable para instalaciones existentes. Además, puede provocar picos de olores en el momento de las descargas.

5.1.4.- Técnicas de lavado de gases.-

... Lógicamente, sólo se pueden aplicar en alojamientos con sistema de ventilación forzada. Su coste es muy elevado y requieren un mantenimiento complejo. En algunos casos se pueden producir riesgos debido a la necesidad de usar ácidos fuertes para la fijación del amoniaco.

5.2.- TRATAMIENTO DE PURINES Y ESTIÉRCOL.

En el tratamiento de purines, existen dos planteamientos:
- Tratamientos integrales, que pretenden alcanzar las normas de vertido a cauce en el efluente tratado o bien evaporar completamente la fracción líquida del purín.

En las tecnologías de depuración, un problema muy importante es la carga de materia orgánica y macronutrientes presentes en el purín, tan elevada que dificulta enormemente poder llegar a parámetros de vertido a cauce dentro de unos costes asumibles. Además los procesos son complejos y tienden a saturarse y desestabilizarse.

En los sistemas de desecación, el principal inconveniente es el enorme contenido en agua de los purines y la presencia de nitrógeno amoniacal en la fracción líquida a evaporar, lo que requiere un alto coste energético y la necesidad de aplicar procesos previos para la fijación del nitrógeno amoniacal.
- Tratamientos intermedios. Las alternativas disponibles actualmente en el mercado se basan en una serie de tratamientos básicos:

5.2.1.- Separación sólido-líquido

...En cuanto a los inconvenientes, el principal es el coste de los agentes químicos, que puede limitar su uso, y la escasa eliminación de las formas solubles, principalmente de nitrógeno.

5.2.2.- Compostaje

...La principal limitación es la disponibilidad y coste del sustrato. Otros inconvenientes son la necesidad de bastante espacio y la posibilidad de pérdidas de nitrógeno a la atmósfera en forma de amoniaco si la relación carbono-nitrógeno es baja.

5.2.3.- Nitrificación-desnitrificación .

...Sin embargo, esta técnica está limitada por inconvenientes como la generación de un fango que hay que tratar y el coste de inversión y de explotación.

5.2.4.- Digestión anaerobia

...La principal desventaja es que no elimina el nitrógeno, por lo que en las explotaciones o zonas con excedentes de este elemento no se resuelve el problema. Cuando se pretende utilizar el biogás generado, surgen otros inconvenientes como los elevados costes de inversión en infraestructuras y el bajo rendimiento en la producción de este gas cuando sólo se utilizan purines de cerdo. Guía de MTD del sector porcino Pág. 106 de 129

5.2.5.- Digestión aerobia

... Sin embargo, el aporte de oxígeno incrementa el consumo de energía eléctrica y, en algunos casos, la aparición de bacterias filamentosas que hacen difícil el control de las espumas durante la aireación.

5.2.6.- Evaporación o secado

...Los principales inconvenientes son el coste de inversión y de mantenimiento, por el alto consumo energético que requiere, y la posibilidad de emisiones a la atmósfera. Este tratamiento debe ir precedido siempre de sistemas que permitan transformar y secuestrar al nitrógeno amoniacal soluble para que quede retenido en la parte sólida deshidratada, evitando pérdidas en la evaporación.

5.2.7.- Stripping y absorción.

...Pero presenta el inconveniente de que es necesario un tratamiento previo (digestión anaerobia, aerobia, separación sólido-líquido, etc.), para asegurar que el producto final tenga la calidad suficiente para poder comercializarse.

5.2.8.- Filtración por membrana.

... Sin embargo, pueden aparecer problemas por las obstrucciones, que hacen necesarias operaciones de limpieza química que incrementan los costes de esta técnica, ya de por sí elevados. Por otra parte, tiene baja eficiencia en la eliminación del nitrógeno amoniacal".

El decret no preveu el consum hídric ni les conseqüències del canvi climàtic

Segons l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic 2013-2020, la ramaderia pot veure's afectada pels efectes del canvi climàtic a través de les principals afectacions següents:

- Canvis en la disponibilitat d'aliment per als animals i sobre les condicions ambientals extremes que poden patir, amb la conseqüent afectació de la productivitat i qualitat dels productes derivats, a més de l'increment de mortalitat i morbiditat dels animals. Específicament, la producció de carn, llet i ous podria veure's afectada.

- Canvis en la disponibilitat i qualitat de l'aigua de consum pels animals.

- Augment del risc d'aparició de malalties i plagues que afectarien la producció ramadera.

Caldrà tenir en compte els pronòstics d'una eventual reducció de la disponibilitat d'aigua sobre el sector, que podrà tenir efectes en els sistemes de maneig o, fins i tot, en el seu manteniment o ampliació. La disminució de la disponibilitat de l'aigua també pot tenir efectes sobre les recàrregues ISA del Programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Conclusió: La solució efectiva i possible és la reducció de bestiar porcí que comporta una reestructuració del sector

Existeix una solució real, efectiva i possible. Reduir 2.500.000 els caps de bestiar de porcí que suposaria una reducció d'aproximadament de 18.000 tones de nitrogen que per les dades que consten en l'ISA, són les que molt probablement s'estan gestionant malament.

Avantatges de la reestructuració.

Contràriament el que pot semblar, aquesta mesura seria beneficiosa per la majoria del sector. Una reestructuració ordenada del sector cap a una ramaderia ecològica més sostenible, amb un producte de més qualitat, més al gust dels consumidors actuals, ajudaria a estabilitzar els preus i previndria de l'esclat de la bombolla econòmica que es actualment és el sector. Aquest dubte sobre la viabilitat econòmica ja l'expressava la ponència del Departament de Territori i Sostenibilitat el gener del 2015.

També ajudaria a equilibrar el territori. Un porc de qualitat, ben posicionat, reactivaria els carnissers locals a fer productes artesanals diferenciats, potenciaria els mercats dels municipis, la seva logística, disseny local, turisme gastronòmic...

QUINZENA. Al·legacions a la Disposició transitòria segona

Modificar el redactat de la disposició per tal d'aclarir que els plans de gestió en tràmit en l'entrada en vigor d'aquest decret s'han de tramitar de conformitat amb el nou decret.

Si aquests plans, contravenen alguna prescripció establerta en el nou decret, entrarien en un bucle, ja que la disposició transitòria tercera els obligaria en el termini de 6 mesos a modificar-los.

SETZENA. Disposició final novena

Incloure que no es modificaran les ordenances municipals dels Ajuntaments si suposen una major permissivitat de les que estiguin vigents, ni es vulnerarà el dret de la participació ciutadana.

DISETENA. Disposició final desena

Incloure que el procediment de les modificacions que el conseller o consellera faci en virtut de les facultats de desplegament, que afectin els annexos del decret, i a les quantitats que hi figuren, haurà de tenir les mateixes garanties que el projecte del decret.

En concret l'expedient constarà de:

- Un text articulat del projecte de decret, integrat per un preàmbul, 55 articles, sis disposicions addicionals, vuit disposicions transitòries, transitòries, una disposició derogatòries, onze disposicions finals, i 19 annexes.
- Una memòria justificativa.
- Una memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades.
- Una memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta interdepartamental, audiència, informació pública i informes.
- L'informe de Sostenibilitat Ambiental (ISA) del Programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts

Els annexos d'aquest decret són molt importants i constitueixen el cos legislatiu central. Qualsevol modificació ha de ser amb garanties i no es pot corre el risc que un canvi polític del departament, pugui canviar l'orientació del decret, només amb les facultats de desplegament.

Per tot plegat,

ES DEMANA

- Que es tinguin en consideració aquestes al·legacions
- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la llei 4/1999, de 13 de gener, la llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

A Figueres, 15 de Novembre de 2017

Signat, als efectes escaients

Llorenç Pascua Subiranas

President de la IAEDEN-Salvem l'Empordà i en representació de la Plataforma Salvem l'Empordà de Purins

(Espai reservat pel segell de Registre)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Serveis Territorials a Lleida
(Rovira Roure, 191)
Núm. E 0090 - 2508 /
Data 21/11/17 Hora 11:10
Registre d'entrada

SEE 29/11/2017 12:54

Departament d'Agricultura

Ramaderia, Pesca i Alimentació

Serveis Territorials de Lleida

ASSUMPTE: Al·legacions a l'EDICTE de 13 de setembre de 2017, pel qual es sotmet a informació pública el Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

El Sr. ***MARTÍ CARBRE-VERDIELL I AMICH*** en nom de l'empresa **INNOFERTI S.L.** amb **CIF B25675992** amb seu social **C/ MAJOR 36 3er A** i codi postal ***25660 ALCOLETGE*** de la comarca del **SEGRIÀ** i província de Lleida, amb telèfon de contacte **973 196454**, davant l'òrgan al que m'adreço comparec i com millor s'escaigui, **DIC:**

En data de 15 de setembre de 2017 es va publicar l'EDICTE de 13 de setembre de 2017, pel qual es sotmet a informació pública el Projecte de Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

Exposo que:

En l'article 33 e) del nou Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaders, s'especifica que: "en cas que el tractament en origen produeixi fertilitzants inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa específica del producte fertilitzant, o substrats inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa específica, quan estigui convenientment acreditat mitjançant els corresponents registres, el pla de gestió no cal que indiqui la destinació concreta d'aquesta part de les dejeccions".

Això suposa un greuge comparatiu respecte la gestió que ha de realitzar un gestor de residus que realitza un compostatge de les dejeccions, ja que cal que els gestors de residus estiguin donats d'alta a L'ARC, que estiguin classificats com a Sandach II, que compleixin la normativa fertilitzants disposant de registres dels tots els fertilitzants que produeixen, mentre que en el cas de tractament de dejeccions en origen no s'especifica clarament quins són els requisits que s'han de complir per a comercialitzar el producte resultant.

En l'annex 4 del nou Decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaders, no es defineix en cap moment la figura del Pre-compostatge que caldria que s'introduís com la fase fermentativa del procés de compostatge sempre que estigui

C.I.F.: B25675992
C/ Major, 36 3A
25660 Alcoletge (Lleida)
tel/fax: 973 196 454
mòbil: 609 576 7
innoferti@innoferti.com

d'acord amb els tractaments SANDACH. Aquesta instal·lació estarà vinculada amb un gestor i planta de tractament SANDACH categoria II, la qual finalitzarà l'etapa fermentativa i de maduració, etapa per la qual caldrà garantir l'establer pel compostatge en origen especificat en aquest annex.

Sol·licito que:

En l'article 33 c) s'especifiqui clarament que una explotació que realitzi un tractament en origen de les dejeccions ramaderes si el producte obtingut d'aquestes tractament es comercialitza caldrà que es doni d'alta a l'ARC, que estigui classificat com a Sandach II, i que compleixi amb la normativa de fertilitzants, disposant de registre de tots el fertilitzants que produeixi.

En l'annex 4 s'afegeix la definició de pre-compostatge. com a tractament de dejeccions ramaderes en origen.

Marti Cabré-Verdiell i Amich

innoferti S.L.
CIF: B25675992
C/Major, 36 3A
25660 Alcoletge (Lleida)
tel/fax: 973 196 154
móvil: 609 576 738
innoferti@innoferti.com

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Lleida

Número: 0008E/9424/2017
Data: 16/11/2017 12:33:40

IPCENA

Ecologistes de Catalunya

IPCENA- "Institució de Ponent per a la Conservació i l'Estudi de l'entorn natural", ~~entitat declarada d'Utilitat Pública~~ i inscrita al Registre d'Associacions de Lleida amb el núm 1312, i el CIF núm G-25258393, ~~domiciliada a~~ Lleida, a la plaça Gramàtics, nº 2; amb el telèfon núm. 973 263793, i que en nom d'IPCENA actúa en Joan Vàzquez i ~~Mendieta, amb el DNI~~ 78.067.092-D, en qualitat de Secretari General.

IPCENA és una entitat ecologista, dedicada a la conservació del medi natural, aposta pel desenvolupament sostenible del territori.

A l'atenció de David Mascort Subirana, Secretari general del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya.

Atenent l'edicte publicat al DOGC Núm.7455 de data de publicació del 15/09/2017, pel qual se sotmeten a informació pública el Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Atenent la informació publica del Projecte de decret esmentat anteriorment, en temps i forma presentem les següents:

AL·LEGACIONS .

1- Situació límit actual .

A la demarcació de Lleida, especialment a les comarques de la plana, aquest projecte de decret afecta especialment, per l'impacte que patim de la excessiva quantitat d'explotacions especialment porcines. no en va tenim mes de 2.800 granges de porcí. Dels 231 municipis de la demarcació de Lleida uns 140 estan declarats vulnerables la qual cosa representa el 60% del total, d'aquests 88, el 38% tenen les seves aigües subterrànies per sobre de 50ml/l de nitrats, límit de la UE per ser utilitzades com a aigües potables, vulnerant la directiva de l'aigua. Afectant a la practica totalitat dels aqüífers de la plana de Lleida.

A Catalunya, segons dades de l'observatori del sector del porcí del 2016, realitzat pel DARP, el cens porcí del 2016 va arribar als 7.000.616 porcs, mentre que l'informe de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables, en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, inclòs al projecte de decret que ara al·leguem, indica que la producció de purins a Catalunya és de 15.508.393 m3.

És enormement negatiu que un 33,8% del territori català, 10.850 km² ,estigui afectat, Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real ni acceptable que al decret s'afirmi que "*els darrers anys no hi hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats*". Segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, superfície: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües".*
En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753 km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850 km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Dades del cens confoses.

Aquestes dades no es corresponent amb la realitat, ja que el cens del porcí només indica el nombre de places del total de granges existents, però aquestes places, en el cas dels porcs d'engreix, són omplertes unes 2'5 vegades que corresponen amb les engreixades, cada vegada de menys durada,

que donarien uns 17.000.000, milions de porcs produïts, aproximadament a Catalunya al 2016. Aquesta dada es correspondria a la producció de purins a Catalunya avaluada amb els 15.508393m3.

El cens porcí pel que fa a les comarques de Lleida del 2016 és de 4.409.411milions d'exemplars, que representa el 58% de Catalunya, però el cert és que la producció i cens real és aproximadament d'uns 9.000.000 de porcs produïts, amb 2'3 engreixades produïdes i una quantitat de Purí generat aproximat de 8.000.000 de m3.

Catalunya produeix el 42% de la carn de porc a l'estat i d'aquesta quantitat Lleida genera el 57% del total de Catalunya, actualment es Sacrifiquen a Catalunya més de 19 milions de porcs aproximadament.

2- Informe de l'ACA de Situació d'emergència ambiental i social.

l'informe tècnic elaborat per l'ACA en data 21 de març de 2016, d'avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya, en el qual es posa de manifest que les principals repercussions de l'excés de nitrats al medi afecta principalment les captacions d'aigua per a l'abastament humà amb les dades de les anàlisis dutes a terme pel Departament de Salut (Agència de Salut Pública de Catalunya) assenyalen que s'han detectat 139 municipis amb concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar pous. En qualsevol cas, no només s'han clausurat pous, sinó que hi ha fonts que no són aptes per al consum humà. L'avaluació ACA de març del 2016 assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".*

La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

3- El Síndic proposa i el Govern el desconsidera.

El Síndic va emetre una resolució al desembre del 2016, arran de la trobada que va organitzar entre els diferents sectors el 6 de juliol de 2016. De la trobada i la informació treballada, el Síndic fa entre altres aquestes recomanacions:

En definitiva, el Síndic considera oportú fer les recomanacions següents: Que l'Administració, fins que no s'aprovi la nova regulació, valori si és necessari aplicar una moratòria en l'atorgament d'autoritzacions per a la instal·lació de noves granges del sector porcí a les comarques saturades per nitrats. **En tot cas, si la nova regulació no s'aprova en el termini de sis mesos, s'haurà d'aplicar la moratòria.**

Que l'Administració es marqui com a objectiu a assolir en el termini de dos anys que un mínim del 50% del tractament dels purins de les explotacions es faci per mitjà de sistemes de depuració i plantes de compostatge, ja siguin propis, llogats o en cooperativa.

4- Cal una actuació preventiva d'urgència atenent la situació actual.

Per tant i veien la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire, consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya".

La declaració de tot Catalunya com a zona vulnerable, seria aplicar el sentit comú com ja han fet altres països.

5- **L'aplicació de les millors tècniques disponibles.**

Per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DARPA, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millors tècniques disponibles. El DARPA s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant el DARPA ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit. els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen, i les millores alimentàries, si en comporten una reducció, el DARPA ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

6- Basses de Purí.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any."

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges i no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la ponència del sòl no urbanitzable del Departament de

Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat". Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

7- Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real ni acceptable que en el decret s'afirmi que *"atès que els darrers anys no hi hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats"*. Segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, superfície: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües"*.

En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753 km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850 km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant i veien la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire, consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: *"el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya"*.

8. Propostes a incorporar atenent el risc potencial.

Generals

1. Moratòria a la creació de noves granges de porcí i ampliacions arreu de Catalunya.

2. Reduir les granges existents, a fí d'ajustar les necessitats de fertilitzant per la terra disponible real, preferiblement per Terme municipal, o comarca.

3. Designació d'una anella exterior a les zones vulnerables, per evitar l'ocupació de SAU per noves granges (superfície agrària útil), indispensable per a una bona redistribució d'excedents.

4. Estudi dels excedents reals de tots els residus orgànics de cada zona de Catalunya (fems, purins, FORM, residus agroindustrials, fangs de depuradora). Exigir la coordinació i la priorització (jerarquia d'utilització) en l'aplicació de residus orgànics al sòl.

Cal que els purins s'incloguin com a fertilitzant tipus 1 exigint el seu tractament per que es compleixi l'article 3.1.

Article 3.1. Fertilitzants tipus 1: contenen nitrogen orgànic i una relació C/N alta, superior a 10. La major part del N que contenen és de mineralització lenta. Es consideren fertilitzants tipus 1 els productes següents: fem de vaquí, fem de conill, fem d'oví, fem de cabrum, fem d'equí, compost, fems porcins, fracció sòlida de purins porcins, fracció sòlida de purins bovins, determinades gallinasses amb clofolla d'arròs o palla, oliasses, morca, brisa, vinasses i materials assimilables als anteriors.

- Les aplicacions de tots els residus orgànics han de quedar degudament enregistrades en un mapa dinàmic (SIG) que reflecteixi el destí dels excedents de cada explotació i la disponibilitat o saturació de cada parcel·la.

4. A les zones **no excedentàries**:

7. Exigir a totes les explotacions productores de Puri, un pretractament de metanització+compostatge per tal d'obtenir un residu orgànic millor: madur i lliure de patògens. En aquest sentit caldria seguir el model adoptat en altres països com Alemanya, Àustria i Dinamarca. Afavorint la readaptació de les granges per l'ús del llit de palla, sense producció de purins.

5. A les zones **excedentàries**:

Reestructuració del sector porcí: plantejar-se la possibilitat de tendir a la reducció de caps de bestiar, incentivar la ramaderia més sostenible, organitzar la sortida al mercat de productes ecològics i amb distintius de qualitat (amb el seguiment de sindicats agraris, entitats ecologistes i organitzacions de consumidors).

9. Ramaderia i emissió de gasos d'efecte hivernacle i desforestació

Un estudi elaborat per la FAO l'any 2006 (Livestock Long Shadow) va demostrar que les activitats ramaderes i relacionades amb aquestes, causen més emissions de gasos d'efecte hivernacle que el transport terrestre. El 18% de les emissions de gasos que causen l'escalfament global deriven de la indústria ramadera.

La ramaderia provoca emissió de gasos d'efecte hivernacle

El 9% del total de les emissions de CO2 del planeta deriven de la maquinària agrícola que s'utilitza en els cultius de soja, panís, etc... i transport dels cereals destinats a la fabricació de pinsos d'engreix. Altrament, la maquinària dels escorxadors i el trasllat de bestiar també tenen importants costos ambientals.

El 36% de les emissions de gas metà procedeixen del sistema digestiu dels remugants (bestiar boví), ja que aquests animals produeixen metà a causa del seu procés digestiu lent sense oxigen (digestió anaeròbica). Una sola vaca pot produir fins a 900 litres de metà en un sol dia. L'existència massiva d'aquest tipus de bestiar determinat per la selecció artificial (1.200 milions aproximadament a tot el món) ha causat un desequilibri a causa de l'augment d'aquest gas a la biomassa. El gas metà causa un efecte hivernacle fins a 23 vegades més potent que el CO2.

Un altre gas tòxic derivat de la ramaderia és l'amoníac, el qual es forma a partir de l'evaporació de l'orina i dels purins (nitrogen) en general. L'amoníac es genera a partir de la formació d'una molècula amb un àtom de nitrogen i tres d'hidrogen (NH3). L'amoníac causa també acidificació del sòl, contaminació d'aigües i suposa un greu problema ambiental a nivell regional. El 65% de les emissions globals d'amoníac procedeixen del sector ramader.

El nitrogen derivat de l'evaporació dels purins també reacciona amb l'oxigen i forma un gas molt perillós: l'òxid de nitrogen, conegut popularment com "gas del riure". Aquest gas és un dels principals causants de la pluja àcida i és fins a 200 vegades més potent que el CO2. El 68% de les emissions globals d'òxid de nitrogen deriven del sector agrícola.

10. Alimentació adulterada als porcs contraria a la qualitat de vida de la ciutadania.

El propi decret indica que cal reduir components als pinsos altament tòxics al ser bio-acumulatius, com són els metalls pesats com el zinc i el coure, que s'inclouen i que són els causats que el fertilitzant final elaborat mitjançant la separació sòlits líquids i compostatge no pugui ser comercialitzat com a fertilitzant homologat, això no nomes afecta als porcs sinó al medi i la qualitat alimentaria.

Cal destacar també que l'actual alimentació a més de la seva adulteració en tenir un contingut elevat de productes provinents de l'agricultura agroquímica intensiva i de procedència transgènica com és la soja i

el blat de moro importats dels Estats Units, és contraria a una agricultura circular i a una alimentació saludable per la ramaderia i els consumidors i consumidores.

Una alternativa que existeix des de sempre i que l'administració amaga.

L'engreix de porcs en granges amb fem acumulat Josep Tuson Valls Cap de l'Àrea de Serveis Agrícoles de l'Oficina Comarcal del DARP del Berguedà Març 2006 Generalitat de Catalunya Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca Oficina Comarcal del Berguedà

L'engreix de porcs en granges amb fem acumulat.

Introducció d'aquest sistema consisteix en mantenir els animals sobre una capa de fem en fermentació. Amb el jaç, format per la palla o les serradures que es van afegint, es van mesclant els excrements que els animals van dipositant. El fem no es treu fins que acaba l'engreix d'un o dos lots successius de porcs. El conjunt de palla i excrements, si té la proporció adequada, va fermentant contínuament i de manera aeròbia. A l'interior del pilot, la temperatura pot ser de 40º C o més, cosa que provoca l'evaporació lenta de líquids, de manera que no cal preveure pendent del sòl ni evacuació de purí. El pilot de fem està sempre sec. A la superfície, hi ha una temperatura d'uns 20º C, creant un ambient molt confortable pels animals. 1.Motius d'interés -La construcció és senzilla, permet una important aportació de treball propi. El seu cost pot arribar a ser inferior al de les granges amb enreixat total i fossa. També, és fàcil adaptar a aquest sistema altres construccions, com magatzems, coberts, granges,... Es pot reconvertir fàcilment a altres usos, si convé. -Disminueix els problemes medioambientals, ja que en lloc de produir-se purí fermentat a la fossa anaeròbicament (sense aire), en aquesta granja s'obté un fem semi compostat, fermentat aeròbicament (amb aire), sota l'acció de furgar dels animals. -Crea un ambient confortable pels animals i pel ramader que hi treballa. -Millora la qualitat de la carn, gràcies a l'exercici que fan els animals, al benestar i a la manca d'estrés de què gaudeixen. -Es pot adaptar a la cria ecològica, amb algunes modificacions. Corts de 15 a 40 places. La forma ha de ser el més quadrada possible. Aquest allotjament també dóna una mica més de feina, augmenta una mica l'índex de conversió i la despesa en palla. Pertant, és aconsellable aprofitar la possibilitat que obre aquest allotjament d'obtenir uns animals amb una millor qualitat de carn, per a valorar-la. L'allotjament es pot complementar amb una raça o creuament amb millor qualitat de carn, amb una alimentació sense greix afegit, sense estimulants del creixement i allargant l'engreix fins més enllà dels 110-120 kg de pes viu. Tot això, produirà un augment de la qualitat organolèptica i tècnica de la carn. Un pas més enllà és la pràctica de la producció ecològica, amb l'aval certificador. Evidentment, per valorar aquesta qualitat és necessari fer una comercialització selectiva a través d'un canal suficientment sensible. Agraïments La col.laboració de -Josep Vilar Tristany, pagès d'El Vilar, de Montclar -Josep Argerich Fornell, pagès d'El Soler de Preixana, de Montmajor, que han realitzat una granja amb fem acumulat, ha permés disposar de dades d'experiències útils, concretes i properes de nosaltres.

Josep Tuson Valls Cap de l'Àrea de Serveis Agrícoles Oficina Comarcal del DARP del Berguedà Adreça-e: jtuson@gencat.net Tel.: 938214470 Març 2006.

Per tot l'exposat, des d'Ipcena ens oposem al Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Per considerar que des del Departament d'Agricultura responsable del mateix, no s'aplica com a prioritat l'aplicació dels criteris de prevenció i protecció de Medi Ambient i les persones, i per altra malgrat els indicadors de risc potencial per la destrucció de recursos finits com el sòl, les aigües i l'atmosfera, i la salut humana. El departament d'Agricultura afavoreix un sector que a superat els límits tolerables per una gestió possible i sostenible.

Us demanem, que tingueu per presentades les següents al·legacions, i atenent els criteris exposats per nosaltres i els informes de l'ACA i el síndic de greuges entre altres, anul·lin el projecte de decret i en formi una taula d'experts independents incloïen d'àmbit europeu que aportin els criteris basics a aplicar davant la situació actual del tot inviable i insostenible, que ja estan generant una situació amb conseqüències irreversibles.

En tot cas cal que ens tingueu com a part interessada i ens informeu de forma motivada, en base a les lleis 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, la

27/2006, de 18 de juliol, "per la qual es regulin els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i de la Llei la 30/92 de procediment administratiu.

Atentament,

Joan Vazquez i Mendieta

Secretari General d'IPCENA

Lleida, 16 de novembre de 2017

IPCENA

Plaça Gramàtics, 2 - baixos 25002 lleida
Tel./fax 973 26 37 93 • ipcena@ipcena.org • www.ipcena.org

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005E/12782/2017
Data: 15/11/2017 14:05:01

Registre d'entrada

AL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

Assumpte: Aportacions i observacions/Informació Pública al Projecte de Decret de Gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

JOVES AGRICULTORS I RAMADERS DE CATALUNYA- JARC, amb C.I.F nº G-61420329, i domicili social a Barcelona (08038), C/ Ulldecona nº21-31, 1º; per mitjà del seu representant legal, el President Nacional Francesc Boronat Sans, de la millor manera que procedeixi;

MANIFESTEM:

Que amb data 15 de setembre dels corrents es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) l'Edicte de 13 de setembre de 2017, pel qual se sotmeten a informació pública el Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Un cop examinat el Projecte de decret esmentat i l' informe de sostenibilitat ambiental, i dins del termini d'informació pública de 45 dies hàbils establert a l'efecte, a comptar des de l'endemà de la publicació d'aquest Edicte, formulem les següents,

OBSERVACIONS:

PRIMERA:Preàmbul.

En el paràgraf 6 de la segona pàgina del Decret quan fa referència a "apropar la gestió real amb els aspectes documentals", s'està reconeixent que s'estan realitzant les coses a dia d'avui molt malament i creiem que no es pot generalitzar amb aquests termes en un Decret.

SEGONA: En relació al l'Article 12.

S'hauria d'incloure un punt on en els casos d'explotacions ramaderes que per proximitat al nucli urbà o be per impossibilitat urbanística no puguin tenir la capacitat mínima de femer o embassament de 4 mesos, es permeti poder utilitzar una altra parcel·la(el més propera possible) per construir-lo sense tenir que demanar un informe de sanitat animal.

TERCERA: En relació a l'Article 19.

En referència a la quantitat màxima de nitrogen orgànic aplicable en zona vulnerable(170 kg N/ha), creiem que aquesta xifra s'hauria de poder augmentar quan es pugui

demostrar agronòmicament ja ve sigui amb els nous regadius o amb les dobles collites unes extraccions o necessitats superiors. Per tant, sol·licitem que s'elimini el punt 19.1 del article i que en el 19.3 es retalli la part final on diu "sense superar en cap cas la dosi de dejeccions ramaderes indicada a l'apartat 1 d'aquest article".
Tot i que sigui una decisió depenent de la Comissió Europea i que la tramitació per demanar-ho sigui complicada, cal lluitar per tenir els mateixos drets que en altres països de la Unió Europea.

QUARTA: En relació a l'Article 54.

En l'apartat d) sobre els requisits per poder ampliar en zona vulnerable s'hauria de poder incloure que les terres afegides en explotacions agrícoles que formen part de la mateixa unitat empresarial o familiar de primer grau del ramader també puguin ser considerades per tenir-ho present en aquestes ampliacions. Creiem que aquesta qualificació seria assumible pel decret i fàcilment justificable per part dels ramaders.

> Unitat empresarial: Quan la titularitat de l'explotació ramadera recaigui sobre una persona física o jurídica i aquesta te el control directe o indirecte d'altres societats.
>
> Unitat familiar: Formada pels familiars de primer grau del ramader(pare, mare, germans i els fills).

CINQUENA: En relació a l'ANNEX 2.

En referència al valor que consta en l'Annex 2 de producció de purí per plaça i any en porc d'engreix (1,65 m3/plaça i any), creiem que aquesta xifra s'hauria de reduir ja que aquest valor no s'ajusta a la realitat de moltes explotacions.

S'ha quantificat en l'explotació porcina amb marca oficial 4930BE amb una capacitat per 7200 porcs la producció de purí que ha tingut entre el període d'Octubre de 2016 fins al Setembre de 2017. Els resultats són els següents:

Dades reals			
Nº de cubes de purí	Pes mig de la cuba de purí (tn)	Densitat purí (tn/m3)	Purí anual (m3)
145	20,18	1	2926,1
Dades teòriques actuals			
Capacitat de l'explotació	Valor estándar purí(m3/plaça i any)		Purí anual (m3)
7200	1,65		11880

Per tant, tenint en compte els resultats exposats, queda pales que el 1,65 m3/plaça i any es un valor orientatiu que no s'ajusta a la realitat de moltes explotacions i caldria revisar-lo d'immediat.

SISENA: En relació a l' ANNEX 6 (taula 3.1).

En referència a registrar la producció mínima de 16 Tn /ha de panís que s'ha de tenir per poder aplicar 450 kg N total /ha o 350 kg N de fertilitzant mineral / ha no es diferencia entre tonelades de panís sec o humit. Recomanem canviar a rendiments mínims de 14 TN de panís sec / ha o el seu equivalent.

SETENA: Disposició addicional nova.

Quan la declaració anual demostri que es produeix menys nitrogen que el que ens dona les taules teòriques, ja ve sigui amb d'alguns dels mètodes de càlculs d'estimació de N real explicats a l'annex 13 i/o a través del balanç de Nitrogen per explotació i corroborat els resultats pel mateix DARPA, es pugui adaptar el pla de gestió de dejeccions ramaderes a la base territorial real que podem fertilitzar en base a la nostra capacitat.

Val a dir que actualment en l'apartat C de l'annex 12 de la proposta de Decret quan parla del contingut del llibre de gestió de fertilitzants ja contempla que quan hi hagi diferencies entre el N real i el teòric, es pugui adaptar les properes aplicacions en base al N real. Per aquest motiu, demanem que s'implementi les dades reals d'una forma més clara en tot el redactat del Decret.

Tenint en compte tot l'exposat,

SOL.LICITEM: Que es tingui per presentat aquest escrit d'observacions al Projecte de Decret esmentat dins del termini d'informació pública establert a tal efecte, i un cop efectuades les oportunes comprovacions, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) l'admeti, en el sentit d'incorporar en el susdit Projecte de Decret les presents observacions.

Barcelona, a 14 de novembre de 2017.

Signat: Francesc Boronat Sans
President Nacional de JARC

Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya – JARC
C/ Ulldecona 21-31, 08038 Barcelona Tel. 93.451.03.93 Fax 93.453.72.40
Pàgina web: www.jarc.cat E-mail: info@jarc.cat

D. 1845

Generalitat de Catalunya
Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a la Catalunya Central
Número: 0779E/8392/2017
Data: 20/11/2017 10:52:37
Registre d'entrada
SEE 22.11.17

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES, I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ AMB LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

Na. Eva Boixadé i Calm amb DNI 33943748A, Teresa Ribera i Icart amb DNI 77074115B, Ramon Baucells i Colomer amb DNI 33955993N i Laura Villena i Cuche amb DNI 16585192F com a representants de la plataforma LLuçanès Viu, coneixedors de l'esmentat projecte de decret sobre fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes, presentem les següents al-legacions:

PREÀMBUL

Prèviament a formular les al·legacions al projecte de decret esmentat, volem deixar constància del nostre desacord amb el model industrial i intensiu de producció d'aliments que s'està duent a terme actualment, exposant a continuació les greus conseqüències que comporta:

Gran deteriorament del medi ambient degut a l'afany productivista: per mantenir aquest model intensiu es necessita sobreexplotar els recursos naturals:

- Elevat consum d'aigua en una zona d'escassetat com és el Lluçanès, que ha obligat a portar aigua d'una altra conca pagada en recursos públics per a satisfer la demanda a l'augment d'ampliacions de granges.
- Ús irracional de les energies fòssils.
- Erosió del sòl degut al seu sobre ús desmesurat. Grans rompudes que destrueixen zones boscoses amb espècies, algunes protegides, de gran valor degut a la construcció de naus en zones no urbanitzables i també de grans camps.
- Contaminació d'aqüífers degut a l'ús dels pesticides i l'excés de fertilització dels cultius.
- Emissió de molts gasos d'efecte hivernacle que contribueixen fortament al canvi climàtic i en la destrucció de la biodiversitat.

- A nivell social: provoca la destrucció de la petita i mitjana pagesia que és la que ha forjat el nostre territori i els usos del sòl al llarg dels temps , impedint un desenvolupament rural just i sostenible que garanteix una correcta conservació del territori, la creació d'ocupació i un món rural viu. Aquest model també és el responsable de perpetuar la fam i la pobresa.

A nivell de la salut: per un costat els productes produïts dins aquest model no poden garantir l'absència de residus (pesticides químics, fertilitzants artificials, antibiòtics, hormones...), que en cas de ser-hi s'acumulen fàcilment al nostre organisme. I per altra banda, aquest model d'agricultura i ramaderia industrial i

Passi a: AUR
Per seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per comentar-ho:
Per preparar informe:
Data: 24.11.2017
Direcció General 03

PASSI A AJ + Ø3
DATA 23/11/17
El Secretari General

Entrada Secretaria General
Data: 23/11/17 1410

intensiva dóna productes destinats a elaborar aliments processats (actualment el 70% de la nostra dieta es basa en aquests aliments processats), que són els responsables de causar greus problemes de salut com obesitat i sobrepès, diabetis, malalties cardiovasculars i alguns tipus de càncer com el de colon i estómac. De fet, a l'Estat Espanyol cada any moren 90.000 persones degut a l'alimentació insana. L'impacte econòmic és molt important: el cost sanitari directe puja a 20.000 milions d'euros anuals, un 20% del pressupost de la sanitat pública espanyola.

Per tot això, podem afirmar que la producció agrària industrial no internalitza molts dels costos ambientals, socials i sanitaris que sí que internalitzen altres models de producció com la producció agroecològica, basada en una agricultura i ramaderia ecològica i de proximitat al servei de les persones, respectuosa amb el medi ambient i els cicles naturals del camp, que dignifica les comunitats rurals i és justa per la pagesia, i ofereix un aliment saludable, de proximitat i de temporada al consumidor.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. És imprescindible diferenciar en el decret els conceptes de **industrial agrari** i **pagesia**. En aquest sentit, les petites i mitjanes explotacions de cicle tancat, que disposen de terres suficients per assegura un equilibri entre produir a la pròpia finca un elevat percentatge de l'alimentació del bestiar i abocar-hi les dejeccions de forma sostenible sense contaminar, que comercialitzen un producte de proximitat i de qualitat, són definides com a pagesia, i haurien de gaudir de les mateixes condicions que les explotacions ecològiques. En canvi, l'industrial agrari es defineix per les seves insaciables aspiracions de millorar el benefici econòmic, el seu afany productivista, important bona part de l'alimentació del bestiar de tercers països (amb greus conseqüències a nivell ambiental i social en aquests països), enfocant la seva producció a l'exportació de carn barata i de poca qualitat, i sense tenir en compte el dany al medi ambient i a les persones que està causant.
2. Canvi en la nomenclatura, s'han d'acabar els eufemismes: les zones que actualment es defineixen com a vulnerables s'han de passar a dir zones vulnerades perquè els seus aqüífers ja han estat contaminats i vulnerats. I la resta de Catalunya (les zones no vulnerables) s'han de passar a dir zones vulnerables, ja que són susceptibles a ser vulnerades.
3. Canvi en les definicions: El purí de porc (i la fracció líquida de la separació sòlid-líquid del purí) s'ha de definir com a fertilitzant tipus 5, degut a la seva baixa capacitat de fertilització i a la seva elevada capacitat de contaminació dels aqüífers, ja que al tenir un elevat percentatge d'aigua, no es queda al sòl sinó que s'escola molt fàcilment. El fertilitzant tipus 5 només s'ha de poder tirar en cobertura, no es poden aplicar al sòl quan no hi ha cultiu al terreny.
4. Els termes Nitrogen de Referència i Índex de càrrega ramadera també s'han de calcular i utilitzar en les zones no vulnerables (és a dir, en les zones vulnerables de la nova nomenclatura), per millorar el control i prevenir que aquestes passin a la categoria de zones vulnerables (o zones vulnerades de la nova nomenclatura).

5. S'ha de prohibir la utilització de la reducció d'excreció del nitrogen del bestiar mitjançant la millora de l'alimentació o dels sistemes de maneig, ja que és una mesura impossible de controlar i verificar, i molt fàcilment manipulable.

6. Exigim que el sector industrial agroramader estigui obligat a pagar el cànon de l'aigua. És totalment injust que el responsable de la contaminació del 41% de les masses d'aigua catalanes estigui exempt de pagar el cànon de l'aigua. Qui contamina és qui ha de pagar.

7. Cal establir l'obligació per part del titular de l'explotació a realitzar un anàlisis del sòl de les diferents parcel·les de cultiu un cop l'any (tant pel que fa al nitrogen, com al fòsfor i potassi), exigir un registre dels resultats i una fertilització en funció d'aquests (en cap cas es podran sobrepassar el quilograms de nitrogen marcats pel decret). A més, l'òrgan competent farà controls periòdics per garantir que els resultats són fiables (en el cas de les zones vulnerades mínim un 50% de les parcel·les anualment).
8. Exigir la utilització del GPS en el transport de les dejeccions en tots els casos i situacions sense excepcions.

9. Cal establir l'obligació de mesurar la concentració de nitrogen de les dejeccions ramaderes en tots els casos i situacions. I en el cas que sigui superior a l'esperada reduir la quantitat que s'aplica als camps seguin el criteri de proporcionalitat, d'aquesta manera es proporcionarà els nutrients necessaris per als cultius.

10. Atès que el nou decret es basa en interrelacionar les dejeccions ramaderes amb la fertilització dels camps, establir un sistema informàtic eficaç que permeti l'encreuament de dades entre els llibres de dejeccions ramaderes i els viatges del transport de dejeccions ramaderes controlats per GPS. I en el cas que no coincideixin es generi una alarma automàticament a les autoritats de control competents.

11. Moratòria. Exigim que es prohibeixin les ampliacions o noves instal·lacions a les zones vulnerables (o zones vulnerades en la nova nomenclatura). I a les zones no vulnerables (o vulnerables en la nova nomenclatura) també, excepte en els casos que marquen les excepcions dels articles 52 i 53 del decret.

12. Obligació de revisar les zones vulnerades i vulnerables cada any i no cada 4 anys com marca el decret, ja que en 4 anys pot haver empitjorat molt la contaminació dels aqüífers si les actuacions marcades no han estat les adequades o no s'han seguit correctament.

13. Exigim l'entrada d'entitats ecologistes i d'entitats defensores dels drets dels consumidors a la Taula sectorial de fertilització agrària, per tal de que hi sigui representada una part important de la societat.

AL·LEGACIONS, PRÒPIAMENT DITES

Article 3
Modificar la definicions dels apartats X i Y per considerar com a zones vulnerades les definides en l'apartat Y i com a zones vulnerables la resta del territori de Catalunya.

La situació actual és molt preocupant i és necessari que quedi reflectida clarament en el Decret per tal de constatar la gravetat de la realitat. Gravetat que queda contrastada en l'avaluació ACA de març del 2016 quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies*

s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".
La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

Per mantenir un sector altament dinàmic, tal com es refereix el preàmbul del Decret, s'ha perjudicat molts habitants de Catalunya. No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats (Segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA)".* I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum). El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis."* I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat...Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "*65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)".*

En definitiva, no es pot seguir alimentant un sector que perjudica un gran nombre de ciutadans, i posa en perill les generacions vinents.
Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real, ni acceptable, que en el decret s'afirmi que "*atès que els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats*" quan, segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, i s'ha afirmat: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües".*
En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant, i veient la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire i el consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "*el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria,*

Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya".
La declaració de tot Catalunya com a zona vulnerable, seria aplicar el sentit comú com ja han fet altres països.

Article 4

Modificar les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Definit el ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (Numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (Denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: "Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:
- Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.
- Desequilibris nutricionals en els cultius.
- Acumulació d'elements com el coure i el zinc.
- Dispersió de males herbes.
- Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.
- Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.
- Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.
- Salinització dels sòls.
- Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.
- Augment de les al·lèrgies..."

Per tant pel càlcul del ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a/. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten a la SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. I és impossible que en un període curt de temps els agricultors acceptin fertilitzar amb purins les seves explotacions per la qualitat i efectes contaminants d'aquests.
Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN, que serveix per validar els plans de dejeccions

ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com receptores de purins.

Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten a la SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l'ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més des-incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que el pertocaria.

b/. Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret.

Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte.

Per tant, pel càlcul de N generat (Numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

c/. Eliminar la reducció de N produït, per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir que prenen una mitja del 12%, estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de Nitrogen, la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment i ha una reducció real del Nitrogen declarat. Però tampoc massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de Nitrogen, provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.

És a dir cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el Nitrogen generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DAAM, Departament de territori i sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes

contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.
Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el Nitrogen de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a Google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de Nitrogen, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de Nitrogen, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de Nitrogen generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreujarà els efectes contaminants que provoca l'excedent de Nitrogen de les dejeccions ramaderes.

d/. Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell.

El DAAM com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul del ICR.

e/. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient), per calcular el ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)
Es evident que els sòls contaminats , i els que no compleixin els requisits establerts en el decret, no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de Nitrogen.

Article 5
Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards del annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació d'aquests danys. El DAAM, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible

reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millores tècniques disponibles. El DAAM s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple, entre d'altres són les normatives aprovades pel DAAM en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu "Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant el DAAM ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si comporten una reducció, el DAAM ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i l'aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DAAM dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".

Articles 6 i 7

a/. Incloure com a responsables els administradors, gerents i apoderats, i si en disposen, de tots els membres del consell d'administració de les persones jurídiques que siguin persones gestores de les entitats que es descriuen en

l'article 6 i amb les obligacions i responsabilitats que es refereix l'article 7, a més, de ser subjectes obligats per les disposicions de la llei de responsabilitat ambiental 26/2007 de 23 d'octubre i modificacions posteriors, sense prejudici de la responsabilitat penal i de la responsabilitat civil pels danys que puguin ocasionar per la mala gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzant nitrogenats.

L'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat l'assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la llei, definit en l'article 1: "*Esta ley regula la responsabilidad de los operadores de prevenir, evitar y reparar los daños medioambientales, de conformidad con el artículo 45 de la Constitución y con los principios de prevención y de que «quien contamina paga".*

b/. El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut, han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret, promogut pel DAAM, són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: "*La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos".*

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DAAM aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total falta de controls que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DAAM que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que te engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Article 8

a/. Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponen anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'aparta c, del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DAAM, i altres actors implicats com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 pocs, que desapareixen si se'n posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma que "*atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues*". I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar "*a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada*". Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliure els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització.

200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una macro granja que generi 34.000 kg de Nitrogen, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, és les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada any les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b/. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre , de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

Com encara no s'ha establert la data que serà obligatòria la presentació de les garanties financeres que preveu la llei, i per evitar possibles especulacions per aquest motiu, ha de quedar clar que els centres de dejeccions ramaderes, realitzen la mateixa activitat que les explotacions ramaderes, per bé que en dos centres diferents, i per tant, són subjectes obligats en figurar en l'annex III de l'esmentada llei.

Article 10

a/. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de producte líquids o semilíquids, en

un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.
Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any.

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat". Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

b/. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat de aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que "L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en "les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DAAM ha fet segon la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per una empresa o professional homologat.

c/. Establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

Article 11
Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar
Per justificar aquesta al·legació serveixen les mateixes argumentacions de l'article 10.

Article 28
Perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a/. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.
b/. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.
c/. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.
d/. L'obligatorietat de presentar cada any les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions .
e/. La informació de l'estat de les terres, i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni

restriccions d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

f/. Establir una moratòria per autoritzar noves explotacions o ampliar-les, fins que estiguin actualitzats tots els plans de dejeccions amb les corresponents anàlisis de sòls de totes les terres declarades per aplicar dejeccions ramaderes, que certifiquin que són aptes i no contaminades per excés de nutrients. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), "les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb un altre nutrient, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que "tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."

Si els efectes contaminats que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl és la que la MGP constata, és evident que no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8., estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

En el primer Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, pel mateix DAAM i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de NITROGEN a pre-sembra molt alt (>105 kg N/ha) i s'observen nivells molts més alts de FÒSFOR de les necessitats del cultiu en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)".

En l'ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple, l'estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) dona com a resultat que pel que fa al contingut de fòsfor per a 195 casos seguits, un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24% de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient".

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-

2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de fòsfor superiors a 80 mg/kg sòl sec".

La MAIMP, assegura que ja "duen a terme mostrejos anuals per verificar els continguts dels nutrients del sòl, que en l'exercici 2016 van afectar un total de 120 explotacions". Si ho comparem amb el nombre total d'explotacions, que la mateixa MAIMP, dona com a "dada més fiable i real, el nombre de declaracions DUN que s'han dut a terme en aquest exercici 2017, que és d'unes 54.000", es constata la manca de voluntat i incapacitat del DAAM, per fer un control eficient per prevenir la contaminació provinent de les dejeccions ramaderes.

Aquesta manca de control ja va ser advertida pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible(CADS) en el seu informe 3/2008 sobre el decret actual 136/2009, en el que assenyala "la dificultat d'exercir el control de la implementació del decret. De fet, la major part de les mesures contingudes al projecte de decret són de molt difícil control, ja que es tracta de l'actuació a nivell d'explotació o de parcel·la".
Aquesta manca de control també el confirma l'informe tècnic de l'ACA del març del 2016 quan conclou, "que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament".

Aquesta permissivitat i falta de control és escandalosa si es compara amb altres activitats econòmiques. Per citar algun exemple entre molts, els transportistes de passatgers o de mercaderies, han de passar obligatòriament una inspecció tècnica dels seus vehicles, en una empresa homologada que certifica que estan en condicions i són aptes, o el manteniment d'ascensors, aire condicionat, alarmes, extintors, calderes, etc. Qualsevol producte industrial ha de tenir l'homologació pertinent: un cinturó de seguretat d'un cotxe, una joguina, una torradora, un interruptor elèctric. També el material sanitari, farmacèutic. Alguns operadors estan obligats a fer auditories de seguretat, econòmiques, etc. Els costos els assumeixen els titulars de les activitats econòmiques.

És insòlit que l'aplicació d'un subproducte animal no apte pel consum humà, com els purins, que pot esdevenir molt contaminat com ho demostra que 23 de les 39 masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades, o que en el 34% de sòls i ha concentracions de nutrients superiors els admissibles, no tingui uns protocols que evitin danys al medi ambient. La Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental és taxativa. Per exemple l'article 9 en el punt 1, afirma que els operadors de les activitats econòmiques o professionals incloses en aquesta Llei estan obligats a adoptar i a executar les mesures de prevenció, d'evitació i de reparació de danys mediambientals i a sufragar els costos, sigui quina sigui la quantia, quan resultin responsables d'aquests. O en l'article 17 de les obligacions de l'operador en matèria de prevenció i d'evitació de nous danys, en el punt 1, diu que davant d'una amenaça imminent de danys mediambientals originada per qualsevol activitat econòmica o professional, l'operador d'aquesta activitat té el deure d'adoptar sense demora i sense necessitat d'advertència, de requeriment o d'acte administratiu previ les mesures preventives apropiades.

Resulta alarmant que donat el nivell actual de contaminació dels aqüífers i dels sòls, el DAAM no aprofiti aquest decret per proposar una mesura de control tan senzilla i eficaç com el control periòdic que determini que l'estat de les terres que han de servir per aplicar purins és apta. I més tenint en compte l'informe CADS 3/2008 quan diu que "l'anàlisi dels nivells de nutrient al sòl s'hauria de relacionar amb les mesures de control del nivell de nitrats de l'aigua".

Cal també tenir en compte, per justificar la necessitat d'un control eficaç, la importància que té la preservació del sòl tal com s'afirma en el l'ISA en el punt 4.2, quan diu que "El sòl agrari és un recurs limitat que sustenta la producció d'aliments i una part important del patrimoni. La superfície total fertilitzable a Catalunya ha sofert canvis i s'ha reduït des de la dècada del 1950. És de la importància més gran, la correcta gestió i preservació d'aquest recurs finit, mitjançant pràctiques sostenibles, per assegurar el manteniment de la productivitat dels sòls i la millora del medi del qual formen part".

Per tant, perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, l'esmentat article ha d'incloure les consideracions que s'han descrit al principi amb els apartats identificats amb les lletres a, b, c, d, e, i f.

És evident que amb l'autorització de noves explotacions o ampliacions de les ja existents, sense avaluar l'estat actual dels sòls i de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret.

Lloc i data: Vic, 20 de Novembre 2017

Eva Boixadé i Calm

Ramon Baucells i Colomer

Teresa Ribera i Icart

Laura Villena i Cuche

Membres de Lluçanès Viu

LLUÇANÈS VIU

SC

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Oficina Comarcal del Berguedà
Núm. E 0015- 3072 / 2017
Data 20/11/2017 Hora 13:42
Registre d'entrada

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA, ALIMENTACIÓ

Montserrat Marsiñach Simon, amb DNI número **77742158L,** com a Enginyera tècnica agrícola i tècnic habilitat per elaborar i signar plans de dejeccions ramaderes d'acord amb l'article 67 de la llei 20/2009 i l'article 4 de l'Ordre AAM/389/2014 i amb domicili a crta de Solsona 7 baixos, del municipi de 08600 Berga, en referència al procés d'informació publica del Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries i donant conformitat a l'edicte de 13 de setembre de 2017, vull al·legar alguns punts de disconformitat o millora:

EXPOSA:

Que havent llegit l'esborrany d'ordre en procés d'informació pública referit anteriorment, al·lego:

PRIMER.- Que en l'Annex 18 on s'agrupen per àrees les zones vulnerables, s'ha detectat un error que caldria esmenar; en l'àrea 10, municipis de la comarca del Berguedà, quan es refereix a Montmajor i s'especifica que solament és l'enclavament entre Navàs i Viver i Serrateix, enlloc de dir **Navàs** correspondria dir **Navès** donat que l'enclavament al que fa referència l'esborrany no existeix.

SEGON.- Que en l'article 47 on es desenvolupa la normativa per a la gestió tradicional dels fems en les explotacions semintensives ubicades en zones de muntanya, tenint en compte que en aquest tipus d'explotacions a tota la comarca es gestiona de manera similiar però que especialment en l'Alt Berguedà, es evident que caldria afegir Vallcebre i Sant Julià de Cerdanyola, donat que es troben a la mateixa altura que la resta de municipis de la comarca establerts per a efectuar aquesta gestió i alhora treballen d'idèntica manera, podent també incorporar Castell de l'Areny i la Nou de Berguedà.

TERCER.- En l'article 52 de requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables, en l'apartat "d" on es te en compte les explotacions que apliquen la totalitat del nitrogen de l'ampliació o nova explotació en terres pròpies o arrendades, caldria que es tingues en compte la casuística de les cooperatives agrícoles on els socis aporten les seves terres pròpies a la cooperativa per gestionar-les en comú.
Tenint en compte que la cooperativa declara les terres a la DUN, caldria que la base territorial que aporten els socis es puguin tenir en compte com a pròpies per els socis que vulguin ampliar o fer granges noves.
Es important tenir en compte aquest cas concret ja que cal tenir en compte la importància en la gestió econòmica que té per als agricultors la gestió mitjançant cooperativa i alhora els esforços que desde el Departament han posat sempre en aquest tipus de societat; cal tenir en compte que si no es té en compte la excepcionalitat d'aquest cas, les cooperatives s'aniran desintegrant al treure terres d'aquesta per part dels socis que vulguin ampliar o obrir una nova explotació per a les noves generacions o simplement per ser més competitius.

QUART.- En el mateix article 52.d, observa contractes d'arrendament d'almenys 8 anys. Donat que per els arrendadors sempre suposa un problema signar contractes i més si son de durada que superi el mínim establert per llei, seria just demanar que el nou Decret condicioni la durada dels contractes d'arrendament als 7 anys que estableix la Llei.

CINQUÉ.- En la disposició addicional tercera, referent als plans conjunts, on estableix que aquests deixaran de tenir vigència al cap de dos anys de l'entrada en vigor del Decret, crec que seria just fer excepcions en plans conjunts petits de tres o quatre explotacions o amb un mínim d'hectàrees, els casos que assegurin de per si una bona gestió de les dejeccions ramaderes.

En la nostra comarca hi ha nombrosos plans petits formats per familiars (pares i fills o bé societats i titular, germans, o bé per el mateix titular amb explotacions ubicades a diferents llocs).
Aquestes explotacions gestionen les dejeccions ramaderes en comú i no té sentit que cadascuna tingui un pla de dejeccions propi ja que les dejeccions d'una explotació ramadera no sempre va en una mateixa parcel·la, ja que se sol fertilitzar en funció de la disponibilitat i del tipus de cultiu.
Per aquest ramaders el compliment d'aquest article els suposarà un increment afegit a la gestió de les dejeccions, sense que millori la gestió de les dejeccions a les explotacions (caldrà redactar un pla per cada explotació i caldrà portar més llibres de dejeccions).

Per tot això,

SOL·LICITA:

Que es tinguin en compte, s'estudiïn i s'acceptin les al·legacions presentades .

Berga, 20 de novembre de2017.

La recurrent
Montserrat Marsiñach Simón

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA, ALIMENTACIÓ I MEDI NATURAL
Direcció General de Desenvolupament Rural
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614 (08007 Barcelona)

INFORME DE L'OFICINA CATALANA DEL CANVI CLIMÀTIC SOBRE EL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ A LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

Identificació de l'expedient

Tipus d'informe: Des del punt de vista de la lluita contra el canvi climàtic, informe preceptiu en el procés d'avaluació ambiental estratègica sobre l'abast de l'estudi ambiental estratègic (els aspectes ambientals que s'han de tenir en compte i el nivell de detall amb què han de ser tractats per a l'elaboració i l'aprovació del pla), així com els principis, criteris i objectius ambientals aplicables.

Instrument de planejament sectorial informat:

Programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries

Òrgan sol·licitant

- del present informe: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Antecedents:

1.- En data 18 de setembre, la Secretaria General del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació sol·licita a la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat les observacions, suggeriments o al·legacions oportunes en el marc del termini de 45 dies hàbils d'informació pública del Projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i del Programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.

2.- El projecte de decret té per objecte:

- L'establiment de mesures dirigides a reduir i prevenir la contaminació causada o provocada pels nitrats d'origen agrari mitjançant la regulació de la gestió de les dejeccions ramaderes i fertilitzants nitrogenats

- Aprovar el programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables designades a Catalunya

El contingut del programa d'actuació queda recollit en 23 articles, 5 disposicions i 17 annexes del decret, i la resta de l'articulat no forma part del programa d'actuació.

Ja que els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius en la millora de la qualitat de les aigües subterrànies respecte als nivells de nitrats, el present programa és un programa reforçat de mesures addicionals que busquen reduir efectivament el contingut de nitrogen per assolir una fertilització d'excel·lència en els sistemes agrícoles de Catalunya.

Fonaments de dret

1. L'article 3 del Decret 573/2006, de 19 de desembre, de reestructuració parcial del Departament de Medi Ambient i Habitatge (actual Departament de Territori i Sostenibilitat) crea, sota la dependència de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat (actual Direcció General de Polítiques Ambientals) i amb rang orgànic de subdirecció general,

Diagonal 523-525
08029 Barcelona
Tel. 93 444 50 00
Fax 93 419 75 47

PAPER RECICLAT

l'Oficina Contra el Canvi Climàtic amb la funció de vetllar per la implantació de les mesures contra el canvi climàtic i el compliment del protocol de Kyoto.

2. L'article 14 del Decret 44/2011, de 4 de gener, d'estructuració del Departament de Terrritori i Sostenibilitat preveu que la Direcció General de Polítiques Ambientals té les funcions i l'estructura previstes per a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat en el Decret 289/2006, de 4 de juliol, de reestructuració parcial del Departament de Medi Ambient i Habitatge, i en el Decret 573/2006, de 19 de desembre, i les de la Subdirecció General de Protecció de la Biodiversitat de la Direcció General del Medi Natural de l'anterior Departament de Medi Ambient i Habitatge, previstes per la normativa vigent aplicable.

3. L'article 129 del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat preveu que entre les funcions de l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic g) Emeti l'informe corresponent en el marc del procés d'avaluació ambiental de plans i programes

4. L'article 24.2 de la *Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental* incorpora l'obligació que l'òrgan ambiental realitzi una anàlisi tècnica de l'estudi ambiental estratègic que tingui en compte el canvi climàtic. *L'annex IV Contingut de l'estudi ambiental estratègic* també preveu que es tinguin en compte per una banda, les característiques mediambientals de les zones que poden veure's afectades d'una manera significativa pel canvi climàtic en el termini de vigència del pla o programa, i per altra banda, la incidència del pla o programa sobre el canvi climàtic, en particular, una avaluació adequada de la petjada de carboni associada al pla.

5.- La *Llei 16/2017, d'1 agost, del canvi climàtic* que té com a finalitats reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, afavorir la transició cap a una economia neutra en emissions de GEH , competitiva, innovadora i eficient en l'ús dels recursos.

La Llei preveu a l'art.34.3 que els procediments d'avaluació ambiental de plans i programes incorporin una anàlisi quantitativa i descriptiva de les emissions de GEH i dels impactes del canvi climàtic sobre el nou pla, i també les mesures per a mitigar-lo i adaptar-s'hi.

Consideracions

L'informe de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació ha recollit part de les observacions que l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic va realitzar en data 11 de febrer de 2014 en fase d'avanç.

Tot i això, l'Oficina considera oportú fer les següents observacions a la documentació completa del Decret de gestió de fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i del programa d'actuació a les zones vulnerables:

1.- L'apartat *3. Descripció del medi 3.3. Vector aeri, emissions de gasos amb efecte d'hivernacle* indica les dades d'emissions de GEH associades al sector agrícola i ramader pel període 1990-2012 estimades en el Cinquè informe de progrés a Catalunya sobre els objectius de Kyoto i publicades l'any 2014. La documentació especifica les emissions de la fermentació entèrica i la gestió de fems (CH_4), cultius de l'arròs, fertilització i sòls agrícoles (N_2O) i crema de rostolls.

L'Oficina vol apuntar que l'Informe de Sostenibilitat Ambiental hauria d'actualitzar les darreres dades disponibles d'emissions referides a l'any 2015 que situen les emissions del sector en 4.939 milers de tones de CO_{2eq}, una reducció del 3,8% respecte l'any 2014 i un creixement de l'11% respecte les dades de 1990.

La informació disponible tant en format taules, gràfics i infografies i territorialitzada per demarcacions la podeu consultar a:

Inventaris d'emissions de GEH a Catalunya : http://canviclimatic.gencat.cat/ca/politiques/inventaris_d_emissions_de_geh/emissions_de_geh_a_catalunya/

2.- En aquest mateix apartat, es fa referència a l'informe de l'Oficina "Full de ruta per l'assoliment de reducció d'emissions de GEH difuses per al 2020" i les projeccions d'emissions per al sector cara l'any 2020 que suposen una reducció de l'1% respecte la situació actual, considerant que no s'efectuin canvis substancials en el sector.

L'Oficina vol remarcar que ,és el marc d'aquest programa d'actuació per a zones vulnerables, que el Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació hauria de preveure els canvis substancials de reducció de la cabana ramadera ,per una banda, i canvis en la gestió de fems i un impuls decidit de sistemes de tractament que permetin captar el biogàs i valoritzar-lo ,per altre, per aconseguir reduccions d'emissions més ambicioses que les que preveu el full de ruta.

Convé en aquest punt recordar, les determinacions de la *Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic que indica en l'art.14 Agricultura i ramaderia apartats c) i d) la utilització progressiva de fertilitzants d'origen orgànic en substitució dels de síntesi química i l'adequació de la dimensió de la cabana ramadera a la capacitat de càrrega ambiental del territori i la minimització de les emissions derivades de les dejeccions ramaderes per mitjà dels diferents tipus de gestió, obtenció d'energia i adobs orgànics d'alt rendiment.*

Si el Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació considera que aquest Decret que conforma el programa d'actuació per a zones vulnerables no és el marc adequat per a establir les mesures de la transició cap a la reducció d'emissions de GEH generades per l'activitat ramadera, caldrà que s'indiqui quin serà el marc planificador que abordarà totes aquestes qüestions i en quin termini estarà disponible.

3.- De fet, en relació amb aquest darrer punt, l'apartat *7. Identificació i avaluació dels impactes ambientals significatius de l'alternativa escollida 7.4.1. Emissions de GEH* conclou que l'impacte del programa sobre les emissions de CO_2, CH_4, NH_3 i N_2O és compatible.

En primer lloc, l'Oficina no considera acceptable aquesta conclusió, sobretot perquè no hi ha cap estimació quantitativa de la disminució d'emissions de GEH que s'assolirà amb el desenvolupament del programa. Convé en aquest punt recordar, que l'entrada en vigor de la *Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic* preveu en el seu *art.34 que els procediments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes que es desenvolupin a Catalunya hauran d'avaluar les emissions de GEH que llur execució i gestió puguin produir i també la seva vulnerabilitat davant els impactes del canvi climàtic.*

Així doncs, caldrà esmenar l'Informe de Sostenibilitat Ambiental del Programa d'actuació tot donant compliment a les prescripcions de la *Llei 16/2017 del canvi climàtic* , en especial pel que fa referència a la quantificació de la reducció d'emissions de GEH necessària per assolir l'objectiu ambiental 3 i que segons l'ISA es concreta amb el desenvolupament dels articles 11,14,21,23,30,47 i 48 del Decret.

En segon lloc, en aquest mateix apartat caldria puntualitzar que el canvi en la política de fertilització de síntesi en favor de les dejeccions i la seves implicacions positives en la mitigació del canvi climàtic no estaran reflectides en la seva totalitat en l'inventari d'emissions de GEH de Catalunya ja que aquí no es produeixen fertilitzants.

A més a més, cal no maximitzar el fet de l'increment de les emissions de CO_2 degudes a l'augment de kilòmetres de les rutes de transport de les dejeccions, ja que respecte el conjunt de les

Diagonal 523-525
08029 Barcelona
Tel. 93 444 50 00
Fax 93 419 75 47

PAPER RECICLAT

emissions del sector aquestes poden ser molt minoritàries. Convindria justificar quantitativament aquestes afirmacions i sobretot estudiar si la optimització de rutes mitjançant GPS té un efecte tant tant destacat com el que es suggereix.

Un tercer aspecte que cal comentar és l'afirmació *que el nou Decret no incideix en les emissions de metà ni pren mesures de regulació tot i ser un gas molt actiu en l'efecte de l'escalfament global.*

L'Oficina vol puntualitzar que tot i que el Decret es tramiti per tal d'adoptar mesures addicionals a les de l'actual Decret 136/2009, d'1 de setembre, que dóna compliment a les disposicions de la Directiva 91/676/CE d'identificar les zones vulnerables i aplicar-hi programes d'actuació per reduir la contaminació per nitrats d'origen agrari, l'avaluació ambiental avalua tots els efectes significatius que pot tenir el desenvolupament d'aquest programa en el medi ambient. Per tant, tant el Programa com el Decret han de contenir mesures que vagin més enllà de la modificació de la dieta dels animals per tal de reduir les emissions de metà.

4.- Pel que fa a l'apartat *8.3 Mesures correctores sobre les emissions de GEH*, l'Oficina considera que la proposta del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de no plantejar cap tipus de mesura correctora per a la reducció d'emissions de GEH no pot ser tècnicament acceptada d'acord amb el marc legal vigent (*Llei 16/2017, d'1 d'agost del canvi climàtic*) ni amb els compromisos internacionals assumits per Catalunya de reducció d'emissions de GEH.

Cal tenir un horitzó clar i ben definit per quan s'exhaureixi la moratòria el desembre del 2019 de les plantes de tractament col·lectiu de purins i fer una aposta decidida per la rendibilitat de les plantes de biometanització i reaprofitament del biogàs generat a partir, per exemple, de l'establiment de línies de subvenció amb finançament dels fons de desenvolupament de la Unió Europea; és un primer pas per aconseguir un veritable canvi en el sector i revertir les externalitats negatives.

L'Oficina Catalana del Canvi Climàtic sol·licita que aquestes aportacions siguin tingudes en consideració.

Barcelona, 6 de novembre de 2017

El tècnic de
l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic

Ester Agell Mas

Vist i plau
El cap de
l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic

Salvador Samitier Martí

Diagonal 523-525
08029 Barcelona
Tel. 93 444 50 00
Fax 93 419 75 47

PAPER RECICLAT

PORCAT
Associació Catalana
de Productors de Porcí

Passi a: ACR
Pel seu coneixement:
Per preparar proposta de resposta:
Per contestar-ho:
Per preparar informa:
Data: 22.11.2017

D. 1835 SEE 21/11/17

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació -
Diagonal

Número: 0803/1550/2017
Data: 21/11/2017 12:22:05

Registre d'entrada

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Gran Via de les Corts Catalanes, 621-614, 08007 Barcelona

Al·legacions al Projecte de Decret *"Decret …./2017, de gestió de la fertilització del sòl i del les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries"*

Les al·legacions de PORCAT han estat presentades en el document conjunt signat per ANPROGAPOR, ASFAC, FCAC, JARC i UP, de forma consensuada. No obstant, a nivell particular de l'associació, presentem una al·legació única:

Al·legació 1:

La Disposició final Tercera estableix la creació de la Taula Sectorial Agrària, formada per 5 membres de les OPA i 2 membres de la FCA. En relació a aquesta Taula, volem fer les següents consideracions:

- En primer lloc, cal constatar que, efectivament, la creació d'aquesta Taula està prevista a la Resolució 739/X del Parlament de Catalunya, sobre el món agrari, i cal vehicular-la a l'empara del Decret 375/2000, de 21 de novembre, pel qual es creen i es regulen les taules sectorials agràries, i, en concret, atenent al que estipula l'article 3.1. d'aquest Decret. En base al mateix article, PORCAT pot ser present a la Taula de Fertilització, però no formar-ne part.

- En segon lloc, cal ressaltar que en anteriors esborranys del projecte de Decret, PORCAT ja va al·legar al seva discomformitat amb la creació d'aquesta Taula, i es va eliminar la seva creació; no obstant, en la darrera versió de l'esborrany, la creació d'aquesta Taula va tornar a aparèixer, un fet que ens va deixar realment sorpresos.

Associació Catalana de Productors de Porcí – CIF G61786513

PORCAT
Associació Catalana
de Productors de Porci

- En tercer lloc, cal tenir en compte que la gestió de les dejeccions ramaderes és una qüestió que no només afecta al sector ramader, sinó que té un fort impacte social. Avui dia, totes les qüestions relacionades amb el medi ambient generen una opinió social molt forta, com ho demostren les múltiples manifestacions socials que han tingut lloc en els darrers anys, especialment en les comarques més afectades; amb aquest contexte social, és difícil de justificar que una associació com Porcat, que en volum representa una part molt important de les dejeccions ramaderes generades a Catalunya, no pugui participar en l'òrgan de representativitat de la gestió de les dejeccions com a membre, més enllà de la seva participació com a "oient".

- En quart lloc, considerem que no té sentit establir un nou òrgan de representativitat del sector quan ja existeix la Comissió Mixta d'interlocució en l'àmbit de la fertilització la gestió de la matèria orgànica, creada mitjançant el Decret 14/2015, de 10 de febrer, de modificació del Decret 145/2012, de 6 de novembre, de creació de la Comissió Interdepartamental de Nitrats i Dejeccions Ramaderes, establerta en l'article 8.3 del Decret.

Davant aquesta situació, des de PORCAT proposem **substituir el text actual de la Disposició final Tercera pel següent text: "*L'òrgan d'interlocució amb el sector agrari serà la Comissió Mixta d'interlocució en l'àmbit de la fertilització i la gestió de la matèria orgànica establerta en l'article 8.3 del Decret 145/2015, de 10 de febrer, de modificació del Decret 145/2012, de 6 de novembre, de creació de la Comissió Interdepartamental de Nitrats i Dejeccions Ramaderes*".**

Ricard Parés i Casanova, director de PORCAT.

Barcelona, 21 de novembre de 2017

Associació Catalana de Productors de Porci – CIF G61786513

D·1986

Data a: AGR
Pel seu coneixement:
Per tempo per proposta de resposta:
Per comparecer hot:
Per tempo per informe:
Data: 22.02.2018
Unitat: Gres nel 03

Generalitat de Catalunya
Departament de Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
(Serveis Centrals)

Número: 0605/1745/2018
Data: 21/02/2018 12:09:10

Registre d'entrada

Rosa Martí i Conill

Assumpte: Projecte de decret de gestió de la fertilització de sòl

Rosa Matí i Conill, major d'edat, amb DNI 77263977P, domiciliada al C/ Sant Antoni, 72 de Parets del Vallès (08150), tel 680439861 rosamarticonill@gmail.com, tinc a bé compareixa i

MANIFESTAR

Que he tingut coneixement de la proposta de Decret /2017, *de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.*

Una vegada llegit el text he pogut constatar que el responsable de les dejeccions i el que decideix tirar purins en uns determinats camps és l'arrendatari.

Entenc que sigui així, que l'arrendatari pugui decidir el tipus de fertilitzant que utilitza per abonar les terres que té llogades, però existeix una problemàtica que alguns estem patint i que el decret no contempla.

Es tracta de que el propietari no té cap control sobre si en les terres de la seva propietat si aboquen o no dejeccions ramaderes i algunes vegades passa que l'amo no està d'acord amb l´ús d'aquests tipus de fertilitzant perquè es poden produir problemes de contaminació per nitrats causant prejudicis difícilment esmenables en un temps llarg.

La meva família ha patit el fet de que un arrendatari ha abocat purins a les nostres finques tot i que nosaltres no volíem que això passés per no perjudicar els pous. Fins i tot l'arrendatari ha deixat camps sense sembrar per poder tenir

Rosa Martí i Conill

lliura la terra per abocar quan tot està sembrat i van molts buscats els camps sense cultiu. L'arrendari de vegades converteix el fet de tirar purins en un una manera d'aconseguir ingressos a costa de perjudicar el sòl.

Per tot el que acabo d'indicar

Presento la següent i única **AL·LEGACIÓ**

Que en algun punt del decret s'introdueixi que en les finques arrendades es necessiti l'autorització del propietari per fertilitzar els camps amb dejeccions ramaderes.

Tota vegada aquest fet faria que augmentessin les garanties en el sentit de que no hi haguessin arrendataris desaprensius que contaminen els camps i els deixen contaminats. Per altra part, segurament el sistema de sancions podria tenir més garanties.

Parets del Vallès, 13 de febrer de 2018.

Direcció General d´Agricultura i Ramaderia

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Gran Via de les Corts Catalanes, 612

08007 Barcelona

D·1986

Adreça: AGR
Rel seu coneixement:
Per proposta proposta de resposta:
Cont: 22.02.2018
Direcció General 03

Rosa Martí i Conill

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura
Ramaderia, Pesca, Alimentació
(Serveis Centrals)

Número: 0005/1702/2018
Data: 21/02/2018 - 09:10

Remitent i entrada:

Assumpte: Projecte de decret de gestió de la fertilització de sòl

Rosa Matí i Conill, major d'edat, amb DNI 77263977P, domiciliada al C/ Sant Antoni, 72 de Parets del Vallès (08150), tel 680439861 rosamarticonill@gmail.com, tinc a bé compareixa i

MANIFESTAR

Que he tingut coneixement de la proposta de Decret /2017, *de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries.*

Una vegada llegit el text he pogut constatar que el responsable de les dejeccions i el que decideix tirar purins en uns determinats camps és l'arrendatari.

Entenc que sigui així, que l'arrendatari pugui decidir el tipus de fertilitzant que utilitza per abonar les terres que té llogades, però existeix una problemàtica que alguns estem patint i que el decret no contempla.

Es tracta de que el propietari no té cap control sobre si en les terres de la seva propietat si aboquen o no dejeccions ramaderes i algunes vegades passa que l'amo no està d'acord amb l´ús d'aquests tipus de fertilitzant perquè es poden produir problemes de contaminació per nitrats causant prejudicis difícilment esmenables en un temps llarg.

La meva família ha patit el fet de que un arrendatari ha abocat purins a les nostres finques tot i que nosaltres no volíem que això passés per no perjudicar els pous. Fins i tot l'arrendatari ha deixat camps sense sembrar per poder tenir

Rosa Martí i Conill

lliura la terra per abocar quan tot està sembrat i van molts buscats els camps sense cultiu. L'arrendari de vegades converteix el fet de tirar purins en un una manera d'aconseguir ingressos a costa de perjudicar el sòl.

Per tot el que acabo d'indicar

Presento la següent i única **AL·LEGACIÓ**

Que en algun punt del decret s'introdueixi que en les finques arrendades es necessiti l'autorització del propietari per fertilitzar els camps amb dejeccions ramaderes.

Tota vegada aquest fet faria que augmentessin les garanties en el sentit de que no hi haguessin arrendataris desaprensius que contaminen els camps i els deixen contaminats. Per altra part, segurament el sistema de sancions podria tenir més garanties.

Parets del Vallès, 13 de febrer de 2018.

Direcció General d´Agricultura i Ramaderia

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Gran Via de les Corts Catalanes, 612

08007 Barcelona

UNIÓ DE PAGESOS

UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA
Ulldecona 21-33, 2n 08038 Barcelona
Tel. 93 268 09 00 - Fax 93 268 48 93
www.uniopagesos.cat

UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA
20/11/2017
ENTRADA Nº
SORTIDA Nº 238

Correos y Telégrafos
21-11-17
SUC. - 1
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

En **JOAN CABALL I SUBIRANA**, en la seva qualitat de Coordinador Nacional de la **UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA**, en nom i representació de l'esmentada organització, amb domicili, a efectes de notificacions, al Ulldecona 21-33, 2n (08038) Barcelona, com millor procedeixi en Dret,

MANIFESTA:

Que en el DOGC Núm. 7455, de 15 de setembre de 2017, va ser publicat, per part del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, l'Edicte de 13 de setembre de 2017, pel qual se sotmeten a informació pública el **Projecte de gestió de la fertilització i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries**, i l'informe de sostenibilitat ambiental.

Que mitjançant aquest s'estableix un termini de 45 dies hàbils des de l'endemà de la seva publicació, fins al dia 21 de novembre de 2017 per efectuar els observacions, els suggeriments o les al·legacions que es considerin oportunes.

Que els Estatuts de la Unió de Pagesos de Catalunya inclouen explícitament la protecció dels interessos generals dels agricultors.

Que, en base a l'anterior, formula en temps i forma les següents

AL·LEGACIONS

ESMENA NÚM. 1 Estructura decret

S'ha millorat l'estructura del decret, i el nou text publicat està més ben organitzat i esdevé més comprensible que l'anterior.

En el document resposta DARP s'argumenta que l'Assessoria Jurídica determina que les qüestions procedimentals han d'anar regulades en l'articulat d'aquest Decret.

Tanmateix, d'acord amb la disposició addicional vint-i-sisena de la Llei 2/2014, del 27 de febrer, mitjançant la qual es faculta al departament en matèria d'agricultura i ramaderia per establir el procediment d'habilitació del personal tècnic que han de redactar i signar els plans de gestió de les dejeccions ramaderes, es considera que l'articulat següent es pot incloure en una modificació de l'actual Ordre AAM/389/2014 en similitud per raó de matèria:

- Article 31, d'Assessorament en fertilització, concretament dels apartats del 4 al 9.

- Article 42, Procediment d'habilitació dels tècnics per redactar i signar plans.

A més, d'acord amb la disposició final cinquena d'aquest Decret que autoritza al conseller competent en matèria d'agricultura i ramaderia de modificar els annexes d'aquest decret per tal de adaptar-los als nous avenços tècnics i de coneixement, es considera que l'articulat següent s'hauria de traslladar als annexes atenent al caràcter tècnic i modificable del contingut dels diversos documents que ha de disposar i/o presentar el ramader, agricultor i centres de gestió de dejeccions o de residus:

- Articles 33, 37.3, 39, 40.1 i 45.1, El contingut del Pla de gestió de les dejeccions ramaderes, de la Declaració anual, i del pla de gestió d'un centre de gestió de les dejeccions ramaderes i el llibre de gestió de fertilitzants dels centres, i contingut del pla de gestió agrària. Al igual que el contingut del Llibre de gestió de fertilitzants que han de complimentar ramaders i agricultores, els continguts d'aquests documents també es poden incloure com annexos al decret.

- Article 47.4, les Distàncies a respectar en els apilaments de fems de les explotacions semi-intensives de muntanya, que es poden incloure en l'annex 3 Distàncies a respectar.

ESMENA NÚM. 2 Article 3. Definicions

Apartat 3.1

Lletra m), en la definició de Gestió en el marc agrari:

m) Gestió en el marc agrari: l'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes en una base agrícola, l'emmagatzematge de les dejeccions, el transport de les dejeccions, els tractaments de dejeccions en origen i la gestió duta a terme pels centres de gestió de dejeccions ramaderes per a la seva aplicació agrícola.

Especificar que inclou el transport de les dejeccions per part del titular de l'explotació ramadera d'origen de les mateixes o pel titular de l'explotació agrícola de destí.

Lletra y) en la definició de Zona vulnerable (ZN)

D'acord amb la Memòria general del projecte la nova norma defineix dins de la zona vulnerable designada com a tal, una zona vulnerable A (ZV-A) i una zona vulnerable B (ZV-B) als efectes de l'aplicació de les mesures previstes en determinats articles pel que fa a l'increment en la generació i l'aplicació de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats. La ZV-A inclou els municipis amb un ICR superior a 0,8, així com aquells que, tenint un ICR entre 0,5 i 0,8, tenen una elevada contaminació per nitrats, de manera que està constituïda pels municipis on s'ha d'aplicar un programa d'acció reforçat per tal d'assolir els objectius fixats. La ZV-B inclou la resta de municipis de zona vulnerable.

Si s'observa les fitxes d'evolució de nitrats publicades recentment per l'ACA (de data 9.06.2017), en la ZV 2, municipis de les comarques del Maresme i la Selva, amb un ICR inferior a 0,5, s'ha empitjorat la qualitat de les seves aigües subterrànies en els darrers 17 anys, malgrat no incrementar la càrrega ramadera. Per contra tenim la ZV 3, municipis de la comarca d'Osona, que tot incrementar la capacitat ramadera en els darrers 17 anys, i havent assolit un ICR superior a 1,2, l'ACA no observa que hi hagi hagut una variació de la qualitat de l'aigua subterrània des del 2000, i el percentatge de mostres que supera els 50 ppm de nitrats ha disminuït lleugerament (en dos punts percentuals) en el darrer període (entre 2012-2015) respecte el primer període avaluat (entre 2000-2003).

En el text del decret en cap moment es concreta el criteri pel qual els municipis estan incloses a la ZV-A o a la ZV-B.

Per tot l'anterior, no s'està d'acord amb la classificació dels municipis en zones vulnerables A i B de l'annex 19, ja que en la zona vulnerable A s'hi inclouen zones amb problemàtiques diferents, zones de càrrega ramadera elevada i zones de baixa càrrega ramadera però amb continguts elevats de nitrats a les aigües subterrànies.

Es proposa que a la definició de zona vulnerable es defineixi la ZV-A com a municipis en zona vulnerable amb un ICR superior a 1, en lloc de 0,8 proposat en el projecte de decret, i la ZV-B, la resta de municipis en zona vulnerable. I que a l'annex 19 s'inclogui el valor d'ICR i de concentració de nitrats de cada municipi.

Afegir una nova lletra

Nova lletra aa) amb la següent definició:

"aa) Cap d'explotació: Persona física responsable de les operacions financeres i de producció habituals i diàries de l'explotació."

Justificació: Als efectes del previst en matèria d'assessorament en fertilització, pel que fa a l'excepció prevista per als titulars de les explotacions, aquesta excepció s'ha d'estendre als caps d'explotació, ja que sovint en les explotacions agràries directes [lletres b) i c) de l'article 2 de la Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària] en la seva configuració com a familiars agràries els titulars de les explotacions no assumeixen la tasca de cap d'explotació [en el sentit i definició donades a les estadístiques europees (censos i enquestes de les estructures, veure: https://www.idescat.cat/tema/agrar) sobre les explotacions agràries, actualment inclosa la definició a l'Annex II del Reglament (CE) 1200/2009 de la Comissió, de 30 de novembre.

Apartat 3.2

Incloure que seran d'aplicació les definicions establertes en la següent normativa vigent, Afegir text en cursiva:

"3.2 [...] Són d'aplicació igualment les definicions establertes en la Llei 2/2005, de 4 d'abril, de contractes d'integració pels contractes vigents i, a partir de l'1 de gener del 2018 caldrà fer esment a l'aplicació de les definicions establertes en la Llei 3/2017, de 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibre primer, segon, tercer, quart i quinqué, capítol V."

Justificació: Tal i com s'exposa en els antecedents del Decret 40/2014, de 25 de març, d'ordenació ramadera *"[...] a Catalunya una part important de les explotacions ramaderes del sector porcí i avícola tenen signats contractes d'integració [...]"*. Així mateix, la Llei 3/2017, de 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibre primer, segon, tercer, quart i quinqué, capítol V. La Cooperació en l'explotació ramadera. Contracte d'integració, estableix una corresponsabilitat en la gestió de les dejeccions ramaderes entre el titular de l'explotació ramadera i l'integrador/propietari dels animals.

Per tant, cal fer un esment al règim d'integració ramadera en aquesta norma.

ESMENA NÚM. 3 Article 4. Càlcul de l'índex de càrrega ramadera

Es proposa que en la definició de l'índex de càrrega ramadera, en el càlcul del nitrogen total en les dejeccions produïdes pel bestiar en règim intensiu o semi-intensiu de les granges d'un municipi i dels municipis adjacents, es tingui en compte només la part del nitrogen que es gestiona en el marc agrari en una base agrícola de Catalunya. Per descomptar el total o la part que correspongui del nitrogen de les granges que en el seu pla de gestió es preveu la gestió en el marc agrari en finques fora de Catalunya, com en el cas de la gallinassa, i el de les explotacions en que el pla de gestió preveu la gestió fora el marc agrari, amb el lliurament a un gestor de residus autoritzat, així com les reduccions per dietes.

ESMENA NÚM. 4 Article 6. Persones gestores de dejeccions ramaders i altres fertilitzants nitrogenats

Afegir un nou apartat e), text en cursiva:

"e) Les persones integradores/propietàries dels animals quan no coincideix amb el titular de l'explotació ramadera."

Justificació: la mateixa justificació que la de l'Esmena Núm. 2, a l'article 3.2.

ESMENA NÚM. 5 Article 7. Obligacions i responsabilitats de les persones gestores de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Afegir un nou apartat 7.6, text en cursiva:

"7.6 Les persones integradores/propietàries dels animals quan no coincideix amb el titular de l'explotació ramadera tindran en compte les mesures que es puguin establir d'acord amb l'article 37.7 d'aquest Decret."

Justificació: la mateixa justificació que la de l'Esmena Núm. 2, a l'article 3.2.

Afegir un nou apartat sobre les obligacions i responsabilitats de les persones que ostenten la titularitat d'un contracte que els cedeix només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes

El nou apartat de l'article 7 ha d'incloure les obligacions i responsabilitats de les persones que ostenten la titularitat d'un contracte que els cedeix només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes, tal i com admet el dret civil de Catalunya [per als contractes celebrats fins el 31/12/2017 la lletra b) de l'article 4 de la Llei 1/2008, de 20 de febrer, de contractes de conreu i per als contractes celebrats a partir de l'1/01/2018 la lletra c) de l'article 623-4 del llibre sisè del Codi Civil de Catalunya aprovat mitjançant la Llei 3/2017, de 15 de febrer], ja que va més enllà del que es preveu a l'article 7.2. per als titulars de les explotacions ramaderes i, a més, no pot forma part del previst a l'article 7.3 sense que una Disposició addicional nova estableixi, en la matèria de fertilització i gestió de les dejeccions ramaderes, una nova obligació de comunicació del titular de l'esmentat dret a adobar amb dejeccions ramaderes al titular de l'explotació agrícola on efectua aquesta gestió, per tal que aquest darrer pugui complir amb el conjunt d'obligacions que el decret estableix.

En aquest sentit, a més, cal recordar que el titular d'un contracte que li cedeix només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes és l'únic responsable d'algunes de les infraccions tipificades al Capítol VII de la Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària.

En cas de no tenir en compte aquestes al·legacions sobre la gestió i obligacions dels titulars de contractes que els cedeixen només el dret a adobar amb dejeccions ramaderes, l'objecte del decret queda totalment desvirtuat al esdevenir a la pràctica les previsions del mateix inassolibles.

ESMENA NÚM. 6 Article 9. Reducció en l'excreció del nitrogen del bestiar mitjançant la millora de l'alimentació o els sistemes de maneig

Afegir dos nous punts 9.1 bis i 9 ter, text en cursiva:

"9.1bis En cas que el titular de l'explotació treballi en règim d'integració ramadera, la persona integradora/propietària dels animals facilitarà al titular de l'explotació ramadera els pinsos amb la composició corresponent al nivell d'alimentació que el ramader s'ha compromès a seguir en el pla de dejeccions ramaderes i els comprovants que garanteixin la composició i la quantitat d'aliments subministrats als animals."

"9.1ter Els fabricants de pinsos han de comunicar anualment al departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia, la quantitat de pinsos per a la reducció de l'excreció nitrogenada comercialitzats i/o subministrats a cada explotació ramadera, en les condicions que estableixi la direcció general competent en matèria d'agricultura i ramaderia."

Justificació: la mateixa justificació que la de l'Esmena Núm. 2, a l'article 3.2.

ESMENA NÚM. 7 Article 10. Instal·lacions d'emmagatzematge individual de les dejeccions ramaderes

Apartat 10.3

La possibilitat de computar als efectes d'emmagatzematge el volum de dejeccions que s'acumula al terra de les naus es limita a oví i cabrum, amb certificat tècnic habilitat.

Es considera que aquesta possibilitat s'hauria de permetre en altres espècies quan per la tipologia de producció de les dejeccions es consideri justificat tècnicament tal i com es preveu a l'article 15.5 del Decret 136/2009.

Per aquest motiu es proposa modificar aquest apartat (els canvis en cursiva):

"10.3. En les explotacions ramaderes *quan per la tipologia de producció de les dejeccions es consideri justificat tècnicament*, es computa als efectes d'emmagatzematge el volum de dejeccions acumulable al terra de la mateixa nau sempre que el terra sigui impermeable, de manera que no es produeixin filtracions de dejeccions. Aquest requisit s'acredita mitjançant un certificat emès per persona tècnica habilitada conformement al capítol 5 d'aquest Decret, en el qual s'especifiqui que la tipologia del terra de la nau i el maneig normal del bestiar permeten considerar que no hi ha filtracions cap al subsòl. Aquest emmagatzematge al terra de les naus haurà de disposar d'una quantitat suficient de jaç (palla, serradures o material equivalent) per tal de garantir en tot moment que els animals gaudeixen de les condicions d'higiene i benestar adients."

ESMENA NÚM. 8 Article 11. Instal·lacions d'emmagatzematge en destinació

Els sistemes d'emmagatzematge a destinació són una eina bàsica per ajudar a mobilitzar dejeccions, sobretot purins, lluny dels lloc de generació i/o facilitar una correcte gestió i aplicació agrícola. En aquest darrer cas poden ser emmagatzematges a prop d'explotacions agrícoles que no són del titular de l'explotació ramadera a distàncies que no necessàriament ha de ser superiors a 5 km per facilitar la logística del transports fins a destí a l'aplicació en el moment adequat. Dins d'un centre de gestió, potser alguna de les explotacions associades es troben a menys de 5 km de la bassa d'emmagatzematge a destí mentre totes les altres explotacions es troben a una distància superior. S'hauria de poder fer un emmagatzematge en destinació sempre que es compleixin les distàncies mínimes de l'annex 3.1. Es tracta d'una eina molt bona per reduir un dels limitants importants alhora de realitzar una correcte gestió de les dejeccions ramaderes, la disponibilitat de maquinària d'aplicació durant determinats períodes de l'any.

Així mateix no s'està d'acord amb que només puguin disposar d'instal·lacions d'emmagatzematge en destinació els centres de gestió de dejeccions ramaderes.

S'hauria de substituir el text del segon paràgraf "*han d'estar sota cobert*" per "*s'han de prendre mesures per reduir les emissions d'amoníac a l'atmosfera, per exemple, cobrir amb cobertes rígides, flexibles o flotants*".

Es proposa la modificació de l'article d'acord amb l'exposat.

ESMENA NÚM. 9 Article 15. Transport de dejeccions ramaderes

Apartat 15.2, lletra b)

Es considera que l'ús del GPS com a eina de traçabilitat de les dejeccions per les aplicacions a parcel·les que es troben ubicades a més de 10 km de la instal·lació d'origen de les dejeccions, més la posada en marxa de la declaració anual i els controls de nutrients al sòl ha de ser suficient per a controlar la correcta gestió de les dejeccions i detectar possibles aplicacions incorrectes en distàncies inferiors als 10 km i detectar així sobrefertilitzacions en parcel·les properes a les explotacions i cultivades pels propis ramaders.

Per aquest motiu es proposa eliminar la lletra b) (*b) Quan les dejeccions procedeixen d'explotacions ramaderes que generin més de 2.000 kg de nitrogen en còmput anual (segons coeficients estàndard), sempre que es traslladin a més de 5 km de l'explotació d'origen.*)

ESMENA NÚM. 10 Article 16. Mesures de caràcter general

Apartat 16.5

S'estableix que "*Les incidències en la gestió de les dejeccions ramaderes en el marc agrari que impliquin un risc o afecció greus per al medi s'han de comunicar immediatament a la direcció general competent en matèria d'agricultura i ramaderia, a la direcció general competent en matèria de qualitat ambiental, a l'Agència de Residus de Catalunya, a l'ajuntament corresponent, i, si té afectació directa al medi aquàtic a l'Agència Catalana de l'Aigua, amb indicació del lloc afectat, el tipus i les causes de l'afecció, la procedència de les dejeccions i les mesures correctores, en cas que se n'hagin adoptat.*"

Cal especificar que només cal entrar una comunicació a la direcció general competent en matèria d'agricultura i ramaderia que la traslladarà a únic Registre mitjançant el qual es traslladarà una comunicació adreçada a totes les administracions enumerades.

ESMENA NÚM. 11 Article 17. Períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats

Article 17.2, lletra h)

De les condicions en que es poden aplicar purins en recintes de blat de moro de regadiu un cop ha finalitzat el cultiu es proposa modificar el contingut de N al sòl en forma de nitrats que hauria s'hauria d'incrementar fins a 35 mg N NO3-/ kg sòl sec a 105°C.

Es proposa modificar el text marcat en cursiva del primer guió:

"- Es realitza per part d'un tècnic d'assessorament en fertilització una anàlisi del contingut de N al sòl en forma de nitrats, en una mostra obtinguda en el termini i amb la metodologia descrits a l'annex 8, i aquest contingut és inferior a *35 mg* N NO_3^-/ kg sòl sec a 105°C."

ESMENA NÚM. 12 Article 19. Quantitats màximes de nitrogen aplicables als cultius en zones vulnerables

Apartat 19.1

Tal i com es fa a l'article 18.1 per les zones no designades com a vulnerables, s'hauria de fer a esment a que el càlcul del nitrogen aportat per les dejeccions ramaderes s'ha de fer d'acord amb els criteris establerts a l'annex 13.

Apartat 19.2

En el cas d'explotacions que no tenen disponibilitat d'aplicar fertilitzants orgànics i/o fan fertirrigació no s'hauria de limitar el màxim de N en fertilitzants minerals o en aigua de reg i s'hauria de poder aplicar fins el màxim de N total amb aplicació de fertilitzants minerals i en aigua de reg.

Apartat 19.5, lletra a)

Es proposa incrementar la càrrega de pastura fins a l'equivalent a 170 Kg N/ha i any tenint en compte el previst a l'annex 4, del Reglament 889/2008 de la Comissió, de 5 de setembre de 2008, pel qual s'estableixen disposicions d'aplicació del Reglament (CE) nº 834/2007 del Consell sobre producció i etiquetat dels productes ecològics, amb respecte a la producció ecològica, el seu etiquetat i el seu control, que preveu el nombre màxim d'animals per hectàrea en ramaderia ecològica i estableix una càrrega ramadera equivalent a un màxim de 170 kg N/ha i any.

ESMENA NÚM. 13 Article 21. Mètode d'aplicació dels fertilitzants nitrogenats

Apartat 21.2.b)

Es considera que s'hauria de prohibir també l'aplicació de fertilitzants nitrogenats minerals, com l'N-32, amb els sistemes de reg. Amb l'excepció dels sistemes de reg localitzat o per aspersió.

Apartat 21.3

Es considera que cal preveure la possibilitat d'establir excepcions a aquesta prohibició en casos en que el ventall no es pugui substituir per condicions de l'orografia del terreny o climàtiques, del tipus de cultiu, o altres motius.

Es proposa, per tant, afegir el text següent:

"La direcció general competent en agricultura i ramaderia podrà establir excepcions a aquesta prohibició en casos en que el ventall no es pugui substituir per condicions de l'orografia del terreny, climàtiques, del tipus de cultiu, o altres motius justificats".

Apartat 21.4

Es proposa modificar el text de la següent manera:

"21.4. Les aplicacions de dejeccions ramaderes, així com d'altres fertilitzants orgànics no inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa de productes fertilitzants, es prohibeixen des de les 15 h del divendres fins a les 24 h del diumenge i en festius a menys de 500 metres de nuclis de població, àrees de lleure o centres de treball no agraris. En el cas del centres de treball no agrari només està prohibit quan s'hi treballi en aquest període i es comuniqui al departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia. El departament farà públics mitjançant la seva web els centres de treball respecte els quals s'ha de respectar la prohibició.

La prohibició no s'aplica en els supòsits següents:

- *Dejeccions ramaderes compostades, digestats procedents de la digestió anaeròbia.*
- *Quan s'apliquin injectats dins el sòl o incorporats immediatament.*

En cas de condicions meteorològiques adverses o circumstàncies excepcionals que redueixin els dies disponibles per fer les aplicacions, la direcció competent en matèria d'agricultura i ramaderia pot acordar en determinades zones aixecar aquesta prohibició."

Justificació: Aquesta limitació es considera excessivament restrictiva i que dificulta la tasca de poder aplicar els fertilitzants en el moment oportú. Si dels 45 dies anteriors a la sembra, on es pot aplicar adob orgànic, hi restem els caps de setmana, hi estem restant un 25% dels dies poder-ho fer. A més a més, en sembres tardanes de cereal d'hivern, la preparació del terreny pot coincidir en períodes de pluges, on cal aprofitar el moment en que es pot entrar al terreny per realitzar les tasques agrícoles necessàries. A aquest fet, cal sumar-hi que cada cop més explotacions gestionades per professionals, només tenen una persona al capdavant de l'explotació, que és qui fa, pràcticament, la totalitat de les tasques.

ESMENA NÚM. 14 Article 22. Equips d'aplicació de fertilitzants

Apartat 22.2, lletra b) i d)

Es proposa eliminar la lletra b) i la lletra d).

"b) Quan les dejeccions procedeixen d'explotacions ramaderes que generin més de 2.000 kg de nitrogen en còmput anual (segons coeficients estàndard), sempre que es traslladin a més de 5 km de l'explotació d'origen."

d) Quan les dejeccions procedeixin d'explotacions situades en zona vulnerable que segons el seu pla de gestió s'apliquen en zona no vulnerable.

Justificació: Es considera que l'ús del GPS com a eina de traçabilitat de les dejeccions per les aplicacions a parcel·les que es troben ubicades a més de 10 km de la instal·lació d'origen de les dejeccions, més la posada en marxa de la declaració anual i els controls de nutrients al sòl ha de ser suficient per a controlar la correcta gestió de les dejeccions i detectar possibles aplicacions incorrectes en distàncies inferiors als 10 km i detectar així sobrefertilitzacions en parcel·les properes a les explotacions i cultivades pels propis ramaders.

ESMENA NÚM. 15 Article 23. Incorporació dels fertilitzants nitrogenats dins del sòl

Apartat 23.1, lletra a)

Es proposa eliminar el darrer paràgraf *"No obstant això, en el cas de la fracció sòlida del purí porcí, el termini màxim d'incorporació és de 12 hores"*.

Justificació: La fracció sòlida dels purins és un Fertilitzant de tipus 1, amb una relació C/N alta d'acord amb la definició de la lletra h).1 de l'Article 3, per tant s'haurien de mantenir els mateixos terminis que per la resta de Fertilitzants de tipus 1.

Apartat 23.1, lletra b)

En el primer guió, es proposa incrementar a 24 h el terminis d'incorporació dels purins al sòl en les aplicacions de realitzades amb el ventall en terres situades entre 1000 i 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, immediatament després de l'aplicació.

En el segon guió, en distàncies inferiors a 500 metres de nuclis de població, polígons industrials, centres de treballs no agraris o àrees de lleure, aquest termini hauria de graduar-se en funció del dispositiu utilitzat, 12 hores si l'aplicació és en ventall, i fins 24 hores si l'aplicació és mitjançant tubs penjants o mànegues.

Justificació: El termini proposat de 4 h és absolutament inviable si es té present la realitat de la pagesia professional agrària, o cada cop més només hi ha una persona al capdavant de l'explotació que realitza la majoria de tasques. Es proposa, per tant, perquè sigui viable el compliment d'aquest condicionant per part d'aquell ramader i/o agricultor que es realitza la seva pròpia aplicació, augmentar el període a 24 hores tot l'any.

La prohibició d'utilitzar vano i l'obligació d'utilitzar sistemes d'aplicació que permetin una elevada uniformitat, ja es consideren suficients.

Les explotacions sotmeses al règim d'autorització ambiental ja es veuran obligades a complir aquests terminis més curts en compliment de la MTD 22 (Decisió d'execució (UE) 2017/302 de la Comissió, de 15 de febrer de 2017).

ESMENA NÚM. 16 Article 24. Aplicació de fertilitzants nitrogenats en terrenys de fort pendent

Apartat 2

Es proposa substituir el text de l'apartat 2 pel següent text i afegir un apartat 3:

"24.2. En cas que s'apliquin fertilitzants nitrogenats en terrenys de pendent local superior al 15%, cal prendre alguna de les mesures següents o altres d'eficàcia equivalent, per minimitzar l'escolament superficial per tal d'afavorir la infiltració de l'aigua (de reg o de pluja) al sòl:

- *Cultiu establert en el sòl, aplicació de cobertora.*
- *Aplicació sobre rostoll, coberta del sòl o mulch."*

24.3 No s'han d'aplicar fertilitzants nitrogenats líquids o semilíquids al sòl en terrenys de pendent local superior al 20%, a no ser que l'aplicació es realitzi mitjançant sistemes d'injecció al sòl del fertilitzant."

Justificació: Aquest article, té per objectiu reduir el risc d'escolament superficial i afavorir la infiltració al sòl del fertilitzant. Des d'Unió de Pagesos, considerem que, si el volum d'aplicació és l'adequat (d'acord a les bones pràctiques), les aplicacions de purí, o d'altres fertilitzants nitrogenats líquids o semilíquids, es poden fer, sense risc d'escolament superficial, en determinades condicions, com les que indiquem: si el cultiu ja està implantat al sòl, si s'aplica sobre rostoll, mulch o altre coberta vegetal. Dit d'una altre manera, alhora de realitzar les aplicacions d'adobs nitrogenats líquids en parcel·les amb pendent d'entre el 15 i el 20%, no s'observen problemes d'escolament si el cultiu ja està implantat en el sòl o s'hi hi ha alguna coberta o rostoll. En el cas que es necessiti comprovar-ho, des d'Unió de Pagesos podem oferir parcel·les del nostres afiliats per tal que l'administració realitzi els assajos oportuns. Per altre banda, tot i que aquesta prohibició ja hi era en l'actualitat, no s'ha tingut en compte alhora de computar la terra que necessita cada granja, per tant, quan es passi a controlar-ho, la majoria de granges ubicades en comarques de muntanya, com el Solsonès, tindran problemes perquè necessitaran més terres que les que actualment tenen, en cas de mantenir-se la prohibició i no acceptar questa esmena.

Així mateix, considerem que les aplicacions de fertilitzant líquid a través de la seva injecció al sòl, han de poder permetre que en terrenys amb pendent local superior al 20% no hi hagi major risc d'escolament superficial. Per tant, caldria permetre llur aplicació.

Des d'Unió de Pagesos, entenem que hi ha més risc d'escolament si s'apliquen els fertilitzants líquids en sòls nus i compactats, tot i que tinguin una pendent menor, que no pas si s'apliquen en sòls, ben estructurats, amb matèria orgànica i capacitat d'infiltració, o amb coberta vegetal o el cultiu implantat, tot i que tinguin una pendent major.

ESMENA NÚM. 17 Article 28. Concentracions màximes de nutrients al sòl

Apartat 3

Es proposa modificar el redactat de la següent manera:

"28.3 En cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la dosificació de les fraccions líquides resultants dels tractaments s'haurà de fer tenint en compte que es garanteixi que el sòl receptor no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105°C."

Justificació: El text proposat estableix que en cas de tractament de dejeccions per nitrificació-desnitrificació, d'electrocoagulació o equivalent, la persona titular de l'explotació ramadera ha de garantir que l'anàlisi dels sòls receptors de les fraccions líquides resultants dels tractaments. La dosificació s'ha de fer de tal manera que es garanteixi que el sòl del recinte no superi la concentració de K (extracció amb acetat amònic) de 400 mg K/kg de sòl sec a 105°C.

Si ens remetem a l'article 7.3 del decret, es defineix que la persona titular de l'explotació agrícola és la responsable de la correcta aplicació agrícola de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats que es realitzi en els recintes inclosos en la seva explotació.

ESMENA NÚM. 18 Article 30. Apilament temporal de fertilitzants orgànics a l'explotació agrícola

Apartat 30.1, lletra b).

A l'apartat, 1 lletra b) s'estableix *"Que s'efectuï en finques situades a més de 3 km de les instal·lacions d'on provenen els fertilitzants orgànics i en llocs on no hi hagi risc de contaminació per escolament superficial ni infiltració subterrània."*

Es proposa, eliminar el text *"a més de 3 km de les instal·lacions d'on provenen els fertilitzants orgànics i"*.

Justificació: la funció de l'apilament temporal és facilitar la logística i la distribució dels fertilitzants orgànics, si es considera necessari fer un apilament temporal per la gestió i logística de l'explotació no ha d'estar limitada la distància respecte a les instal·lacions d'origen d'on provenen els fertilitzants orgànics. En molts casos l'apilament es fa en parcel·les que no són cultivades directament pel ramader i el transport no es fa amb els equips aplicadors, el fet de poder portar les dejeccions al camp abans del moment de la seva aplicació facilita la gestió de les explotacions agrícoles encara que estigui a menys de 3 km de l'explotació d'origen.

Apartat 30.1, lletra c).

El redactat actual dona a entendre que en una finca es pot fer més d'un apilament i cadascun d'ells no ha de ser superior a 200 t:

c) Que la quantitat de fertilitzant apilat a la finca no superi la quantitat aplicable a la campanya agrícola en curs i no ha de ser superior a 200 t per cada apilament.

Es proposa modificar el redactat perquè quedi més clar de la següent manera:

"c) Que la quantitat de fertilitzant apilat a la finca no superi la quantitat aplicable a la campanya agrícola en curs i que cadascun dels apilaments no sigui superior a 200 t."

Apartat 30.1, lletra d)

Es proposa que els apilaments es puguin perllongar fins a quatre mesos. Es proposa modificar la lletra d) substituint "dos mesos" per "quatre mesos" i eliminant el text " *En el cas de fertilitzants orgànics que hagin estat sotmesos a processos d'estabilització i de deshidratació mecànica intensius amb utilització de polielectròlits, el període d'apilament es podrà perllongar fins a tres mesos."*

Justificació: La limitació de dos mesos, per a poder aplicar fertilitzants orgànics apilats a l'explotació, es considera que dificulta, excessivament, la gestió de l'explotació agrícola. Cal

tenir present, que en l'ús de dejeccions ramaderes per fertilitzar els sòls agrícoles, l'agricultor només pot aplicar aquest material correctament, en el moment oportú, si el té convenientment apilat a l'explotació. També, l'agricultor, només pot obtenir aquest tipus d'adob, quan el ramader en disposa. Fer coincidir el moment en que l'agricultor li va bé aplicar aquestes dejeccions i el moment en que al ramader li va bé subministrar el producte, no és tasca fàcil. Si, a més a més, ens trobem en una zona agrícola on predomina un sol conreu, pot resultar més complicada aquesta gestió, perquè normalment la majoria d'agricultors voldran aplicar aquests material fertilitzant en el mateix interval de temps.

Per exemple, en el cas de l'olivera, en certes zones, s'acostuma a aplicar adobs orgànics provinents de dejeccions de vaquí de carn, just després de collir. El període de collita de l'olivera va des de finals d'octubre fins al febrer. Una pràctica habitual és adquirir aquests fems abans de la collita, a fi i efecte de poder-los aplicar, just després de collir, atès que en època de collita la pagesia només està per collir, com és totalment comprensible. A més a més, coincideix, que, durant aquests mesos, és habitual que no tots els dies siguin els adequats per poder realitzar tasques agrícoles (per pluja, boira, neu, etc.).

Per aquests motius defensem que es pugui incrementar de dos a 4 mesos aquest període.

En cas que no s'accepti, proposem que com a mínim es permeti incrementar aquest termini a 4 mesos si es cobreixen les piles de fems.

Apartat 30.2

Es proposa afegir al final de l'apartat, després de "L'apilament ha de canviar d'ubicació cada any" el text *"sempre que sigui possible"*.

Justificació: Les explotacions agrícoles a Catalunya tenen diferents casuístiques i tipologies. Normalment, el lloc que busca l'agricultor per poder apilar els fems és el que compleix el requisit de ser un lloc viable, per poder arribar amb els fems fins allà, que té les característiques necessàries per poder fer l'apilament (lloc sense pendent), etc.. No totes les explotacions tenen molts llocs on poder realitzar aquests apilaments. Per aquests motius, proposem que en els casos on no sigui possible canviar d'ubicació la pila de fems cada any, es permeti poder-ho fer.

ESMENA NÚM. 19 Article 31. Assessorament en fertilització

Apartat 31.3.

Es proposa substituir el text següent "S'exceptuen les explotacions agrícoles on la persona titular té alguna de les titulacions universitàries relacionades a l'annex 15.3 o alguna de les titulacions de formació professional relacionades a l'annex 15.2" pel següent text:

"S'exceptuen les explotacions agrícoles on la persona titular o el cap d'explotació té alguna de les titulacions universitàries relacionades a l'annex 15.3 o alguna de les titulacions de formació professional relacionades a l'annex 15.2 o hagi cursat el curs de formació específica en fertilització regulat pel departament competent en agricultura i ramaderia o hagi completat l'itinerari formatiu previst en la incorporació joves agricultors ."

Justificació: Als efectes del previst en matèria d'assessorament en fertilització, pel que fa a l'excepció prevista per als titulars de les explotacions, aquesta excepció s'ha d'estendre als caps d'explotació, ja que sovint en les explotacions agràries directes [lletres b) i c) de l'article 2 de la Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària] en la seva configuració com a

familiars agràries els titulars de les explotacions no assumeixen la tasca de cap d'explotació [en el sentit i definició donades a les estadístiques europees (censos i enquestes de les estructures, veure: https://www.idescat.cat/tema/agrar) sobre les explotacions agràries, actualment inclosa la definició a l'Annex II del Reglament (CE) 1200/2009 de la Comissió, de 30 de novembre.

Així mateix es considera necessari que els titulars o caps d'explotació que hi estiguin interessats tinguin la possibilitat de fer un curs de formació específic en fertilització que els permeti fer la planificació de la fertilització. D'altra banda, la formació que segueixen els joves que s'incorporen a l'activitat agrària també hauria d'exceptuar a l'obligació de disposar d'assessorament.

Nou Apartat

Es proposa afegir un nou apartat que estableixi que les persones responsables de les aplicacions de fertilitzants de les empreses d'aplicació de fertilitzants, quan s'encarreguin de la planificació de la fertilització, han d'estar en possessió d'un dels títols universitaris o de grau que s'indiquen a l'annex 13.1 o haver assistit al curs de formació específica al qual es refereix l'annex 14.

ESMENA NÚM. 20 Article 35. Modificació del pla de gestió

Apartat 35.1

Els supòsits en que cal modificar el pla s'eliminen i s'estableix que qualsevol modificació s'ha de comunicar al DARP excepte si la modificació del pla deriva de modificacions substancials de l'activitat o de modificacions no substancials de l'activitat amb efectes sobre les persones o el medi ambient i es tramita davant l'òrgan de l'Administració de la Generalitat competent en matèria d'intervenció ambiental.

S'hauria d'eliminar "Generalitat" ja que en el cas de les llicències ambientals l'òrgan competent és l'ajuntament.

Apartat 35.2

Es proposa substituir el text d'aquest apartat pel següent text:

"35.2. *No tenen la consideració de modificació del pla els canvis en la destinació de les dejeccions prevista al pla, sens perjudici de presentar la declaració anual a què fa referència l'article 37 que aquests efectes té la consideració de declaració responsable.*"

Justificació: És necessari ajustar les modificacions dels plans de gestió deguts a la modificació de la llista de terres on es preveuen aplicar les dejeccions a l'objecte, finalitats i principis de la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica, en el sentit de simplificació administrativa i que la declaració anual tingui la consideració de declaració responsable

La base agrícola descrita al pla de gestió, una vegada presentat i avaluat (règim preventiu), ha de quedar actualitzat automàticament amb la declaració anual de gestió dejeccions ramaderes i altres fertilitzants (règim de control), sense necessitat de requerir una modificació expressa del pla de gestió tot i que hi hagi una modificació de la base territorial per gestionar per l'equivalent o superior del 20% del nitrogen generat. L'Administració, en cas que del creuament de les declaracions anuals efectuades pel ramader i l'agricultor detecti

incongruències, ha de procedir a través del mecanisme legal corresponent a demanar la documentació que acrediti que s'han signat nous contractes de cessió o que s'han incorporat les terres en la DUN. i, si es comprova incompliment de la legislació, aplicar el règim sancionador corresponent. Tenint en compte que cada any es presentarà la declaració anual, es considera que la modificació dels recintes en els que s'apliquen les dejeccions –sense modificar la quantitat de nitrogen que el pla de gestió preveu aplicar en una base agrícola en zona vulnerable (N-ref) o en zona no vulnerable- no s'ha de considerar una modificació del pla en cap cas.

Així mateix s'estableix en el propi preàmbul del nou text, paràgraf 14è, que "El sector ramader és un sector dinàmic, que necessita poder adaptar-se a les circumstàncies de mercat. És per això que s'introdueixen tant simplificacions administratives en els plans de gestió,..."). Tot i així, es continua mantenint la burocràcia amb els documents necessaris per justificar la gestió agrícola de les dejeccions tant per part del ramader com de l'agricultor (articles 15 "transmissió de dades de transport a temps real", 32 "pla de gestió", 35 "modificació de pla de gestió", 36 "llibre de gestió de fertilitzants" i 37 "declaració anual").

L'escrit resposta DARP indica que actualitzar automàticament la base agrícola amb la declaració anual desvirtua el caràcter d'intervenció prèvia i preventiva que té el pla de gestió.

L'experiència adquirida ha demostrat amb escreix que la gestió de les dejeccions com adob agrícola no ha d'estar sotmesa a un règim preventiu. S'ha comprovat que el caràcter dinàmic d'aquest tipus de gestió, quan la ramaderia no està completament lligada a l'agricultura, no es pot avaluar com un model estàtic de pla de gestió i successives modificacions, atès que es generen infinitat de registres que, inclús amb l'actual aplicació de la taxa administrativa, sobrepassen el potencial d'intervenció administrativa de l'Administració.

És necessari que el règim preventiu derivi cap a un règim de control més enllà de la mera comunicació de dades anuals a un servidor, cal tenir en compte que només l'anàlisi d'aquestes dades comunicades telemàticament per se ja comporten una enorme càrrega administrativa, no cal incrementar-la més amb noves sol·licituds de modificació dels plans de gestió.

ESMENA NÚM. 21 Article 36. Llibre de gestió de fertilitzants

Apartat 36.2. lletra b)

Es proposa mantenir l'obligació de portar el llibre de gestió només per a les explotacions agrícoles amb parcel·les ubicades en zones vulnerables i a partir dels llindars actuals establerts a l'article 23.1 del Decret 136/2009.

En últim terme, si no s'accepta mantenir els llindars actuals, caldria mantenir-los en una disposició transitòria almenys fins a la primera campanya agrícola completa (d'1 de setembre de l'any anterior i el 31 d'agost de l'any vigent, d'acord amb l'Esmena Núm. 22) a partir de l'any següent a l'entrada en vigor del decret.

Apartat 36.3

Es proposa afegir dades de la persona integradora/propietària dels animals a la informació que ha de constar en el llibre de gestió de fertilitzants, afegir el text en cursiva:

"36.3) al llibre de gestió de fertilitzants hi ha de constar: identificació i descripció de l'explotació, *identificació de la casa integradora si s'escau*, [...]".

Justificació: la mateixa justificació que la de l'Esmena Núm. 2, a l'article 3.2.

ESMENA NÚM. 22 Article. 37. Declaració anual de dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

Apartat 37.1

Es proposa que la declaració relativa a l'origen i el destí de les dejeccions i altres fertilitzants nitrogenats es faci en el període comprès entre l'1 de setembre de l'any anterior i el 31 d'agost de l'any vigent en comptes del període proposat (comprès entre l'1 de novembre de l'any anterior i el 31 d'octubre de l'any vigent).

Justificació: Es proposa modificar les dates d'aquest període anual a fi i efecte que, dins d'aquesta declaració anual, s'incloguin al màxim els adobats de fons, abans de realitzar la sembra del cereal d'hivern. Aquesta modificació de dates, entenem que afavoreix a que la declaració anual reculli la gran majoria d'adobats de fons de presembra realitzats.

Apartat 37.6

Es proposa afegir el text següent marcat en cursiva:

"37.6 El procediment administratiu té una durada màxima de sis mesos. S'inicia mitjançant la notificació a la persona interessada *(titular de l'explotació agrícola, titular de l'explotació ramadera i propietari dels animals, si s'escau)*, que disposa del termini de 1 mes per a presentar al·legacions, esmenar deficiències o mancances de la declaració o per aportar la documentació acreditativa de la informació declarada. "

Justificació: D'acord amb l'article 625-7, lletra i), del Capítol V sobre Contractes de cooperació, de la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè, és obligació de l'integrador i) Col·laborar amb l'integrat, en règim de corresponsabilitat per l'incompliment, per tal que la gestió de les dejeccions es faci d'acord amb la normativa vigent.

Per aquest motiu quan, d'acord amb l'apartat 37.5, el director dels serveis territorials competent en matèria d'agricultura ha d'incoar un procediment per esmenar els defectes o mancances de la informació continguda en les declaracions anuals presentades, quan s'hagin detectat discordances entre si o amb el Sistema Integrat de Dades d'Explotacions Agràries de Catalunya de les quals resulti que el nitrogen gestionat supera la capacitat de gestió del declarant, s'hauria de posar en coneixement del titular de l'explotació ramadera i del propietari dels animals.

ESMENA NÚM. 23 Article 46. Fangs de depuradora

Es proposa que es modifiqui el redactat de l'article de la següent manera:

"*En el conjunt de zones designades vulnerables no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte a la quantitat aplicada a l'any 2008*".

Que es torni a incloure l'annex "*Criteris tècnics per l'aplicació dels fangs de depuradora*" establert a la versió del decret de 23 de desembre de 2016.

Que s'apliqui als fangs de depuradora els requisits de traçabilitat amb GPS establerts a l'article 15.2, lletres a, b, d, e i f.

Justificació: l'article 46 del text proposat, relatiu a l'aplicació de fangs de depuradora, s'indica que en el conjunt de ZV-A no s'ha d'incrementar la quantitat de fangs de depuradora aplicada anualment al sòl respecte a la quantitat aplicada a l'any 2008.

En coneixement de la sentència de 26 de març de 2015 de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, però s'ha comprovat que curiosament els anys 2007 i 2008 és quan es va aplicar agrícolament major quantitat de fangs de depuradora al sòl (veure informe ACA de setembre de 2016).

Alhora es demana que mentre la normativa de residus no estableixi un control obligatori de traçabilitat en el transport de residus (via GPS i comunicació a l'òrgan competent en matèria d'agricultura de dades a temps real), es requereixi en aquest decret, per igualtat de condicions amb l'aplicació de dejeccions, que amb l'aplicació de fangs hi hagi el control de traçabilitat a distàncies superiors a 10 km respecte el punt d'origen. Per altra banda, en cas que no s'accepti l'al·legació Núm. 9 d'aquest document, la traçabilitat de l'aplicació (via GPS i comunicació a l'òrgan competent en matèria d'agricultura de dades a temps real) de fangs s'haurà de requerir a distàncies superiors a 5 km o sempre que s'apliquin fangs en zones vulnerables que procedeixin de municipis no declarats vulnerables.

Pel que fa a l'aplicació de fangs, es proposa que es torni incloure l'annex "Criteris tècnics per l'aplicació dels fangs de depuradora" establert a la versió del decret de 23 de desembre de 2016

Només s'aplicaran al sòl fangs prèviament tractats, mitjançant gestors de residus, que realitzaran resums mensuals de totes les aplicacions i s'incorporaran en un sistema informàtic a l'abast de l'Administració.

D'acord amb la normativa específica aplicable, s'analitzaran els fangs periòdicament, inclosos els paràmetres agronòmics, i no es podran superar uns llindars màxims de la concentració dels següents metalls pesants: Hg, Cd, Ni, Pb, Cr, Cu i Zn, d'acord amb la normativa sectorial vigent.

S'analitzaran els sòls receptors pel que fa als següents paràmetres: pH (extracte 1:2,5), matèria orgànica, conductivitat elèctrica (extracte 1:5), N Kjeldahl, P assimilable (mètode Olsen) i K assimilable (extracció amb acetat amònic). En cas que algun paràmetre superi els límits establerts en la normativa específica aplicable, s'aturarà l'aplicació agrària i no es podrà reprendre fins a detectar i corregir-ne les causes.

ESMENA NÚM. 24 Article 49. Aplicacions de dejeccions procedents de fora de Catalunya

Apartat 49.2, lletra a)

Aquest article estableix els requisits que han de complir les explotacions ramaderes de fora de Catalunya per poder aplicar dejeccions en superfícies agrícoles de Calalunya. La lletra a) diu *"La superfície agrícola receptora no pot estar situada en zones vulnerables, tret que la titularitat d'aquesta superfície coincideixi amb la de l'explotació ramadera."*

S'hauria de proposar que digui *"La superfície agrícola receptora no pot estar situada en zones vulnerables, tret que siguin terres cultivades pel titular de l'explotació ramadera, en règim de*

propietat o en règim d'arrendament rústic amb durada mínima de 7 anys des que es presenta la sol·licitud d'autorització." Com s'exigeix a l'article 52 per les noves explotacions ramaderes i ampliacions de les existents en ZV i d'acord amb l'Esmena Núm. 25.

ESMENA NÚM. 25 Article 52. Requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables

Apartat 1, lletra d

Es proposa que concordi la durada mínima del contracte d'arrendament rústic a 7 anys de durada mínima, tal i com s'estableix, pels contractes vigents, en la Llei 1/2008, de 20 de febrer, de contractes de conreu i, pels contractes nous a partir de gener de 2018, en la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

ESMENA NÚM. 26 Article 52. Requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliació de les existents en zones vulnerables

Afegir nous apartats

Es proposa afegir dos nous apartat que estableixin el següent:

Que en zones vulnerables, per implantar una nova explotació ramadera o ampliar la capacitat d'una explotació existent no cal complir els requisits de l'article 52.1 quan l'índex de càrrega ramadera sigui inferior a 1.

Que en zones vulnerables, per implantar una nova explotació ramadera o ampliar la capacitat d'una explotació existent no es pot aplicar el requisit de la lletra d) de l'article 52.1 quan l'índex de càrrega ramadera sigui igual o superior 1,2.

ESMENA NÚM. 27 Nou article sobre compostatge en destinació

Es incloure un article sobre el compostatge en destinació per facilitar i promoure el compostatge de dejeccions ramaderes en explotacions agrícoles ecològiques que estan obligades a aplicar les dejeccions ramaderes compostades.

L'article seria:

1. En les explotacions agrícoles receptores de dejeccions procedents d'una o de diverses explotacions ramaderes es pot dur a terme el seu emmagatzematge i compostatge. Amb les dejeccions només es poden compostar restes vegetals.

2. En el moment que les dejeccions són entregades per l'explotació ramadera a l'explotació agrícola, la persona titular d'aquesta passa a ser la responsable de la gestió.

3. El compostatge en destinació no pot comptabilitzar-se per donar compliment als requeriments d'autonomia d'emmagatzematge de l'explotació d'origen establerts a l'article 12.

5. El compostatge en destinació ha de respectar les distàncies establertes a l'annex 3.2. (distàncies a respectar en l'apilament temporal). No s'ha de realitzar sobre àrees inundables, entenent com a tals les àrees baixes, properes als rius i cursos d'aigua, que s'inunden regularment.

ESMENA NÚM. 28 Recuperar Article sobre Comunicació de fertilitzants comercialitzats

Es proposa recuperar l'article sobre comunicació de fertilitzants comercialitzats de la versió del projecte de decret data 23/12 que preveia que les empreses o entitats subministradores de fertilitzants nitrogenats inclosos dins l'àmbit d'aplicació de la normativa de productes fertilitzants, han de comunicar anualment al departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia, en el format digital que aquest determini, les quantitats d'aquests fertilitzants entregades a cada client.

ESMENA NÚM. 29 Disposició Addicional Quarta. Millors Tècniques Disponibles

S'hauria de referència a que hauran de donar compliment abans del 21 de febrer de 2021 una vegada revisades d'ofici les autoritzacions ambientals per l'òrgan ambiental competent en prevenció i control ambiental d'acord amb l'article 62.1 de la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats i l'article 21.3 de la Directiva 2010/75/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 24 de novembre de 2010, sobre les emissions industrials.

ESMENA NÚM. 30 Disposició Addicional Sisena. Modificació o ampliació de les designacions de zones vulnerables a la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries

Apartat 2

"2. La proposta de modificació o ampliació es sotmet a informació pública, a audiència dels municipis afectats, a informe del departament competent en matèria d'Agricultura, i a informe del Consell per a l'Ús Sostenible de l'Aigua."

D'acord amb Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària i la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques s'hauria d'incloure audiència a les organitzacions professionals agràries més representatives com a entitats representatives d'interessos afectats per la designació de zones vulnerables.

Apartat 3

Es proposa modificar el text de la següent manera, marcat canvis en cursiva

"*3.* La modificació o ampliació de les designacions de zones vulnerables es porta a terme per *decret del Govern*".

ESMENA NÚM. 31 Nova Disposició addicional

D'acord amb l'Esmena Núm. 2 a l'article 3, es proposa que s'inclogui la definició de "Cap d'explotació: Persona física responsable de les operacions financeres i de producció habituals i diàries de l'explotació" al Sistema Integrat de Dades d'Explotacions Agràries de Catalunya (Decret 44/2012) per tal que quedi recollida aquesta informació i que en la DUN de cada any, si s'escau, el titular de l'explotació ho pugui declarar.

ESMENA NÚM. 32 Nova Disposició addicional

Es proposa incloure una nova disposició que estableixi que en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor del decret el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia regularà el curs de formació específica en fertilització previst a l'article 31 del decret.

ESMENA NÚM. 33 Nova Disposició addicional

D'acord amb l'Esmena Núm. 22 a l'article 37.6, es proposa afegir una Disposició addicional que estableixi que cal afegir al Sistema Integrat de Dades de les Explotacions Agràries de Catalunya creat pel Decret 44/2012, de 24 d'abril, les dades de les persones integradores (nom, Cognoms i NIF) a efectes de poder notificar-los, com a persona interessada, l'inici dels procediments administratius d'explotacions ramaderes que tinguin integrades, quan es detectin discordances entre si o amb el Sistema Integrat de Dades d'Explotacions Agràries de Catalunya de les quals resulti que el nitrogen gestionat supera la capacitat de gestió del declarant d'acord amb l'article 37.6 del projecte de decret.

Aquestes dades figuren als registres de l'Administració ja que d'acord amb l'article 26 del Decret 40/2014, de 25 de març, d'ordenació de les explotacions ramaderes, sobre la Inscripció en el Registre d'explotacions ramaderes, entre les dades a inscriure hi ha, quan escaigui, règim d'integració i dades identificatives de l'empresa integradora. Així mateix, l'Article 30 crea el d'operadors en el sector de la ramaderia al qual s'han d'inscriure les empreses integradores i, d'acord amb a l'Article 31, Inscripció en el Directori d'operadors en el sector de la ramaderia, presentar la relació de les explotacions ramaderes que tenen integrades amb els emplaçaments respectius.

ESMENA NÚM. 34 Nova Disposició addicional. Foment de la gestió de la fertilització i les dejeccions ramaderes.

El Govern de la Generalitat de Catalunya establirà, cada any i amb preferència per als agricultors i ramaders professionals, mesures de foment per a la implantació i desenvolupament de totes i cadascuna de les obligacions en la gestió de la fertilització i les dejeccions ramaderes que van més enllà de l'establert a la normativa de la Unió Europea vigent en cada moment.

Justificació: El projecte de decret incorporarà tot un seguit de noves obligacions o prohibicions que comportaran nous costos de gestió i/o inversions a les explotacions agràries, les quals van més enllà de l'establert a la normativa de la Unió Europea, situant al sector agrícola i ramader català en una competència desigual, pel que fa als nous costos i/o inversions fets obligatoris per part de la Generalitat de Catalunya, respecte a la resta de l'agricultura i ramaderia de la Unió Europea. Per aquests motius i tal com assenyalen i permeten, tant la Directiva marc de l'aigua, com la Directiva de nitrats, el Govern de la Generalitat ha de venir obligat a establir mesures de foment per ajudar a les explotacions a assumir-ho, ja sigui incorporant-ho a les mesures previstes al programa de desenvolupament rural de Catalunya o amb ajudes d'estat per al sector agrari específiques."

ESMENA NÚM. 35 Disposició Transitòria Primera. Revisió del programa

Apartat 2

L'apartat 2 diu: "*2. Si transcorregut aquest termini [6 mesos des de la propera modificació o l'ampliació de la designació de ZV] no s'ha procedit a la revisió del programa, el programa d'actuació en zones vulnerables que estableix aquest decret continua vigent amb la següent mesura addicional: no es permet la implantació de noves explotacions ramaderes ni ampliacions de capacitat de les explotacions existents, que apliquin dejeccions ramaderes en els municipis designats com a zones vulnerables.*"

Aquesta disposició suposaria aplicar una moratòria similar a la de la Disposició Addicional cinquena (que només és per les ZV amb ICR > 1,2) però que s'aplicaria a tots els municipis amb la diferència que les explotacions ubicades en ZV o en ZNV podrien fer ampliacions o fer granges noves si les dejeccions s'apliquen en municipis no designats com a ZV.

Es proposa que es també es permeti la implantació de noves explotacions ramaderes i ampliacions de capacitat de les explotacions existents que apliquin dejeccions ramaderes en els municipis designats com a zones vulnerables si tenen un ICR < 1.

ESMENA NÚM. 36 Disposició Transitòria Segona. Plans de gestió en tràmit

S'estableix que els plans de gestió en tràmit en la data d'entrada en vigor d'aquest Decret s'han d'acabar de tramitar conformement al Decret 136/2009, d'1 de setembre. Una vegada aprovats si contravenen el nou decret i se'ls aplica la Disposició Transitòria Tercera tindrien 6 mesos per adaptar-se al nou decret.

S'hauria d'establir que se segueixen tramitant d'acord amb el Decret 136/2009 però que es requerirà a la persona que l'hagi presentat els canvis necessaris perquè no contravingui les prescripcions del nou decret.

ESMENA NÚM. 37 Disposició Transitòria Tercera. Adaptació de Plans de gestió

Per simplificar tràmits es proposa que la modificació dels plans vigents quedi modificada amb la declaració anual que a aquests efectes tindrà la consideració de declaració responsable.

ESMENA NÚM. 38 Nova Disposició transitòria

En el cas que no s'accepti l'Esmena Núm. 44 a l'Annex 8, lletra c), a la comarca del Baix Llobregat a la zona regada amb el Canal de la Dreta del Llobregat i el Canal de la Real Infanta Carlota mentre no es redueixen els nivells actuals de potassi de l'aigua de reg no s'aplicarà l'Annex 8, lletra c) i concretament a efectes de l'aplicació del règim sancionador de la Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària.

ESMENA NÚM. 39 Disposició Final Quarta. Modificació del Decret 43/2017, de 2 de maig, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Corregir l'error de la referència a l'article 21.3 del Decret 43/2017, de 2 de maig, hauria de fer referència a l'article 25.3 del Decret 43/2017, de 2 de maig.

ESMENA NÚM. 40 Disposició Final Onzena. Entrada en vigor

Apartat 3. Entrada en vigor de els disposicions contingudes a l'article 21.3 i 22.1

Es proposa modificar els terminis d'entrada en vigor de la següent manera:

"a) En el termini de sis mesos, totes les de nova inscripció al registre oficial de maquinària agrícola.

b) En el termini d'un any, les cisternes de més de 15 m³ o quan l'aplicació es porta a terme per una persona diferent del titular de l'explotació ramadera de procedència de les dejeccions o del titular de l'explotació agrícola on s'apliquen les dejeccions.

c) En el termini de deu anys, en la resta de casos. "

Justificació: La prohibició de l'aplicació de purins amb vano o ventall, establerta a l'article 21.3 del nou text publicat, és una mesura que ha de permetre que la fertilització mitjançant purins o fraccions líquides de purins sigui més eficient i que, alhora, hi hagi una disminució notòria de la volatilització d'amoníac i de les males olors a l'entorn proper a l'aplicació. A més, aquesta mesura, també ha de permetre millorar la percepció social que pateix actualment el sector porcí.

L'argument que planteja el DARP indica que la implantació d'aquesta mesura generarà un impacte que comporta la necessitat de considerar un període més llarg que tingui en compte la viabilitat de la seva execució. Per aquesta raó, el nou text diferència el termini d'1 a 2 anys la implementació de la prohibició del ventall en funció de si la finca on es realitza l'aplicació està en zona vulnerable o no.

Tanmateix, la diferenciació dels terminis establerta no es considera un argument coherent no veritablement útil perquè l'impacte de la mesura sigui menor, i només crearà greuges comparatius entre zones. Es considera més idoni graduar l'aplicabilitat de la mesura en funció de la capacitat, de manera que les cisternes de més de 15 m³ i els centres de gestió tinguin un termini d'1 any, les cisternes de menor capacitat fins a 5 anys, independentment de la zona on apliquin els purins.

La mateixa premissa es pot tenir en compte en els terminis d'aplicabilitat de la mesura de la disposició de conductímetres, o un altre mètode equivalent, per estimar la concentració de nitrogen als purins a les cisternes d'aplicació de purins.

Nou apartat. Entrada en vigor Article 36. Llibre de gestió de fertilitzants

En el cas que no s'estigui d'acord amb els llindars a partir dels quals s'ha de portar llibre i no s'accepti mantenir els llindars actuals que obliguen a portar el llibre de gestió dels fertilitzants establerts a l'article 23.1 del Decret 136/2009, es proposa establir un període transitori per als titulars de les explotacions agràries que abans de l'entrada en vigor del decret no tenien l'obligació de portar un llibre de fertilització d'acord amb l'article 23 del Decret 136/2009, d'1 de setembre, com a mínim, fins a la primera campanya agrícola completa (d'1 de setembre de l'any anterior i el 31 d'agost de l'any vigent, d'acord amb l'Esmena Núm. 22) a partir de l'any següent a l'entrada en vigor del decret.

ESMENA NÚM. 41 Annex 3.2. Distàncies a respectar en l'apilament temporal

Lletra a)

Es proposa modificar el redactat del tercer guió d'acord amb el text en cursiva:

"-De diferent espècie ~~i almenys una de les dues explotacions ramaderes no té cap espècie d'aviram~~: 150 m, *en cas que almenys una de les explotacions sigui d'aviram: 300 m"*

Justificació: Des de l'any 2007 s'ha implantat un programa de vigilància i control enfront les salmonel·les amb importància per la salut pública en explotacions d'aviram (gallina reproductora, gallina ponedora, pollastre engreix, gall dindi reproductor i gall dindi engreix).

La forta implicació i col·laboració de totes les parts, s'ha traduït en una disminució molt important de la prevalença en totes les poblacions avícoles i, en conseqüència, en una disminució dels casos de salmonel·losi en persones.

Un cop assolit aquest objectiu i sense baixar la guàrdia en el programa de vigilància i control de salmonel·les, el sector comença a plantejar mesures específiques pel control d'altres infeccions com el Campylobacter.

Per aquesta raó es veu justificat mantenir una distància de 300 m en l'apilament temporal de dejeccions ramaderes respecte una granja d'aviram.

Lletra e)

S'estableixen les distàncies següents:

e) A nuclis de població, habitatges aïllats, polígons industrials, centres de treball no agraris i àrees de lleure: 200 m.

Es proposa afegir, tal i com es preveu en l'annex 7.1 sobre Distàncies a respectar en l'aplicació agrícola de fertilitzants orgànics, que "En el cas dels habitatges aïllats, no cal respectar les distàncies establertes si estan directament vinculats a l'explotació ramadera d'on procedeixen les dejeccions o si la persona propietària de l'habitatge en manifesta el consentiment."

ESMENA NÚM. 42 Annex 6. Quantitats màximes de nitrogen que es poden aplicar en zones vulnerables

Annex 6.1. Dosis màximes de nitrogen per hectàrea

Es proposa incrementar el límit màxim de N permès en el conreu de lleguminoses herbàcies extensives i en la colza de la Taula 3.1. Herbacis, d'acord amb la següent taula:

Text proposat pel DARP				
Altres lleguminoses herbàcies extensives (pèsol, favó, veça, etc.)	Secà A	60	60	40
	Secà B	90	90	60
	Regadiu	125	125	80
Altres cultius extensius (naps, colza, lli, etc.)	Secà A	90	90	60
	Secà B	120	120	80
	Regadiu	170	170	120

Text proposat per Unió de Pagesos				
Altres lleguminoses herbàcies extensives (pèsol, favó, veça, etc.)	Secà A	***80***	***80***	***60***
	Secà B	***120***	***120***	***80***
	Regadiu	***170***	***170***	***120***
Altres cultius extensius (naps, ~~colza~~, lli, etc.)	Secà A	90	90	60
	Secà B	120	120	80
	Regadiu	170	170	120
Colza	***Secà A***	***130***	***130***	***80***
	Secà B	***170***	***170***	***120***
	Regadiu	***210***	***170***	***150***

Justificació: Es considera que les necessitats de nitrogen de les lleguminoses són superiors a les que estableix el DARP, la proposta que es fa es basa en unes extraccions de 45 kg N per tona de collita (la bibliografia consultada -Guia práctica de fertilización del MAPAMA- indica unes extraccions d'entre 36 i 47 kg N per tona de collita), uns rendiments de 3.000 kg/ha en secà A, 4.500 kg/ha en secà B i 6.000 kg/ha en regadiu i una capacitat del conreu d'usar el 40% del nitrogen que fixa.

D'acord amb la Taula 1 de la lletra A de l'annex 6.2 (Taula consums de N en cultius extensius) les extraccions de N de la colza són superiors a les del gira-sol. Així mateix, d'acord amb les dades definitives d'estadístiques agrícoles del DARP el rendiment del conreu de la colza a Catalunya és superior al rendiment del gira-sol. Ara bé, malgrat que el conreu de la colza dóna més rendiment per hectàrea i és més exigent en nitrogen que el del gira-sol, des del DARP es proposa limitar la fertilització de N en zona vulnerable més en el conreu de la colza que no pas en el del gira-sol. Proposem doncs, treure el conreu de la colza del grup Altres cultius extensius i crear un grup específic pel conreu de la colza, que entenem que hauria de ser, com a mínim, coincident amb els límits que té el conreu del gira-sol.

Així mateix, a les taules de l'Annex 6.1 (taula 3.1, 3.2 i 3.3) es limita el N a aplicar en forma de fertilitzants minerals o en aigua de reg a uns nivells, que impossibiliten cobrir les exigències del conreu. Dit d'una altre manera, de forma arbitrària i sense cap mena de justificació en l'expedient administratiu, en el cas que un productor només pugui o vulgui emprar adobs minerals el seu potencial productiu queda fortament limitat. Això passa per a tots els conreus, però a tall d'exemple s'indiquen els següents casos.

Blat:

Secà A: Producció esperada = límit 70 kg N mineral/ha / 32 kg N/t collita = 2.187 kg/ha. Però a les comarques del Segrià, Pla d'Urgell, Garrigues i Urgell, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans comarcals d'entre 2.500 i 3.200 kg/ha.

Secà B: Producció esperada = límit 100 kg N mineral/ha / 32 kg N/t collita = 3.125 kg/ha. Però, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans provincials d'entre 3.100 i 4.300 kg/ha.

Regadiu: Producció esperada = límit 150 kg N mineral/ha / 32 kg N/t collita = 4.687 kg/ha Però, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans provincials d'entre 4.000 i 5.000 kg/ha.

Colza:

Secà A: Producció esperada = límit 60 kg N mineral/ha / 60 kg N/t collita = 1.000 kg/ha. Però a les comarques del Segrià, Pla d'Urgell, Garrigues i Urgell, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans comarcals superiors als 2.000 kg/ha.

Secà B: Producció esperada = límit 80 kg N mineral/ha / 60 kg N/t collita = 1.333 kg/ha. Però, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans provincials d'entre 1.500 i 3.200 kg/ha.

Regadiu: Producció esperada = límit 120 kg N mineral/ha / 60 kg N/t collita = 2.000 kg/ha Però, segons les dades estadístiques del DARP del 2016 tenen uns rendiments mitjans provincials d'entre 3.150 i 5.100 kg/ha.

En aquest sentit, cal recordar que la potestat reglamentària està subjecta a l'establert a l'article 9.3 de la Constitució, quan a la interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics, així com a les previsions del Títol VI de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i de l'article 33 i del Títol IV de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Podem afirmar que les xifres incloses en les columnes corresponents a "N en fertilitzants minerals o en aigua de reg" del "Límit màxim de N (kg N/ha) de les taules de l'Annex 6.1 no estan justificades, ni la seva necessitat, ni la seva adequació, no hi ha avaluats els seus costos en l'informe d'impacte econòmic i social, no s'avalua la incidència de la mesura en termes d'opcions de regulació, així com, tampoc s'ajusten als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica i eficiència, per tant, no s'ajusten a dret.

Al final de les Taules de l'annex 6.1 s'hauria d'especificar quin són els secans B, esborranys anteriors deien la resta de secans són secans B).

ESMENA NÚM. 43 Annex 7.1 Distàncies a respectar en l'aplicació agrícola de fertilitzants orgànics

Per raons sanitàries proposem unificar distàncies a respectar per l'aplicació de dejeccions ramaderes:

100 metres entre qualsevol espècie, incrementar a 200 metres en cas de mares o reproductores de porcí i aviram i 300 metres respecte granges d'alt valor genètic.

ESMENA NÚM. 44 Annex 8. Concentracions màximes de nutrients al sòl

a) Concentracions màximes de nitrogen en forma de nitrat

Es proposa que es mantinguin els valors de concentracions màximes de nitrogen en forma de nitrat de l'annex 4 del Decret 136/2009 o es justifiqui tècnicament la reducció dels llindars.

c) Concentracions màximes de potassi

Es proposa que s'elimini aquesta lletra.

Justificació: No s'està d'acord amb que s'estableixin limitacions que no estan previstes a la normativa comunitària i en tot cas s'hauria de justificar tècnicament el llindar establert en la memòria

ESMENA NÚM. 45 Annex 15.2. Titulacions que eximeixen la persona titular de l'explotació agrícola d'haver de disposar d'assessorament en fertilització

Es proposa modificar el títol de l'annex pel següent text *"Titulacions que eximeixen la persona titular o el cap de l'explotació agrícola d'haver de disposar d'assessorament en fertilització"*.

Es proposa afegir:

Haver cursat la formació corresponent a la incorporació de joves.

Haver cursat la formació específica en fertilització establerta pel departament competent en agricultura i ramaderia.

ESMENA NÚM. 46 Annex 19. Llista de municipis pertanyents a ZV-A, a ZV-A amb ICR superior a 1,2 i a ZV-B

Es proposa que s'inclogui una columna amb el valor de l'ICR de cada municipi i del contingut de nitrats que s'ha tingut en compte per establir que el nivell de contaminació és elevat.

Per tot això,

DEMANA:

Que es tingui per presentat aquest escrit; per formulades, en temps i forma, les al·legacions al **Projecte de gestió de la fertilització i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries**, als efectes oportuns i, previ examen del seu contingut, es procedeixi a estimar-les en la seva integritat i per compareguda, com a part interessada, a la **UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA** en aquest expedient d'informació pública, d'acord amb l'article 4.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú, amb la finalitat que li sigui notificada tota resolució que faci referència al expedient administratiu.

Barcelona, 20 de novembre de 2017

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ
SECRETARIA GENERAL
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614, 08007 Barcelona

CORREOS

NACIONAL

M11A15063356650A

M-11A

REMITENTE / REMITENT

D./D.ª // En/Na Unió de Pagesos de Catalunya — DNI / CIF / Otro / Altre

C/ Ulldecona — Nº 21-33 Piso / Pis 2n — CP 08038

Población / Població Barcelona — Provincia Barcelona

País — Tel. móvil / mòbil — E-mail

N.º Contrato / Núm. contracte — N.º Cliente / Núm. client

DESTINATARIO / DESTINATARI

D./D.ª // En/Ná Dept. d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Al. — DNI / CIF / Otro / Altre

C/ Gran Via de les Corts Catalanes — Nº 612 Piso / Pis — CP 08007

Población / Població Barcelona — Provincia Barcelona

País — Tel. móvil / mòbil — E-mail

PRODUCTO / PRODUCTE

☑ Carta ☐ Carta Urgente / Carta Urgent ☐ Paquete / Paquet Tipo / Tipus

SERVICIOS ADICIONALES (según producto) / SERVEIS ADDICIONALS (segons producte)

☐ Valor Declarado / Valor Declarat
☐ Aviso de Recibo (AR) / Avís de Recepció (AR)
☐ eAR / AR electrònic
☐ Seguro / Assegurança
☐ DUA
☐ (EED) Entrega Exclusiva Destinatario / Entrega Exclusiva Destinatari

Importe / Import ____ €

☐ Reembolso / Reemborsament Importe / Import ____ €

☐ Ingreso en cuenta / Ingrés en compte
☐ A domicilio / A domicili

ENTREGA / LLIURAMENT

Domicilio / Domicili
Oficina elegida / Oficina Escollida *

ESPACIO A RELLENAR POR CORREOS (VALIDACIÓN) / ESPAI PER EMPLENAR PER PART DE CORREOS (VALIDACIÓ)

REMITENTE / REMITENT — CD 01109379111

DESTINATARIO / DESTINATARI

Correos y Telégrafos S.A. 27-11-17 SUC. 1 HOSPITALET DE LLOBREGAT

PRODUCTO / PRODUCTE

UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA

Firma Remitente o Autorizado / Signatura Remitent o Autoritzat

* Si conoce la Dirección de la oficina elegida, refléjelo en la dirección del destinatario. / Si coneixeu l'adreça de l'oficina escollida, reflectiu-ho a l'adreça del destinatari.

902 197 197 www.correos.es

mepsa 2015/C / SAP 404 563

POR FAVOR, COMPRUEBE QUE EL TEXTO IMPRESO EN LA VALIDACIÓN MECÁNICA, RECOGE EL PRODUCTO Y SERVICIOS ADICIONALES REQUERIDOS / SI US PLAU, COMPROVEU QUE EL TEXT IMPRÈS EN LA VALIDACIÓ MECÀNICA RECULL EL PRODUCTE I SERVEIS ADDICIONALS REQUERITS

COPIA CLIENTE / CÒPIA CLIENT

8346 / 2017
17.11.17 09:15

AL·LEGACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LA FERTILITZACIÓ DEL SÒL I DE LES DEJECCIONS RAMADERES, I D'APROVACIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ A LES ZONES VULNERABLES EN RELACIÓ AMB LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS QUE PROCEDEIXEN DE FONTS AGRÀRIES

Veterinarios Sin Fronteras-Vetermon, inscrit al registre d'Associacions del Ministeri de l'Interior amb el número 75.772, formula les següents al·legacions. Sabedors que "ens les mengerem amb patates" ja que el Departament encarregat de valorar-les és jutge i part, hem seguit un criteri lliure i original en el redactat.

PREÀMBUL

Prèviament a formular les al·legacions al projecte de decret esmentat, volem deixar constància del nostre desacord amb el model industrial i intensiu de producció d'aliments que s'està duent a terme actualment, exposant a continuació les greus conseqüències que comporta:

- Gran deteriorament del medi ambient degut a l'afany productivista: per mantenir aquest model intensiu es necessita sobreexplotar els recursos naturals (elevat consum d'aigua) i usar irracionalment les energies fòssils, s'erosiona el sòl degut al seu sobre ús desmesurat, es contaminen aqüífers degut a l'ús dels pesticides i l'excés de fertilització dels cultius, s'emeten molts gasos d'efecte hivernacle que contribueixen fortament al canvi climàtic i es destrueix la biodiversitat.

- A nivell social: provoca la destrucció de la petita i mitjana pagesia, impedint un desenvolupament rural just i sostenible que garanteix una correcta conservació del territori, la creació d'ocupació i un món rural viu. Aquest model també és el responsable de perpetuar la fam i la pobresa.

- A nivell de la salut: per un costat els productes produïts dins aquest model no poden garantir l'absència de residus (pesticides químics, fertilitzants artificials, antibiòtics, hormones...), que en cas de ser-hi s'acumulen fàcilment al nostre organisme. I per altra banda, aquest model d'agricultura i ramaderia industrial i intensiva dóna productes destinats a elaborar aliments processats (actualment el 70% de la nostra dieta es basa en aquests aliments processats), que són els responsables de causar greus problemes de salut com obesitat i sobrepès, diabetis, malalties cardiovasculars i alguns tipus de càncer com el de colon i estómac. De fet, a l'Estat Espanyol cada any moren 90.000 persones degut a l'alimentació insana. L'impacte econòmic és molt important: el cost sanitari directe puja a 20.000 milions d'euros anuals, un 20% del pressupost de la sanitat pública espanyola.

Per tot això, podem afirmar que la producció agrària industrial no internalitza molts dels costos ambientals, socials i sanitaris que sí que internalitzen altres models de producció com la producció agroecològica, basada en una agricultura i ramaderia ecològica i de proximitat al servei de les persones, respectuosa amb el medi ambient i els cicles naturals del camp, que dignifica les comunitats rurals i és justa per la pagesia, i ofereix un aliment saludable, de proximitat i de temporada al consumidor.

CONSIDERACIONS GENERALS

1. És imprescindible diferenciar en el decret els conceptes de **industrial agrari** i **pagesia**. En aquest sentit, les petites i mitjanes explotacions de cicle tancat, que disposen de terres suficients per assegura un equilibri entre produir a la pròpia finca un elevat percentatge de l'alimentació del bestiar i abocar-hi les dejeccions de forma sostenible sense contaminar, que comercialitzen un

producte de proximitat i de qualitat, són definides com a pagesia, i haurien de gaudir de les mateixes condicions que les explotacions ecològiques. En canvi, l'industrial agrari es defineix per les seves insaciables aspiracions de millorar el benefici econòmic, el seu afany productivista, important bona part de l'alimentació del bestiar de tercers països (amb greus conseqüències a nivell ambiental i social en aquests països), enfocant la seva producció a l'exportació de carn barata i de poca qualitat, i sense tenir en compte el dany al medi ambient i a les persones que està causant.

2. Canvi en la nomenclatura, s'han d'acabar els eufemismes: les zones que actualment es defineixen com a vulnerables s'han de passar a dir zones vulnerades perquè els seus aqüífers ja han estat contaminats i vulnerats. I la resta de Catalunya (les zones no vulnerables) s'han de passar a dir zones vulnerables, ja que són susceptibles a ser vulnerades.

3. Canvi en les definicions: El purí de porc (i la fracció líquida de la separació sòlid-líquid del purí) s'ha de definir com a fertilitzant tipus 5, degut a la seva baixa capacitat de fertilització i a la seva elevada capacitat de contaminació dels aqüífers, ja que al tenir un elevat percentatge d'aigua, no es queda al sòl sinó que s'escola molt fàcilment. El fertilitzant tipus 5 només s'ha de poder tirar en cobertura, no es poden aplicar al sòl quan no hi ha cultiu al terreny.

4. Els termes Nitrogen de Referència i Índex de càrrega ramadera també s'han de calcular i utilitzar en les zones no vulnerables (és a dir, en les zones vulnerables de la nova nomenclatura), per millorar el control i prevenir que aquestes passin a la categoria de zones vulnerables (o zones vulnerades de la nova nomenclatura).

5. S'ha de prohibir la utilització de la reducció d'excreció del nitrogen del bestiar mitjançant la millora de l'alimentació o dels sistemes de maneig, ja que és una mesura impossible de controlar i verificar, i molt fàcilment manipulable.

6. Exigim que el sector industrial agroramader estigui obligat a pagar el cànon de l'aigua. És totalment injust que el responsable de la contaminació del 41% de les masses d'aigua catalanes estigui exempt de pagar el cànon de l'aigua. Qui contamina és qui ha de pagar.

7. Cal establir l'obligació per part del titular de l'explotació a realitzar un anàlisis del sòl de les diferents parcel·les de cultiu un cop l'any (tant pel que fa al nitrogen, com al fòsfor i potassi), exigir un registre dels resultats i una fertilització en funció d'aquests (en cap cas es podran sobrepassar el quilograms de nitrogen marcats pel decret). A més, l'òrgan competent farà controls periòdics per garantir que els resultats són fiables (en el cas de les zones vulnerades mínim un 50% de les parcel·les anualment).

8. Exigir la utilització del GPS en el transport de les dejeccions en tots els casos i situacions sense excepcions.

9. Cal establir l'obligació de mesurar la concentració de nitrogen de les dejeccions ramaderes en tots els casos i situacions. I en el cas que sigui superior a l'esperada reduir la quantitat que s'aplica als camps seguin el criteri de proporcionalitat, d'aquesta manera es proporcionarà els nutrients necessaris per als cultius.

10. Atès que el nou decret es basa en interrelacionar les dejeccions ramaderes amb la fertilització dels camps, establir un sistema informàtic eficaç que permeti l'encreuament de dades entre els llibres de dejeccions ramaderes i els viatges del transport de dejeccions ramaderes controlats per GPS. I en el cas que no coincideixin es generi una alarma automàticament a les autoritats de control competents.

11. Moratòria. Exigim que es prohibeixin les ampliacions o noves instal·lacions a les zones vulnerables (o zones vulnerades en la nova nomenclatura). I a les zones no vulnerables (o vulnerables en la nova nomenclatura) també, excepte en els casos que marquen les excepcions dels articles 52 i 53 del decret.

12. Obligació de revisar les zones vulnerades i vulnerables cada any i no cada 4 anys com marca el decret, ja que en 4 anys pot haver empitjorat molt la contaminació dels aqüífers si les actuacions marcades no han estat les adequades o no s'han seguit correctament.

13. Exigim l'entrada d'entitats ecologistes i d'entitats defensores dels drets dels consumidors a la Taula sectorial de fertilització agrària, per tal de que hi sigui representada una part important de la societat.

AL·LEGACIONS, PRÒPIAMENT DITES

Article 3

Modificar la definicions dels apartats X i Y per considerar com a zones vulnerades les definides en l'apartat Y i com a zones vulnerables la resta del territori de Catalunya.

La situació actual és molt preocupant i és necessari que quedi reflectida clarament en el Decret per tal de constatar la gravetat de la realitat. Gravetat que queda contrastada en l'avaluació ACA de març del 2016 quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., *"la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya".*

La brutalitat de la quantitat de masses contaminades ens ha d'alertar de la necessitat de conservar les restants, i prendre les mesures necessàries per no seguir contaminant l'aigua.

Per mantenir un sector altament dinàmic, tal com es refereix el preàmbul del Decret, s'ha perjudicat molts habitants de Catalunya. No es pot obviar que, *"s'han detectat 139 municipis (un 14% dels municipis de Catalunya) en els quals s'han detectat concentracions elevades de nitrats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, que han obligat a clausurar alguns pous, invertir en nous sondejos i pous, connectar a altres xarxes d'abastament i/o tractar les aigües per disposar d'aigua potable amb concentracions inferiors als 50 mg/L de nitrats (Segons les anàlisis realitzades per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, Departament de Salut, dades fins a 2014, i les dades obtingudes de les xarxes de control de l'ACA)".* I tampoc no es pot obviar *"que el 70% del territori depèn, en major o menor grau, de les aigües subterrànies per al seu abastament (35% en termes de volum). El problema és especialment greu en aquells municipis, principalment de l'interior, que no disposen d'una altra font d'abastament alternativa als recursos subterranis propis."* I no es pot obviar les molèsties que pot comportar a la població d'aquests municipis. Gent gran, gent amb limitacions de mobilitat...Actualment (dades 2015), el Departament de Salut té identificades "*65 zones amb excés de nitrats a les xarxes d'abastament, i que afecten un total de 23.100 habitants. Zones en què cal trobar una solució (majoritàriament inversions a càrrec de les administracions locals amb ajudes de l'ACA o d'altres organismes supramunicipals)".*

En definitiva, no es pot seguir alimentant un sector que perjudica un gran nombre de ciutadans, i posa en perill les generacions vinents.

Per tant, s'han d'aplicar les mesures necessàries per canviar la tendència, i no incrementar els municipis vulnerats. No és ni real, ni acceptable, que en el decret s'afirmi que "*atès que els darrers anys no hi ha hagut canvis significatius de les aigües subterrànies respecte al nivell de nitrats"* quan, segons la mateixa avaluació ACA-16, s'han realitzat 4 revisions de les zones vulnerables, i s'ha afirmat: *"Durant aquestes revisions, s'ha anat ampliant progressivament el nombre de municipis que s'han inclòs en zones vulnerables, la qual cosa evidencia la progressivitat del problema en els darrers anys. Gairebé el 34% de la superfície i el 45% dels municipis han estat declarats vulnerables per excés de nitrats d'origen agrari en les seves aigües".*

En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 11,7% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753km², que representa un 21,5% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, un 33,8% i 10.850km² afectats, un 44,5%. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

Per tant, i veient la progressivitat i gravetat de la problemàtica, més encara si considerem les conseqüències d'altres efectes contaminats de l'activitat ramadera com l'estat dels sòls, la qualitat de l'aire i el consum de recursos hídrics, sembla del tot raonable per tal de protegir el que queda, l'advertiment que ja va fer els CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) en l'informe 37/2008 sobre el decret 136/2009 d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes: "*el CADS vol assenyalar que atesa la fragilitat de les aigües subterrànies caldria valorar la possibilitat d'aplicar la consideració de zona vulnerable a tota la superfície del país, tal com han fet alguns països europeus (Alemanya, Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Luxemburg, i Països Baixos). D'aquesta manera, el pla d'actuació i totes les mesures contingudes al decret serien aplicables a tot Catalunya*".

La declaració de tot Catalunya com a zona vulnerable, seria aplicar el sentit comú com ja han fet altres països.

Article 4

Modificar les variables utilitzades pel càlcul del ICR en l'article 4, per tal que el resultat sigui més fiable i més representatiu de la realitat.

Definit el ICR com un quocient, és obvi, que si es calculen a la baixa el Nitrogen total de les dejeccions produïdes d'un municipi (Numerador del quocient), i/o si es calculen a l'alça el Nitrogen de les dejeccions ramaderes admissibles en les terres fertilitzables del mateix municipi (Denominador del quocient), el resultat queda desvirtuat a la baixa, cosa que tindria conseqüències gravíssimes, doncs perpetuaria, no sols l'abocament excedentari i per tant contaminant de Nitrogen, sinó que encara justificaria incomprensiblement un augment de caps de bestiar.

Això suposaria que el ICR no compliria la seva funció de ser un indicador fiable per expressar el balanç de Nitrogen produït i Nitrogen assimilable, afectant a la correcta gestió de les dejeccions ramaderes. Tal com s'explicita en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, la gestió ineficient de les dejeccions té efectes negatius en la contaminació i en la salut: "Ambientalment s'ha de tenir en compte que l'ús de dejeccions ramaderes comporta diverses formes d'emissions de N al medi ambient incloent-hi les emissions de nitrat (NO3) i la volatilització d'amoníac (NH3) i d'òxid nitrós (N2O). Una gestió ineficient de les dejeccions ramaderes, per tant, pot tenir efectes en la contaminació de l'aigua subterrània, l'eutrofització de les aigües superficials, l'acidificació del sòl i les contribucions a l'escalfament global (Olesen et al., 2004). Segons l'informe del CADS per a la millora dels purins porcins a Catalunya, els principals efectes ambientals negatius d'una mala gestió de purins són:

- Contaminació de les aigües freàtiques per lixiviació de nitrats.
- Desequilibris nutricionals en els cultius.
- Acumulació d'elements com el coure i el zinc.
- Dispersió de males herbes.
- Contaminació de les aigües per aplicació directa i escolament superficial.
- Emissió de males olors, metà i òxid nitrós, i volatilització d'amoníac.
- Acidificació del sòl per la nitrificació de l'amoni.
- Salinització dels sòls.

- Destrucció de biòtops per als quals el N és limitant.

- Augment de les al·lèrgies..."

Per tant pel càlcul del ICR s'han d'incorporar les següents consideracions per ser fiable i ajustar-lo a la realitat:

a/. Substituir l'indicador de càlcul de N admissible d'acord amb les dades de superfície del SIGPAC, per les dades de superfície les parcel·les on realment s'aboquen els purins que consten en l'aplicació GDN.

Actualment les dejeccions ramaderes no s'apliquen en la totalitat de la superfície de les terres que consten a la SIGPAG. Aquesta situació no es correspon amb la realitat. I és impossible que en un període curt de temps els agricultors acceptin fertilitzar amb purins les seves explotacions per la qualitat i efectes contaminants d'aquests.

Per tant, s'han de fer servir les dades reals de les parcel·les que realment consten com a base agrícola en l'aplicació GDN, que serveix per validar els plans de dejeccions ramaderes i evitar la duplicitat de les terres declarades com receptores de purins.

Utilitzar la superfície de les parcel·les que consten a la SIGPAG i que no són receptores de purins pel càlcul de N admissible significa alterar artificialment a la baixa el resultat de l'ICR fent la proporció més petita, per poder seguir justificant l'excedent de Nitrogen. A més des-incentivaria que els ramaders busquessin noves terres a zones no vulnerables doncs podria passar que el seu municipi tingués un ICR més baix del que el pertocaria.

b/. Pel càlcul de N generat, prendre el valor més alt entre el càlcul de N produït per les dejeccions ramaderes segons la capacitat de bestiar del municipi o el càlcul de N mitjà produït per les dejeccions segons la capacitat de bestiar de ZV del municipi.

Estructurat el càlcul del ICR com un quocient, és important prendre algunes precaucions per tal de no distorsionar el resultat. Pot passar que un municipi tingui una capacitat de bestiar petita i una gran base agrícola i per tant una gran pressió de dejeccions, i en canvi el resultat seria un ICR baix. Amb la suma de municipis veïns tal com preveu el decret, podria passar també, que municipis amb una molt alta capacitat de bestiar i per tant amb un ICR molt alt, en sumar municipis adjacents amb ICR més baixos quedarien deslliurats de les restriccions i limitacions previstes en el decret.

Per evitar els perjudicis que pot causar l'efecte distorsionador de determinats municipis que per les seves característiques estiguin més allunyats de la mitjana de la zona, s'ha d'establir un condicionant preventiu que mitigui aquest efecte.

Per tant, pel càlcul de N generat (Numerador del quocient), s'ha de prendre el valor més alt entre el N produït del municipi o el N mitjà produït de les zones vulnerables.

c/. Eliminar la reducció de N produït, per dietes alimentàries.

En l'annex 1, s'estableixen reduccions del 5%, del 12% i fins a percentatges superiors segons càlcul individualitzat. És a dir que prenen una mitja del 12%, estaríem deixant fora del càlcul de N produït (numerador del quocient) aproximadament unes 12.000 tones de Nitrogen, la major part d'elles en les zones de més densitat ramadera. Amb l'únic requisit que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions. Però no s'estableix cap mena de control específic per verificar si realment i ha una reducció real del Nitrogen declarat. Però tampoc massa controls ordinaris. Els controls ordinaris que estableix el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

La realitat és tossuda. I aclaridora. En l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla

estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), en l'apartat 3.4.3, s'afirma que 54.000 tones de Nitrogen, provenen del purí porcí (no aporta dades de l'aviram o altres especies). Doncs bé, en l'informe preceptiu de sostenibilitat ambiental del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació a la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, que acompanya aquest decret, en l'apartat 3.4.4, afirma que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.

És a dir cap de les millores en el tractament de les dejeccions ramaderes proposades en el programa d'actuació actual i anteriors, han servit per reduir el Nitrogen generat. Ni tan sols serveixen per justificar la irresponsable política seguida pel DAAM, Departament de territori i sostenibilitat, ACA, i altres actors, per aprovar noves explotacions ramaderes o ampliacions de les mateixes ignorant els greus efectes contaminants que es descriuen en aquest informe de sostenibilitat ambiental i molt d'altres informes, provocant un autèntic desastre ambiental.

Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el Nitrogen de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a Google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de Nitrogen, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, fa que el promotor del decret hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de Nitrogen, que no pot comprovar, que la realitat no corrobora, i que els efectes de deixar de comptabilitzar una gran quantitat de Nitrogen generat en el càlcul d'un ICR que quedarà desvirtuat, agreujarà els efectes contaminants que provoca l'excedent de Nitrogen de les dejeccions ramaderes.

d/. Tot el càlcul del ICR, la seva metodologia, les variables emprades, superfícies computades, identificació de les parcel·les, tipus de cultius, i qualsevol dada que s'utilitzi ha de regir-se per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell.

El DAAM com a subjecte obligat per la llei, ha de facilitar a tots els ciutadans, la consulta de la informació, actualitzada, també amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles, de qualsevol dada, resultats, modificacions que afecti el càlcul del ICR.

e/. La superfície dels sòls que superin les concentracions màximes de nutrients que s'especifiquen en l'annex 8, han de ser restades de la base agrícola real declarada que serveix per aplicar les dejeccions (denominador del quocient), per calcular el ICR, i també aquelles parcel·les que el decret en limiti el seu ús (pendents, distàncies, inundables, etc.)

Es evident que els sòls contaminats , i els que no compleixin els requisits establerts en el decret, no poden ser comptabilitzats com superfície admissible de Nitrogen.

Article 5

Fer constar en els punts 5.2 i 5.3 que els càlculs de Nitrogen aportat en els tractaments de les dejeccions realitzats en la mateixa explotació i de la metodologia basada en el balanç de Nitrogen dels punts 5.2 i 5.3, i els percentatges de reducció de Nitrogen pels diferents tipus d'alimentació que contempla la taula final de l'annex 1 en cap cas s'han de considerar com una excepció dels estàndards del annex 1 que puguin justificar un increment de bestiar o una reducció de la superfície de la base agrícola declarada.

L'aplicació de les millors tècniques disponibles per part dels titulars de les explotacions ramaderes ha de ser el principal criteri que han de seguir per complir amb les seves obligacions de prevenir i evitar danys ambientals i evitar d'aquesta manera els costos que els suposaria la reparació

d'aquests danys. El DAAM, per la seva banda, també ha de legislar per tal d'implementar l'obligatorietat de què s'apliquin les millors tècniques disponibles, per complir amb les seves obligacions de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, com determina l'Estatut d'Autonomia. Sí, l'objectiu és reduir la contaminació, i per reduir-la és imprescindible reduir la generació de Nitrogen. I no, l'objectiu no és incrementar el nombre de porcs o de gallines que generin més Nitrogen, i anul·lin els avenços que puguin venir per l'aplicació de les millores tècniques disponibles. El DAAM s'ha de treure el barret de ramader i ha de deixar de fer trampes promovent un Decret amb un munt d'excepcions que no fan més que sobredimensionar el sector.

Un exemple, entre d'altres són les normatives aprovades pel DAAM en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte. Textualment diu "Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

Per tant el DAAM ha de complir amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen. En aquest sentit, els tractaments de les dejeccions que es realitzin en la mateixa explotació, i la metodologia basada en el balanç de Nitrogen i les millores alimentàries, si comporten una reducció, el DAAM ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques, a totes les explotacions, en els terminis raonables atenent a la gravetat de la situació ambiental del territori.

Però mai l'aplicació de les millors pràctiques disponibles han de servir per sobredimensionar encara més, com fins ara, sectors com el porcí i l'aviram, com posa en relleu la ponència del Gener del 2016 de la Delegació General d'Ordenació del Territori i Urbanisme que posa en dubte la sostenibilitat econòmica del model, la sostenibilitat ambiental, la prevenció de la sanitat animal, a més d'un problema paisatgístic per l'acumulació d'impactes.

El punt 5.2 i 5.3, així com les reduccions plantejades en l'annex 1 per millores alimentàries, van en la línia de poder justificar noves ampliacions, o bé que les explotacions puguin declarar menys terres per aplicar purins, tot just el contrari del que suposadament pretén el decret. Amb la gravetat de què no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció. Fins i tot en l'annex 1, el DAAM dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals".

Articles 6 i 7

a/. Incloure com a responsables els administradors, gerents i apoderats, i si en disposen, de tots els membres del consell d'administració de les persones jurídiques que siguin persones gestores de les entitats que es descriuen en l'article 6 i amb les obligacions i responsabilitats que es refereix l'article 7, a més, de ser subjectes obligats per les disposicions de la llei de responsabilitat ambiental 26/2007 de 23 d'octubre i modificacions posteriors, sense prejudici de la responsabilitat penal i de la responsabilitat civil pels danys

que puguin ocasionar per la mala gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzant nitrogenats.

L'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat l'assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la llei, definit en l'article 1: "*Esta ley regula la responsabilidad de los operadores de prevenir, evitar y reparar los daños medioambientales, de conformidad con el artículo 45 de la Constitución y con los principios de prevención y de que «quien contamina paga".*

b/. El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Salut, han d'establir els mecanismes de control necessaris per a verificar que les mesures contemplades en el Decret, promogut pel DAAM, són aplicades correctament pels operadors i són eficients per prevenir i evitar danys al medi ambient i a la salut. Per complir amb el principi de qui contamina paga el departament d'Economia ha d'establir els cànons, taxes, arbitris, sancions, o altres figures impositives que consideri convenients a càrrec dels operadors, per tal de rescabalar totes les partides que es destinin a restaurar els danys al medi ambient i a la salut que hagin provocat.

La llei 26/2007 de 23 d'octubre és molt clara quan en el seu article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: "*La autoridad competente velará para que el operador adopte las medidas de prevención, de evitación o de reparación de los daños medioambientales así como para que observe las demás obligaciones establecidas en esta ley, en los términos en ella previstos".*

L'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi.

D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

Amb els redactats dels paràgrafs anteriors ha de quedar clara que la prioritat dels responsables dels departaments afectats, ha de ser la protecció del medi ambient i dels recursos naturals. No fer-ho seria incórrer en figures delictives. És imprescindible, per tant, que s'implementin protocols de seguiment per part dels departaments de Territori i Sostenibilitat i el departament de Salut i d'Economia, per assegurar que el DAAM aconsegueix fer aplicar correctament les disposicions i les mesures reforçades que contempla el decret, i que es fa efectiu el principi de qui contamina paga.

La intervenció dels departaments esmentats ja va ser proposada pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible en el seu informe 3/2008 quan afirma: "Des del CADS volem remarcar que ens trobem davant d'una temàtica de prou importància i complexitat que hauria de ser tractada, tant tècnicament com a nivell de polítiques, sota una perspectiva transversal i de forma conjunta entre els departaments que hi tenen competències (Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Medi Ambient i Habitatge; i Salut)". Vist el resultat desastrós del decret 136/2009 i la total

falta de controls que fins i tot la mateixa administració ha constatat, ara sembla més raonable la proposta del CADS.

És de sentit comú i pràctica habitual, tant a l'administració pública com en l'àmbit privat, que les inspeccions, auditories i altres protocols de seguiment no estiguin tutelats pel mateix departament promotor del projecte. I més si és el cas del DAAM que sempre ha estat en bona sintonia amb el sector ramader. Només cal veure l'amable tractament que li dispensa en el preàmbul del decret: "El sector ramader és un sector altament dinàmic, que necessita adaptar-se a les necessitats del mercat" i en canvi s'oblida que és un sector altament contaminant, sobredimensionat, responsable de contaminar les masses subterrànies d'aigua per nitrats, de contaminar els sòls per excés de fòsfor, de contaminar l'aire per les emissions de partícules de gasos responsables de l'efecte hivernacle que provoquen el canvi climàtic, i responsable d'un consum insostenible d'un recurs natural vital com l'aigua. Un sector que fins ara s'ha beneficiat d'una legislació favorable i una manca de control contrastada per créixer i que vol seguir creixent aprofitant les oportunitats de negoci derivades de l'exportació, en benefici d'uns pocs, i socialitzant entre tots les despeses de la reparació del medi ambient. També resulta paradoxal que el Departament de Territori i Sostenibilitat que te engegats diversos plans mediambientals que publica en la seva web, no tingui res a dir per complir amb les obligacions derivades de l'article 46 de l'Estatut d'Autonomia de protegir el medi ambient i els recursos naturals agredits pel sobre dimensionament del sector, tal com ho constatava en la ponència de sòl no urbanitzable de gener del 2016.

Article 8

a/. Modificar l'apartat c, del punt 8.2 per fer constar que tots els centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a disposar d'assessorament en fertilització i que estaran obligats a fer i presentar les corresponen anàlisis de sòls de la totalitat de les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

L'exempció que preveu l'aparta c, del punt 8.2, confirma la política de la taca d'oli que el DAAM, i altres actors implicats com el Departament de Territori i Sostenibilitat, el de Salut, o l'ACA han portat a terme durant molts anys. Es tracta d'establir uns requisits més restrictius per la instal·lació o ampliació d'explotacions més dimensionades i permetre les mateixes dimensions distribuïdes en vàries explotacions. Es posen condicionants per posar una granja de 10.000 pocs, que desapareixen si se'n posen 5 granges de 2.000. Resultat: el Nitrogen generat és el mateix .

Un exemple escandalós d'aquesta política de taca d'oli, és l'actuació de l'ACA. El març del 2016 emet un informe tècnic demolidor sobre l'Avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya. Amb aquest informe a la mà cap tècnic, ni cap professional, ni la ponència ambiental, pot emetre un informe favorable per la instal·lació o ampliació de granges sense prevaricar. Per això la mateixa ACA en la seva circular del 8 de juny del 2016, amb coherència amb avaluació ACA-16, afirma que "*atesa aquesta situació, es considera que una de les mesures urgents a implantar ha de ser evitar l'increment de nitrogen d'origen ramader que s'apliqui com adob agrícola en aquells àmbits on la concentració de nitrats en les aigües subterrànies no pot acceptar la incorporació de noves càrregues*". I com a conseqüència, pren com a mesura preventiva informar "*a la ponència ambiental de la situació actual i que a partir d'aquesta data informarà desfavorablement aquells nous expedients d'activitats ramaderes incloses a l'annex 1 de la llei 20/2009 que suposin un increment en la càrrega de nitrogen aplicada*". Això sí, amb un matís, només les de l'annex I. Però la majoria dels nous expedients són d'explotacions que no estan classificades en aquest annex. És a dir, l'ACA pot informar desfavorablement la instal·lació d'una granja de 10.000 porcs, però pot informar favorablement 5 granges de 2000 porcs, com si aquests no incrementessin la càrrega de nitrogen aplicat.

Aquesta política de taca d'oli, que ens ha empastifat tot el territori, es detecta en aquest article quan deslliure els centres de dejeccions que disposin d'una base agrícola inferior a 200 ha, d'una de les novetats estrella del decret, l'assessorament en fertilització.

200 ha suposen que es poden aplicar, en el cas que tots els cultius permetin la dosi màxima de 170 Kg/ha, la quantitat de 34.000 kg de Nitrogen. I clar, ja no caldrà demanar llicència per una

macro granja que generi 34.000 kg de Nitrogen, sinó diverses granges més petites, que a més no cal ni que tinguin emmagatzematge propi segons el punt 8.1. Aquestes granges disposaran de 200 ha per aplicar purins. Segurament la dificultat més gran que tenen avui els ramaders es trobar terres aptes per aplicar les dejeccions. I a més sense control.

Un dels pocs controls eficaços per controlar els excedents de nitrogen, és les anàlisis de sòl periòdic per comprovar l'aptitud de les terres que serviran de base agrícola, donada la relació de la contaminació dels sòls i la contaminació de les masses d'aigua subterrànies i superficials. Per tant els centres de dejecció han d'estar obligats a presentar cada any les anàlisis de sòls de totes les parcel·les de la base agrícola que gestionin.

b/. Incloure que els titulars dels centres de dejeccions ramaderes estaran obligats a presentar les garanties financeres obligatòries per a les activitats de l'annex III de la Llei 26/2007, de 23 d'octubre , de responsabilitat mediambiental, en la data que finalment s'estableixi.

Com encara no s'ha establert la data que serà obligatòria la presentació de les garanties financeres que preveu la llei, i per evitar possibles especulacions per aquest motiu, ha de quedar clar que els centres de dejeccions ramaderes, realitzen la mateixa activitat que les explotacions ramaderes, per bé que en dos centres diferents, i per tant, són subjectes obligats en figurar en l'annex III de l'esmentada llei.

Article 10

a/. Incloure un pla per adequar totes les instal·lacions actuals d'emmagatzematge per complir els requisits que especifica el punt 4 de l'annex 2 per les noves basses d'emmagatzematge de producte líquids o semilíquids, en un termini raonable tenint en compte la gravetat de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya.

És obvi que els mateixos arguments que porten al promotor del decret a considerar important incloure en el punt 4 de l'annex 2, nous requisits a complir per les noves basses d'emmagatzematge del purins, també han de ser importants per totes les basses construïdes.

Si els nous requisits només afecten les noves basses, els efectes per resoldre la problemàtica de les fuites, llargament denunciada, seran molt minsos.

Només cal llegir el que diu la Memòria d'avaluació d'impacte de mesures proposades: "Aproximadament, cada any es construeixen 50 basses de purins a Catalunya, sigui per ampliacions o per granges noves, mentre que es considera que amb aquesta nova norma s'instal·laran al voltant de 15 basses noves per a productes procedents de sistemes de tractament cada any.

És a dir, l'eficàcia de la mesura queda limitada a 15 granges. I no queden afectades la resta de 32.755 explotacions amb 98.974.872 caps que figuren en la taula 21 de l'ISA. L'adequació de les instal·lacions a les noves normes és un fet normal en tots els sectors econòmics, fins i tot en l'àmbit particular. Per posar un exemple senzill i verídic, una persona amb una pensió de viudetat va haver de canviar l'escalfador de casa per avaria de l'anterior ara fa dos anys i mig. En la revisió de fa un parell de mesos realitzada per la companyia del gas, l'obliguen a tornar a canviar perquè aquest nou escalfador no compleix la normativa publicada fa tot just un any. El mateix passa amb tots els sectors, excepte en el sector ramader.

Això suposa una subvenció encoberta, que afavoreix al sector de la ramaderia intensiva, que evita internalitzar els costos, tal com denuncia la Ponència del sòl no urbanitzable del Departament de Territori i Sostenibilitat de gener del 2016, quan expressa "Dubtes sobre la sostenibilitat econòmica d'un model que no internalitza suficientment els costos ambientals ni paisatgístics reals que genera i amb unes explotacions que, malgrat això, s'enfronten cíclicament amb problemes de viabilitat".
Aquest avantatge suposa una competència deslleial a l'abaratir artificialment el preu final dels productes, enfront altres productes substitutius com per exemple els de la ramaderia ecològica amb uns costos interns més elevats. També suposa el fre el desenvolupament d'una ramaderia

molt més sostenible com l'ecològica. A més són pràctiques contràries al dret europeu, i denunciables a les Institucions Europees.

b/. Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions de l'explotació ramadera feta per una empresa o professional homologats que avaluï l'estat de aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2, comunicant a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar.

La Memòria General del Projecte adverteix del risc de tenir instal·lacions envellides quan assenyala que "L'experiència ha demostrat que les basses, tot i complir plenament els requisits constructius exigits a la normativa, poden sofrir alteracions en el temps a causa de moviments (assentaments) del terreny o a la degradació dels materials impermeables: en cas de basses de terra impermeabilitzades amb làmina plàstica, poden aparèixer esquerdes per envelliment del material o per agressions mecàniques en operar amb la maquinària a prop seu. Per aquest motiu, es fa necessari establir un sistema per poder detectar qualsevol fuita que pugui acabar en la lixiviació de dejeccions cap a les aigües freàtiques.

En el mateix decret el promotor ja constata la importància de revisar el bon estat de les instal·lacions quan en l'article 11 preveu aquestes revisions en "les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació, que gestionen dejeccions de diferents explotacions ramaderes, han de complir tots els requeriments constructius especificats a l'annex 2.2 i a més s'ha de comprovar la integritat estructural del dipòsit com a mínim un cop l'any".

La precarietat de les inspeccions i controls que preveu l'article 50, i el raquític nombre de controls de camp que el DAAM ha fet segon la MAIMP, fa que sigui del tot normal implementar l'obligatorietat d'una inspecció anual per una empresa o professional homologat.

c/. Establiment d'una moratòria per noves instal·lacions o ampliacions, fins que no es revisin totes les instal·lacions d'emmagatzematge. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Es evident que autoritzar noves explotacions o ampliar-les sense avaluar l'estat actual de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret. Primer cal fer, el que durant anys i anys no s'ha fet, revisar i adequar les basses per evitar les filtracions.

Article 11

Incloure l'obligatorietat d'una inspecció tècnica anual de les instal·lacions d'emmagatzematge en destinació per una empresa o professional homologat que avaluï l'estat d'aquestes, comprovant l'absència de fuites i que les característiques constructives s'adeqüin a les detallades en l'annex 2. També, com s'indica en el mateix article, comprovi la integritat estructural del dipòsit, i comuniqui a l'administració competent les possibles incidències detectades i les millores a realitzar

Per justificar aquesta al·legació serveixen les mateixes argumentacions de l'article 10.

Article 28

Perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, ha d'incloure les següents consideracions, que també han d'estar recollides en el pla de controls a que es refereix l'article 50 i la disposició final cinquena.

a/. Obligatorietat d'analitzar el sòl periòdicament, seguint la metodologia que es descriu en l'annex 8, a totes les terres que constitueixen la base agrícola declarada per aplicar les dejeccions ramaderes, per determinar si són aptes, sempre que no superin les concentracions màximes de Nitrogen, Fòsfor i Potassi que s'estableixen en l'esmentat annex 8.

b/. Els titulars de les explotacions ramaderes hauran de presentar dintre dels 3 mesos següents a la publicació del decret l'anàlisi de sòl de totes les terres que són base agrícola per aplicar les dejeccions si es troben en ZV, i dintre dels 6 mesos següents si es troben en ZNV.

c/. Les anàlisis han d'estar validades per tècnics i laboratoris homologats que donin fe de l'autenticitat de les mostres i resultats. Les parcel·les i recintes que tinguin un nivell de concentració de nutrients superiors als establerts en l'annex 8, s'han de donar de baixa de l'aplicació GDN, i el titular de l'explotació comunicarà la nova base agrícola o la reducció de caps de bestiar que corresponguin.

d/. L'obligatorietat de presentar cada any les anàlisis de totes les terres que serveixen de base agrícola per aplicar dejeccions .

e/. La informació de l'estat de les terres, i les seves concentracions de nutrients han de ser públiques, consultables telemàticament per qualsevol ciutadà, sense costos ni restriccions d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què disposi sobre els danys mediambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

f/. Establir una moratòria per autoritzar noves explotacions o ampliar-les, fins que estiguin actualitzats tots els plans de dejeccions amb les corresponents anàlisis de sòls de totes les terres declarades per aplicar dejeccions ramaderes, que certifiquin que són aptes i no contaminades per excés de nutrients. Aquesta moratòria és complementària, i no substitueix ni invalida cap de les moratòries que es puguin establir per altres motius.

Segons la Memòria General del Projecte (MGP), "les dejeccions ramaderes procedents de la ramaderia intensiva es caracteritzen per tenir uns valors de fòsfor en excés sobre els de nitrogen, si es comparen amb les necessitats que en tenen les plantes cultivades. D'altra banda, la dosificació dels fertilitzants s'acostuma a fer basant-se en el nitrogen. A més a més, en casos de volatilització significativa de nitrogen en forma d'amoníac, aquest desequilibri cap al fòsfor encara s'accentua. En el cas dels tractaments de dejeccions que condueixen a l'eliminació del nitrogen, aquests desequilibris entre el nitrogen i el fòsfor abans esmentats, i amb un altre nutrient, com el potassi, poden ser encara més grans. De fet, els mostrejos de sòls duts a terme els darrers anys evidencien uns nivells de fòsfor en molts casos clarament per sobre de les necessitats dels cultius.

La mateixa MGP considera prou importants els motius anteriors quan afirma que "tots aquests aspectes motiven la introducció de nova reglamentació en el sentit que, en cas d'ampliacions de bestiar en zona vulnerable, es limiti l'aplicació addicional en aquesta zona dels nutrients continguts en les dejeccions."

Si els efectes contaminats que provoquen les dejeccions ramaderes en el sòl és la que la MGP constata, és evident que no solament s'ha de limitar l'aplicació addicional en cas d'ampliació del bestiar i en ZV, sinó a tots els sòls que superin els nivells de concentració de nutrients per sobre dels establerts en l'annex 8., estiguin o no en ZV, i provinguin de dejeccions per ampliacions de bestiar o provinguin de la cabana ja instal·lada. Els efectes contaminats es produeixen a tots els terrenys.

La situació s'agreuja perquè una gran part de sòls ja estan contaminats i no poden servir de base agrícola per les dejeccions.

En el primer Pla per la millora de la fertilització agrària a Osona que pertany a la Xarxa de Plans per la millora de la fertilització agrària a Catalunya, promogut entre altres, pel mateix DAAM i la Universitat de Vic, va concloure que "un 85% de les parcel·les mostrejades tenen un contingut de NITROGEN a pre-sembra molt alt (>105 kg N/ha) i s'observen nivells molts més alts de FÒSFOR de les necessitats del cultiu en la majoria de les parcel·les mostrejades (98%)".

En l'ISA, en l'apartat 3.2.1, esmenta a tall d'exemple, l'estudi en un seguiment fet als sòls del regadiu de l'àrea del canal l'Algerri-Balaguer a Lleida fet pel Servei de Sòls i Gestió Mediambiental

de la Producció Agrària l'any 2014, dins del projecte LIFE 12 ENV/ES/000647 (LIFE+ FUTUR AGRARI) dona com a resultat que pel que fa al contingut de fòsfor per a 195 casos seguits, un 35% estan contaminats, afirmant "que un 24% de les mostres estaven per sobre del nivell de resposta de la planta a aquest nutrient i un 11% de les mostres estarien en nivells tòxics i contaminants pel medi ambient".

En la Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades (MAIMP) estima que "tindrem en compte els controls de nutrients efectuats durant els darrers 6 anys (2011-2016), en què un 34% dels recintes mostrejats ha resultat amb nivells de fòsfor superiors a 80 mg/kg sòl sec".

La MAIMP, assegura que ja "duen a terme mostrejos anuals per verificar els continguts dels nutrients del sòl, que en l'exercici 2016 van afectar un total de 120 explotacions". Si ho comparem amb el nombre total d'explotacions, que la mateixa MAIMP, dona com a "dada més fiable i real, el nombre de declaracions DUN que s'han dut a terme en aquest exercici 2017, que és d'unes 54.000", es constata la manca de voluntat i incapacitat del DAAM, per fer un control eficient per prevenir la contaminació provinent de les dejeccions ramaderes.

Aquesta manca de control ja va ser advertida pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible(CADS) en el seu informe 3/2008 sobre el decret actual 136/2009, en el que assenyala "la dificultat d'exercir el control de la implementació del decret. De fet, la major part de les mesures contingudes al projecte de decret són de molt difícil control, ja que es tracta de l'actuació a nivell d'explotació o de parcel·la".

Aquesta manca de control també el confirma l'informe tècnic de l'ACA del març del 2016 quan conclou, "que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament".

Aquesta permissivitat i falta de control és escandalosa si es compara amb altres activitats econòmiques. Per citar algun exemple entre molts, els transportistes de passatgers o de mercaderies, han de passar obligatòriament una inspecció tècnica dels seus vehicles, en una empresa homologada que certifica que estan en condicions i són aptes, o el manteniment d'ascensors, aire condicionat, alarmes, extintors, calderes, etc. Qualsevol producte industrial ha de tenir l'homologació pertinent: un cinturó de seguretat d'un cotxe, una joguina, una torradora, un interruptor elèctric. També el material sanitari, farmacèutic. Alguns operadors estan obligats a fer auditories de seguretat, econòmiques, etc. Els costos els assumeixen els titulars de les activitats econòmiques.

És insòlit que l'aplicació d'un subproducte animal no apte pel consum humà, com els purins, que pot esdevenir molt contaminat com ho demostra que 23 de les 39 masses d'aigua subterrànies de Catalunya estan contaminades, o que en el 34% de sòls i ha concentracions de nutrients superiors els admissibles, no tingui uns protocols que evitin danys al medi ambient. La Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental és taxativa. Per exemple l'article 9 en el punt 1, afirma que els operadors de les activitats econòmiques o professionals incloses en aquesta Llei estan obligats a adoptar i a executar les mesures de prevenció, d'evitació i de reparació de danys mediambientals i a sufragar els costos, sigui quina sigui la quantia, quan resultin responsables d'aquests. O en l'article 17 de les obligacions de l'operador en matèria de prevenció i d'evitació de nous danys, en el punt 1, diu que davant d'una amenaça imminent de danys mediambientals originada per qualsevol activitat econòmica o professional, l'operador d'aquesta activitat té el deure d'adoptar sense demora i sense necessitat d'advertència, de requeriment o d'acte administratiu previ les mesures preventives apropiades.

Resulta alarmant que donat el nivell actual de contaminació dels aqüífers i dels sòls, el DAAM no aprofiti aquest decret per proposar una mesura de control tan senzilla i eficaç com el control periòdic que determini que l'estat de les terres que han de servir per aplicar purins és apta. I més tenint en compte l'informe CADS 3/2008 quan diu que "l'anàlisi dels nivells de nutrient al sòl s'hauria de relacionar amb les mesures de control del nivell de nitrats de l'aigua".

Cal també tenir en compte, per justificar la necessitat d'un control eficaç, la importància que té la preservació del sòl tal com s'afirma en el l'ISA en el punt 4.2, quan diu que "El sòl agrari és un recurs limitat que sustenta la producció d'aliments i una part important del patrimoni. La superfície

total fertilitzable a Catalunya ha sofert canvis i s'ha reduït des de la dècada del 1950. És de la importància més gran, la correcta gestió i preservació d'aquest recurs finit, mitjançant pràctiques sostenibles, per assegurar el manteniment de la productivitat dels sòls i la millora del medi del qual formen part".

Per tant, perquè l'article 28 sigui efectiu, i aplicant el principi de prevenció, l'esmentat article ha d'incloure les consideracions que s'han descrit al principi amb els apartats identificats amb les lletres a, b, c, d, e, i f.

És evident que amb l'autorització de noves explotacions o ampliacions de les ja existents, sense avaluar l'estat actual dels sòls i de totes les instal·lacions d'emmagatzematge, s'estaria vulnerant el principi de prevenció de les directives europees, i del mateix decret.

Lloc i data: Vic, 16 de Novembre 2017

Javier Guzmán Carrillo (DNI 08039695-E)

Director de Veterinarios Sin Fronteras- Vetermon

A l'Atenció de la
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca
i Alimentació.
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona